

BILTEN

HRVATSKA NARODNA BANKA

218

Godina XXI • Listopad 2015.

BILTEN 218

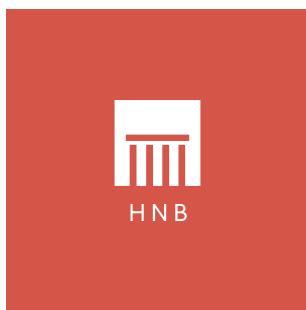
IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka
Direkcija za izdavačku djelatnost
Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
Telefon centrale: 01/4564-555
Telefon: 01/4565-006
Telefaks: 01/4564-687

www.hnb.hr

Podaci se objavljaju prema kalendaru objavljivanja podataka. Kalendar se objavljuje na web-stranicama Međunarodnoga monetarnog fonda (<http://dsbb.imf.org>).
Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.
Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

ISSN 1334-0042 (online)

HRVATSKA NARODNA BANKA

BILTEN 218

Zagreb, listopad 2015.

Osnovne informacije o Hrvatskoj

Ekonomski indikatori

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Površina (km ²)	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594	56.594
Broj stanovnika (mil.)	4,442	4,440	4,436	4,434	4,429	4,418	4,280	4,268	4,256	4,256
BDP (mil. HRK, tekuće cijene) ^a	270.191	294.437	322.310	347.685	330.966	328.041	332.587	330.456	329.571	328.431
BDP (mil. EUR, tekuće cijene)	36.512	40.208	43.935	48.135	45.093	45.022	44.737	43.959	43.516	43.045
BDP po stanovniku (EUR)	8.220	9.056	9.904	10.856	10.181	10.191	10.453	10.300	10.225	10.114
BDP, realna godišnja stopa rasta (%)	4,2	4,8	5,2	2,1	-7,4	-1,7	-0,3	-2,2	-1,1	-0,4*
Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena	3,3	3,2	2,9	6,1	2,4	1,1	2,3	3,4	2,2	-0,2
Tekući račun platne bilance (mil. EUR) ^b	-1.892*	-2.617*	-3.140*	-4.229*	-2.304*	-489,7*	-318,2*	-22,0*	438,1*	339,7*
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	-5,2*	-6,5*	-7,1*	-8,8*	-5,1*	-1,1*	-0,7*	-0,1*	1,0*	0,8*
Izvoz robe i usluga (% BDP-a)	39,4*	39,7*	39,0*	38,5*	34,5*	37,8*	40,5*	41,7*	43,1*	46,5*
Uvoz robe i usluga (% BDP-a)	45,5*	46,4*	46,3*	46,5*	38,2*	38,1*	40,9*	41,2*	42,6*	44,5*
Inozemni dug (mil. EUR, na kraju razdoblja) ^b	25.990	29.725	33.721	40.590	45.600	46.908	46.397	45.297	45.958	46.664
Inozemni dug (% BDP-a)	71,2	73,9	76,8	84,3	101,1	104,2	103,7	103,0	105,6	108,4
Inozemni dug (% izvoza robe i usluga)	180,6	186,1	196,6	219,1	292,7	275,8	256,2	247,3	245,0	233,0
Otplaćeni inozemni dug (% izvoza robe i usluga) ^c	27,7*	41,4*	39,6*	33,3*	52,1*	48,5*	39,5*	42,7*	40,0*	43,1*
Bruto međunarodne pričuve (mil. EUR, na kraju razdoblja)	7.438	8.725	9.307	9.121	10.376	10.660	11.195	11.236	12.908	12.688
Bruto međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga, na kraju razdoblja)	5,4*	5,6*	5,5*	4,9*	7,2*	7,5*	7,3*	7,5*	8,4*	8,0*
Nacionalna valuta: kuna (HRK)										
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 EUR)	7,3756	7,3451	7,3251	7,3244	7,3062	7,3852	7,5304	7,5456	7,6376	7,6615
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 USD)	6,2336	5,5784	4,9855	5,1555	5,0893	5,5683	5,8199	5,7268	5,5490	6,3021
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 EUR)	7,4000	7,3228	7,3360	7,2232	7,3396	7,2862	7,4342	7,5173	7,5735	7,6300
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 USD)	5,9500	5,8392	5,3660	4,9344	5,2804	5,5000	5,3435	5,8509	5,7059	5,7493
Neto pozajmljivanje (+)/zaduzivanje (-) konsolidirane opće države (mil. HRK) ^d	-9.878,2	-9.514,7	-7.732,7	-9.467,7	-19.102,8	-19.412,9	-25.038,4	-17.503,5	-17.672,3	-18.844,5
Neto pozajmljivanje (+)/zaduzivanje (-) konsolidirane opće države (% BDP-a)	-3,7	-3,2	-2,4	-2,7	-5,8	-5,9	-7,5	-5,3	-5,4	-5,7
Dug opće države (% BDP-a) ^d	40,7	38,3	37,1	38,9	48,0	57,0	63,7	69,2	80,8	85,1
Stopa nezaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.) ^e	12,7	11,2	9,9	8,5	9,2	11,6	13,7	15,9	17,3	17,3
Stopa zaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.) ^e	43,3	43,6	47,6	48,6	48,2	46,5	44,8	43,2	42,1	43,3

^a Podaci su iskazani prema metodologiji ESA 2010, a za 2014. privremeni su i dobiveni na temelju preliminarnoga godišnjeg obračuna.

^b Podaci platne bilance i inozemnog duga temelje se na metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te na novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. Podaci platne bilance i inozemnog duga zasnuju se na posljednjim dostupnim podacima o platnoj bilanci zaključno s drugim tromjesećem 2015. i o stanju bruto inozemnog duga na kraju lipnja 2015.

^c Oplate inozemnog duga uključuju oplate glavnice na osnovi obveznica, dugoročnih trgovinskih kredita i dugoročnih kredita (isključujući obveze prema vlasnički povezanim poduzećima) te ukupnu oplatu kamata, bez oplate kamata s osnove izravnih ulaganja.

^d Proračunski podaci iskazani su prema metodologiji ESA 2010.

^e Podaci za razdoblje od 2007. do 2013. revidirani su, stoga nisu usporedivi s podacima za razdoblje od 2000. do 2006.

Izvor: DZS; MF; HNB

Sadržaj

Informacija o gospodarskim kretanjima

1. Sažetak

2. Kretanja u globalnom okružju

Kretanja bruto domaćeg proizvoda izabranih gospodarstava
Glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri
Kretanja referentnih kamatnih stopa
Tečajevi i cjenovna kretanja

3. Agregatna potražnja i ponuda

Agregatna potražnja
Agregatna ponuda

4. Tržište rada

5. Inflacija

6. Vanjska trgovina i konkurentnost

7. Uvjjeti financiranja i tokovi kapitala

Tokovi kapitala između Hrvatske i inozemstva

8. Monetarna politika

9. Javne financije

10. Usporedba Hrvatske i odabralih zemalja

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

B. Monetarne finansijske institucije

Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih finansijskih institucija

Tablica B2: Broj drugih monetarnih finansijskih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke

D. Druge monetarne finansijske institucije

Tablica D1: Konsolidirana bilanca drugih monetarnih finansijskih institucija

Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih finansijskih institucija

Tablica D3: Potraživanja drugih monetarnih finansijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti

Tablica D3a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih finansijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti

Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih finansijskih institucija od ostalih domaćih sektora

1	Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih finansijskih institucija od ostalih domaćih sektora	38
3	Tablica D5: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima	39
5	Tablica D5a: Distribucija deviznih kredita i kunske kredita s valutnom klauzulom drugih monetarnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima	41
6	Tablica D5b: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospjeću	42
7	Tablica D5c: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija kućanstvima prema namjeni i valutnoj strukturi	43
9	Tablica D5d: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija za obrtna sredstva i kredita za investicije nefinansijskim društvima prema valutnoj strukturi	44
10	Tablica D6: Depozitni novac kod drugih monetarnih finansijskih institucija	44
11	Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih finansijskih institucija	45
13	Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih finansijskih institucija	46
14	Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinansijskih društava	47
16	Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektorima	48
17	Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca	49
19	Tablica D10: Inozemna pasiva drugih monetarnih finansijskih institucija	50
25	Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod drugih monetarnih finansijskih institucija	51
27	Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod drugih monetarnih finansijskih institucija	51
29	E. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	52
29	Tablica E1: Agregirana bilanca investicijskih fondova	52
30	Tablica E2: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda	54
30	F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost	55
30	Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	55
31	Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	56
31	Tablica F3: Obvezne pričuve banaka	57
31	Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka	58
32	G. Finansijska tržišta	59
32	Tablica G1a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite bez valutne klauzule (novi poslovi)	59
34	Tablica G1b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite s valutnom klauzulom (novi poslovi)	60
34	Tablica G1c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite (novi poslovi)	61
36	Tablica G2a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima bez valutne klauzule (novi poslovi)	62
36	Tablica G2b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)	63
36	Tablica G2c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite kućanstvima (novi poslovi)	64
37	Tablica G3a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinansijskim društвima bez valutne klauzule (novi poslovi)	65

Tablica G3b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)	66	Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica	93
Tablica G3c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite nefinancijskim društvima (novi poslovi)	67	Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka	96
Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabранe kredite (novi poslovi)	68	Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost	97
Tablica G5a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (stanja)	69	Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune	99
Tablica G5b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (stanja)	70	Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima	100
Tablica G5c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (stanja)	72	Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	102
Tablica G6a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (novi poslovi)	74	Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima	104
Tablica G6b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (novi poslovi)	75	Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora	106
Tablica G6c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (novi poslovi)	77	Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica	108
Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu	79	Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja	110
Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR)	80	Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja	110
Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske	81	Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja	111
Tablica G8b: Prinosi do dospijeća na obveznice Republike Hrvatske za odabranе valute i rokove dospijeća	82	I. Državne financije – izabrani podaci	112
Tablica G10a: Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke	83	Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti	112
Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja	84	Tablica I2: Operacije državnog proračuna	113
Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja	85	Tablica I3: Dug opće države	114
H. Gospodarski odnosi s inozemstvom	86	J. Nefinansijske statistike – izabrani podaci	116
Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica	86	Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i proizvođačkih cijena industrije	116
Tablica H2: Platna bilanca – robni i usluge	87	Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena	117
Tablica H3: Platna bilanca – primarni i sekundarni dohodak	88	Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina	118
Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja	89	Tablica J4: Prosječne mjesecne neto plaće	118
Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja	91	Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača	119
		Popis banaka i štedionica	121
		Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke	122
		Kratice i znakovi	123

Informacija o gospodarskim kretanjima

1. Sažetak

U drugom i, prema preliminarnim ocjenama, trećem tromjesečju ostvarena su znatno povoljnija gospodarska kretanja nego što se prije očekivalo, tako da bi rast realnog BDP-a u 2015. mogao dosegnuti 1,2%, uz blagi rast broja zaposlenih i plaća. Nastavio se trend porasta izvoza robe i usluga, a započeo je i oporavak domaće potražnje. Višak na tekućem računu platne bilance mogao bi se još više povećati, a inflacija bi se mogla smanjiti ponajviše zbog pada cijena sirove nafte. Na području javnih financija u prvoj polovini godine ostvareno je smanjenje fiskalnog manjka, i to uglavnom zahvaljujući povoljnoj dinamici prihoda. U takvom se okružju i dalje nastoji zadržati ekspanzivan karakter monetarne politike i održavati stabilnost tečaja kune prema euru. U skladu s time HNB je intervencijom na deviznom tržištu i operacijama na otvorenom tržištu krajem rujna smirio pritiske na novčanom i deviznom tržištu do kojih je došlo nakon donošenja zakonskih izmjena prema kojima se krediti vezani uz švicarski franak konvertiraju u eurske kredite.

Kretanja svjetskoga gospodarstva u drugom tromjesečju obilježili su pad cijena nafte i neizvjesnosti glede usporavanja rasta kineskoga gospodarstva i povišivanja referentne kamatne stope Feda.

Gospodarski bi rast ove godine mogao biti zamjetno viši nego što se očekivalo, ponajviše zahvaljujući snažnom rastu realnog BDP-a u drugom tromjesečju, a blagi se rast očekuje i u trećem tromjesečju.

Povoljnija kretanja na tržištu rada nastavila su se i u drugom tromjesečju, dok je nastavak godine donio bitno sporiji rast.

Negativne godišnje stope inflacije potrošačkih cijena u trećem tromjesečju posljedica su znatnog pojeftinjenja sirove nafte na svjetskom tržištu.

Višak na tekućem računu platne bilance dodatno se povećao u drugom tromjesečju 2015.

Razduživanje stanovništva i poduzeća nastavlja se unatoč povoljnim uvjetima financiranja.

Neto odljev kapitala u najvećoj je mjeri rezultat poboljšanja neto inozemne pozicije banaka.

Gospodarska se aktivnost u drugom tromjesečju intenzivirala u SAD-u, dok se u zemljama u razvoju i zemljama s tržištem u nastajanju nastavio trend usporavanja gospodarskog rasta. U europodručju se nastavio skroman oporavak, a svi glavni vanjskotrgovinski partneri Hrvatske ostvarili su pozitivnu stopu rasta BDP-a. Cijene sirove nafte i cijene sirovina bez energije zamjetno su smanjene tijekom trećeg tromjesečja, dok je tečaj eura blago ojačao prema američkom dolaru.

Rast realnog BDP-a mogao bi iznositi 1,2% u 2015. godini, što je znatno više od 0,5%, koliko je iznosila HNB-ova projekcija iz srpnja. To u prvom redu odražava povoljna ostvarenja u drugom tromjesečju, kada se rast realnog BDP-a na tromjesečnoj razini ubrzao na 0,7% (s 0,2%, koliko je iznosio početkom godine), ali i pozitivna očekivanja za nastavak godine. Pritom HNB-ov model brze procjene BDP-a, ocijenjen na osnovi nepotpunih podataka, pokazuje da bi u trećem tromjesečju mogao biti ostvaren tek blagi tromjesečni porast gospodarske aktivnosti. Visok rast robnog izvoza zabilježen na početku godine dodatno se intenzivira u drugom tromjesečju, a preliminarni podaci o glavnoj turističkoj sezoni upućuju na rekordno visoke priljeve. Potrošnja kućanstava također je bila vidljivo bolja nego što se prije očekivalo i optimizam potrošača dosegnuo je pretkriznu razinu. Bruto investicije u fiksni kapital stagnirale su nakon snažnog rasta u prvom tromjesečju, a državna je potrošnja blago smanjena.

Jačanje gospodarske aktivnosti u drugom tromjesečju povoljno se odrazilo i na tržište rada. Tako se rast broja zaposlenih u drugom tromjesečju ubrzao u odnosu na prethodno tromjeseče, a broj nezaposlenih nastavio se smanjivati. Anketna stopa nezaposlenosti u drugom je tromjesečju pala na 15,5%, sa 16,6%, koliko je bilo zabilježeno u istom razdoblju prethodne godine. Nastavio se i rast nominalnih plaća, koji je najizraženiji u industriji. Prema posljednjim dostupnim podacima za srpanj i kolovoz broj zaposlenih stagnirao je u odnosu na drugo tromjeseče, dok se nastavio blagi rast plaća.

U srpnju i kolovozu 2015. inflacija je ponovno poprimila negativne vrijednosti te je zabilježen pad ukupnog indeksa potrošačkih cijena na godišnjoj razini od -0,4% odnosno -0,6%. Spomenuta kretanja ponajviše su bila posljedica smanjenja godišnje stope promjene cijena energije. Godišnja stopa temeljne inflacije od početka je ove godine pozitivna, pretežno zbog rasta godišnje stope promjene cijena preradenih prehrambenih proizvoda te odjeće i obuće.

Višak na tekućem računu platne bilance (zbroj posljednjih četiri tromjesečja) dodatno se povećao u drugom tromjesečju 2015. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Takvim kretanjima najviše je pridonio rast neto izvoza usluga povezan s vrlo povoljnim turističkim ostvarenjima. Također su porasli neto prihodi na računu sekundarnog dohotka, kao rezultat intenzivnijeg trošenja sredstava iz fondova EU-a. Osim toga, blago se smanjio manjak u robnoj razmjeni. S druge strane, manjak na računu primarnog dohotka porastao je zbog veće dobiti poduzeća i banaka u inozemnom vlasništvu. U 2015. godini višak na tekućem računu mogao bi dosegnuti 4,7% BDP-a, što uključuje jednokratno povećanje viška u iznosu od 2,4% BDP-a zbog troška banaka uzrokovanih izmjenama Zakona o potrošačkom kreditiranju. Povoljno na saldo tečićeg računa djeluju pad cijena sirove nafte i rast prihoda od turizma.

Kamatne stope na domaćem tržištu zadržavale su se na povoljnim razinama i u srpnju i kolovozu 2015., čemu pogoduje visoka likvidnost podržana ekspanzivnom monetarnom politikom HNB-a. Ipak, domaći plasmani banaka poduzećima i stanovništvu nastavili su se smanjivati, pri čemu poduzeća taj pad nadomještaju financiranjem iz drugih izvora. Domaći troškovi zaduživanja države također su i dalje bili na niskim razinama, dok se cijena njezina zaduživanja u inozemstvu blago povećala.

U drugom tromjesečju 2015. ostvaren je neto odljev kapitala na financijskom računu platne bilance (isključujući promjenu međunarodnih pričuva) uglavnom zbog rasta inozemne aktive banaka. Neto priljev inozemnih izravnih ulaganja bio je skromniji nego u istom razdoblju prethodne godine, poglavito zbog slabijeg rasta obveza na osnovi

HNB će nastaviti s politikom održavanja stabilnog tečaja kune i nastojat će održati visoku razinu primarne likvidnosti.

Manjak opće države prema metodologiji ESA 2010 u prvom je polugodištu znatno smanjen na godišnjoj razini.

Makroekonomski izgledi

vlasničkih ulaganja. Bruto inozemni dug krajem lipnja iznosio je 113,0% BDP-a.

Stupanje na snagu izmjena Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o kreditnim institucijama krajem rujna izazvalo je povećanu potražnju banaka za devizama i deprecacijske pritiske na kunu, a ujedno je došlo i do pojačane potražnje za kunskom likvidnošću potrebnom za kupnju deviza. Stoga je Hrvatska narodna banka krajem rujna intervenirala na deviznom tržištu, a istodobno je nakon dužeg razdoblja organizirala i obratne repo operacije. Time se nastavilo provođenje politike podržavanja visoke kunске likvidnosti s ciljem održavanja povoljnih troškova financiranja na domaćem tržištu uz osiguravanje stabilnosti tečaja kune prema euru. Takođe monetarnom politikom HNB nastoji povoljno djelovati na domaće troškove financiranja te poticati kreditnu aktivnost banaka i oporavak hrvatskoga gospodarstva.

Manjak opće države prema metodologiji ESA 2010 iznosio je u razdoblju od siječnja do ožujka ove godine 5,7 mlrd. kuna ili za 1,9 mlrd. kuna manje u odnosu na isto razdoblje 2014. Podaci MF-a upućuju na to da bi manjak opće države mogao biti manji i u drugom tromjesečju. Struktura fiskalne prilagodbe pokazuje kako je ona u većoj mjeri bila zasnovana na povećanju prihoda. Javni je dug nastavio rasti te je krajem lipnja iznosio 86,2% BDP-a.

Ocjena gospodarskog rasta za 2015. godinu povećana je u odnosu na veličinu iz srpnja. Revidirane ocjene realnog BDP-a i njegovih sastavnica te drugih makroekonomskih i monetarnih pokazatelja za Hrvatsku prikazane su u tablici u nastavku.

Tablica 1.1. Svodna tablica povijesnih i ocijenjenih makroekonomskih veličina

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015. ^a
Nacionalni računi (realne stope promjene, %)								
BDP	2,1	-7,4	-1,7	-0,3	-2,2	-1,1	-0,4	1,2
Osobna potrošnja	1,2	-7,5	-1,5	0,3	-3,0	-1,9	-0,7	0,8
Državna potrošnja	-0,7	2,1	-1,6	-0,3	-1,0	0,3	-1,9	0,2
Bruto investicije u fiksni kapital	9,2	-14,4	-15,2	-2,7	-3,3	1,4	-3,6	0,9
Izvoz robe i usluga	0,8	-14,1	6,2	2,2	-0,1	3,1	7,3	6,8
Uvoz robe i usluga	4,0	-20,4	-2,5	2,5	-3,0	3,1	4,3	5,3
Tržište rada								
Broj zaposlenih (prosječna stopa promjene, %)	2,3	-2,1	-4,2	-1,1	-1,2	-1,5	-2,0	0,5
Cijene								
Indeks potrošačkih cijena (prosječna stopa promjene, %)	6,1	2,4	1,1	2,3	3,4	2,2	-0,2	-0,3
Indeks potrošačkih cijena (stopa promjene na kraju razdoblja, %)	2,9	1,9	1,8	2,1	4,7	0,3	-0,5	0,4
Vanjski sektor								
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	-8,8	-5,1	-1,1	-0,7	-0,1	1,0	0,8	4,7
Roba	-22,4	-16,5	-13,2	-14,3	-14,3	-15,1	-14,8	-14,6
Usluge	14,4	12,9	12,8	13,9	14,8	15,6	16,8	17,8
Primarni dohodak	-3,0	-3,7	-3,1	-3,0	-3,3	-2,1	-3,3	-1,0
Sekundarni dohodak	2,2	2,2	2,4	2,7	2,8	2,6	2,0	2,4
Tekući i kapitalni račun platne bilance (% BDP-a)	-8,7	-5,0	-1,0	-0,6	0,1	1,1	0,9	5,2
Bruto inozemni dug (% BDP-a)	84,3	101,1	104,2	103,7	103,0	105,6	108,4	106,9
Monetarna kretanja (stope promjene, %)								
Ukupna likvidna sredstva – M4	4,1	-1,0	1,9	5,6	3,6	4,0	3,2	4,9
Ukupna likvidna sredstva – M4 ^b	3,8	-0,8	0,7	4,2	3,5	3,4	2,4	4,1
Plasmani kreditnih institucija privatnom sektoru	10,7	-0,6	4,7	4,8	-5,9	-0,5	-1,6	-2,9
Plasmani kreditnih institucija privatnom sektoru ^{b,c}	8,7	-0,3	2,3	3,0	-6,1	-1,2	-2,0	-4,3

^a Ocijenjene veličine

^b Isključujući utjecaj tečajnih promjena

^c Ako se uz učinak tečaja isključe i jednokratni učinci preuzimanja kreditnih obveza brodogradilišta od strane MF-a, smanjenja djelomično nadoknadih i nenadoknadih plasmana jedne kreditne institucije koja je dio svojih potraživanja prenijela na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke, stečaja Centar banke d.d. te metodoloških promjena knjiženja naknada, stopa rasta plasmana u 2012. iznosi -1,4%, a u 2013. godini 0,4%. Ako se isključi i očekivani učinak konverzije i otpisa kredita u švicarskim francima u posljednjem tromjesečju 2015., projicirana stopa u 2015. iznosi -1,7%

Izvor: DZS; HZMO; HNB; projekcije HNB-a

2. Kretanja u globalnom okružju

Globalna kretanja u 2015. obilježili su neizvjesnost zbog usporavanja gospodarskog rasta Kine i očekivanja mogućeg zaokreta monetarne politike Feda te pad cijena nafte i ključnih sirovina. Gospodarska se aktivnost u drugom tromjesečju intenzivirala u SAD-u, dok se u zemljama u razvoju i zemljama s tržištim u nastajanju nastavio trend usporavanja rasta realnog BDP-a, pri čemu se Rusija i Brazil nalaze u dubokoj recesiji. Gospodarstvo europskog područja nastavilo se pomalo oporavljati, a i svi glavni vanjskotrgovinski partneri Hrvatske ostvarili su pozitivnu stopu gospodarskog rasta. Cijene sirove nafte i cijene sirovina bez energije zamjetno su smanjene tijekom trećeg tromjesečja, dok je tečaj eura blago ojačao prema američkom dolaru, a nešto izraženije prema švicarskom franku. U uvjetima nižih cijena sirovina te smanjenih kapitalnih priljeva u zemlje u razvoju i zemlje s tržištim u nastajanju na razini cijele 2015. može se očekivati blago usporavanje globalne gospodarske aktivnosti.

Kretanja bruto domaćeg proizvoda izabralih gospodarstava

Rast američkoga gospodarstva snažno se ubrzao u drugom tromjesečju i nadoknadio skromne rezultate u prvom tromjesečju, a dinamiziranje gospodarstva očekuje se i u nastavku 2015. Ubrzanju rasta pridonijelo je jačanje osobne potrošnje i investicija u privatnom sektoru te izraženije akumuliranje zaliha. Rast osobne potrošnje podržavali su kontinuirani rast broja zaposlenih, jeftinije gorivo, oporavak cijena nekretnina i rast optimizma potrošača.

U europskog područja se i u drugom tromjesečju nastavio lagani rast gospodarske aktivnosti. Rast od 0,4% u drugom u odnosu na prvo tromjeseče najviše su pridonijeli povećanje osobne potrošnje i izvoz robe i usluga. Rast je bio neujednačen, najveći u gospodarstvima Njemačke, Španjolske i baltičkih zemalja, dok su Francuska i Nizozemska zabilježile stagnaciju. Najveći rizik za europskog područja bila je dužnička kriza u Grčkoj, koja je eskalirala zbog neizvjesnosti glede zaključenja novog programa pomoći krajem prve polovine godine kada su na nekoliko dana zatvorene grčke banke i atenska burza te uvedene stroge kontrole kapitalnih tokova. U srpnju je ipak postignut sporazum s vjerovnicima, nakon čega je odobren treći paket pomoći Grčkoj. U budućnosti

se očekuje nastavak skromnog rasta u europskog području. Na tempo oporavka negativno će djelovati usporavanje rasta u zemljama s tržištim u nastajanju, skandal u njemačkoj autoindustriji s lažiranjem ekotestova, a pozitivno pad cijena nafte i najave ESB-a da će nastaviti s vođenjem ekspanzivne monetarne politike. Rješavanje izbjegličke krize također bi moglo privremeno povećati fiskalne rashode.

Kod gospodarstava u razvoju i onih s tržištim u nastajanju nastavlja se trend usporavanja visokih stopa rasta, što je uglavnom posljedica pada izvoznih prihoda zbog smanjenja cijena nafte i ostalih sirovina, pogoršanja vanjskih uvjeta financiranja, strukturnih ograničenja gospodarstava te ekonomskih poremećaja uzrokovanih političkom krizom i oružanim operacijama u nekim zemljama.

Kina je u drugom tromjesečju ostvarila rast realnog BDP-a od 7% na godišnjoj razini, čime se nastavilo usporavanje gospodarskog rasta. K tome, u trećem su tromjesečju zabilježeni velik odljev kapitala u inozemstvo i snažna kontrakcija kineskoga dioničkog tržista, kakva nije zabilježena od izbijanja finansijske krize 2008. godine. Stoga je pod pritiscima kineska narodna banka u kolovozu provela devalvaciju juana renminbiha prema američkom dolaru u iznosu od 4,7%.¹ Iako postoji velika neizvjesnost glede gospodarskog rasta, smanjeni uvoz Kine (koji se već očituje u recentnim podacima) bit će značajno ograničenje globalnoj potražnji u idućim razdobljima.

Rast gospodarstva u Indiji u drugom se tromjesečju usporio poglavito zbog kontrakcije izvoza, pri čemu je zabilježena godišnja stopa rasta realnog BDP-a od 7%. Brazilsko se gospodarstvo nalazi u dubokoj recesiji, a pad realnog BDP-a u drugom tromjesečju od 2,6% na godišnjoj razini bio je uglavnom posljedica značajnog pada osobne potrošnje i privatnih investicija, čemu pridonosi i slabljenje poslovnog povjerenja zbog mnogih korupcijskih skandala koji potresaju zemlju. Ograničenje i rizike za oporavak brazilskoga gospodarstva čine ponajprije usporavanje kineske potražnje za sirovinama i pad cijena sirovina i nafte, koje imaju velik udio u izvozu iz te zemlje.

Rusko je gospodarstvo i u drugom tromjesečju obilježila snažna kontrakcija gospodarske aktivnosti, uz pad od 4,6% na godišnjoj razini (najveći od 2009. godine). Kako se izvozni prihodi Rusije zasnivaju na nafti, snažno smanjenje cijena sirove nafte dovelo je i do deprecijacije ruskog rublja, što je rezultiralo visokom inflacijom, koja umanjuje kupovnu moć stanovništva. Osim toga, pristup Rusije stranim finansijskim tržištim ograničile su sankcije zbog Ukrajine.

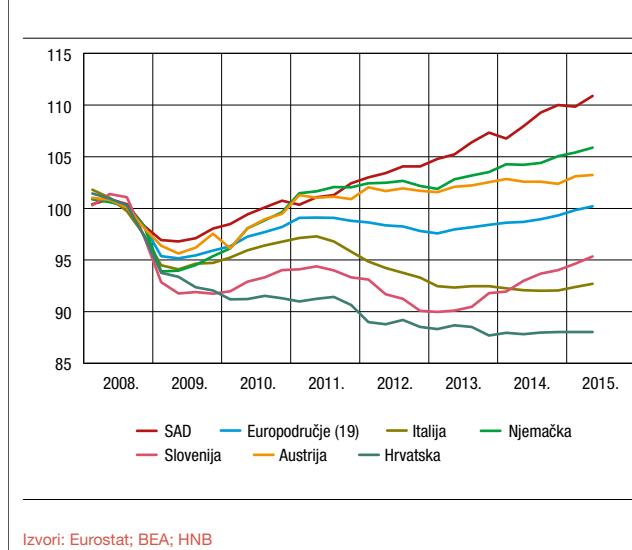
Japan je nakon rasta u prvom tromjesečju ostvario blago smanjenje u drugom tromjesečju (-0,3% na godišnjoj razini), poglavito zbog pada osobne potrošnje i investicija u privatnom sektoru, no recentni podaci upućuju na to da bi se za japansko gospodarstvo na razini godine mogao zabilježiti malen rast.

Glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri

Svi glavni vanjskotrgovinski partneri Hrvatske ostvarili su u drugom tromjesečju gospodarski rast, pri čemu je on bio nešto izrazitiji u Sloveniji i Njemačkoj u odnosu na Austriju, Srbiju i Italiju, kod kojih je vidljiv tek blagi rast.

U Njemačkoj je tijekom drugog tromjesečja rast iznosio 0,4% u odnosu na prvo tromjeseče, za što je ponajprije zaslužno

Slika 2.1. Bruto domaći proizvod izabralih gospodarstava
desezonirani podaci, stalne cijene, 2008. = 100

¹ To je na globalnom deviznom tržištu dovelo do blagog jačanja eura prema dolaru.

jačanje izvoza. Međutim, na izvoz i gospodarsku aktivnost mogli bi nepovoljno utjecati slabija uvozna potražnje Kine i skandal s lažiranjem ekotestova u automobilskoj industriji, koja čini oko petine njemačkoga robnog izvoza.

Gospodarstvo Austrije u drugom je tromjesečju ostvarilo minimalni rast realne gospodarske aktivnosti u odnosu na prethodno, čemu je uzrok skromno jačanje osobne i državne potrošnje, dok se izvoz smanjio.

Za Italiju je u drugom tromjesečju zabilježen rast od 0,3% u odnosu na prethodno, što podržava očekivanja da bi Italija mogla ove godine izaći iz trogodišnje recesije koja je počela 2011. Rast su u drugom tromjesečju pospješili izvoz i oporavak osobne potrošnje, koja je i dalje ograničena visokom stopom nezaposlenosti, a zabilježen je i značajan rast uvoza.

Rast slovenskoga gospodarstva i u drugom je tromjesečju u odnosu na prethodno bio iznad prosjeka europskog područja (0,7%). Najznačajniji doprinos rastu zadržao je izvoz, a prisutan je i rast industrijske proizvodnje i gradevinskog sektora potpomognut strukturalnim fondovima EU-a.

Srbija je, nakon recesije u 2014. povezane s poplavama i pada u prvom tromjesečju tekuće godine, u drugom tromjesečju ostvarila snažan gospodarski rast (2,2%). Rastu su najviše pridonijele investicije i neto izvoz podržani oporavkom rudarskog i energetskog sektora, a na razini cijele godine očekuje se stagnacija ili minimalna stopa gospodarskog rasta.

Bosna i Hercegovina također se početkom godine oporavljala od gospodarskih poremećaja uzrokovanih prošlogodišnjim poplavama: u prvom je tromjesečju pozitivna realna stopa gospodarskog rasta iznosila 2,1% na godišnjoj razini.

Kretanja referentnih kamatnih stopa

Ključne kamatne stope mogle bi se početi razilaziti u budućnosti. Fed je na posljednjem sastanku zadržao svoju referentnu kamatnu stopu na razini od 0,25%, ali kreatori Fedove politike već neko vrijeme najavljuju njezino postupno povisivanje, što pokazuje da bi povećanje kamatne stope moglo uslijediti relativno brzo (možda i prije kraja ove godine). S druge strane, ESB namerava zadržati referentnu kamatnu stopu na nultoj razini sve dok traje primjena ekspanzivnih nekonvencionalnih mjera monetarne politike koje uključuju nastavak programa otkupa državnih obveznica na sekundarnom tržištu.

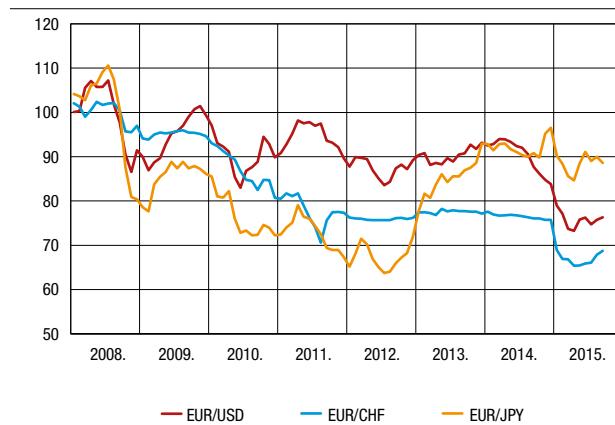
U takvim uvjetima tromjesečni EURIBOR tijekom prvih osam mjeseci u prosjeku je iznosio 0%, a u kolovozu se spustio

na iznimno nisku, negativnu razinu (-0,03%). Uvjeti financiranja za europske zemlje s tržišta u nastajanju ostali su nepromjenjeni u odnosu na prošlu godinu, dok je razlika prinosa na državnu obveznicu Hrvatske tijekom kolovoza i rujna porasla za 38 baznih bodova. Krajem rujna razlika prinosa za Hrvatsku iznosila je 350 baznih bodova, što je i dalje znatno više od pokazatelja za druge zemlje Srednje i Istočne Europe.

Tečajevi i cjenovna kretanja

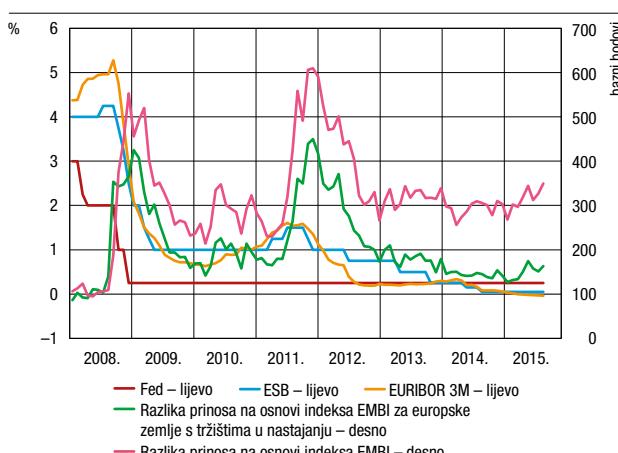
Tijekom trećeg tromjesečja euro je aprecirao prema većini svjetskih valuta, čemu su pridonijeli smirivanje dužničke krize u Grčkoj nakon dogovora Grčke s vjerovnicima i devalvacija juana renminbiha sredinom kolovoza. Pritom je američki dolar oslabio prema euru s 1,110 EUR/USD na kraju lipnja na 1,123 EUR/USD na kraju rujna. Tečaj švicarskog franka prema euru većinom je slabio tijekom trećeg tromjesečja, pa je krajem rujna dosegnuo razinu od 1,09 EUR/CHF, što je deprecijacija od 5,2% u odnosu na kraj lipnja. To je ujedno i njegova najniža prosječna mjesečna vrijednost od siječnja, kada je Švicarska središnja banka donijela odluku da više neće braniti donju granicu tečaja od 1,20 EUR/CHF.

Slika 2.3. Kretanje tečaja pojedinih valuta prema euru
2008. = 100

Napomena: Rast indeksa označuje deprecijaciju pojedinih valuta prema euru.
Izvor: Eurostat

Slika 2.2. Referentne kamatne stope i prosječna razlika prinosa na obveznice europskih zemalja s tržišta u nastajanju

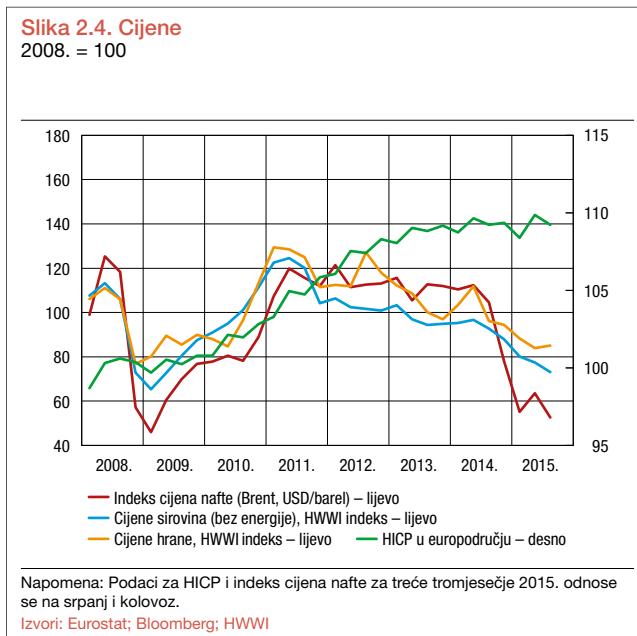

Napomena: Podaci do 30. rujna 2015.

Izvor: Bloomberg, 30. rujna 2015.

Cijena sirove nafte tipa Brent snažno je pala tijekom trećeg tromjesečja (sa 61 USD na kraju lipnja na 47 USD krajem rujna), iako je u istom razdoblju ostvaren najveći rast globalne potražnje u posljednjih pet godina. Nakon što se cijena sirove nafte djelomično povisila tijekom svibnja i lipnja, u trećem tromjesečju uslijedio je daljnji pad. Takvim kretanjima pridonijeli su velika ponude sirove nafte dobivene primjenom novih tehnologija i nastavak rasta svjetskih zaliha sirove nafte, poglavito u SAD-u. Proizvodnja zemalja članica OPEC-a ostala je nepromjenjena. Osim toga, na cijene sirove nafte utječe i moguće povećanje izvoza nafte iz Irana nakon ukidanja sankcija. Dodatan pritisak na pad cijena sirove nafte stvaraju zabrinutosti glede gospodarskog rasta Kine, jednog od najvećih svjetskih potrošača tog energenta.

Indeks cijena sirovina HWWI (bez energije, u američkim dolarima) nastavio je padati tijekom trećeg tromjesečja 2015. Također je kretanjima najviše pridonijelo sniženje cijena željezne rude i obojenih metala zbog rasta svjetskih zaliha i zabrinutosti povezane s potražnjom iz Kine kao jednog od najvećih uvoznika. Osim toga, pad cijena hrane, koji je privremeno zaustavljen u lipnju i srpnju, nastavio se u kolovozu, što je bilo prouzročeno

izrazitim smanjenjem cijena žitarica, uljarica i šećera. Nižim cijenama prehrabnenih sirovina pridonijeli su poboljšani vremenski uvjeti u većini proizvođačkih regija i jak tečaj američkog dolara. Ukupno su u prvih osam mjeseci 2015. cijene sirovina (bez energije) snižene za više od 17% u odnosu na prosinac 2014., pri čemu su cijene industrijskih sirovina smanjene gotovo za petinu.

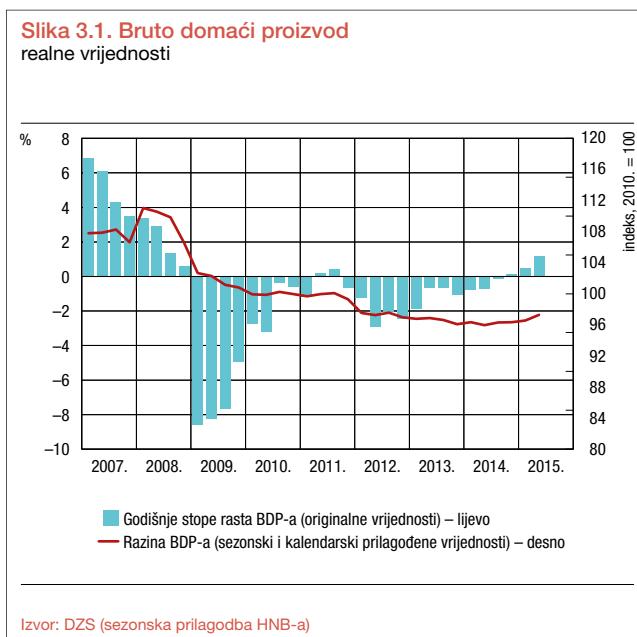
3. Agregatna potražnja i ponuda

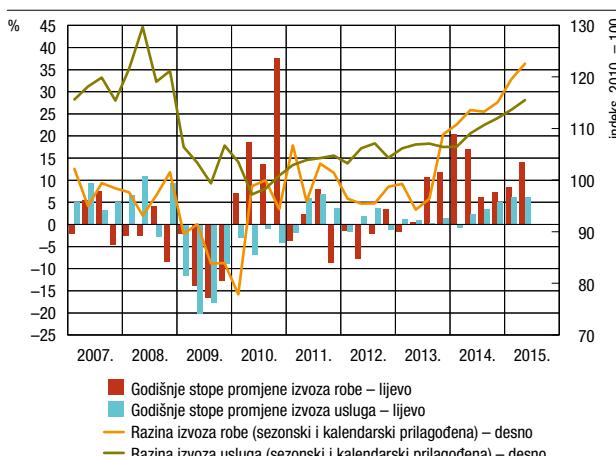
U drugom tromjesečju 2015. došlo je do zamjetnog ubrzanja gospodarskog rasta u odnosu na početak godine. Tako je realni BDP povećan za 0,7%, čemu je najviše pridonio rast neto izvoza robe i usluga. Rastu gospodarske aktivnosti pridonio je i nastavak oporavka osobne potrošnje, dok su bruto investicije u fiksni kapital stagnirale, a državna se potrošnja blago smanjila. Do kraja godine očekuje se daljnji rast gospodarske aktivnosti, no model brze procjene BDP-a pokazuje da će tromjesečni rast realnog BDP-a u trećem u odnosu na prethodno tromjeseče biti usporen, prije svega zbog smanjenja industrijske proizvodnje i građevinarstva. Ipak, izgledi za rast gospodarstva na razini cijele godine u HNB-ovojoj su projekciji već drugi put revizijom povišeni pa bi tako BDP u 2015. mogao porasti za 1,2%, što je zamjerno više u usporedbi s prethodnom projekcijom (0,5%).

Agregatna potražnja

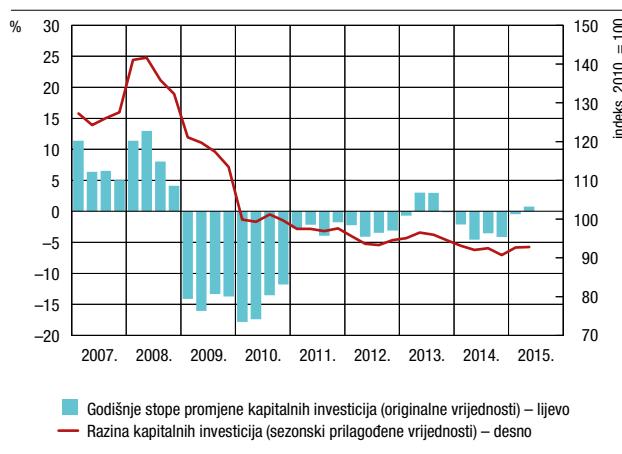
Izvoz robe i usluga nastavio je snažno rasti u drugom tromjesečju (2,8% u odnosu na prva tri mjeseca ove godine) jer se nastavio oporavak u zemljama koje su glavni hrvatski vanjskotrgovinski partneri. Prema detaljnijim podacima iz vanjskotrgovinske statistike o kretanju nominalnog izvoza robe takvim je kretanjima najviše pridonio rast medicinskih i farmaceutskih proizvoda, kapitalnih proizvoda te naftne i naftnih derivata. Promatra li se prema glavnim industrijskim grupacijama, izvoz se u drugom tromjesečju u odnosu na prethodno povećao u svim područjima, pri čemu najviše izvoz energije. Za izvoz usluga u istom je razdoblju također zabilježen rast, a broj noćenja stranih turista povećao se za 4,6% na godišnjoj razini.

Nakon dugotrajnog razdoblja pada u drugom je tromjesečju,

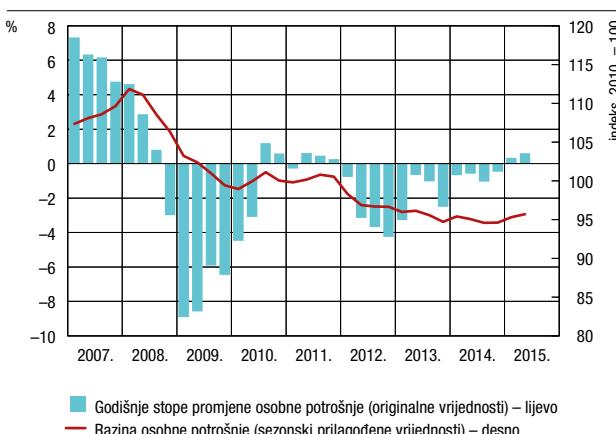

Slika 3.3. Realni izvoz robe i usluga

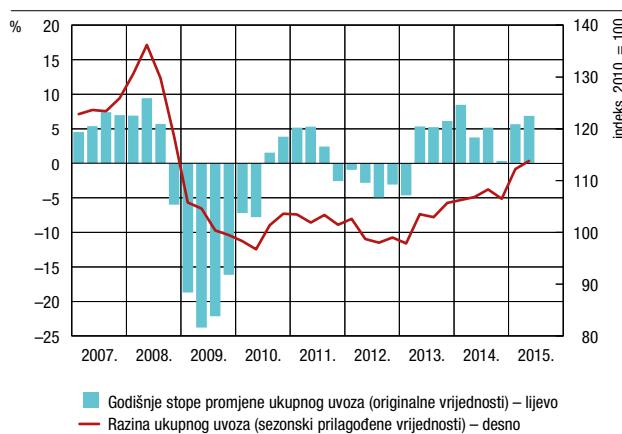
Izvor: HNB

Slika 3.6. Bruto investicije u fiksni kapital realne vrijednosti

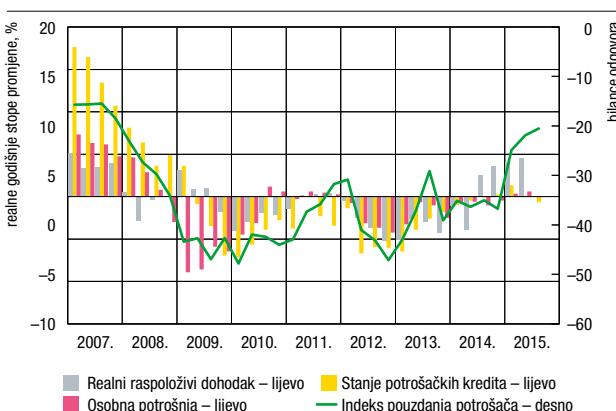
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 3.4. Osobna potrošnja realne vrijednosti

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

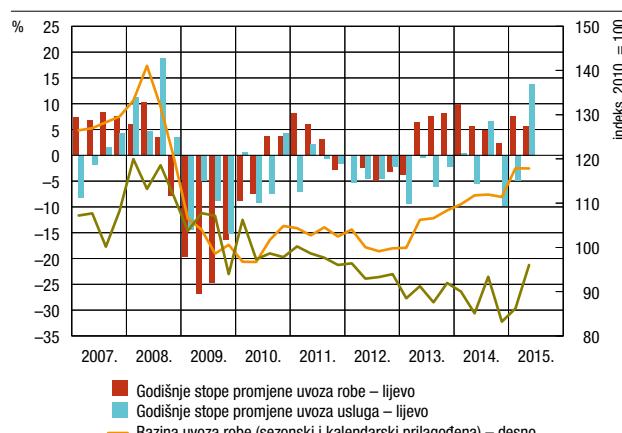
Slika 3.7. Uvoz robe i usluga realne vrijednosti

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 3.5. Odrednice osobne potrošnje

Napomena: Vrijednosti indeksa pouzdanja potrošača u mjesecu izračunate su kao prosjeci mjesecnih podataka. Indeks stanja potrošačkih kredita za treće tromjeseče 2015. odnosi se na srpanj i kolovoz.

Izvor: DZS; Ipsos Puls; HNB

Slika 3.8. Realni uvoz robe po kategorijama indeks, sezonski prilagođeno

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

kao i u prvom, ostvaren rast osobne potrošnje (0,4% u odnosu na prethodno tromjesečje), ponajprije zbog snažnog rasta projektnih neto plaća nakon donošenja izmjena u porezu na dohodak, ali i povoljnijih kretanja na tržištu rada. Nadalje, smanjenje opće razine cijena potaknuto padom cijena naftne i naftnih derivata povoljno utječe na potrošačke mogućnosti kućanstava zbog povećanja realnoga raspoloživog dohotka. U skladu s opisanim došlo je do jačanja optimizma potrošača, što je napisljetu vjerojatno dovelo do porasta sklonosti potrošnji.

Bruto investicije u fiksni kapital stagnirale su u drugom tromjesečju 2015. nakon što je početkom godine bio zabilježen značajan rast u odnosu na posljednje tromjesečje 2014. Pritom iz mjesecnih pokazatelja o građevinskim radovima na zgradama i ostalim građevinama proizlazi slabljenje aktivnosti u građevinarstvu. S druge strane, na povećanje investicija u drugim djelatnostima upućuje povećanje obujma industrijske proizvodnje kapitalnih dobara i uvoza kapitalne opreme u drugom tromjesečju.

Državna potrošnja smanjila se u drugom tromjesečju 2015. u usporedbi s prethodna tri mjeseca, dok je na godišnjoj razini ostvaren blagi rast, od 0,4%, što je suprotno prethodnim očekivanjima da će zbog nastojanja na smanjenju manjka državna potrošnja slabjeti.

Uvoz robe i usluga nastavio se povećavati u drugom tromjesečju, ali rast se znatno usporio u odnosu na prethodno tromjesečje. Promatraju li se glavne industrijske grupacije, u drugom je tromjesečju u odnosu na prethodna tri mjeseca došlo do pada uvoza trajnih i netrajnih proizvoda za široku potrošnju, dok je u ostalim skupinama ostvaren rast.

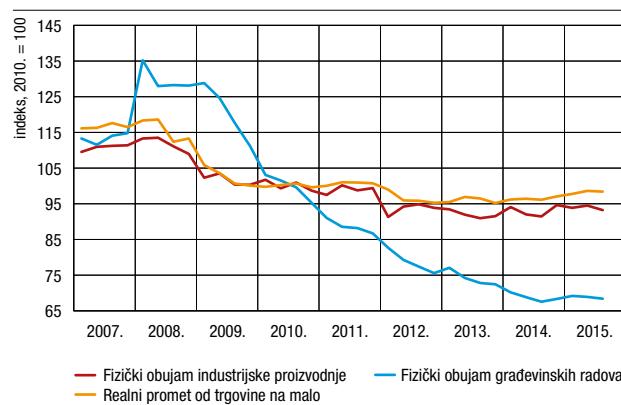
U drugom je tromjesečju 2015. porastao uvoz usluga na godišnjoj razini, pri čemu se posebno ističe rast uvoza telekomunikacijskih i računalnih usluga te usluga putovanja.

Agregatna ponuda

Bruto dodana vrijednost, nakon stagnacije u prva tri mjeseca 2015., u drugom je tromjesečju ove godine porasla za 0,8% u odnosu na prethodno tromjesečje. Rastu BDV-a najviše su pridonijele djelatnosti trgovine na malo te prijevoza i skladištenja, što se može povezati s povoljnim kretanjem turizma i rastom potrošnje kućanstva. Slijedi industrija, koja je rastu uključnog BDV-a pridonijela s 0,4 postotna boda. Pritom je izražen rast zabilježen za niz djelatnosti u prerađivačkoj industriji, na što upućuje kretanje mjesecnog indeksa fizičkog obujma industrijske proizvodnje. Bruto dodana vrijednost smanjila se u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu te u ostalim uslužnim djelatnostima.

Rast gospodarske aktivnosti nastavio se i u trećem tromjesečju, čemu su najviše pogodovala povoljna kretanja u turizmu. Realni se promet od trgovine na malo u srpnju također nastavio povećavati sličnom dinamikom kao u prethodna tri mjeseca. Međutim, indeks fizičkog obujma industrijske proizvodnje snažno se u srpnju i kolovozu smanjio u odnosu na prosječnu razinu

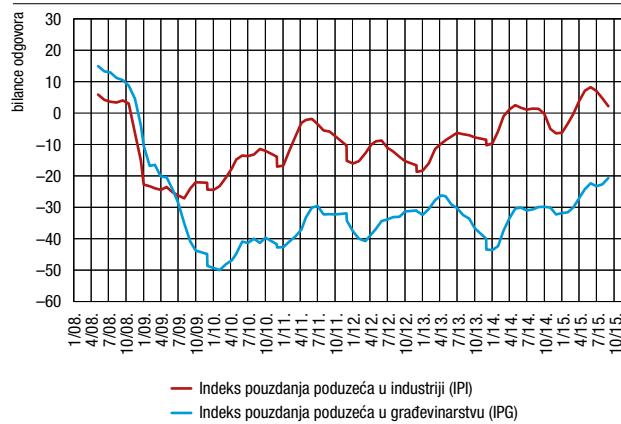
Slika 3.9. Kratkoročni pokazatelji gospodarske aktivnosti sezonski i kalendarski prilagođeno

Napomena: Tromjesečni podaci izračunati su kao prosjek mjesecnih podataka. Podaci za treće tromjeseče 2015. za industriju i tgovinu odnose se na srpanj i kolovoz 2015. Podaci za građevinarstvo odnose se na srpanj 2015.

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 3.10. Pokazatelji poslovog optimizma

Napomena: Prikazane su vrijednosti tročlanii pomoćni prosjeci mjesecnih podataka. Istraživanja poslovog optimizma provode se od svibnja 2008.

Izvor: Ipsos Puls; HNB

iz prethodnog tromjesečja. Također, nakon blagog rasta početkom godine i stagnacije u drugom tromjesečju, u srpnju je smanjen indeks fizičkog obujma građevinskih radova. Unatoč tome, poslovni se optimizam u industriji i građevini i nadalje nalazi na višim razinama nego na početku godine.

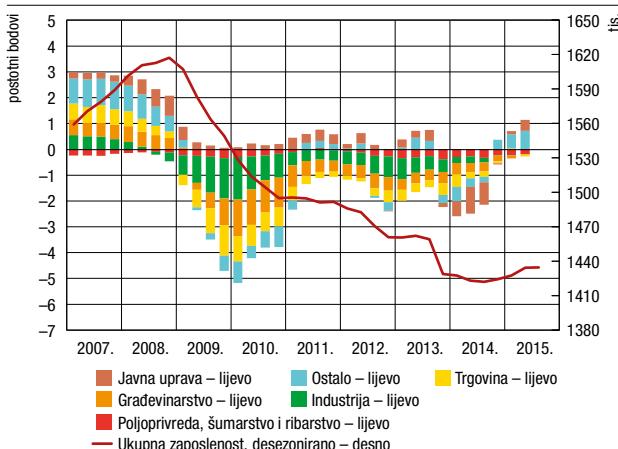
4. Tržište rada

Zbog jačanja gospodarske aktivnosti u drugom su se tromjesečju 2015. intenzivirala i povoljna kretanja na tržištu rada. Porast broja zaposlenih (osiguranici HZMO-a) ubrzao se tako u odnosu na početak godine, pri čemu je najsnažniji porast ostvaren u uslužnim djelatnostima, dok je broj zaposlenih u industriji ostao nepromijenjen. U srpnju i kolovozu zaposlenost je stagnirala u odnosu na drugo tromjesečje.

Broj nezaposlenih nastavio se smanjivati i u drugom

tromjesečju, a vrlo blago smanjenje ostvareno je i u srpnju i kolovozu. Na smanjenje broja nezaposlenih utjecala su povoljnija kretanja neto priljeva iz radnog odnosa i drugih poslovnih aktivnosti, za razliku od ranijeg razdoblja u kojem su smanjenju pridonosila i brisanja iz evidencije. Administrativna stopa nezaposlenosti, prema desezoniranim podacima, u drugom je tromjesečju tako pala na 17,7%, s 18,3% zabilježenih u prvom tromjesečju.

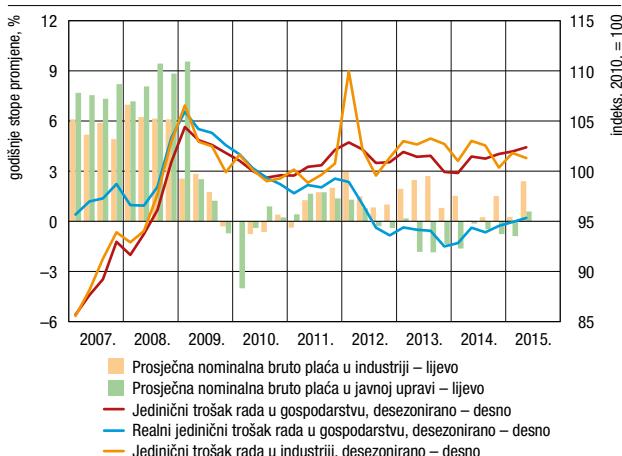
Slika 4.1. Ukupna zaposlenost i doprinosi rastu zaposlenosti po sektorima

Napomena: Podatak za treće tromjesečje odnosi se na srpanj i kolovoz.
Izvor: HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

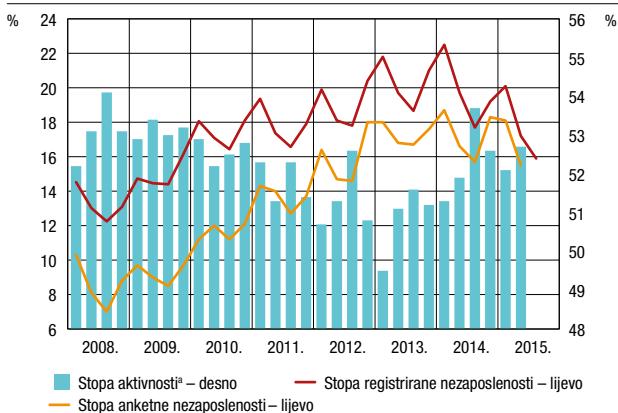
Izvor: HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 4.3. Bruto plaća i jedinični trošak rada

Izvori: DZS; HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 4.2. Stope nezaposlenosti i aktivnosti

^a Aktivno stanovništvo kao udio u radno sposobnom stanovništvu (15+). Napomena: Stopa registrirane nezaposlenosti za treće tromjesečje odnosi se na srpanj i kolovoz.

Izvori: DZS; HZZ

Podaci iz Ankete o radnoj snazi također upućuju na poboljšanje na tržištu rada. Tako je u prva dva tromjesečja 2015. godine porastao broj zaposlenih, dok se broj nezaposlenih smanjio. Prema posljednjim dostupnim podacima anketna stopa nezaposlenosti iznosila je 15,5%.

U drugom tromjesečju 2015. nominalne neto² i bruto plaće nastavile su rasti, dok su u istom razdoblju realne plaće rasle nešto sporije nego početkom godine zahvaljujući blagom porastu potrošačkih cijena. Pritom su bruto plaće porasle u svim djelatnostima NKD-a, pri čemu je najsnažniji rast zabilježen u industriji. U skladu s opisanim gospodarskim kretanjima i dinamikom plaća u promatranom se razdoblju nastavio porast nominalnih i realnih jediničnih troškova rada u gospodarstvu kao cjeline. Rast plaća nastavio se u srpnju i kolovozu.

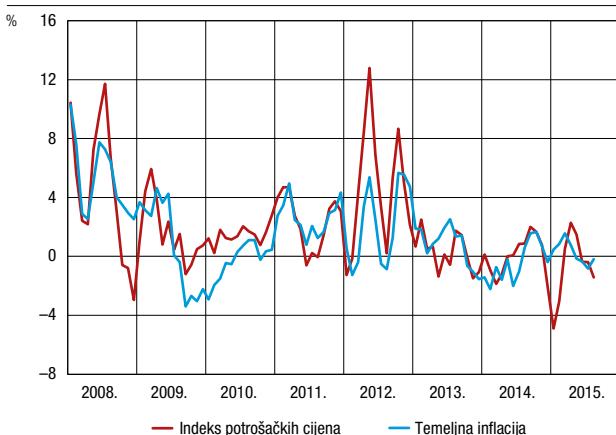
5. Inflacija

U kolovozu su se potrošačke cijene smanjile za 0,2% u odnosu na prethodni mjesec, dok je temeljni indeks potrošačkih cijena iz kojeg su, između ostalog, isključene cijene energetika i poljoprivrednih proizvoda ostao nepromijenjen. Mjesечni pad potrošačkih cijena ostvaren je najviše zbog znatnog pojedinstinjenja naftnih derivata potaknutog padom cijena sirove nafte na svjetskom tržištu, a nešto manje i zbog sezonskog sniženja cijena odjeće i obuće te pada cijena voća. S druge strane, pad cijena u kolovozu ublažen je rastom cijena neprerađenih prehrabrenih proizvoda (osobito povrća), koji je bio znatno izraženiji nego u istom razdoblju prošle godine. Pokazatelj tekućega kretanja inflacije (Slika 5.1.) u kolovozu su imali divergentna kretanja, tako se pokazatelj temeljne inflacije povećao i približio pozitivnom području, dok se pokazatelj tekućega kretanja ukupne inflacije nastavio smanjivati.

Nakon što se godišnja stopa promjene potrošačkih cijena povećala tijekom prve polovine 2015. (s $-0,5\%$ u prosincu 2014. na 0% u lipnju 2015.), u srpnju i kolovozu inflacija je ponovo poprimila negativne vrijednosti te je zabilježen pad ukupnog indeksa potrošačkih cijena na godišnjoj razini od $-0,4\%$ odnosno $-0,6\%$. Spomenuta kretanja u prvom polugodištu ponajviše su bila određena povećanjem godišnje stope promjene cijena prehrambenih proizvoda, dok je za kretanja u srpnju i kolovozu ključno bilo smanjenje godišnje stope promjene cijena energije zbog pojefitnjenja naftnih derivata na domaćem tržištu. Osim toga, u posljednja se dva mjeseca uvelike smanjila i godišnja stopa promjene cijena rekreativnih i sportskih usluga.

2 Porast neto plaća u prvom tromjesečju bio je poglavito pod utjecajem izmjena Zakona o porezu na dohodak.

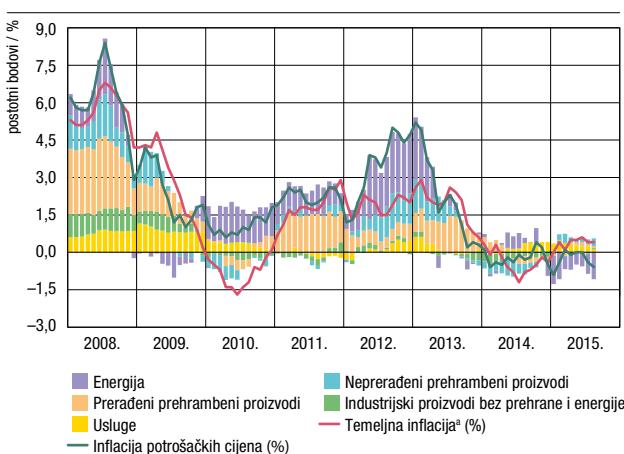
Slika 5.1. Indeks potrošačkih cijena i temeljna inflacija
mjesечne stope promjene na godišnjoj razini

Napomena: Mjesечna stopa promjene izračunata je iz tromjesečnoga pomicnog prosjeka sezonski prilagođenih indeksa cijena.

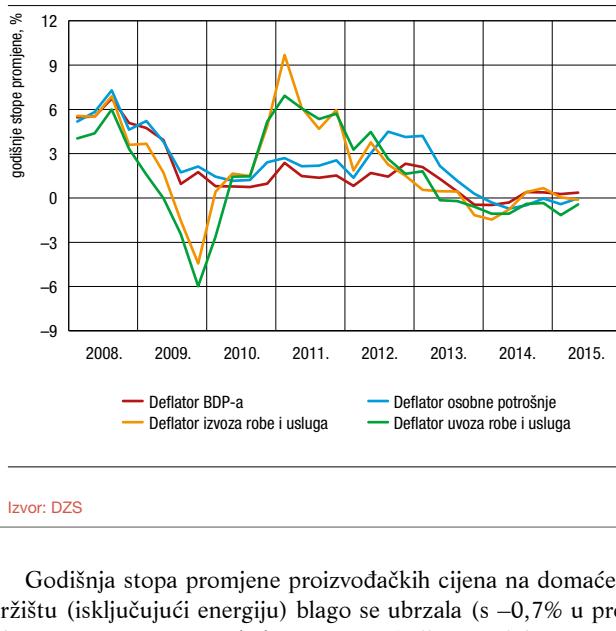
Izvor: DZS; izračun HNB-a

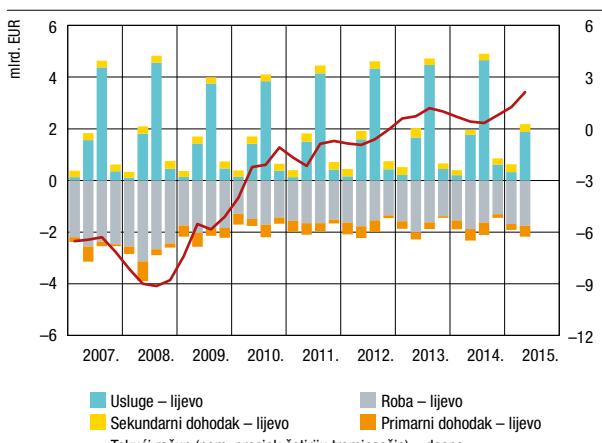
Slika 5.2. Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenata inflaciji potrošačkih cijena

Višak na tekućem računu platne bilance u posljednjih se godinu dana dodatno povećao. Promatraju li se kumulativna ostvarenja u posljednja četiri tromjesečja, višak na tekućem računu u drugom je tromjesečju 2015. iznosio 2,1% BDP-a, u usporedbi s 0,4% BDP-a u istom razdoblju prethodne godine. Glavni činitelj poboljšanja jest rast neto izvoza usluga, u prvom redu zahvaljujući dobrim ostvarenjima u turizmu. Osim toga, povećali su se neto prihodi po osnovi sekundarnog dohotka, ponajviše zbog jačega korištenja sredstava iz fondova EU-a. Manjak u robnoj razmjeni s inozemstvom blago se smanjio zbog bržeg rasta izvoza od rasta uvoza, potpomognut i zamjetno nižom vrijednošću neto uvoza nafte i naftnih derivata u uvjetima pada cijena sirove nafte na svjetskom tržištu. S druge strane, povećao se negativan saldo na računu primarnog dohotka, prije svega zbog rasta dobiti poduzeća i banaka u stranom vlasništvu.

Slika 5.3. Deflator BDP-a i pojedinih njegovih komponenta

Slika 6.1. Saldo na tekućem računu i njegova struktura

Izvor: HNB

te trgovine na veliko, dok je u građevinarstvu, finansijskom posredovanju i djelatnosti vađenja nafte i zemnog plina zabilježen pad dobiti. I kamatni su se troškovi (isključujući FISIM) blago povećali, kao posljedica inozemnog zaduživanja države, dok su se troškovi poslovnih banaka i poduzeća smanjili.

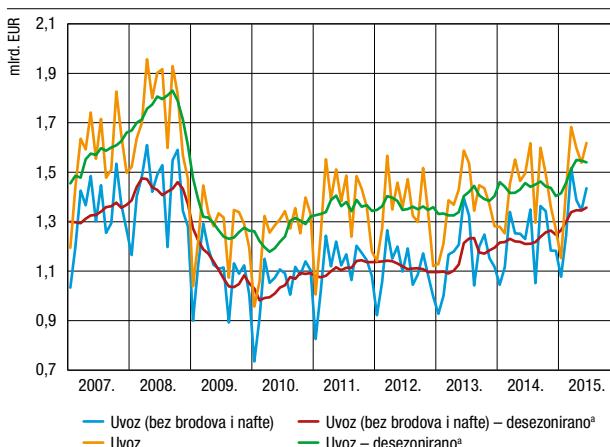
Godišnjem rastu neto izvoza usluga u drugom tromjesečju 2015. najviše su pridonijele usluge putovanja. Prihodi od turističkih usluga pruženih nerezidentima povećali su se za 6,4% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Tome je pridonijelo i poboljšanje fizičkih pokazatelja u komercijalnim smještajnim kapacitetima, uz rast broja dolazaka stranih gostiju za 6,8% i noćenja za 4,6%, posebno gostiju iz Njemačke, Slovenije, Velike Britanije i SAD-a. Kod ostalih su usluga također zabilježena povoljna kretanja, pri čemu se ističe rast neto izvoza informatičkih usluga te usluga istraživanja i razvoja. Osim toga, porastao je neto izvoz usluga oplemenjivanja robe u vlasništvu drugih te usluga prijevoza.

Rast ukupnoga robnog izvoza, prema sezonski prilagođenim podacima DZS-a, u drugom tromjesečju 2015. godine dodatno se ubrzao i iznosio 7,2% u odnosu na prosjek prethodnog tromjesečja. Međutim, isključi li se izvoz nafte i naftnih derivata

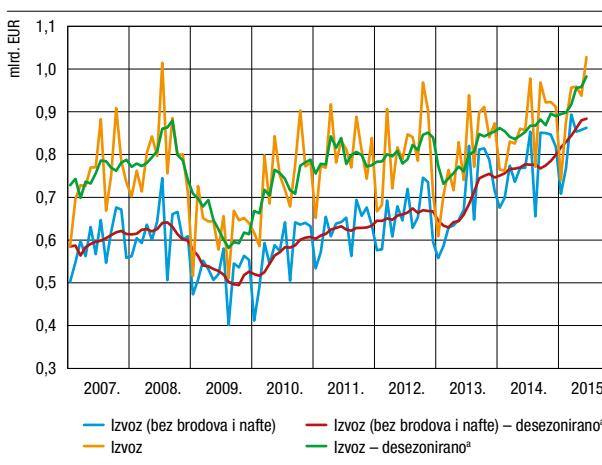
te ostalih prijevoznih sredstava (uglavnom brodovi), rast izvoza bio je niži (4,7%) te se blago usporio u usporedbi s ostvarenjima početkom godine. Pritom je primjetan rast izvoza medicinskih i farmaceutskih proizvoda, pojedinih kapitalnih proizvoda (najviše pogonskih strojeva i uređaja) te pluta i drva.

Prema ekonomskim grupacijama zemalja porast robnog izvoza i dalje se prije svega odnosi na tržište Europske unije. Prilikom se u drugom tromjesečju 2015. rastom izvoza u odnosu na isto razdoblje prethodne godine izdvaja rast izvoza u skupinu 15 "starijih" zemalja članica, na što je najviše utjecao pojačan izvoz ostalih prijevoznih sredstava te medicinskih i farmaceutskih proizvoda u Nizozemsku, nafta i naftnih derivata u Italiju te kože i proizvoda od kože u Austriju. Nastavljene su visoke godišnje stope rasta izvoza u skupinu 12 "novijih" zemalja članica EU-a te se drugo tromjesečje zaredom povećao izvoz na tržišta izvan Europske unije i regije, ponajprije kao rezultat rasta izvoza nafte i naftnih derivata. Nasuprot tome, pad izvoza nafte i naftnih derivata u Bosnu i Hercegovinu pridonio je blagom smanjenju izvoza u zemlje Cefte.

U drugom je tromjesečju 2015. ukupan robni uvoz, prema sezonski prilagođenim podacima DZS-a, porastao za 1,8% u

Slika 6.3. Robni uvoz (cif)

^a Tročlani centrirani pomicni prosjeci mjesечnih podataka
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

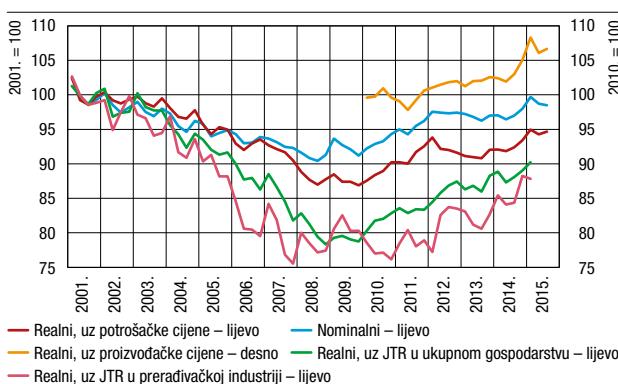
Slika 6.2. Robni izvoz (fob)

^a Tročlani centrirani pomicni prosjeci mjesечnih podataka
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

odnosu na prosjek prethodnog tromjesečja te se znatno usporio u odnosu na ostvarenja početkom godine. Rast uvoza suženog agregata, koji isključuje brodove i naftu, bio je u istom razdoblju nešto blaži (1,3% na tromjesečnoj razini), pri čemu se izdvaja rast uvoza cestovnih vozila, kapitalnih proizvoda (prije svega pogonskih strojeva i uređaja) te organskih kemijskih proizvoda.

Promatra li se po zemljama, u drugom se tromjesečju 2015. na godišnjoj razini znatno povećao uvoz iz 15 "starijih" zemalja članica EU-a, pri čemu se izdvaja rast uvoza iz Austrije (najviše kože i proizvoda od kože), Španjolske (posebno pogonskih strojeva i uređaja) te Njemačke. Uvoz iz skupine 12 "novijih" zemalja članica također je porastao, pretežno zbog pojačanog uvoza električne energije i aparata za telekomunikaciju i snimanje zvuka i reprodukciju iz Madžarske. Nakon dva tromjesečja pada porastao je i uvoz iz zemalja Cefte, osobito uvoz električne energije iz Srbije te Bosne i Hercegovine. Suprotno tome, uvoz iz trećih zemalja (izvan EU-a i Cefte) nastavio se smanjivati, pri čemu je izražen pad uvoza nafte i naftnih derivata iz Nigerije, Libije i Rusije.

Nominalna efektivna aprecijacija kune tijekom drugog i trećeg tromjesečja 2015. nepovoljno je djelovala na pokazatelje

Slika 6.4. Nominalni i realni efektivni tečajevi kune

Napomena: Realni efektivni tečaj kune uz proizvođačke cijene uključuje hrvatski indeks proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu koji je raspoloživ od siječnja 2010. Pad indeksa označuje efektivnu aprecijaciju kune. Podaci za treće tromjesečje 2015. odnose se na srpanj i kolovoz za nominalni tečaj, odnosno na srpanj za realne tečajeve uz potrošačke i proizvođačke cijene.

Izvor: HNB

cjenovne konkurentnosti. Bez obzira na to, realni efektivni tečajevi kune uz proizvođačke i potrošačke cijene blago su deprecirali početkom trećeg tromjesečja, čime je djelomično poništена aprecijacija u prethodnom tromjesečju. Podaci o realnom efektivnom tečaju kune uz jedinične troškove rada dostupni su samo za prvo tromjesečje 2015. Realni efektivni tečaj uz jedinične troškove rada za ukupno gospodarstvo pokazuje blago poboljšanje u odnosu na prethodno tromjesečje, a indeks za prerađivačku industriju blagi pad troškovne konkurentnosti.

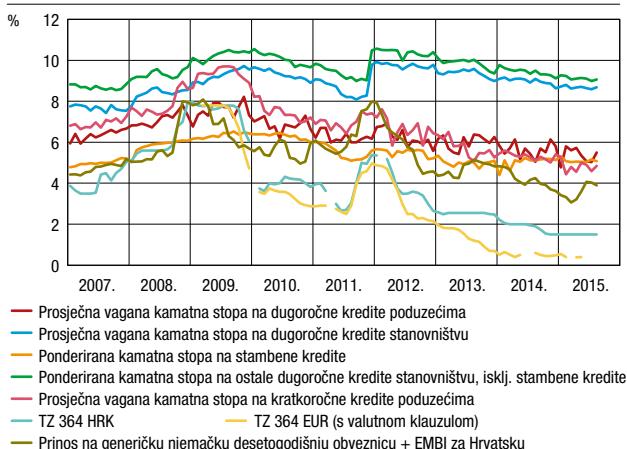
7. Uvjeti financiranja i tokovi kapitala

Troškovi financiranja na domaćem tržištu u srpnju i kolovozu 2015. bili su neznatno niži, a na inozemnom tržištu nešto viši u odnosu na prvu polovicu godine. U prvom polugodištu nastavio se rast zaduživanja nefinancijskih poduzeća financiranjem u inozemstvu i kod domaćih vjerovnika koji nisu banke, dok se zaduživanje poduzeća kod banaka smanjilo. Takva su kretanja rezultirala rastom ukupnog duga nefinancijskih poduzeća. Plasmani banaka poduzećima i stanovništvu nastavili su se smanjivati u srpnju i kolovozu.

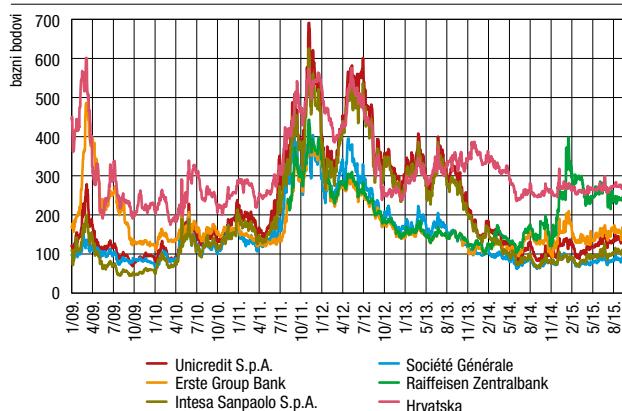
Domaći troškovi zaduživanja države zadržali su se na iznimno niskim razinama, u prvom redu zbog nastavljanja ekspanzivne monetarne politike HNB-a. Prinos na jednogodišnje kunske trezorske zapise tijekom prvih osam mjeseci 2015. bio je stabilan na razini od 1,50%, a prinos na jednogodišnje trezorske zapise uz valutnu klauzulu u kolovozu se dodatno spustio na

0,30% (s 0,40%, koliko je iznosio na aukciji održanoj u svibnju). I na inozemnom tržištu prevladavaju povoljni uvjeti financiranja zahvaljujući izrazito visokoj likvidnosti na međunarodnim finansijskim tržištima i niskim referentnim kamatnim stopama. Ipak, u drugom je tromjesečju cijena zaduživanja države u inozemstvu (procijenjena zbrojem prinosa na njemačku državnu obveznicu i pokazatelja EMBI za Hrvatsku) umjereni porasla pod utjecajem povećane neizvjesnosti glede rješavanja grčke dužničke krize, a na dosegnutim se razinama zadržala i tijekom srpnja i kolovoza.

Premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. *credit default swap* ili, skraćeno, CDS) za Hrvatsku tijekom prvih osam mjeseci 2015. bila je razmjerno stabilna, no potkraj rujna zamjetno je porasla, premašivši 300 baznih bodova. Taj je skok vjerojatno povezan s neizvjesnošću glede intenziteta učinaka konverzije kredita u švicarskim francima u eure. Istodobno su i premije

Slika 7.1. Domaći i inozemni troškovi financiranja

Izvor: MF; Bloomberg; HNB

Slika 7.2. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za Hrvatsku i odabrane banke majke domaćih banaka

Napomena: Premija osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji relativni iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.

Izvor: S&P Capital IQ

osiguranja od kreditnog rizika banaka majki najvećih hrvatskih banaka blago porasle, no one su i dalje na znatno nižim razinama u odnosu na Hrvatsku. Valja napomenuti i da su u srpnju dvije agencije za procjenu kreditnog rejtinga (Standard and Poor's i Fitch), uz zadržavanje dosadašnjega kreditnog rejtinga, pogoršale izgledе koji sada navješćuju mogućnost smanjenja rejtinga Hrvatske (očekivani je trend promijenjen sa "stabilnog" u "negativn").

Kamatne stope banaka na kredite nefinansijskim poduzećima u srpnju i kolovozu fluktuirale su oko razmjerno niskih razina dosegnutih u prvoj polovini godine. Unatoč tome, kreditna aktivnost usmjerena poduzećima i dalje je potisnuta. Tako podaci za prva dva mjeseca trećeg tromjesečja upućuju na daljnji pad plasmana domaćih kreditnih institucija poduzećima, dok na godišnjoj razini to smanjenje iznosi $-3,8\%$. Razduživanje kod banaka prisutno je i za javna i za privatna poduzeća.

Ukupni dug nefinansijskih poduzeća u drugom tromjesečju 2015. porastao je za $0,3\%$, dok je na godišnjoj razini bio veći za $1,2\%$ (Slika 7.3.). Promatra li se po sektorima, rastu ukupnog duga korporativnog sektora isključivo su pridonijela nefinansijska privatna poduzeća, dok su se javna poduzeća u drugom

tromjesečju razduživala. Prema tome, privatna su poduzeća u drugom tromjesečju smanjenje domaćih plasmana banaka nadomjestila porastom zaduživanja iz ostalih izvora, što se podjednako odnosi na inozemne izvore i na ostale domaće finansijske institucije.

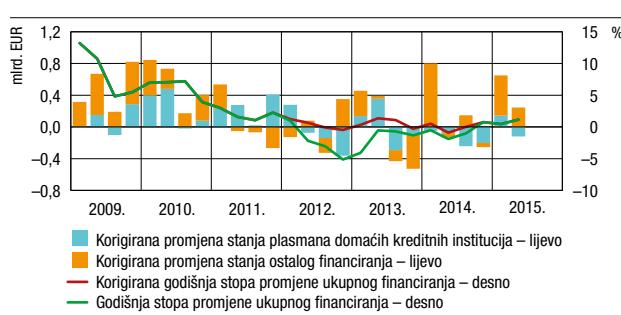
Uvjeti financiranja za stanovništvo u srpnju i kolovozu u projektu su se blago poboljšali. Pritom se posebice ističe pad kamatnih stopa na kratkoročne kredite stanovništvu koje su se u kolovozu prosječno smanjile za oko pola postotnog boda.³ S druge strane, kamatne stope za stambeno kreditiranje u srpnju su blago porasle, no u kolovozu su se vratile na prosječnu razinu iz prve polovine godine. Unatoč relativno povoljnim kretanjima troškova financiranja, kao i blagom oporavku gospodarske aktivnosti započetom krajem 2014., trend razduživanja stanovništva nastavlja se šestu godinu zaredom. Štoviše, godišnji pad plasmana stanovništvu postupno se ubrzao te je na kraju kolovoza 2015. iznosi $-2,2\%$ (isključujući utjecaj tečaja) prema $-1,3\%$ na kraju 2014. godine.

Tokovi kapitala između Hrvatske i inozemstva

Neto priljev kapitala iz inozemstva u posljednjih je godinu dana zamjetno slabio. U drugom je tromjesečju 2015. na finansijskom računu platne bilance (isključujući promjenu međunarodnih pričuva), promatraju li se kumulativna ostvarenja u posljednjih godinu dana, ostvaren neto priljev od $0,4$ mld. EUR, u usporedbi s $1,0$ mld. EUR u godini do lipnja 2014. To je ponajviše posljedica slabijeg neto priljeva vlasničkih ulaganja. Istodobno se rast međunarodnih pričuva intenzivirao. Kretanja samo u drugom tromjesečju 2015., nakon dva tromjesečja neto priljeva, ponovno je obilježio neto odljev kapitala u iznosu od $0,4$ mld. EUR (bez promjene pričuva). On se prije svega odnosi na dužničke tokove kapitala, odnosno na izraženiji rast inozemne imovine. Međunarodne su se pričuve u drugom tromjesečju 2015. smanjile.

Neto priljev inozemnih izravnih ulaganja u drugom je tromjesečju 2015. iznosi samo $0,1$ mld. EUR te je bio znatno slabiji nego u istom razdoblju prethodne godine ($0,4$ mld. EUR).

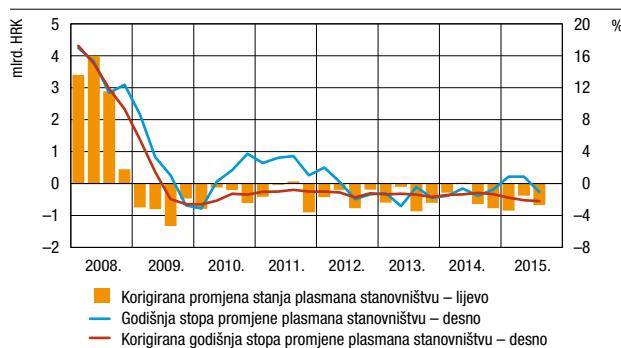
Slika 7.3. Financiranje poduzeća prema izvorima

Napomena: Ostalo financiranje uključuje zaduživanje poduzeća kod domaćih društava za leasing i izravno zaduživanje kod HBOR-a te zaduživanje kod inozemnih banaka i vlasnički povezanih poduzeća u inozemstvu. Korigirane promjene izračunate su na temelju podataka iz kojih je u 2012. i 2013. isključen učinak kredita brodogradilišta koji je preuzeo Ministarstvo finacija, učinak transakcija jedne poslovne banke, koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela dio svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke (što je prouzročilo i smanjenje inozemnog duga te banke), stečaj Centar banke, metodološka promjena knjiženja naknada te učinak tečajnih promjena.

Izvor: Hafra; HNB; izračun HNB-a

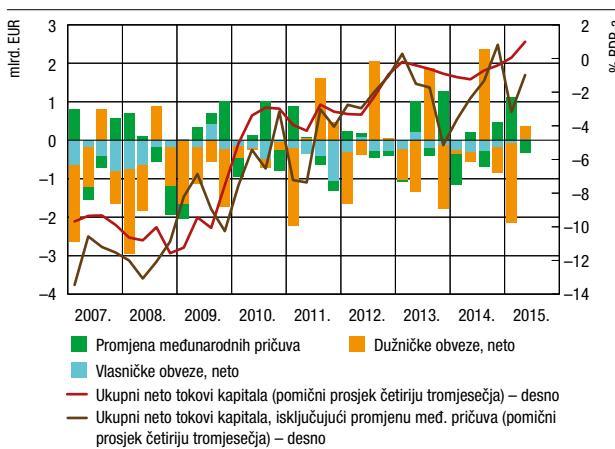
Slika 7.4. Plasmani stanovništву

Napomena: Korigirane promjene izračunate su na temelju podataka iz kojih je isključen učinak transakcija jedne poslovne banke, koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela dio svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke (što je prouzročilo i smanjenje inozemnog duga te banke), stečaj Centar banke, metodološka promjena knjiženja naknada te učinak tečajnih promjena. Promjena stanja za treće tromjesečje 2015. odnosi se na srpanj i kolovoz, dok se godišnje promjene odnose na kraj kolovoza.

Izvor: HNB

Slika 7.5. Tokovi na finansijskom računu platne bilance

Napomena: Promjena neto vlasničkih i dužničkih obveza jest razlika između sredstava i obveza. Positivna promjena međunarodnih pričuva znači njihov rast.

Izvor: HNB

3 To smanjenje bilo je povezano s izmjenama Zakona o obveznim odnosima i Zakona o potrošačkom kreditiranju koje su se počele primjenjivati od 1. kolovoza, a kojima je, uz spuštanje zatezne kamatne stope, izmijenjen način određivanja maksimalno dopuštenih efektivnih kamatnih stopa za stanovništvo. To je rezultiralo smanjenjem najviše dopuštene efektivne kamatne stope na potrošačke kredite s 11% na $10,14\%$.

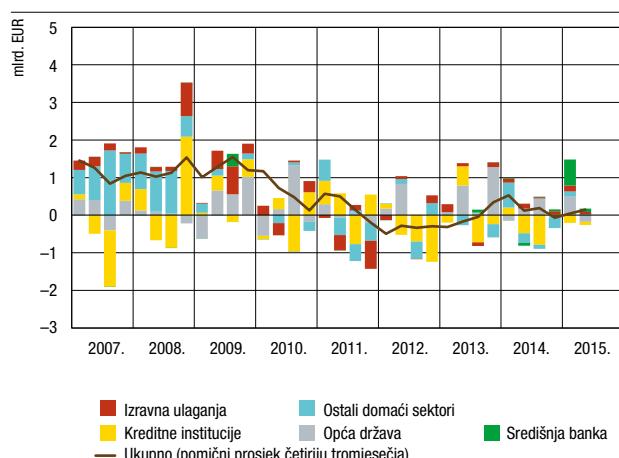
Isključi li se učinak baznog razdoblja, povezan s kružnim ulaganjem prethodne godine, vidljivo je smanjenje vlasničkih ulaganja na strani obveza. Pritom su isplate dobiti iz prethodnih godina u pojedinim djelatnostima, najviše u telekomunikacijskom sektoru, djelovale na umanjenje vlasničkih ulaganja. S druge strane, nova su vlasnička ulaganja uglavnom ostvarena u sektoru nekretnina. Osim vlasničkih ulaganja, nižem neto priljevu izravnih ulaganja pridonijela je i zadržana dobit tekućeg razdoblja, koja je na strani obveza u drugom tromjesečju 2015. bila negativna, što se prije svega odnosi na djelatnost finansijskog posredovanja.

Kada je riječ o dužničkim ulaganjima, neto odljev kapitala ostvaren u drugom tromjesečju 2015. ponajprije se odnosi na kreditne institucije i, u nešto manjoj mjeri, državu. Kreditne su institucije zamjetno povećale svoju inozemnu aktivu (za 0,5 mlrd. EUR) te su istovremeno dodatno smanjile svoje obveze prema inozemstvu (0,1 mlrd. EUR). Država je također poboljšala svoju neto inozemnu poziciju smanjenjem obveza, i to ponajviše otplatom dugoročnih kredita. Za razliku od toga, ostali su domaći sektori povećali svoje neto obveze prema vlasnički povezanim i ostalim vjerovnicima.

Međunarodne su se pričuve u drugom tromjesečju 2015. godine smanjile za 0,3 mlrd. EUR (isključujući učinak međuvalutnih promjena), što je poglavito rezultat povlačenja sredstava s deviznog depozita države kod HNB-a. Ipak, pričuve su tijekom prva tri mjeseca 2015. ostvarile zamjetan porast, pri čemu je snažan doprinos rastu dalo ulaganje dijela međunarodnih pričuva u repo ugovore, te su se one ukupno u prvoj polovini godine povećale za 0,8 mlrd. EUR. Na kraju su lipnja bruto međunarodne pričuve tako iznosile 13,7 mlrd. EUR, što je dostatno za pokriće 8,5 mjeseci uvoza robe i usluga, u usporedbi s 8,0 mjeseci uvoza na kraju prethodne godine. Istodobno se i pokrivenost kratkoročnog duga prema preostalom dospijeću međunarodnim pričuvama poboljšala s 92,2% na kraju 2014. na 102,7% na kraju lipnja 2015.

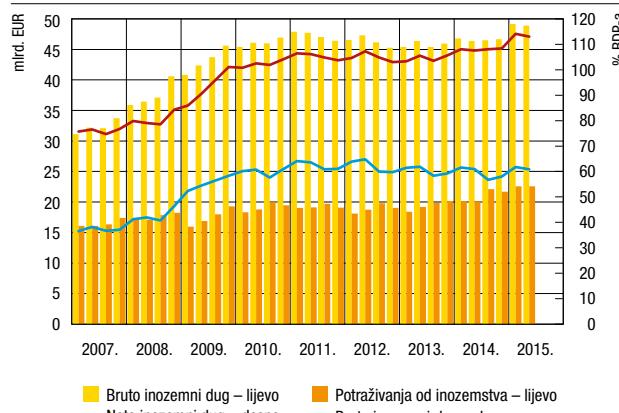
Nakon snažnog rasta stanja bruto inozemnog duga u prvom tromjesečju 2015. u iduća je tri mjeseca uslijedilo njegovo smanjenje (za 0,3 mlrd. EUR). Početkom su godine zbog jačanja američkog dolara prema euru međuvalutne promjene imale snažan nepovoljan utjecaj na stanje bruto inozemnog duga, koje se osim toga povećalo i zbog ulaganja dijela bruto međunarodnih pričuva u repo ugovore (što je rezultiralo istovremenim rastom pričuva) te zaduzivanja države na inozemnom tržištu. Za razliku od toga, bruto inozemni dug u drugom se tromjesečju smanjio, ponajviše zbog povoljnog utjecaja međuvalutnih promjena i ostalih prilagodbi, a djelomično i zbog ranije spomenutog razduživanja države i kreditnih institucija. Bruto inozemni dug tako je na kraju lipnja iznosio 48,9 mlrd. EUR, odnosno 113,0% BDP-a.

Slika 7.6. Transakcije bruto inozemnog duga po sektorima

Izvor: HNB

Slika 7.7. Bruto i neto inozemni dug

Napomena: Neto inozemni dug izračunat je kao stanje bruto inozemnog duga umanjenog za dužnička potraživanja prema inozemstvu.

Izvor: HNB

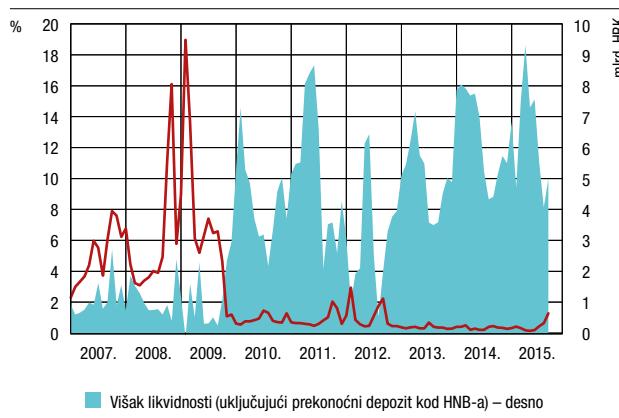
Uz tek neznatan rast dužničkih potraživanja, i neto inozemni dug u drugom se tromjesečju smanjio (za 0,3 mlrd. EUR) te je na kraju lipnja iznosio 26,3 mlrd. EUR, što čini 60,9% BDP-a.

8. Monetarna politika

U trećem je tromjesečju 2015. središnja banka nastavila s provođenjem ekspanzivne monetarne politike održavajući primot stabilnost tečaja kune u odnosu na euro. Takvo usmjerenje monetarne politike trebalo bi se nastaviti i nakon donošenja zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o kreditnim institucijama 18. rujna 2015. (zakoni su stupili na snagu 30. rujna 2015.). Naime, donošenjem tih zakona stvorena je i dodatna potražnja banaka za kunskom i deviznom likvidnošću⁴, koju je HNB namirio deviznom intervencijom i operacijama na otvorenom tržištu.

Višak likvidnosti u trećem tromjesečju 2015. zadržavao se na vrlo povoljnim razinama te je iznosio 5,0 mlrd. kuna, što je bilo samo malo niže u odnosu na prvu polovinu godine. Niža likvidnost posljedica je sezonskog porasta gotovog novca izvan kreditnih institucija te malo više razine kunskih depozita države kod HNB-a. Unatoč povoljnoj prosječnoj razini likvidnosti u sustavu, potkraj rujna pojačala se potražnja za kunskom likvidnošću, što je izravna posljedica donošenja navedenih zakona. Takvi

Slika 8.1. Likvidnost banaka i prekonoćna međubankovna kamatna stopa

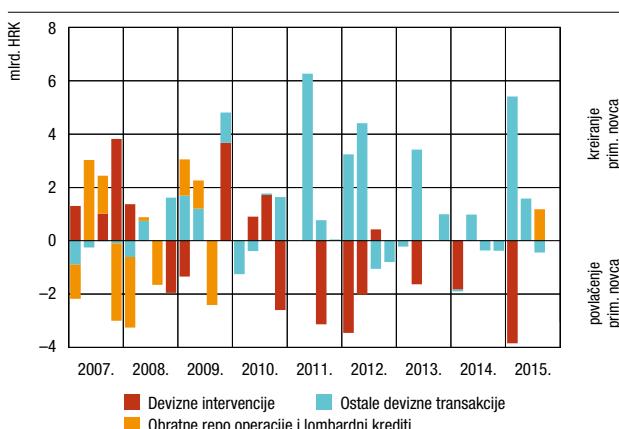
su se uvjeti odrazili i na prekonoćnu međubankovnu kamatnu stopu, čiji se rast u drugoj polovini rujna intenzivirao te je ona privremeno dosegнуla gotovo 2%.

Kako bi kreirala dodatnu kunsku likvidnost, središnja je banka krajem rujna provela obratnu repo operaciju, što je prvo korištenje tog instrumenta monetarne politike u posljednjih šest godina. Na aukciji održanoj 30. rujna bankama su plasirane 1,2 mlrd. kuna uz repo stopu od 0,80%. Osim toga, HNB je potkraj rujna proširio listu vrijednosnih papira koji su prihvativi kao kolateral za obratne repo operacije i lombardne kredite središnje banke. Tim su mjerama ublaženi pritisci na međubankovnom tržištu, pa se i prekonoćna međubankovna kamatna stopa na samom kraju mjeseca spustila na 0,81%.

Središnja je banka na kraju rujna intervenirala i na deviznom

⁴ Zakonima je predviđena konverzija stambenih i ostalih potrošačkih kredita banaka u švicarskim francima u eurske kredite uz povrat stanovništvo dijela ranije plaćenih anuiteta i otpis dijela preostale glavnice kredita (NN, br. 102/2015.). Ukupni trošak otpisa i povrata procijenjen je na iznos od oko 8,0 mlrd. kuna. Budući da se zbog konverzije smanjuje devizna imovina banaka, dolazi do otvaranja devizne pozicije banaka, pa onda i do povećane potražnje banaka za devizama.

Slika 8.2. Tokovi formiranja primarnog novca (M0)

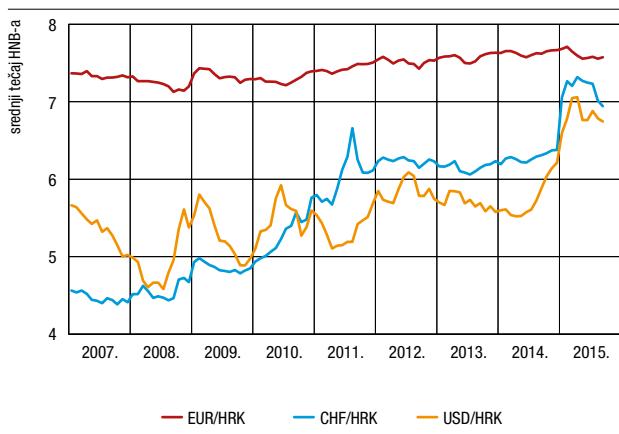

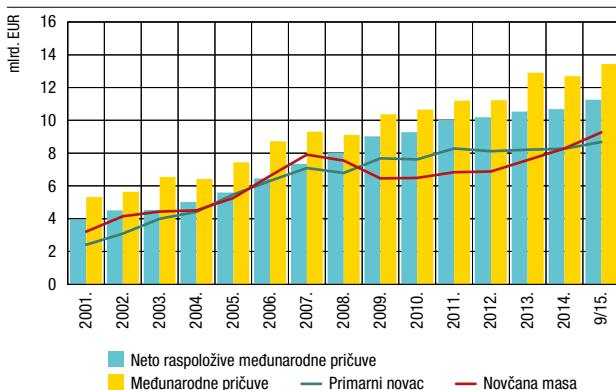
tržištu s ciljem ublažavanja deprecacijskih pritisaka na kunu potaknutih pojačanom potražnjom banaka za devizama, koja je izravno povezana s troškom konverzije kredita u švicarskim francima u kredite u eurima. Na deviznoj intervenciji održanoj 30. rujna HNB je bankama prodao 268,3 mil. EUR, čime je s tržišta povučeno 2,0 mlrd. kuna. Budući da se provedba devizne intervencije izvršava dva radna dana nakon njezina održavanja, ta se transakcija odrazila na primarni novac, odnosno na razinu likvidnosti tek početkom listopada.

U ostalim deviznim transakcijama, sa središnjom državom i Europskom komisijom, u trećem je tromjesečju ostvarena neto prodaja deviza u iznosu od 58,3 mil. EUR, čime je povučeno 0,4 mlrd. kuna. Promatrajući od početka godine, HNB je u prvih devet mjeseci svim deviznim transakcijama ostvario neto kupnju deviza u iznosu od 361,4 mil. EUR, čime je kreirano 2,7 mlrd. kuna. Pritom je u transakcijama s bankama i EK-om ostvarena neto prodaja deviza, dok je na osnovi neto kupnje deviza sa središnjom državom kreirana kunска likvidnost.

Tečaj kune prema euru tijekom najvećeg dijela trećeg tromjesečja, pod utjecajem priljeva deviza zbog dobre turističke sezone, zadržavao se na malo nižim razinama u odnosu na prvu

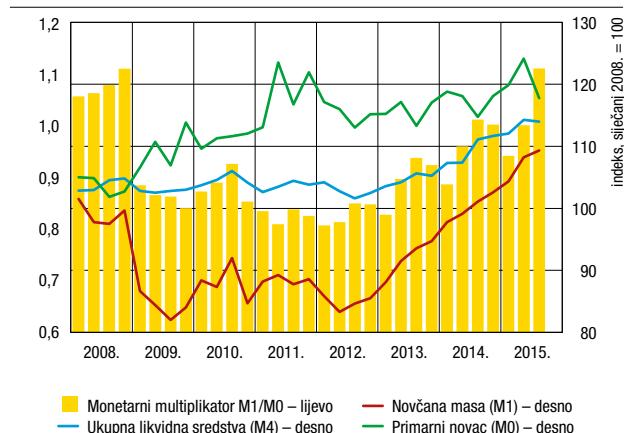
Slika 8.3. Nominalni tečajevi kune prema odabranim valutama

Slika 8.4. Međunarodne pričuve HNB-a i monetarni agregati

Napomena: Neto raspoložive pričuve definirane su kao međunarodne pričuve umanjene za deviznu inozemnu pasivu HNB-a, obveznu pričuvu u devizama, devizne depozite države te izvanbilančne obveze (ugovori o razmjjeni). Posljednji podatak za novčanu masu odnosi se na kolovoz 2015.

Izvor: HNB

Slika 8.5. Monetarni agregati i monetarni multiplikator
indeks kretanja sezonski prilagođenih vrijednosti deflacioniranih indeksom potrošačkih cijena

Napomena: Podaci za treće tromjesečje 2015. odnose se na kraj kolovoza.
Izvor: HNB

polovinu godine. Međutim, u drugoj polovini rujna kuna je počela slabjeti u odnosu na euro te je na kraju mjeseca tečaj iznosio 7,63 EUR/HRK. Tečajevi kune prema švicarskom franku i američkom dolaru također su se kretali na malo nižim razinama u trećem tromjesečju u odnosu na prethodni dio godine.

Bruto međunarodne pričuve u trećem su se tromjesečju smanjile za 0,3 mlrd. EUR, ponajviše zbog smanjenja obujma ulaganja u repo ugovore. Istodobno su neto raspoložive pričuve ostale gotovo nepromijenjene u odnosu na kraj lipnja. Krajem rujna bruto pričuve iznosile su 13,4 mlrd. EUR te su za 0,7 mlrd. EUR (5,9%) veće u odnosu na kraj prethodne godine, dok su neto raspoložive pričuve iznosile 11,3 mlrd. EUR te su u odnosu na kraj 2014. porasle za 0,6 mlrd. EUR (5,5%). Bruto i neto

međunarodne pričuve i dalje su na znatno višim razinama od novčane mase (M1) i primarnog novca (M0).

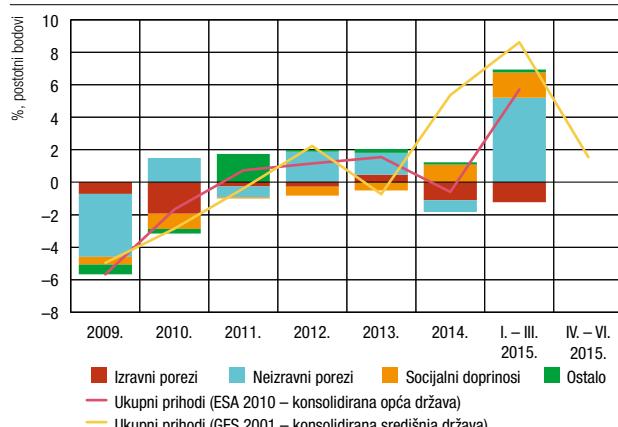
Trend porasta realne vrijednosti novčane mase (M1) nastavljen je i u trećem tromjesečju 2015. godine. Takva kretanja odražavaju prigušenu inflaciju, ali i povećanu sklonost ostalih domaćih sektora, prije svega stanovništva, držanju likvidnijih oblika imovine u uvjetima sve nižih pasivnih kamatnih stopa. Za razliku od novčane mase, realna vrijednost ukupnih likvidnih sredstava (M4) stagnirala je u prva dva mjeseca trećeg tromjesečja, dok se primarni novac (M0) u istom razdoblju samo privremeno smanjio jer dostupni podaci za rujan upućuju na njegov ponovni rast.

9. Javne financije

Manjak opće države u prvoj polovini ove godine mogao bi se vidno smanjiti u odnosu na isto razdoblje prošle godine.⁵ Primot je smanjenje manjka većinom bilo temeljeno na povećanju prihoda.

Prihodi opće države prema metodologiji ESA 2010 snažno su se povećali u prvom tromjesečju, poglavito zbog porasta prihoda od PDV-a i socijalnih doprinosa. Povećanje prihoda od PDV-a na godišnjoj razini rezultiralo je djelomično iz niske baze u 2014., koja je prema dostupnim informacijama posljedica povećanih povrata PDV-a. Povećanje prihoda od socijalnih doprinosa odražavalo je bazni uticaj povećanja stope doprinosa za zdravstveno osiguranje u travnju 2014. godine.

Kretanje prihoda opće države prema metodologiji GFS 2001 kojom se koristi MF upućuje na to da bi se i u drugom

Slika 9.1. Prihodi konsolidirane opće (ESA 2010) i središnje države (GFS 2001)
godišnje stope promjene i doprinosi

Napomena: Strukturni stupci prikazuju doprinose pojedinih kategorija prihoda promjeni ukupnih prihoda prikazanih prema metodologiji ESA 2010.

Izvor: MF (izračun HNB-a); Eurostat

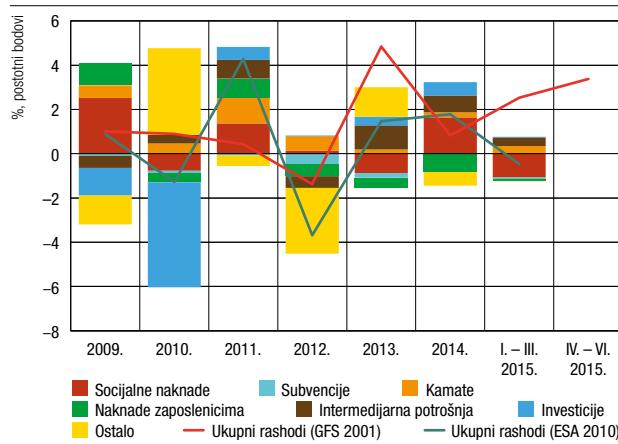
⁵ Analiza kretanja u javnim financijama na temelju podataka MF-a znatno je otežana brojnim metodološkim izmjenama koje su stupile na snagu od siječnja 2015., pri čemu povjesna serija podataka nije revidirana. Tekući podaci ne mogu se usporediti s prethodnim povrata PDV-a zbog značajnog proširenja obuhvata lokalne države na sve jedinice lokalne države, umjesto dosadašnjih 53 jedinice koje su 2001. preuzele obvezu financiranja decentraliziranih funkcija, te uključenja vlastitih i namjenskih prihoda (i rashoda koji se iz njih finansiraju) pojedinih proračunskih korisnika u prihode (rashode) državnog proračuna.

tromjesečju mogao ostvariti rast prihoda opće države na godišnjoj razini, iako bi se stopa rasta mogla smanjiti zbog iščezavanja baznog učinka kod prihoda od PDV-a. Mogla bi porasti većina glavnih kategorija prihoda. Prihodi od poreza na dobit u razdoblju od travnja do srpnja 2015. snažno su se povećali zbog zamjetnog poboljšanja poslovnih rezultata gospodarskih subjekata u 2014.⁶ Znatno su porasli i prihodi od trošarina zbog povećanja visine trošarina na duhan i naftne derivate, a u istom smjeru kreću se i prihodi od socijalnih doprinosa kada se iz podataka MF-a izuzmu sredstva prenesena iz drugog stupa u prvi stup mirovinskog osiguranja u lipnju prošle godine, koja se prema metodologiji ESA 2010 ne vode kao prihod opće države. Zabilježen je i zamjetan porast priljeva iz fondova EU-a, koji ima neutralan izravan učinak na manjak po metodologiji ESA.

Rashodi opće države prema metodologiji ESA 2010 u prvom su se tromjesečju ove godine blago smanjili u odnosu na isto razdoblje lani, što uglavnom odražava pad socijalnih naknada, dok su se u suprotnom smjeru kretali rashodi za intermedijsku potrošnju i kamate. Rashodi za zaposlene i kapitalna ulaganja zadržali su se na razini istog razdoblja prošle godine. Ukupni rashodi mogli bi ostati potisnuti i u drugom tromjesečju.

Slika 9.2. Rashodi konsolidirane opće (ESA 2010) i središnje države (GFS 2001)

godišnje stope promjene i doprinosi

Napomena: Strukturni stupci prikazuju doprinose pojedinih kategorija rashoda promjeni ukupnih rashoda prikazanih prema metodologiji ESA 2010.

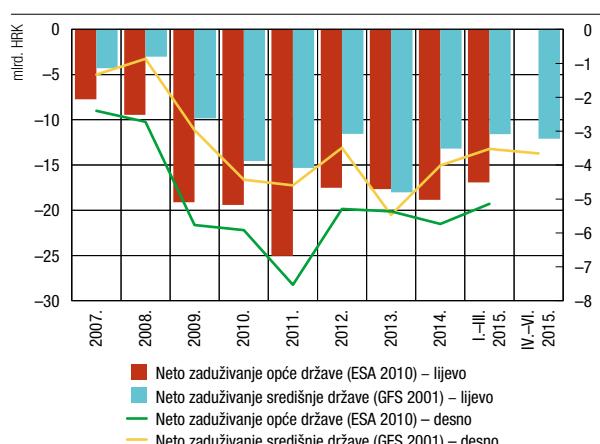
Izvor: MF (izračun HNB-a); Eurostat

Međutim, iz metodološki različitih podataka MF-a za 2015. godinu u odnosu na prethodnu ne može se ocijeniti kako su se kretale pojedine kategorije rashoda.

Manjak opće države prema metodologiji ESA 2010 iznosio je u razdoblju od siječnja do ožujka ove godine 5,7 mlrd. kuna ili 1,9 mlrd. kuna manje u odnosu na isto razdoblje 2014., a manjak bi trebao biti manji nego lani i u drugom tromjesečju.

Javni je dug krajem lipnja iznosio 283,0 milijarde kuna ili 86,2% BDP-a te je povećan za 3,4 milijarde kuna u odnosu na kraj prošle godine. Rast javnog duga manji je od ostvarenog

Slika 9.3. Saldo konsolidirane opće (ESA 2010) i središnje države (GFS 2001)

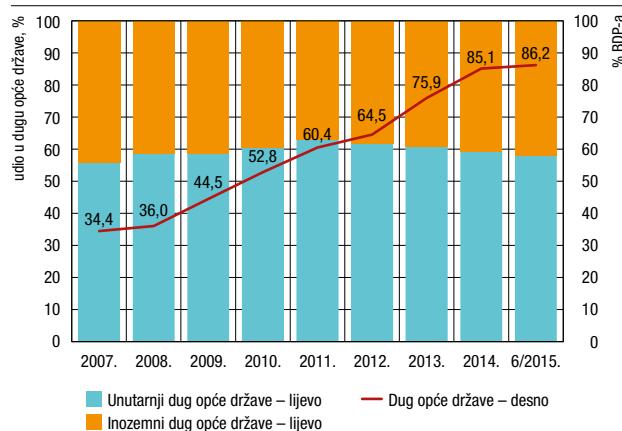

Napomena: Podaci za prvo i drugo tromjesečje 2015. prikazuju pomoćni zbroj tromjesečnih podataka.

Izvor: MF (izračun HNB-a); Eurostat

Slika 9.4. Dug opće države

stanje na kraju razdoblja

Napomena: Za izračun relativnog pokazatelja u 2015. korišten je BDP izračunat kao zbroj posljednjih četiri dostupnih tromjesečnih podataka.

Izvor: HNB

manjka s obzirom na to da se država koristila sredstvima s depozita kod HNB-a prenesenima iz 2014. godine. Nominalnom smanjenju duga pridonijela je aprecijacija kune u odnosu na euro jer je u posljednjoj valuti nominirana većina javnog duga. Povećao se dug na osnovi dugoročnih vrijednosnih papira, što je posljedica izdanja 1,5 milijarda eura vrijedne obveznice na inozemnom tržištu kapitala te trezorskih zapisa u iznosu od 1,2 mlrd. EUR s rokom dospijeća od godinu i pol. S druge strane, smanjio se dug na osnovi kreditnih zaduženja i kratkoročnih dužničkih vrijednosnih papira.

6 Iako se prema metodologiji ESA 2010 spomenuti prihodi neće zabilježiti u drugom tromjesečju, s obzirom na to da se pri bilježenju ovih prihoda u statistici nacionalnih računa koristi vremenski pomak od četiri mjeseca, spomenuta kretanja upućuju na to da bi predujmovi poreza na dobit u 2015. trebali biti veći nego prošle godine.

10. Usporedba Hrvatske i odabralih zemalja

U prvoj polovini 2015. godine nastavila su se povoljna kretanja gospodarske aktivnosti u većini zemalja Srednje i Istočne Europe. U drugom je tromjesečju zabilježen gospodarski rast u svim promatranim zemljama, a u Estoniji i Litvi nadoknaden je pad ostvaren na početku godine. Rast realnog BDP-a ubrzao se u Hrvatskoj i Letoniji, dok se u većini ostalih zemalja gospodarska aktivnost usporila, što je posebno vidljivo u Češkoj i Rumunjskoj.

Industrijska se proizvodnja u prvoj polovini 2015. u svim promatranim zemljama povećala u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Pritom su stope rasta u većini promatralih zemalja bile više nego u drugom polugodištu 2014. Izvoz robe u prvih je šest mjeseci ove godine rastao u svim zemljama Srednje

Tablica 10.1. Bruto domaći proizvod

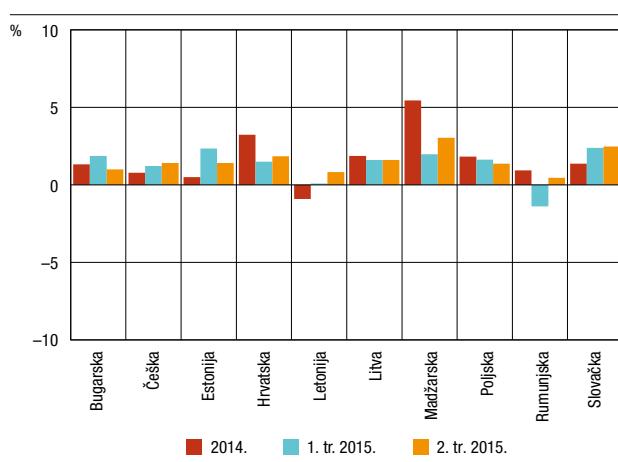
	Godišnje stope promjene, originalni podaci		Tromjesečne stope promjene, sezonski prilagođeni podaci			
	2013.	2014.	3. tr. 2014.	4. tr. 2014.	1. tr. 2015.	2. tr. 2015.
Bugarska	1,1	1,7	0,4	0,4	0,9	0,5
Češka	-0,5	2,0	0,5	0,5	2,4	1,0
Estonija	1,6	2,9	0,3	1,5	-0,6	0,7
Hrvatska	-0,9	-0,4	0,4	0,0	0,2	0,7
Letonija	4,2	2,4	0,5	0,5	0,4	1,2
Litva	3,3	2,9	0,5	0,7	-0,5	0,7
Madžarska	1,5	3,6	0,6	0,7	0,7	0,5
Poljska	1,7	3,4	0,9	0,8	1,0	0,9
Rumunjska	3,4	2,8	1,3	0,9	1,4	0,1
Slovačka	1,4	2,4	:	:	:	:
Slovenija	-1,1	2,4	0,7	0,4	0,7	0,7
EU 28	0,2	1,4	0,4	0,5	0,5	0,4

Izvor: Eurostat; EK; DZS; HNB

i Istočne Europe, osim Litve u kojoj je ostvaren značajan pad od 4,4%, te Estonije i Letonije gdje je zabilježena stagnacija. Positivan trend u Hrvatskoj započeo 2013. godine nastavio se i u 2015. te je u prvih šest mjeseci na godišnjoj razini robni izvoz porastao za 12,2%, čime je Hrvatska postala zemlja s najvišom stopom rasta robnog izvoza.

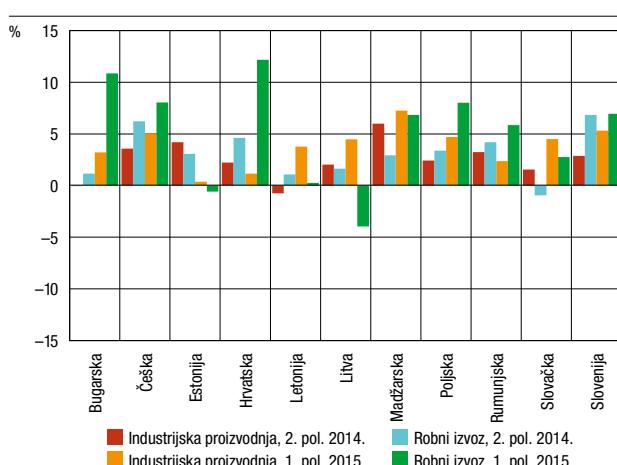
U drugom tromjesečju 2015. zaposlenost se na godišnjoj razini povećala u svim zemljama Srednje i Istočne Europe, pri čemu je najsnažniji porast zabilježen u Madžarskoj (3%) i Slovačkoj (2,5%). Godišnja promjena broja zaposlenih u većini promatralih zemalja bila je pozitivna i u prethodnom tromjesečju, osim u Rumunjskoj i Letoniji. Stopa nezaposlenosti u prvoj polovini tekuće godine smanjila se u svim promatralim zemljama u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, izuzev Rumunjske u kojoj je ostala nepromijenjena. U promatranoj skupini zemalja Hrvatska se opet isticala s najvećom stopom nezaposlenosti, koja je u drugom tromjesečju 2015. iznosila 15,8%. Većina ostalih

Slika 10.2. Zaposlenost
godиšnje stope promjene

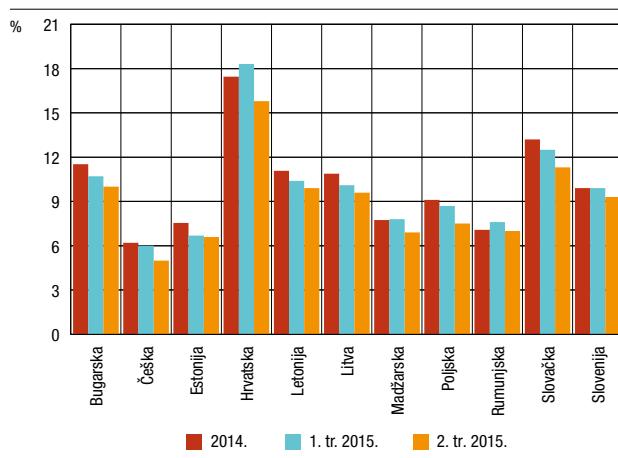
Izvor: Eurostat

Slika 10.1. Industrijska proizvodnja i robni izvoz
godišnje stope promjene, originalni podaci

Izvor: Eurostat; DZS

Slika 10.3. Anketna stopa nezaposlenosti

Izvor: Eurostat

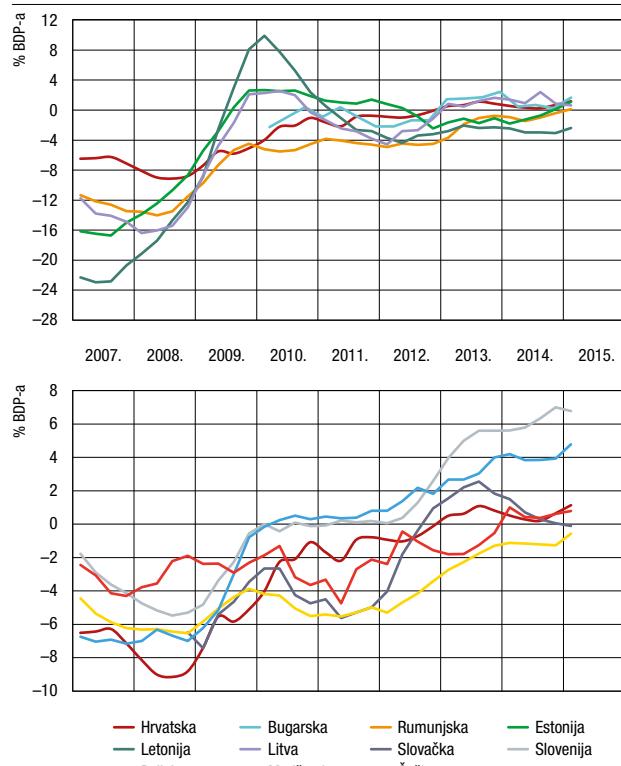
zemlja imala je stopu nezaposlenosti manju od 10%, pri čemu je u Češkoj ona bila najmanja, te je iznosila samo 5%.

Salda na tekućim računima platne bilance, nakon neuđenadnjenih kretanja u prethodnoj godini, u prvom su se tromjesečju 2015. godine poboljšala u većini promatranih zemalja Srednje i Istočne Europe. Pritom je izraženije povećanje viška na tekućem računu zabilježeno u Estoniji, Bugarskoj te Madžarskoj, i to zahvaljujući pozitivnim ostvarenjima u međunarodnoj razmjeni robe i usluga. U Hrvatskoj je povećanje viška na tekućem računu ponajprije rezultat poboljšanja salda na računima primarnog i sekundarnog dohotka. S druge strane, na pogoršanje salda tekućeg računa u Litvi i Sloveniji djelovao je rast manjka na računu primarnog dohotka, a u Slovačkoj slabija ostvarenja u robnoj razmjeni.

Pozitivna kretanja robnog izvoza većine zemalja Srednje i Istočne Europe nastavila su se i u prvoj polovini 2015. godine, uz ubrzanje njegova rasta u odnosu na prethodno polugodište. Najveći porast izvoza u prvih šest mjeseci zabilježen je u Poljskoj, Bugarskoj i Madžarskoj. Hrvatska je također jedna od zemalja s izraženijim rastom robnog izvoza, posebno zahvaljujući rezultatima u drugom tromjesečju. Za razliku od toga, izvoz se smanjio jedino u baltičkim zemljama, među kojima se posebno izdvaja Litva. Na takva su kretanja djelovale nepovoljne geopolitičke prilike, odnosno uvodenje trgovinskih ograničenja od strane Rusije, kao jednog od najvažnijih trgovinskih partnera baltičkih zemalja, na uvoz određenih poljoprivrednih proizvoda iz Europske unije. Osim toga, uvozna je potražnja u Rusiji oslabjela zbog nepovoljnih domaćih gospodarskih kretanja kojima su pridonijeli pad cijena nafte, ekonomski sankcije te, kao posljedica toga, snažna deprecijacija ruskog rublja, pri čemu je ujedno došlo do zamjetnog ubrzanja inflacije.

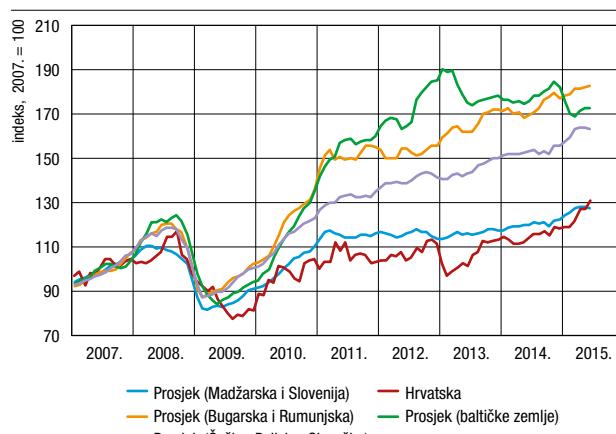
Rast robnog izvoza promatranih zemalja u prvoj polovini

Slika 10.4. Saldo na tekućem računu platne bilance zbroj posljednjih četiriđuš mjeseca

Izvor: Eurostat; HNB

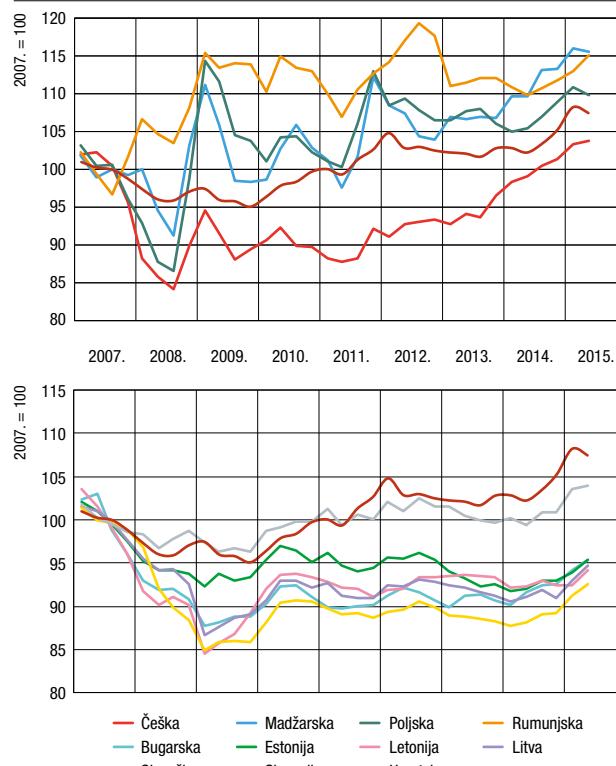
Slika 10.5. Robni izvoz
tromjesečni pomicni prosjek, sezonski prilagođeni podaci

Izvor: Eurostat; HNB

2015. bio je praćen poboljšanjem cjenovne konkurentnosti (mjerene realnim efektivnim tečajem uz potrošačke cijene) kod svih zemalja. Cjenovna konkurentnost izvoza tijekom prvih šest mjeseci 2015. u odnosu na posljednje tromjeseče 2014. najviše se poboljšala u Litvi, Slovačkoj, Sloveniji i Bugarskoj, što je pretežito posljedica deprecijacije nominalnoga efektivnog tečaja. Pritom je u zemljama sa stabilnim tečajem (članice europskog područja te zemlje s valutnim odborom) zabilježena izraženija deprecijacija realnih efektivnih tečajeva (prosječno 3,1%) nego u zemljama

Slika 10.6. Realni efektivni tečaj (deflacioniran potrošačkim cijenama) u odabranim zemljama

Napomena: Pad indeksa upućuje na realnu efektivnu aprecijaciju.

Izvor: BIS; HNB

s fleksibilnim tečajem (2,0%), dok je u Hrvatskoj ona iznosila 2,1%.

Inflacija se potrošačkih cijena, nakon ubrzavanja u prvoj polovini godine, u većini zemalja Srednje i Istočne Europe u trećem tromjesečju 2015. ponovno usporila (osim Poljske i Slovenije). Pritom se godišnja stopa inflacije u trećem tromjesečju kretala između -1,6% u Rumunjskoj i 0,3% u Madžarskoj i Češkoj. Usporavanje rasta cijena uglavnom je bilo rezultat smanjenja uvoznih inflatornih pritisaka zbog nižih cijena energije, što je izravna posljedica pojeftinjenja cijena sirove nafte na svjetskim

tržištima tijekom srpnja i kolovoza. Osim toga, usporavanju inflacije kod većine zemalja pridonijelo je i usporavanje rasta cijena industrijskih proizvoda (bez energije i prehrane). S druge strane, rast cijena neprerađenih prehrambenih proizvoda te deprecijacija domaćih valuta prema euru djelovali su u suprotnom smjeru kod većine zemalja. U Rumunjskoj je snažan pad cijena posljedica snižavanja poreza na prehrambene proizvode.

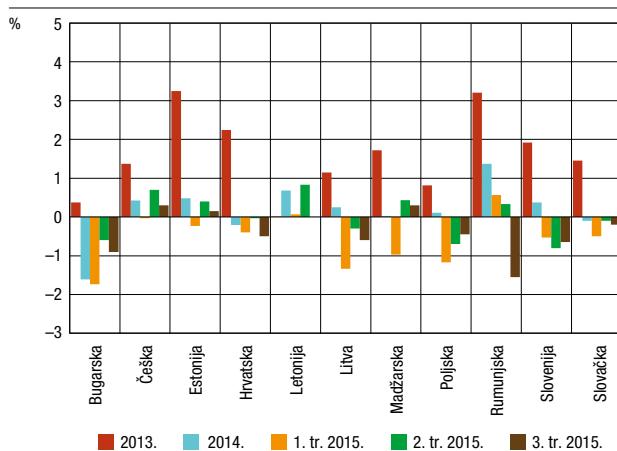
U prvom je tromjesečju 2015. iz skupine zemalja Srednje i Istočne Europe zabilježen neto odljev kapitala, promatrajući kumulativna ostvarenja finansijskog računa platne bilance (isključujući promjenu međunarodnih pričuva) u posljednja četiri tromjesečja. Pritom su kretanja među pojedinim zemljama bila različita. S jedne strane, najsnazniji su odljevi kapitala ostvareni u Madžarskoj (po osnovi portfeljnih ulaganja) te Sloveniji i Rumunjskoj (ostala ulaganja). S druge strane, neto priljev kapitala u Bugarskoj i Slovačkoj prije svega se odnosi na portfeljna i izravna ulaganja. Neto inozemna izravna ulaganja u zemlje Srednje i Istočne Europe i dalje su relativno skromna, a u prvom su se tromjesečju i blago smanjila u odnosu na prethodnu godinu. Promjene međunarodnih pričuva među zemljama Srednje i Istočne Europe početkom 2015. također su bile neujednačene, pri čemu je njihov rast bio posebno izražen u Bugarskoj, a pad u Rumunjskoj.

Relativni pokazatelji bruto inozemne zaduženosti u prvom su se tromjesečju 2015. pogoršali u gotovo svim zemljama Srednje i Istočne Europe, s iznimkom Rumunjske i Bugarske. Pritom se najviše povećao inozemni dug u Litvi i Letoniji, uzrokovani zamjetnim rastom kratkoročnih obveza središnje banke. Na rast inozemne zaduženosti Hrvatske ponajviše je utjecalo povećanje obveza središnje države i, djelomice, središnje banke zbog ulaganja dijela međunarodnih pričuva u repo ugovore. Rast inozemnog duga države također je bio izražen u Madžarskoj i Sloveniji. Nasuprot tome, smanjenju inozemne zaduženosti u Bugarskoj najviše je pridonjelo razduživanje kreditnih institucija, a u Rumunjskoj države.

Premije osiguranja od kreditnog rizika za većinu zemalja Srednje i Istočne Europe nakon smanjenja na početku 2015. stabilizirale su se ili su bilježile tek blagi rast. Jedino Madžarska od ožujka bilježi postupni rast premije za rizik. Unatoč tome, premija osiguranja od kreditnog rizika za Hrvatsku i dalje je bila najviša od svih usporedivih zemalja.

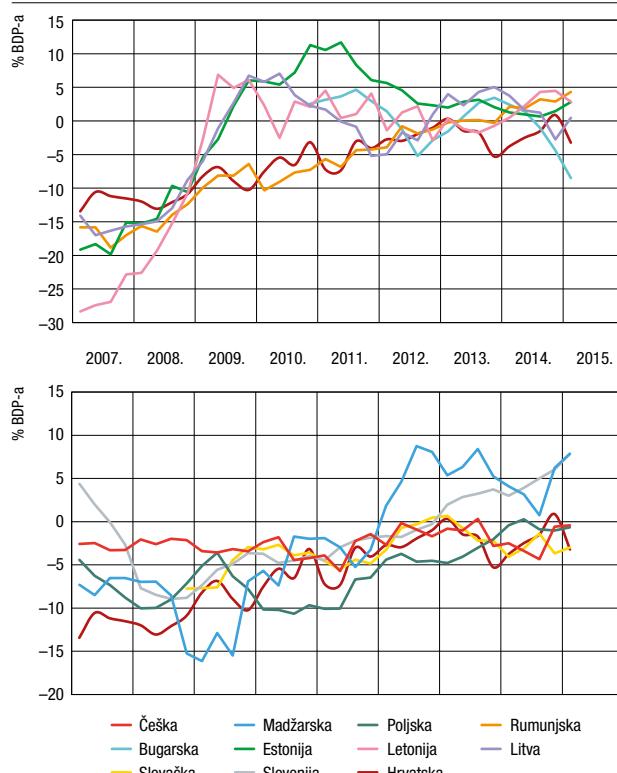
Kreditna aktivnost u promatranim zemljama u prvoj polovini 2015. godine nastavila se značajno razlikovati po dinamici

Slika 10.7. Inflacija potrošačkih cijena prosječne godišnje stope promjene

Napomena: Podaci za treće tromjeseče 2015. odnose se na srpanj i kolovoz.
Izvor: Eurostat; DZS

Slika 10.8. Saldo na finansijskom računu platne bilance, isključujući promjenu međunarodnih pričuva zbroj posljednjih četiri tromjesečja

Izvor: Eurostat; HNB

Napomena: Premija osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji relativni iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.
Izvor: Bloomberg

i strukturi. Kod podjednakog broja zemalja prisutan je godišnji rast, odnosno pad kreditiranja domaćih sektora (isključujući sektor države). Višegodišnjim porastom kreditiranja i dalje prednjače Slovačka, Češka, Estonija i Poljska, što je, uz iznimku Estonije, pretežno rezultat prirasta kreditiranja stanovništva. S druge strane, najsnazniji pad plasmana zabilježen je u Sloveniji zbog restrukturiranja bankovnog sustava i daljnog razduživanja poduzeća. Padom plasmana ističe se i Madžarska, što je pak uglavnom bila posljedica pada potraživanja od stanovništva zbog konverzije dijela kredita u stranoj valuti u domaću valutu po tečaju nižem od tržišnog. Izuzmu li se Slovenija i Madžarska, u kojima je pad plasmana poglavito bio uzrokovan izvanrednim jednokratnim učincima, može se primjetiti da se u Hrvatskoj, uz Letoniju, sredinom 2015. bilježi najveći godišnji pad plasmana privatnom sektoru.

U većini promatranih zemalja ostvaren je pad štednih i orocenih depozita privatnog sektora, pri čemu se najviše ističu Slovenija, Estonija, Madžarska i Bugarska. Međutim, u svim je promatranim zemljama, uključujući i Hrvatsku, istodobno zabilježen i snažan rast sredstava na transakcijskim računima koji se može povezati s padom pasivnih kamatnih stopa i oporavkom

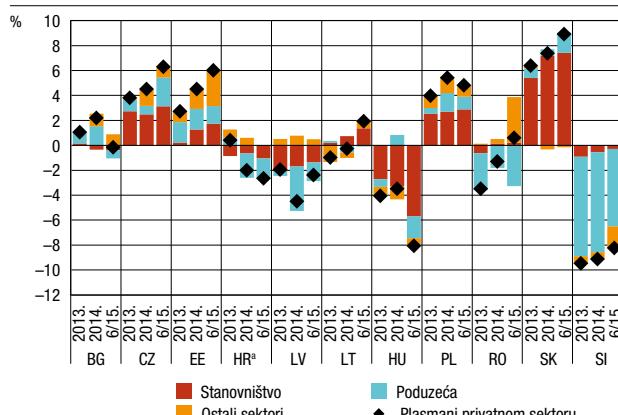
gospodarske aktivnosti, a ujedno znači seljenje finansijskih sredstava u likvidniju imovinu. S druge strane, umjereno rastom štednih i orocenih depozita izdvajaju se jedino Bugarska i Poljska.

Omjeri plasmana i depozita stabilizirali su se na nakon višegodišnjeg pada na mnogo nižim razinama u odnosu na razdoblje prije krize. Tako su sada u većini zemalja domaći plasmani gotovo ili u potpunosti pokriveni domaćim depozitima (jedino u Letoniji i Estoniji omjer plasmana i depozita još uvijek premašuje 1). Štoviše, u 2015. se kod pojedinih zemalja, poput Poljske, Litve, Rumunjske i Slovačke, počeo bilježiti i blagi rast ovog pokazatelja, što je najviše rezultat rasta plasmana.

Kratkoročne kamatne stope na kredite poduzećima u prvoj polovini 2015. nastavile su višegodišnji trend pada u većini promatranih zemalja, dok su stagnirale jedino u Madžarskoj i Litvi. Pritom je najveći pad kamatnih troškova zabilježen u Rumunjskoj, Sloveniji, Poljskoj i Bugarskoj. Kratkoročne kamate za financiranje poduzeća u Hrvatskoj i u prvoj polovini 2015. zadrzale su se na malo višim razinama od prosjeka svih zemalja.

Kamatne stope na stambene kredite također su se smanjile u većini zemalja tijekom prve polovine 2015. godine, s iznimkom

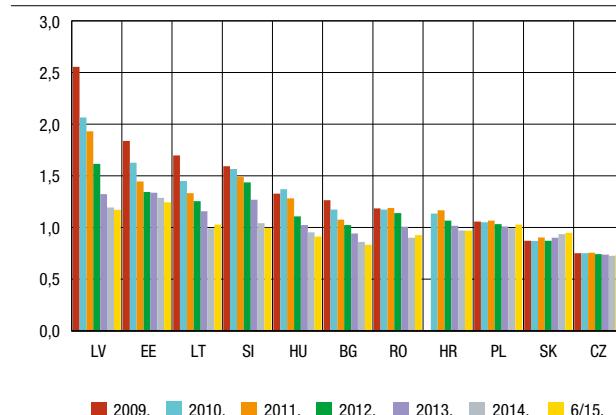
Slika 10.10. Plasmani banaka privatnom sektoru
doprinosi godišnjoj stopi promjene, isključujući učinak tečaja

^a Isključen učinak brodogradilišta, transakcije prenošenja potraživanja jedne poslovne banke na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke, stečaj Centar banke te metodološka promjena knjiženja naknada

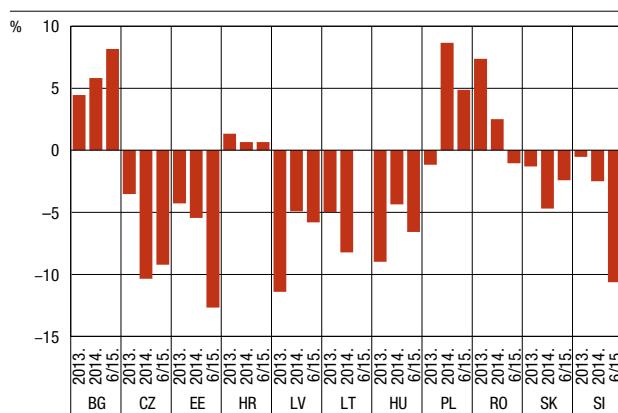
Izvor: ESB; HNB

Slika 10.12. Omjer plasmana i depozita privatnog sektora

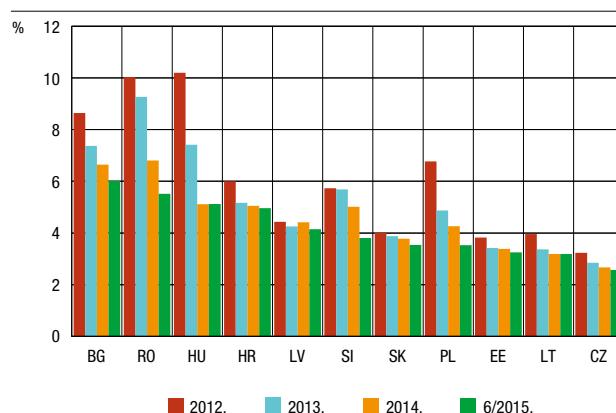
Izvor: ESB; HNB

Slika 10.11. Depoziti privatnog sektora
godišnje stope promjene, isključujući učinak tečaja

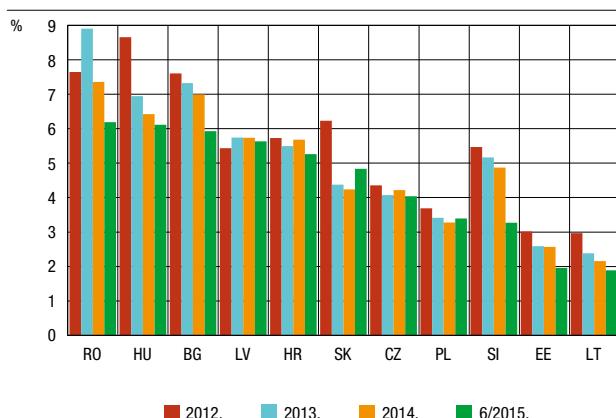
Izvor: ESB; HNB

Slika 10.13. Kratkoročne kamatne stope za kredite poduzećima

Napomena: Prikazane su prosječne kamatne stope na kredite poduzećima do jedne godine, do 1 mil. EUR.

Izvor: ESB

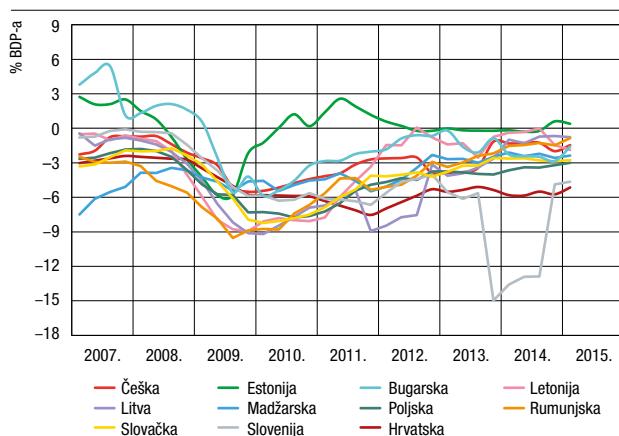
Slika 10.14. Kamatne stope na stambene kredite

Izvori: ESB; nacionalne središnje banke

Poljske i Slovačke. Pritom su najpovoljnija kretanja zabilježena u Sloveniji, Rumunjskoj i Bugarskoj, dok se Hrvatska nalazi približno na sredini raspona kamatnih stopa na stambene kredite.

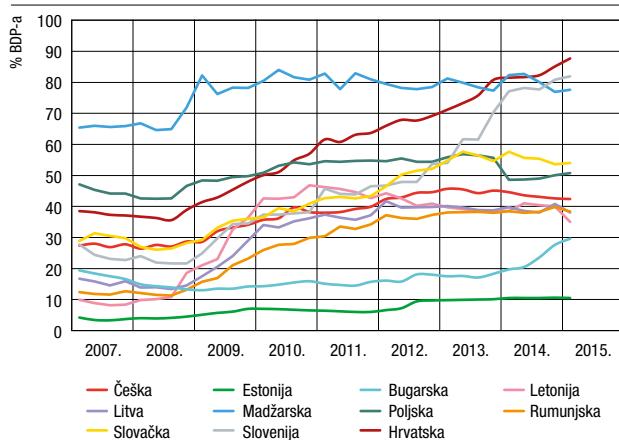
Kada je riječ o javnim finansijama, Hrvatska i Slovenija imaju znatno veći manjak opće države (u postotku BDP-a) nego druge promatrane zemlje. U prvom se tromjesečju 2015. saldo opće države u većini zemalja poboljšao. Iznimka su baltičke zemlje, gdje je došlo do blagog pogoršanja, pri čemu je u Estoniji i Letoniji to posljedica povećanih rashoda. Od zemalja koje su zabilježile pad manjka na godišnjoj razini, najveće smanjenje ostvareno je u Bugarskoj zahvaljujući porastu prihodne strane proračuna. Manjak opće države zamjetno se smanjio i u Češkoj, Hrvatskoj i Rumunjskoj, pri čemu su takva kretanja u Hrvatskoj bila ponajprije posljedica rasta prihoda, dok u ostale dvije zemlje poboljšanje salda odražava pad rashodne strane proračuna. U lipnju ove godine Poljskoj je obustavljena procedura pri prekomernom manjku, tako da su od promatranih zemalja njome obuhvaćene još samo Hrvatska i Slovenija.

Hrvatska je na kraju prvog tromjesečja među promatranim zemljama imala najveću razinu javnog duga u postotku BDP-a, a slijede je Slovenija i Madžarska. Dosegnute razine u spomenutim zemljama više su nego dvostruko veće od prosjeka ostalih usporedivih zemalja, čiji se javni dug nalazi ispod referentne razine od 60% BDP-a. Pritom se Estonija i dalje ističe niskom razinom javnog duga od tek nešto više od 10% BDP-a. Javni se dug Hrvatske od siječnja do ožujka ove godine ujedno i najsnažnije

Slika 10.15. Saldo konsolidirane opće države
pomični zbrojevi četiriju tromjesečja

Napomena: Tromjesečni podaci za Hrvatsku za razdoblje od 2007. do 2012. dobiveni su interpolacijom godišnjih podataka.

Izvori: Eurostat; HNB

Slika 10.16. Javni dug
stanje na kraju tromjesečja

Izvori: Eurostat; HNB

povećao među promatranim zemljama. Osjetan rast javnog duga ostvarila je i Bugarska, dok su, s druge strane, Letonija i Litva snažno smanjile javni dug, a u istom smjeru kretao se i javni dug u Rumunjskoj i Češkoj.

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

Hrvatska narodna banka u svojim statistikama započela je s primjenom standarda ESA 2010, što ujedno podrazumijeva i reviziju povijesnih podataka koji su proizvedeni u skladu sa standardom ESA 1995. Primjena standarda ESA 2010 odnosi se na statistiku odnosa s inozemstvom (tablice platne bilance, stanja inozemnih ulaganja i inozemnog duga), na statistiku duga opće države te na područje monetarne statistike. Uvođenje standarda ESA 2010 za statistiku odnosa s inozemstvom samo je dio šireg paketa promjena koji je obuhvaćen uvođenjem metodologije koju propisuje Priručnik za platnu bilancu (*Balance of Payments and International Investment Position Manual*), 6. izdanje (BPM6).

Primjena standarda ESA 2010, između ostalog, donosi promjene u dijelu sektorske klasifikacije institucionalnih jedinica. Tako će se sektorska klasifikacija protustranaka obavljati u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju objavljuje Državni zavod za statistiku (DZS), a koja se temelji na Europskom sustavu nacionalnih računa (ESA 2010). Ova je sektorizacija obvezatan statistički standard Europske unije te je uskladena s temeljnim međunarodnim statističkim standardom – Sustavom nacionalnih računa (SNA 2008).

Tablica 1. Prikaz sektora u skladu sa sektorizacijom prema ESA-i 2010

Sektorizacija prema ESA-i 2010
Nefinansijska društva
Javna nefinansijska društva
Domaća privatna nefinansijska društva
Nefinansijska društva pod inozemnom kontrolom
Finansijska društva
Monetarne finansijske institucije
Središnja banka
Druge monetarne finansijske institucije
Društva koja primaju depozite osim središnje banke (Kreditne institucije)
Novčani fondovi
Finansijska društva, osim monetarnih finansijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova (Druga finansijska društva)
Investicijski fondovi osim novčanih fondova
Drugi finansijski posrednici, osim osiguravajućih društava i mirovinskih fondova (Drugi finansijski posrednici)
Pomoćne finansijske institucije
Vlastite finansijske institucije i zajmodavci
Osiguravajuća društva
Mirovinski fondovi
Opća država
Središnja država
Regionalna država
Lokalna država
Fondovi socijalne sigurnosti
Kućanstva
Neprofitne institucije koje služe kućanstvima
Inozemstvo

Podaci o potraživanjima i obvezama klasificiraju se prema institucionalnim sektorima i finansijskim instrumentima.

Sektor **nefinansijska društva** obuhvaća javna nefinansijska društva, domaća privatna nefinansijska društva i nefinansijska društva pod inozemnom kontrolom. Ovamo ulaze sve institucionalne jedinice koje zadovoljavaju kriterije propisane sektorskom klasifikacijom institucionalnih jedinica za pripadni podsektor. Nefinansijska društva sastoje se od institucionalnih jedinica koje su neovisni pravni subjekti i tržišni proizvođači te čija je glavna aktivnost proizvodnja dobara i (ili) nefinansijskih usluga.

Najveće promjene odnose se na sektor **finansijska društva**.

Sektor finansijskih društava obuhvaća sljedeće podsektore: monetarne finansijske institucije, druga finansijska društva, osiguravajuća društva i mirovinske fondove.

Monetarne finansijske institucije čine središnja banka i druge monetarne finansijske institucije. Središnja banka je Hrvatska narodna banka. Druge monetarne finansijske institucije dijele se na društva za primanje depozita osim središnje banke i novčane fondove. Društva koja primaju depozite osim središnje banke jesu kreditne institucije (banke, štedne banke i stambene štedionice). Kreditne institucije jesu institucije kojima je Hrvatska narodna banka izdala odobrenje za rad u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama. U sektor kreditnih institucija ne uključuju se banke u likvidaciji i banke u stečaju. Novčani fondovi obuhvaćaju sva finansijska društva i kvazidruštva, osim onih razvrstanih u podsektor središnje banke i kreditnih institucija, koja poglavito obavljaju finansijsko posredovanje. Njihovo poslovanje sastoji se od izdavanja udjela te ulaganja ponajprije u kratkoročne dužničke instrumente, depozite i udjeli ili jedinice novčanih fondova. Ulagački cilj im je održavanje glavnice fonda i ostvarivanje prinosa u skladu s kamatnim stopama instrumenata tržišta novca.

Druga finansijska društva sastoje se od investicijskih fondova osim novčanih fondova, drugih finansijskih posrednika, pomoćnih finansijskih institucija i vlastitih finansijskih institucija i zajmodavaca.

Investicijski fondovi osim novčanih sastoje se od svih oblika kolektivnog ulaganja, osim onih razvrstanih u podsektor novčanih investicijskih fondova, a koji prije svega obavljaju finansijsko posredovanje. Njihovo poslovanje sastoji se od izdavanja udjela ili jedinica u investicijskim fondovima koji nisu bliski supstituti za depozite i, za vlastiti račun, ulaganja pretežno u dugoročnu finansijsku imovinu.

Drugi finansijski posrednici jesu institucije čija je glavna aktivnost finansijsko posredovanje preuzimanjem obveza koje nisu u obliku novca, depozita i bliskih supstituta depozita. To su, primjerice, društva za lizing, faktoring-društva, banke u likvidaciji, banke u stečaju, kreditne unije i sl.

Pomoćne finansijske institucije jesu institucije čija je glavna aktivnost pružanje pomoćnih finansijskih poslova, a obuhvaćaju, primjerice, burze, mjenjačnice, finansijska regulatorna tijela, posrednike i zastupnike u osiguranju, investicijska društva, društva za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima, SKDD, Hanfu, Finu i sl.

Vlastite finansijske institucije i zajmodavci obuhvaćaju finansijska društva i kvazidruštva koja se ne bave ni finansijskim posredovanjem ni pružanjem pomoćnih finansijskih usluga te većina njihove aktive ili pasive nije predmet transakcija na otvorenim tržištima. Primjerice, to su: a) jedinice kao pravni subjekti poput zaklada, ostavina, računa agencija ili društava koji postoje samo na papiru; b) holding društva koja imaju kontrolnu razinu udjela u grupaciji društava kćeri i čija je glavna aktivnost vlasništvo nad grupacijom bez upravljanja i pružanja bilo kakvih dalnjih usluga društвima u grupaciji; c) subjekti posebne namjene koji se kvalificiraju kao institucionalne jedinice i skupljaju sredstva na otvorenom tržištu radi njihova korištenja od strane društva majke; d) jedinice koje različitim klijentima pružaju finansijske usluge isključivo vlastitim sredstvima ili sredstvima sponzora i preuzimaju finansijski rizik neisplate duga, primjer su zajmodavci, društva koja uzajmaju studentima ili za vanjsku trgovinu iz sredstava dobivenih od sponzora poput državne jedinice ili neprofitne ustanove te zalagaonice koje se većinom bave uzajmljivanjem i

e) državni fondovi posebne namjene, poznati kao državni fondovi bogatstva (engl. *Sovereign Wealth Funds*), ako se klasificiraju kao finansijska društva.

Osiguravajuća društva sastoje se od svih finansijskih društava i kvazidruštava koja se poglavito bave finansijskim posredovanjem s ciljem dijeljenja rizika uglavnom u obliku izravnog osiguranja ili reosiguranja.

Mirovinski fondovi sastoje se od svih finansijskih i kvazidruštava koja prije svega obavljaju poslove finansijskog posredovanja s ciljem dijeljenja društvenih rizika i potreba osiguranika (socijalno osiguranje). Mirovinski fondovi kao oblici socijalne sigurnosti osiguravaju dohodak u mirovini te često mirovine nakon smrti i invalidnosti.

Sektor **opća država** sastoji se od institucionalnih jedinica koje su netržišni proizvođači čija je proizvodnja namijenjena individualnoj i zajedničkoj potrošnji, a koje se financiraju obveznim plaćanjima jedinica koje pripadaju drugim sektorima, te od institucionalnih jedinica koje ponajprije provode preraspodjelu nacionalnog dohotka i bogatstva.

Sastoji se od podsektora središnje države, regionalne države, lokalne države i fondova socijalne sigurnosti. Središnja država obuhvaća tijela državne uprave (ministarstva, državne uredе Vlade Republike Hrvatske, državne upravne organizacije i uredе državne uprave u županijama), ali i Hrvatske autoceste (od siječnja 2008.), Autocestu Rijeka – Zagreb, Hrvatske ceste, Hrvatske vode, HRT, HŽ Infrastrukturu, HROTE, HAMAG-BICRO, HERA-u, DAB i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Fondovi socijalne sigurnosti obuhvaćaju Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje. Lokalna država obuhvaća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te institucionalne jedinice koje osniva i kontrolira lokalna država. U RH ne postoji podsektor regionalne države.

Sektor **kućanstva** sastoji se uglavnom od pojedinaca potrošača, ali i od pojedinaca potrošača i poduzetnika (tržišnih proizvođača). Ovaj sektor uključuje i pojedince ili grupe pojedinaca u ulozi proizvođača dobara i nefinansijskih usluga za isključivo vlastitu finalnu uporabu.

Sektor **neprofitne institucije koje služe kućanstvima** sastoji se od neprofitnih institucija koje su zasebni pravni subjekti, koje služe kućanstvima i koje su privatni netržišni proizvođači. Njihovi su glavni izvori dobrovoljni prilozi kućanstava u gotovini ili u naravi u njihovo ulozi potrošača te uplate sredstava države i vlasnički dohoci.

Sektor **inozemstvo** je grupa jedinica bez karakterističnih funkcija i izvora; sastoji se od nerezidentnih jedinica koje obavljaju transakcije s rezidentnim institucionalnim jedinicama ili imaju druge ekonomске veze s rezidentnim jedinicama. Njihovi

računi omogućavaju opći pregled ekonomskih veza između nacionalnoga gospodarstva i inozemstva. Ovdje su uključene i institucije Europske unije i međunarodne institucije. Sektor inozemstvo obuhvaća strane fizičke i pravne osobe.

Zbog promjene sektorizacije obavljena je revizija svih statističkih serija u podacima prikazanim u tablicama skupine H. Gospodarski odnosi s inozemstvom i Tablici I3: Dug opće države. U tablicama od A do G Statističkog pregleda izvršena je revizija svih statističkih serija, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorskiju klasifikaciju institucionalnih jedinica, od 30. lipnja 2006. u dijelu koji se odnosi na promjenu metodološkog tretmana kunskih pozicija s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih finansijskih institucija (uključivanje novčanih fondova). Započinje se s objavom podatka u tablicama skupine E.

U tablicama skupina A do G do studenoga 2010. sektorska klasifikacija institucionalnih jedinica temelji se na sektorizaciji propisanoj Odlukom o kontnom planu za banke, a podaci se zasnivaju na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom izvješću banke. Od prosinca 2010. sektorska klasifikacija protustranaka obavlja se u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju je objavio Državni zavod za statistiku (DZS), a koja se temelji na Europskom sustavu nacionalnih računa (ESA 2010). Podaci se zasnivaju na izvještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

U tablicama od A1 do D12 svi podaci o potraživanjima i obvezama odnose se na stanje na kraju razdoblja, a u tablicama D1 i D5 i na mjesecne neto transakcije. Vrijednost transakcija tijekom izvještajnog razdoblja izračunava se kao razlika između stanja finansijskih pozicija na kraju razdoblja (tekućeg i pretходnog mjeseca) prilagođenih za kretanje tečaja, revaluacije i reklasifikacije. Revaluacije obuhvaćaju otpise kredita i cjenovne prilagodbe vrijednosnih papira. Reklasifikacije obuhvaćaju promjene u stanjima bilanca nastale zbog promjena u sastavu i strukturi populacije monetarnih finansijskih institucija (npr. nestanka izvještajne jedinice iz izvještajne populacije zbog likvidacije ili stečaja), promjena u klasifikaciji finansijskih instrumenata ili promjena u statističkim definicijama.

Devizne stavke iskazuju se u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja. U tablicama u kojima postoji podjela na kunske i devizne stavke devizne stavke uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu. Sve se stavke iskazuju na bruto načelu (tj. prije umanjenja za iznose ispravaka vrijednosti).

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Primarni novac	Novčana masa M1	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani	Mjesečne stope rasta				
							Primarni novac	Novčana masa M1	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani
2001.	prosinac	17.803,2	23.688,1	107.189,5	58.528,2	74.976,2	8,01	12,97	11,75	3,71	1,17
2002.	prosinac	23.027,9	30.850,7	118.098,3	85.280,9	97.557,1	10,72	6,10	1,87	8,11	2,16
2003.	prosinac	30.586,2	33.888,7	131.921,9	99.150,5	111.849,0	8,90	1,78	0,29	3,24	0,66
2004.	prosinac	33.924,4	34.562,1	143.851,7	112.119,8	127.681,7	8,69	2,86	0,33	2,22	2,00
2005.	prosinac	40.390,8	38.817,1	159.167,3	135.873,9	149.743,8	9,38	4,34	0,04	1,85	1,86
2006.	prosinac	46.331,2	48.521,0	188.080,9	160.528,1	184.675,5	3,17	4,75	1,61	3,36	3,01
2007.	prosinac	51.923,9	57.878,3	221.726,6	172.320,0	213.048,8	3,73	6,71	3,93	3,51	2,67
2008.	prosinac	49.743,0	55.222,3	230.792,5	189.134,4	235.840,0	-9,89	8,17	3,17	5,61	2,06
2009.	prosinac	56.141,9	47.181,7	228.521,7	186.016,1	234.506,4	4,55	3,13	-0,19	-0,81	0,11
2010.	prosinac	56.249,1	47.974,1	232.802,6	190.934,0	245.564,3	2,81	-0,76	-2,12	-0,02	-1,39
2011.	prosinac	62.379,2	51.489,3	245.955,3	214.784,1	257.362,6	3,81	3,48	2,81	5,77	1,02
2012.	prosinac ^a	61.264,7	51.938,5	254.741,5	207.290,5	242.086,5	3,19	4,10	0,11	0,40	-2,17
2013.	prosinac	62.693,1	57.897,8	264.927,0	202.603,4	240.772,8	2,31	2,85	0,30	0,38	-0,68
2014.	rujan	62.137,7	62.860,2	274.641,0	195.088,7	238.024,7	-1,12	-2,90	-0,37	-2,44	-0,15
	listopad	61.702,6	61.113,3	273.709,5	195.655,1	238.142,4	-0,70	-2,78	-0,34	0,29	0,05
	studeni	62.631,3	60.669,0	273.976,1	197.437,2	238.298,2	1,51	-0,73	0,10	0,91	0,07
	prosinac	63.318,0	63.437,3	273.305,2	198.183,5	237.004,6	1,10	4,56	-0,24	0,38	-0,54
2015.	siječanj	62.113,7	60.878,1	272.704,4	206.276,1	240.446,7	-1,90	-4,03	-0,22	4,08	1,45
	veljača	60.618,5	61.429,4	274.243,2	205.967,5	239.648,4	-2,41	0,91	0,56	-0,15	-0,33
	ožujak	64.682,5	60.912,8	271.191,7	195.577,2	239.294,4	6,70	-0,84	-1,11	-5,04	-0,15
	travanj	63.689,1	61.323,0	268.953,6	196.057,7	238.175,9	-1,54	0,67	-0,83	0,25	-0,47
	svibanj	64.177,4	63.194,6	270.793,8	198.609,5	238.232,1	0,77	3,05	0,68	1,30	0,02
	lipanj	67.054,9	67.108,9	275.553,7	200.488,5	236.609,7	4,48	6,19	1,76	0,95	-0,68
	srpanj	64.426,2	68.410,2	277.728,7	196.449,2	236.163,2	-3,92	1,94	0,79	-2,01	-0,19
	kolovoz	62.967,2	69.922,4	280.959,2	193.101,4	233.636,4	-2,26	2,21	1,16	-1,70	-1,07

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklassificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.^b U sklopu plasmana, potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mld. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadih i nenadoknadih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mld. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati • U tablici se u stupcima iskazuju podaci o nekim osnovnim monetarnim i kreditnim agregatima te njihove mjesečne stope rasta.

U veljači 2015. provedena je revizija svih monetarnih agregata, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorskiju klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenju metodo-loškog tretmana kunske pozicije s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih finansijskih institucija (uključivanje novčanih fondova).

Primarni novac u cijelosti je preuzet iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1).

Novčana masa M1 definirana je jednako kao i istoimena stavka u Konsolidiranoj bilanci monetarnih finansijskih institucija (Tablica B1) te obuhvaća gotov novac izvan kreditnih institucija, depozite ostalih finansijskih institucija kod Hrvatske narodne

banke te depozitni novac kod kreditnih institucija.

Ukupna likvidna sredstva M4 obuhvaćaju novčanu masu M1, štedne i oročene depozite, devizne depozite, obveznice i instrumente tržišta novca te izdane udjele novčanih fondova (navede-ne komponente preuzete su iz Bilance monetarnih finansijskih institucija (Tablica B1).

Neto domaća aktiva definirana je kao razlika između ukupnih likvidnih sredstava i inozemne aktive (neto).

Do studenoga 2010. plasmani su potraživanja banaka i stambenih štedionica od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebarkarskih finansijskih institucija.

Od prosinca 2010. plasmani su potraživanja kreditnih institucija od ostalih domaćih sektora, ostalih finansijskih posrednika, pomoćnih finansijskih institucija i osiguravajućih društava te mirovinskih fondova.

B. Monetarne financijske institucije

Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih financijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII. ^b	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
AKTIVA									
1. Inozemna aktiva (neto)	41.868,6	31.171,3	47.451,0	62.323,7	75.121,6	75.614,5	75.065,2	81.279,5	87.857,8
2. Plasmani	276.273,5	303.669,9	300.540,9	295.940,9	295.996,1	297.031,1	299.502,4	296.668,4	292.058,5
2.1. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti (neto)	30.709,2	46.307,3	58.454,3	55.168,1	58.991,5	57.736,7	62.892,7	60.505,2	58.422,1
2.2. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	241.270,0	251.964,1	236.414,5	234.117,8	229.571,6	232.499,9	229.554,3	228.254,2	225.741,7
2.3. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	...	...	...	...	...	...	...	...	...
2.4. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	...	...	...	...	...	...	...	...	...
2.5. Potraživanja od investicijskih fondova osim novčanih fondova	384,2	358,1	324,5	322,7	336,2	407,5	416,8	472,1	453,7
2.6. Potraživanja od drugih financijskih posrednika	2.292,0	3.869,5	4.017,4	4.322,3	5.016,2	4.868,3	5.190,2	5.114,9	5.095,1
2.7. Potraživanja od pomoćnih financijskih institucija	963,7	1.033,1	1.068,4	1.247,7	1.335,7	1.241,4	1.219,7	1.275,0	1.226,4
2.8. Potraživanja od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova	654,3	137,8	261,8	762,4	744,9	277,3	228,6	1.047,0	1.119,5
Ukupno (1+2)	318.142,1	334.841,2	347.991,9	358.264,5	371.117,7	372.645,6	374.567,6	377.947,8	379.916,3
PASIVA									
1. Novčana masa	47.974,1	51.489,3	51.938,5	57.897,8	63.437,3	60.912,8	67.108,9	68.410,2	69.922,4
2. Štedni i oročeni depoziti	29.142,0	33.676,8	31.689,8	33.407,1	34.471,8	35.033,7	34.618,6	34.046,2	34.534,0
3. Devizni depoziti	154.697,9	152.197,1	160.443,7	162.656,3	164.866,6	164.752,2	162.740,5	164.169,6	165.439,9
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	988,6	1.728,7	2.412,0	1.995,3	2.161,3	2.266,0	1.582,0	1.905,3	2.033,6
5. Udjeli novčanih fondova	...	6.863,4	8.257,6	8.970,5	8.368,1	8.227,0	9.503,7	9.197,4	9.029,3
6. Ograničeni i blokirani depoziti	3.580,9	3.399,7	5.274,1	4.718,4	3.216,1	3.533,2	3.794,5	3.892,3	3.951,7
7. Ostalo (neto)	81.758,6	85.486,2	87.976,2	88.619,1	94.596,5	97.920,7	95.219,4	96.326,9	95.005,4
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	318.142,1	334.841,2	347.991,9	358.264,5	371.117,7	372.645,6	374.567,6	377.947,8	379.916,3

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica B1: Konsolidirana bilanca monetarnih financijskih institucija • Bilanca monetarnih financijskih institucija prikazuje konsolidirane podatke iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1) i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija (Tablica D1).

U ožujku 2013. provedena je revizija svih stavki od srpnja 1999. nadalje tako da su podacima, uz Hrvatsku narodnu banku, banke i štedne banke, obuhvaćene i stambene štedionice. U veljači 2015. provedena je revizija svih podataka, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorsku klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenu metodološkog tretmana kunske pozicije s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih financijskih institucija (uključivanje novčanih fondova). U lipnju 2015. provedena je revizija svih podataka od 30. lipnja 2006. u dijelu koji se odnosi na promjenu metodološkog tretmana kunske pozicija s valutnom klauzulom.

Inozemna aktiva (neto) jest razlika između zbroja inozemnih aktiva Hrvatske narodne banke i drugih monetarnih financijskih institucija i zbroja inozemnih pasiva Hrvatske narodne banke i drugih monetarnih financijskih institucija.

Plasmani su zbroj odgovarajućih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, s tim da su potraživanja od središnje države iskazana neto, tj. umanjena za depozite središnje države kod Hrvatske narodne banke i kod drugih monetarnih financijskih institucija.

Novčana masa je zbroj gotovog novca izvan kreditnih institucija, depozita ostalih financijskih institucija kod Hrvatske narodne banke i depozitnog novca kod kreditnih institucija (stavka Depozitni novac iz Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, Tablica D1).

Stavke Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca u cijelosti su preuzete iz Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija, dok je stavka Ograničeni i blokirani depoziti zbroj pripadnih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke (isključujući blokirane depozite kreditnih institucija kod Hrvatske narodne banke) i Konsolidirane bilance drugih monetarnih financijskih institucija. Izdani udjeli odnose se na izdane udjele novčanih fondova. Ostalo (neto) jesu neraspoređene stavke pasive umanjene za neraspoređene stavke aktive

Tablica B2: Broj drugih monetarnih finansijskih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

Go-dina	Mjesec	Ukupan broj drugih monetarnih finansijskih institucija	Ukupan broj kreditnih institucija	Banke	Štedne banke	Stam-bene štedi-onice	Štedi-onice	Nov-čani fondovi	Druge monetarne finansijske institucije klasificirane po veličini bilančne aktive					
									Manje od 100 mil. kn	Od 100 do manje od 500 mil. kn	Od 500 mil. do manje od 1 mldr. kn	Od 1 do manje od 2 mldr. kn	Od 2 do manje od 10 mldr. kn	10 i više mlrd. kn
1	2	3 = 4 + 9	4 = 5 do 8	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2001.	prosinac	69	69	44	0	4	21	0	20	20	8	7	10	4
2002.	prosinac	59	59	46	0	3	10	0	12	16	9	9	8	5
2003.	prosinac	53	53	42	0	4	7	0	7	16	9	7	8	6
2004.	prosinac	49	49	39	0	4	6	0	7	13	10	8	5	6
2005.	prosinac	43	43	36	0	4	3	0	4	10	8	8	7	6
2006.	prosinac	43	43	35	0	5	3	0	6	6	6	11	6	8
2007.	prosinac	42	42	35	0	5	2	0	5	5	2	16	5	9
2008.	prosinac	43	43	35	1	5	2	0	4	8	1	14	7	9
2009.	prosinac	43	43	34	2	5	2	0	5	6	3	14	7	8
2010.	prosinac	38	38	32	1	5	0	0	1	5	2	12	10	8
2011.	prosinac	59	37	31	1	5	0	22	9	15	4	12	11	8
2012.	prosinac	56	36	30	1	5	0	20	6	15	3	13	11	8
2013.	prosinac	55	35	29	1	5	0	20	6	14	4	13	10	8
2014.	rujan	55	35	29	1	5	0	20	6	14	2	14	10	9
	listopad	55	35	29	1	5	0	20	6	14	2	14	10	9
	studen	55	35	29	1	5	0	20	6	13	3	14	10	9
	prosinac	53	33	27	1	5	0	20	5	13	4	13	9	9
2015.	siječanj	53	33	27	1	5	0	20	5	12	5	12	10	9
	veljača	53	33	27	1	5	0	20	5	13	4	12	10	9
	ožujak	53	33	27	1	5	0	20	5	13	4	13	9	9
	travanj	53	33	27	1	5	0	20	5	12	5	13	9	9
	svibanj	53	33	27	1	5	0	20	5	12	5	13	9	9
	lipanj	53	33	27	1	5	0	20	4	13	5	13	9	9
	srpanj	52	33	27	1	5	0	19	4	12	5	13	9	9
	kolovoz	52	33	27	1	5	0	19	4	12	4	14	9	9

Tablica B2: Broj drugih monetarnih institucija obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive • U tablici se iskazuje ukupan broj kreditnih institucija i novčanih fondova, koji mjesečno izvješćuju Hrvatsku narodnu banku i čije je poslovanje prikazano u Konsolidiranoj bilanci drugih monetarnih finansijskih institucija.

Do veljače 2005. monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije. Do studenoga 2010. monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije u likvidaciji.

U tablici se također iskazuje klasifikacija kreditnih institucija i novčanih fondova prema veličini bilančne aktive.

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
AKTIVA									
1. Inozemna aktiva	78.728,2	84.302,0	84.782,1	98.583,0	97.206,1	108.230,3	104.109,7	113.793,0	108.677,9
1.1. Zlato	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.2. Posebna prava vučenja	2.634,5	2.716,3	2.662,3	2.601,4	2.789,1	2.970,8	2.933,8	2.946,8	2.867,3
1.3. Pričuvna pozicija kod MMF-a	1,4	1,4	1,4	1,4	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8
1.4. Efektiva i depoziti po videnju u stranim bankama	1.483,0	1.887,2	10.647,4	7.576,9	3.878,5	3.458,5	3.493,3	3.488,6	3.653,7
1.5. Oročeni depoziti u stranim bankama	22.702,9	18.676,4	6.298,8	20.819,1	22.153,9	35.187,1	28.229,0	37.224,9	32.216,6
1.6. Plasmani u vrijednosne papire u devizama	51.906,5	61.020,7	65.172,2	67.584,3	68.383,0	66.612,1	69.451,9	70.130,8	69.938,4
1.7. Nekonvertibilna devizna aktiva	0,0	0,0	0,0	–	–	–	–	–	–
2. Potraživanja od središnje države	0,3	251,8	–	–	0,6	–	–	–	–
2.1. Potraživanja u kunama	0,3	251,8	–	–	0,6	–	–	–	–
2.2. Potraživanja u devizama	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	3,1	2,8	2,5	2,3	2,0	2,0	1,9	1,8	1,8
4. Potraživanja od kreditnih institucija	12,9	139,2	11,8	11,3	11,0	10,7	10,6	10,6	10,5
4.1. Krediti kreditnim institucijama	12,9	139,2	11,8	11,3	11,0	10,7	10,6	10,6	10,5
Lombardni krediti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kratkoročni kredit za likvidnost	–	126,8	–	–	–	–	–	–	–
Ostali krediti	12,9	12,4	11,8	11,3	11,0	10,7	10,6	10,6	10,5
Obratne repo transakcije	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.2. Dospjela nenačplena potraživanja	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Potraživanja od ostalih finansijskih institucija	0,7	0,7	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	78.745,2	84.696,5	84.796,4	98.596,6	97.219,6	108.243,0	104.122,1	113.805,4	108.690,2
PASIVA									
1. Primarni novac	56.249,1	62.379,2	61.264,7	62.693,1	63.318,0	64.682,5	67.054,9	64.426,2	62.967,2
1.1. Gotov novac izvan kreditnih institucija	15.262,7	16.689,1	16.947,0	17.420,6	18.520,2	18.385,6	20.244,9	21.575,0	21.449,6
1.2. Blagajne kreditnih institucija	4.048,7	4.253,9	4.681,0	4.564,7	4.635,8	4.419,7	5.379,8	5.359,1	5.662,0
1.3. Depoziti kreditnih institucija	36.937,6	41.436,0	39.636,7	40.707,7	40.162,0	41.877,2	41.430,1	37.492,2	35.853,2
Računi za namiru kreditnih institucija	10.246,1	12.705,0	11.509,2	15.080,9	15.084,7	17.247,6	16.898,2	12.527,1	10.723,4
Izdvojena kunска obvezna pričuva	22.705,1	25.755,0	24.555,7	22.024,6	21.899,8	21.879,0	21.589,4	21.877,9	21.934,3
Upisani obvezni blagajnički zapisi HNB-a	–	–	–	3.602,2	3.177,4	2.750,6	2.942,5	3.087,1	3.195,5
Prekonočni depoziti	3.986,4	2.976,0	3.571,9	–	–	–	–	–	–
1.4. Depoziti ostalih finansijskih institucija	–	0,2	–	–	0,0	0,0	–	–	2,3
2. Ograničeni i blokirani depoziti	5.979,3	5.754,0	7.954,8	6.401,2	3.884,9	3.922,5	3.840,8	3.852,1	3.814,6
2.1. Izdvojena devizna obvezna pričuva	4.773,2	5.538,3	5.094,5	4.418,8	3.744,8	3.806,2	3.717,9	3.721,9	3.714,4
2.2. Ograničeni depoziti	1.206,0	215,8	2.860,2	1.982,5	140,1	116,3	122,9	130,2	100,1
2.3. Blokirani devizni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Inozemna pasiva	2.638,5	2.711,5	2.648,4	3.219,1	3.699,5	9.169,5	9.674,8	15.962,9	11.501,4
3.1. Krediti MMF-a	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.2. Obveze prema međunarodnim institucijama	2.638,5	2.711,5	2.648,4	3.219,1	3.408,3	4.015,8	3.304,6	3.216,0	3.216,0
3.3. Obveze prema stranim bankama	–	0,0	0,0	0,0	291,2	5.153,7	6.370,2	12.746,9	8.285,4
4. Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti	4.211,0	1.619,6	738,1	13.797,6	11.553,0	14.348,4	8.501,7	14.136,6	16.017,0
4.1. Depozitni novac	1.484,5	1.030,1	659,7	3.139,7	2.991,2	3.381,3	3.298,8	5.822,8	7.136,7
Depozitni novac središnje države	1.484,5	1.030,1	659,7	3.139,7	2.991,2	2.700,3	3.283,6	5.459,4	6.866,0
Depozitni novac fondova socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	681,0	15,2	363,4	270,8
4.2. Devizni depoziti središnje države	2.726,4	589,5	78,5	10.657,9	8.561,8	10.967,1	5.202,9	8.313,8	8.880,3
4.3. Blagajnički zapisi HNB-a	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Blagajnički zapisi HNB-a	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5.1. Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5.2. Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6. Kapitalski računi	10.460,3	13.076,9	13.068,5	13.407,7	15.699,2	17.076,6	16.006,3	16.377,4	15.340,8
7. Ostalo (neto)	-792,9	-844,6	-878,1	-922,0	-934,9	-956,4	-956,3	-949,8	-950,8
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	78.745,2	84.696,5	84.796,4	98.596,6	97.219,6	108.243,0	104.122,1	113.805,4	108.690,2

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora ostalih finansijskih institucija u sektor središnja država.

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke • U tablici se iskazuju podaci o potraživanjima i obvezama monetarnih vlasti.

Inozemna aktiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunkskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: zlato, posebna prava vučenja, pričuvnu poziciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda, efektivni strani novac u rezoru, sredstva na tekućim računima kod stranih banaka, oročene depozite kod stranih banaka i pripadajuće obračunate kamate, plasmane u vrijednosne papire u devizama i ostala potraživanja.

Potraživanja od središnje države jesu krediti, dospjela potraživanja od državnog proračuna Republike Hrvatske i ulaganja u kratkoročne vrijednosne papire Republike Hrvatske. Prema Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, koji je na snazi od srpnja 2008. godine, Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj, pa se unutar te stavke iskazuju samo dospjela potraživanja od državnog proračuna nastala na osnovi obavljanja platnog prometa te na osnovi obveza izvršenih prema Međunarodnom monetarnom fondu i stranim bankama.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora jesu krediti i dospjela nenaplaćena potraživanja od ostalih domaćih sektora (do Biltena broj 190 ova stavka uključuje Potraživanja banaka u stečaju).

Od svibnja 1999. Potraživanja od ostalih finansijskih institucija (do Biltena broj 190 objavljivana pod nazivom Potraživanja od ostalih bankarskih institucija) uključuju i potraživanja HNB-a po kreditima iz primarne emisije nenaplaćenima od kreditnih institucija nad kojima je pokrenut stečajni postupak.

Potraživanja od kreditnih institucija jesu krediti kreditnim institucijama i dospjela nenaplaćena potraživanja od kreditnih institucija. Krediti kreditnim institucijama jesu lombardni krediti, kratkoročni krediti za likvidnost, ostali krediti te obratne repo transakcije. U stavku Lombardni krediti uključeni su i krediti kreditnim institucijama za premošćivanje nelikvidnosti, koji su u prosincu 1994. zamjenjeni lombardnim kreditima. Kratkoročni krediti za likvidnost, koji se odobravaju od početka 1999., također služe za premošćivanje nelikvidnosti. Ostali krediti su: interventni krediti, specijalni krediti za premošćivanje nelikvidnosti kreditnih institucija odobravani prijašnjih godina (inicijalni krediti, predsanacijski krediti), dospjeli, a nenaplaćeni krediti te depoziti Hrvatske narodne banke kod kreditnih institucija. Od travnja 2005. obratne repo transakcije provode se tjedno. Dospjela nenaplaćena potraživanja od kreditnih institucija uključuju prekoračenja raspoloživih sredstava na njihovim računima za namiru (do polovine 1994.) te neurednosti kreditnih institucija pri izdvajaju i održavanju obvezne pričuve.

Primarni novac čine gotov novac izvan kreditnih institucija,

novčana sredstva u blagajnama kreditnih institucija, depoziti kreditnih institucija kod Hrvatske narodne banke i depoziti ostalih finansijskih institucija kod Hrvatske narodne banke.

Depozite kreditnih institucija čine novčana sredstva na računima za namiru kreditnih institucija, sredstva obvezne pričuve izdvojena na posebne račune kod Hrvatske narodne banke (u koja je od ožujka 2006. uključena i posebna obvezna pričuva izdvojena na obveze po izdanim vrijednosnim papirima), obvezno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke te prekonočni depoziti kreditnih institucija.

Depoziti ostalih finansijskih institucija jesu depoziti SKDD-a za trgovanje vrijednosnim papirima.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju izdvojenu deviznu obveznu pričuvu i pripadajuće obračunate kamate, ograničene depozite i blokirane devizne depozite. Na određene devizne izvore sredstava kreditne institucije izdvajaju deviznu obveznu pričuvu na posebne račune HNB-a, a od kolovoza 2004. do listopada 2008. i graničnu obveznu pričuvu. Ograničeni depoziti jesu kunska sredstva izdvojena po nalogu suda ili na temelju propisa te u razdoblju od svibnja 1999. do travnja 2002. i depoziti banaka u stečaju. Od ožujka 2010. ovdje se uključuju sredstva HBOR-a koja se odnose na račune programa razvoja gospodarstva. Blokirani devizni depoziti jesu sredstva koja su bila izdvajana na posebne račune kod Hrvatske narodne banke za podmirenje dospjelih neplaćenih obveza prema inozemnim vjerovnicima.

Inozemna pasiva obuhvaća kredite primljene od Međunarodnoga monetarnog fonda, obveze prema međunarodnim finansijskim institucijama i stranim bankama s pripisanim obračunatim kamataima te alokaciju posebnih prava vučenja koja je do 2008. bila prikazana u sklopu Kapitalskih računa.

Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti jesu depozitni novac i devizni računi središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod Hrvatske narodne banke te blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnje države i fondova socijalne sigurnosti.

Blagajnički zapisi su dragovoljno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u kunama i stranoj valuti, osim blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnje države i fondova socijalne sigurnosti.

Kapitalski računi uključuju pričuve, rezervacije i račune prihoda i rashoda.

Ostalo (neto) jesu neraspoređeni računi pasive umanjeni za neraspoređene račune aktive Bilance Hrvatske narodne banke.

D. Druge monetarne finansijske institucije

Tablica D1: Konsolidirana bilanca drugih monetarnih finansijskih institucija^a

stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII. ^b	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
STANJA									
AKTIVA									
1. Pričuve kreditnih institucija kod središnje banke	45.745,5	51.114,0	49.411,3	49.707,5	48.560,4	50.116,2	50.540,9	46.587,0	45.238,2
1.1. Kunske pričuve kod središnje banke	40.169,1	45.590,6	44.316,8	45.288,8	44.815,6	46.310,0	46.823,0	42.865,1	41.523,7
1.2. Devizne pričuve kod središnje banke	5.576,4	5.523,5	5.094,5	4.418,8	3.744,8	3.806,2	3.717,9	3.721,9	3.714,4
2. Inozemna aktiva	47.878,2	40.069,6	39.144,3	36.681,3	43.943,2	39.100,5	42.200,6	43.031,2	47.321,3
3. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti	57.113,6	68.207,5	79.807,2	87.857,7	89.724,0	90.770,6	89.982,8	92.929,7	92.648,1
4. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	241.266,9	251.961,3	236.412,0	234.115,5	229.569,6	232.497,9	229.552,5	228.252,4	225.739,9
4.1. Potraživanja od lokalne države	3.375,2	3.559,1	3.485,2	4.231,8	4.714,0	4.589,9	4.378,6	4.287,3	4.335,8
4.2. Potraživanja od nefinancijskih društava	107.687,2	116.840,4	103.157,0	102.452,6	98.401,5	99.273,7	97.536,8	97.096,3	95.860,3
4.3. Potraživanja od kućanstava	130.204,4	131.561,8	129.769,8	127.431,1	126.454,1	128.634,3	127.637,1	126.868,8	125.543,8
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6. Potraživanja od nebankarskih finansijskih institucija	...	...	...	...	...	...	...	...	...
7. Potraživanja od investicijskih fondova osim novčanih fondova	384,2	358,1	324,5	322,7	336,2	407,5	416,8	472,1	453,7
8. Potraživanja od drugih finansijskih posrednika	2.291,4	3.868,8	4.017,4	4.322,3	5.016,2	4.868,3	5.190,2	5.114,9	5.095,1
9. Potraživanja od pomoćnih finansijskih institucija	963,7	1.033,1	1.068,4	1.247,7	1.335,7	1.241,4	1.219,7	1.275,0	1.226,4
10. Potraživanja od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova	654,3	137,8	261,8	762,4	744,9	277,3	228,6	1.047,0	1.119,5
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	396.297,8	416.750,2	410.446,9	415.017,1	419.230,2	419.279,8	419.332,2	418.709,3	418.842,2
PASIVA									
1. Depozitni novac	32.711,3	34.800,0	34.991,5	40.477,2	44.917,1	42.527,2	46.863,9	46.835,2	48.470,4
2. Štedni i oročeni depoziti	29.142,0	33.676,8	31.689,8	33.407,1	34.471,8	35.033,7	34.618,6	34.046,2	34.534,0
3. Devizni depoziti	154.697,9	152.197,1	160.443,7	162.656,3	164.866,6	164.752,2	162.740,5	164.169,6	165.439,9
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	988,6	1.728,7	2.412,0	1.995,3	2.161,3	2.266,0	1.582,0	1.905,3	2.033,6
5. Udjeli novčanih fondova	...	6.863,4	8.257,6	8.970,5	8.368,1	8.227,0	9.503,7	9.197,4	9.029,3
6. Inozemna pasiva	82.099,3	90.488,9	73.827,0	69.721,5	62.328,2	62.546,8	61.570,4	59.581,8	56.640,0
7. Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti	22.193,7	20.532,4	20.614,7	18.892,0	19.180,1	18.685,5	18.588,4	18.287,9	18.208,9
8. Krediti primljeni od središnje banke	12,9	139,1	11,8	11,3	11,0	10,7	10,6	10,6	10,5
9. Ograničeni i blokirani depoziti	2.374,9	3.183,9	2.413,9	2.735,9	3.076,0	3.416,9	3.671,6	3.762,1	3.851,6
10. Kapitalski računi	72.555,2	77.208,3	80.700,6	83.245,1	87.151,2	87.773,3	87.307,8	87.595,8	87.719,9
11. Ostalo (neto)	-478,1	-4.068,4	-4.915,7	-7.095,4	-7.301,1	-5.959,6	-7.125,4	-6.682,6	-7.096,0
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	396.297,8	416.750,2	410.446,9	415.017,1	419.230,2	419.279,8	419.332,2	418.709,3	418.842,2
TRANSAKCIJE									
AKTIVA									
1. Pričuve kreditnih institucija kod središnje banke	...	1.926,7	1.307,3	808,5	713,1	4.150,4	1.931,1	-3.968,5	-1.310,2
1.1. Kunske pričuve kod središnje banke	...	2.010,1	1.275,9	1.358,9	726,1	4.106,4	1.953,4	-3.957,9	-1.341,4
1.2. Devizne pričuve kod središnje banke	...	-83,4	31,4	-550,4	-13,0	44,0	-22,3	-10,6	31,2
2. Inozemna aktiva	...	-1.669,7	-1.734,4	-660,3	252,5	-3.619,5	3.767,3	1.105,0	4.937,6
3. Potraživanja od središnje države i fondova socijalne sigurnosti	...	-1.064,1	2.641,7	1.384,5	1.278,6	-2.393,1	-1.049,4	2.755,3	163,9
4. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	...	1.163,0	-4.177,8	-1.548,2	-649,7	230,3	-1.111,3	-882,6	-818,3
4.1. Potraživanja od lokalne države	...	143,3	154,4	169,5	170,4	-43,1	-13,4	-90,5	73,6
4.2. Potraživanja od nefinancijskih društava	...	1.436,2	-3.889,0	-1.460,1	-768,1	65,5	-850,0	-481,8	-549,4
4.3. Potraživanja od kućanstava	...	-416,5	-443,1	-257,6	-52,0	207,9	-248,0	-310,3	-342,6
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6. Potraživanja od nebankarskih finansijskih institucija	...	...	...	...	...	...	...	...	...
7. Potraživanja od investicijskih fondova osim novčanih fondova	...	33,2	-9,0	-6,3	-9,6	63,6	9,8	56,9	-8,6
8. Potraživanja od drugih finansijskih posrednika	...	191,1	343,0	-119,5	19,3	-158,4	103,3	-78,0	-7,1
9. Potraživanja od pomoćnih finansijskih institucija	...	13,4	69,8	49,4	20,3	55,2	25,4	53,8	-44,5
10. Potraživanja od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova	...	-286,8	97,6	352,0	75,8	-54,0	-111,3	817,8	74,5

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII. ^b	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	....	306,8	-1.461,9	260,2	1.700,2	-1.725,6	3.564,9	-140,3	2.987,3
PASIVA									
1. Depozitni novac	....	1.442,5	1.825,6	1.546,3	2.792,7	-473,7	2.990,4	-28,8	1.635,3
2. Štedni i oročeni depoziti	....	-582,6	43,1	-24,1	-1.396,9	337,4	152,5	-572,4	487,8
3. Devizni depoziti	....	-2.507,6	-1.715,8	-630,1	-1.049,8	-2.270,0	311,7	1.189,7	2.826,7
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	....	90,3	195,6	-241,7	-113,4	10,8	-125,1	323,0	133,7
5. Udjeli novčanih fondova	....	....	28,8	-78,1	-1.214,7	-562,2	168,8	383,6	-553,1
6. Inozemna pasiva	....	1.706,3	-1.754,3	-294,7	2.707,7	133,9	-1.664,7	-1.746,9	-2.348,3
7. Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti	....	274,3	535,3	-104,4	-412,7	227,6	261,7	-313,5	-19,4
8. Krediti primljeni od središnje banke	....	25,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
9. Ograničeni i blokirani depoziti	....	403,7	-55,6	-135,2	-299,3	61,1	107,9	87,9	102,0
10. Kapitalski računi	....	-152,6	-1.357,4	-43,2	-131,2	-270,4	270,7	288,0	124,1
11. Ostalo (neto)	....	-392,6	792,9	265,4	817,8	1.080,0	1.090,9	249,1	598,6
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	....	306,8	-1.461,9	260,2	1.700,2	-1.725,6	3.564,9	-140,3	2.987,3

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih financijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mld. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadih i nenadoknadih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mld. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica D1: Konsolidirana bilanca drugih monetarnih finansijskih institucija• U konsolidiranu bilancu drugih monetarnih finansijskih institucija uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama drugih monetarnih finansijskih institucija (kreditnih institucija i novčanih fondova).

U ožujku 2013. provedena je revizija svih stavki od srpnja 1999. nadalje tako da su podacima, uz Hrvatsku narodnu banku, banke i štedne banke, obuhvaćene i stambene štedionice. U veljači 2015. provedena je revizija svih podataka, i to: od 31. prosinca 2010. u dijelu koji se odnosi na sektorskiju klasifikaciju institucionalnih jedinica i promjenu metodološkog tretmana kunske pozicije s valutnom klauzulom i od 31. prosinca 2011. u dijelu koji se odnosi na proširenje obuhvata drugih monetarnih finansijskih institucija (uključivanje novčanih fondova). U lipnju 2015. provedena je revizija svih podataka od 30. lipnja 2006. u dijelu koji se odnosi na promjenu metodološkog tretmana kunske pozicije s valutnom klauzulom.

Pričuve kreditnih institucija kod središnje banke jesu kunske i devizne. Kunske pričuve su novčana sredstva kreditnih institucija u blagajnama i kunska novčana sredstva kreditnih institucija na računima kod središnje banke. Devizne pričuve su devizna novčana sredstva na deviznim računima Hrvatske narodne banke.

Inozemna aktiva su sljedeći oblici deviznih i kunske potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: strani efektivni novac u blagajnama, sredstva na tekućim računima i oročeni depoziti kod inozemnih banaka (uključujući loro akreditive i ostala potrošnja), vrijednosni papiri, krediti i dionice.

Potraživanja od središnje države jesu sljedeći oblici kunske i deviznih potraživanja: vrijednosni papiri i krediti.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju sljedeće oblike kunske i deviznih potraživanja: instrumente tržišta novca, obveznice, kredite (uključujući akceptne kredite) i dionice.

Do studenoga 2010. potraživanja od ostalih bankarskih institucija i nebankarskih finansijskih institucija obuhvaćaju iste oblike kunske i deviznih potraživanja, s tim da potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju još i depozite. Od prosinca 2010. potraživanja od ostalih finansijskih posrednika (uključujući i potraživanja od HBOR-a), od pomoćnih finansijskih institucija i od osiguravajućih društava i mirovinskih fondova obuhvaćaju iste oblike kunske i deviznih potraživanja.

Do studenoga 2010. stavke Depozitni novac, Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca obuhvaćaju obveze kreditnih institucija prema ostalim domaćim sektorima, ostalim bankarskim institucijama te nebankarskim finansijskim institucijama. Od prosinca 2010. ove stavke obuhvaćaju obveze kreditnih institucija prema ostalim domaćim sektorima, investicijskim fondovima osim novčanih fondova, drugim finansijskim posrednicima, pomoćnim finansijskim institucijama i osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima.

Depozitni novac uključuje novčana sredstva na transakcijskim računima te obveze kreditnih institucija po izdanim kunskim instrumentima plaćanja, a umanjuje se za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na naplatu).

Štedni i oročeni depoziti jesu kunske štedni depoziti po viđenju te kunske oročeni depoziti, kunske depoziti s otakznim rokom.

Devizni depoziti su devizni depoziti po viđenju, devizni oročeni depoziti i devizni depoziti s otakznim rokom.

Obveznice i instrumenti tržišta novca jesu neto obveze kreditnih institucija po izdanim vrijednosnim papirima i primljeni krediti. Izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori nisu obuhvaćeni ovom stavkom.

Izdani udjeli novčanih fondova jesu preostala potraživanja prema aktivi institucionalnih jedinica koje su izdale udjele ili jedinice.

Inozemna pasiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunske obveza prema stranim fizičkim i pravnim osobama: transakcijske račune, štedne depozite (uključujući loro akreditive i ostala potrošnja), oročene depozite, primljene kredite i dospjele obveze. U sklopu primljenih kredita iskazuju se i izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori.

Depoziti središnje države jesu svi oblici kunske i devizne obveza (osim ograničenih i blokiranih depozita) kreditnih institucija prema središnjoj državi.

Krediti primljeni od središnje banke jesu krediti primljeni od Hrvatske narodne banke i depoziti Hrvatske narodne banke kod kreditnih institucija, pri čemu se kao krediti tretiraju i poslovi reotkupa vrijednosnih papira.

Do studenoga 2010. Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze banaka: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija, nebankarskih finansijskih institucija, središnje države te stranim pravnim i fizičkim osobama i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Od prosinca 2010. Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze kreditnih institucija: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih finansijskih posrednika, pomoćnih finansijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova, središnje države te stranim pravnim i fizičkim osobama i blokirane devizne depozite stanovništva

regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Kapitalski računi su dionički kapital, zadržana dobit (gubitak), dobit (gubitak) prethodne godine, dobit (gubitak) tekuće godine, zakonske rezerve, statutarne i ostale kapitalne rezerve, rezerve za opće bankovne rizike, odgođeni porez u kapitalu, dividende isplaćene tijekom tekuće godine, revalorizacijske rezerve, posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj i pojedinačnoj osnovi po izvanbilančnim statkama, ispravci vrijednosti i posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi.

Ostalo (neto) jesu neraspoređeni računi pasive umanjeni za neraspoređene račune aktive, uključujući fer vrijednost izvedenih finansijskih instrumenata.

Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih finansijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Devizna inozemna aktiva	47.120,0	39.267,7	37.526,2	35.544,1	42.387,1	37.940,1	40.414,6	39.977,2	42.764,8
1.1. Potraživanja od stranih finansijskih institucija	32.056,3	29.655,0	28.730,5	26.954,4	31.191,6	27.376,7	30.382,5	30.598,0	33.535,3
Efektivni strani novac	1.623,1	1.940,5	1.758,0	1.804,9	1.826,9	1.821,1	2.469,3	2.761,5	2.701,5
Tekući računi	1.175,2	2.377,1	5.457,7	4.414,0	7.246,4	4.964,7	7.313,0	8.197,1	9.923,3
Oročeni depoziti i depoziti s otakznim rokom	27.129,2	22.372,8	15.915,9	15.751,5	17.815,8	16.017,6	16.062,7	14.137,6	15.445,5
Vrijednosni papiri	1.896,5	2.847,4	5.360,6	4.821,8	3.758,7	3.991,5	4.143,2	4.343,9	4.301,6
Krediti	170,1	8,7	187,7	53,2	448,9	482,4	300,4	319,8	327,5
Dionice stranih finansijskih institucija	62,1	108,5	50,6	109,0	94,9	99,5	93,9	838,2	835,9
1.2. Potraživanja od stranih nefinansijskih institucija	15.063,7	9.612,6	8.795,7	8.589,8	11.195,5	10.563,4	10.032,1	9.379,2	9.229,4
Potraživanja od stranih država	12.906,2	7.569,0	6.969,8	6.333,0	8.924,8	8.232,9	7.537,5	6.801,6	6.635,4
Potraživanja od stranih osoba	2.140,4	2.036,7	1.799,9	2.220,2	2.227,8	2.310,1	2.447,3	2.524,0	2.544,7
Vrijednosni papiri	271,7	55,1	0,1	14,4	32,1	50,5	67,1	66,7	63,4
Krediti	1.868,7	1.981,6	1.799,9	2.205,7	2.195,7	2.259,6	2.380,3	2.457,4	2.481,3
Dionice stranih osoba	17,1	6,9	26,0	36,6	43,0	20,5	47,2	53,5	49,3
2. Kunska inozemna aktiva	758,3	802,0	1.618,1	1.137,2	1.556,2	1.160,4	1.786,0	3.054,1	4.556,6
2.1. Potraživanja od stranih finansijskih institucija	713,7	764,4	1.583,4	1.105,3	1.509,1	1.111,0	1.665,1	2.932,6	4.435,1
2.2. Potraživanja od stranaca	44,5	37,6	34,8	31,9	47,0	49,4	120,9	121,4	121,5
Od toga: Krediti	44,2	37,2	34,5	31,6	46,7	49,1	120,6	121,1	121,2
Ukupno (1+2)	47.878,2	40.069,6	39.144,3	36.681,3	43.943,2	39.100,5	42.200,6	43.031,2	47.321,3

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklassificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablice D2 – D12 • Ovaj skup tablica (osim tablica D5, D5a, D5b, D5c i D5d) razrađeni je prikaz odgovarajućih stavki aktive i pasive Konsolidirane bilance drugih monetarnih finansijskih institucija (Tablica D1).

Tablica D2: Inozemna aktiva drugih monetarnih finansijskih institucija• U tablici se iskazuju potraživanja drugih monetarnih finansijskih institucija od stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna aktiva kreditnih institucija obuhvaća deviznu inozemnu aktivu i kunsku inozemnu aktivu. I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne aktive posebno su prikazana potraživanja od stranih finansijskih institucija i potraživanja od stranih nefinansijskih institucija (ukupno i po finansijskim instrumentima).

Tablica D3: Potraživanja drugih monetarnih finansijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		2015.		
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.		III.	VI.	VII.
1. Kunska potraživanja	18.538,8	21.967,5	25.125,3	29.638,7	30.666,8	29.501,0	29.686,1	29.627,4	29.675,1
1.1. Potraživanja od središnje države	18.537,8	21.965,2	25.123,8	29.637,8	30.663,6	29.498,5	29.683,8	29.625,3	29.673,0
Vrijednosni papiri	12.633,4	15.926,5	14.474,8	19.428,9	24.987,5	23.273,5	23.923,3	23.921,4	24.106,4
Od toga: Obveznice za blokirano deviznu štednju građana	17,1	16,3	15,6	15,6	-	-	-	-	-
Krediti	5.904,4	6.038,7	10.649,0	10.208,8	5.676,1	6.224,9	5.760,5	5.703,9	5.566,7
1.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	1,0	2,2	1,6	0,9	3,2	2,5	2,2	2,1	2,0
Vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krediti	1,0	2,2	1,6	0,9	3,2	2,5	2,2	2,1	2,0
2. Devizna potraživanja	38.574,8	46.240,0	54.681,9	58.219,0	59.057,2	61.269,6	60.296,7	63.302,3	62.973,0
2.1. Potraživanja od središnje države	38.574,8	46.240,0	54.681,9	58.219,0	59.057,2	61.269,6	60.296,7	63.302,3	62.973,0
Vrijednosni papiri	9.591,2	10.858,6	14.208,1	13.210,5	12.837,4	15.272,2	15.453,6	14.785,7	14.806,8
Krediti	28.983,5	35.381,4	40.473,8	45.008,5	46.219,9	45.997,4	44.843,1	48.516,6	48.166,2
2.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno (1+2)	57.113,6	68.207,5	79.807,2	87.857,7	89.724,0	90.770,6	89.982,8	92.929,7	92.648,1

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D3: Potraživanja drugih monetarnih finansijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja drugih monetarnih finansijskih institucija od središnje države i fondova socijalne

sigurnosti. U kunskim potraživanjima od središnje države stavka Vrijednosni papiri obuhvaća i Obveznice za blokirano deviznu štednju građana izdane na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Tablica D3a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih finansijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.		2015.		
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.		III.	VI.	VII.
1. Devizna potraživanja	23.275,0	29.208,8	36.639,0	38.823,6	40.830,1	43.436,0	42.665,7	46.520,0	46.429,3
1.1. Potraživanja od središnje države	23.275,0	29.208,8	36.639,0	38.823,6	40.830,1	43.436,0	42.665,7	46.520,0	46.429,3
Vrijednosni papiri	292,4	1.367,1	6.934,9	5.571,3	7.285,6	10.006,5	10.184,5	10.207,6	10.266,6
Krediti	22.982,6	27.841,7	29.704,1	33.252,4	33.544,5	33.429,5	32.481,2	36.312,4	36.162,7
1.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Kunska potraživanja uz valutnu klauzulu	15.299,8	17.031,2	18.042,9	19.395,4	18.227,1	17.833,6	17.631,0	16.782,4	16.543,7
2.1. Potraživanja od središnje države	15.299,8	17.031,2	18.042,9	19.395,4	18.227,1	17.833,6	17.631,0	16.782,4	16.543,7
Vrijednosni papiri	9.298,8	9.491,5	7.273,1	7.639,3	5.551,7	5.265,7	5.269,1	4.578,2	4.540,2
Od toga: Obveznice za blokirano deviznu štednju građana	17,0	16,3	15,6	15,6	-	-	-	-	-
Krediti	6.001,0	7.539,7	10.769,7	11.756,1	12.675,4	12.567,9	12.361,9	12.204,2	12.003,5
2.2. Potraživanja od fondova socijalne sigurnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno (1+2)	38.574,8	46.240,0	54.681,9	58.219,0	59.057,2	61.269,6	60.296,7	63.302,3	62.973,0

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D3a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih finansijskih institucija od središnje države i fondova socijalne sigurnosti • U tablici se

iskazuje razrada stavke Devizna potraživanja iz Tablice D3, tako što se posebno iskazuju devizna potraživanja i potraživanja uz valutnu klauzulu.

Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih finansijskih institucija od ostalih domaćih sektora^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII. ^b	2013. XII.	2014. XII.	III.	VI.	VII.	2015. VIII.
1. Kunska potraživanja	66.135,9	66.472,7	65.057,6	67.002,6	70.885,7	72.469,0	72.923,2	73.122,7	73.426,6
1.1. Instrumenti tržišta novca	1.720,7	2.031,5	3.203,5	3.708,3	3.987,6	4.025,2	4.327,7	4.196,5	4.120,3
1.2. Obveznice	1.381,8	1.228,9	1.270,1	979,2	962,7	905,1	768,2	754,4	749,4
1.3. Krediti	61.952,5	62.147,3	59.552,3	61.113,9	65.384,1	67.003,1	67.289,8	67.625,5	68.013,7
1.4. Dionice	1.080,9	1.065,0	1.031,7	1.201,2	551,4	535,6	537,6	546,3	543,3
2. Devizna potraživanja	175.131,0	185.488,6	171.354,4	167.112,9	158.683,9	160.028,9	156.629,2	155.129,6	152.313,2
2.1. Vrijednosni papiri	624,2	1.108,9	1.279,1	1.103,5	955,3	828,8	823,9	801,5	899,1
2.2. Krediti	174.506,7	184.379,7	170.075,3	166.009,4	157.728,6	159.200,1	155.805,3	154.328,1	151.414,1
Ukupno (1+2)	241.266,9	251.961,3	236.412,0	234.115,5	229.569,6	232.497,9	229.552,5	228.252,4	225.739,9

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. ^b Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. za 5,6 mld. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne kreditne institucije koja je, s ciljem smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mld. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Tablica D4: Potraživanja drugih monetarnih finansijskih institucija od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja drugih monetarnih finansijskih institucija od ostalih domaćih sektora, klasificirana prema finansijskim instrumentima: instrumenti tržišta novca (uključujući faktoring i forfaiting od siječnja 2004.), obveznice, krediti i dionice.

Faktoring i forfaiting od siječnja 2004. do studenoga 2010.

u cijelosti su uključeni u instrumente tržišta novca. Od prosinca 2010. faktoring i forfaiting koje izvještajne institucije prikazuju u portfelju kredita i potraživanja uključeni su u kredite. Faktoring i forfaiting u svim ostalim portfeljima prikazuju se u instrumentima tržišta novca (izvornog dospijeća do i uključujući godinu dana), odnosno u obveznicama (izvornog dospijeća preko godine dana).

Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih finansijskih institucija od ostalih domaćih sektora^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	III.	VI.	VII.	2015. VIII.
1. Devizna potraživanja	20.584,0	22.565,5	15.834,4	17.496,0	16.314,6	17.044,0	16.364,6	16.455,3	15.727,3
1.1. Instrumenti tržišta novca	46,0	41,7	7,5	1,0	68,4	41,5	67,0	67,1	74,5
1.2. Obveznice	35,0	112,5	143,4	226,9	243,0	304,3	303,4	302,4	348,9
1.3. Krediti	20.478,0	22.387,2	15.676,2	17.261,9	16.003,2	16.698,1	15.994,1	16.085,8	15.304,0
1.4. Dionice	25,0	24,1	7,3	6,2	–	–	–	–	–
2. Kunska potraživanja uz valutnu klauzulu	154.547,0	162.923,1	155.520,0	149.616,8	142.369,3	142.984,9	140.264,7	138.674,3	136.585,9
2.1. Vrijednosni papiri	518,2	930,6	1.120,9	869,4	643,9	483,0	453,5	431,9	475,8
2.2. Krediti	154.028,8	161.992,5	154.399,1	148.747,5	141.725,5	142.501,9	139.811,2	138.242,3	136.110,2
Ukupno (1+2)	175.131,0	185.488,6	171.354,4	167.112,9	158.683,9	160.028,9	156.629,2	155.129,6	152.313,2

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D4a: Devizna potraživanja i kunska potraživanja uz valutnu klauzulu drugih monetarnih finansijskih institucija od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuje razrada stavke

Devizna potraživanja iz Tablice D4, tako što se posebno iskazuju devizna potraživanja i potraživanja uz valutnu klauzulu.

Tablica D5: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima^a

stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	III.	VI.	VII.	2015. VIII.
	STANJA	KUNSKI KREDITI	DEVIZNI KREDITI	UKUPNO (A+B)	TRANSAKCIJE				
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	5.905,4	6.041,0	10.650,5	10.209,8	5.679,3	6.227,5	5.762,8	5.706,0	5.568,7
1.1. Krediti središnjoj državi	5.904,4	6.038,7	10.649,0	10.208,8	5.676,1	6.224,9	5.760,5	5.703,9	5.566,7
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	1,0	2,2	1,6	0,9	3,2	2,5	2,2	2,1	2,0
2. Krediti lokalnoj državi	884,7	916,3	933,3	796,4	856,3	879,4	759,7	775,3	863,6
3. Krediti nefinancijskim društvima	28.249,8	30.211,6	27.945,2	28.447,7	29.219,4	30.090,9	29.300,2	29.374,5	29.452,5
4. Krediti kućanstvima	32.818,0	31.019,4	30.673,9	31.869,7	35.308,5	36.032,7	37.229,9	37.475,7	37.697,6
Od toga: Stambeni krediti	4.747,7	4.607,0	4.544,4	4.415,9	4.551,7	4.601,1	4.809,2	4.933,9	5.049,4
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6. Krediti nebankarskim finansijskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	16,0	16,3	7,8	23,6	34,6	77,4	70,7	148,1	135,9
8. Krediti ostalim finansijskim posrednicima	758,3	981,6	1.392,2	1.543,1	1.677,6	1.648,7	1.503,4	1.456,4	1.491,0
9. Krediti pomoćnim finansijskim institucijama	445,1	367,6	478,9	636,3	684,0	500,7	504,9	552,5	513,4
10. Krediti osiguravajućim društвima i mirovinskim fondovima	483,7	22,0	130,7	470,5	560,9	42,3	37,4	605,2	589,4
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	69.560,9	69.575,8	72.212,5	73.997,0	74.020,4	75.499,6	75.168,9	76.093,6	76.312,1
DEVIZNI KREDITI									
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	28.983,5	35.381,4	40.473,8	45.008,5	46.219,9	45.997,4	44.843,1	48.516,6	48.166,2
1.1. Krediti središnjoj državi	28.983,5	35.381,4	40.473,8	45.008,5	46.219,9	45.997,4	44.843,1	48.516,6	48.166,2
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Krediti lokalnoj državi	2.239,6	2.439,8	2.398,2	3.325,3	3.777,9	3.634,6	3.542,3	3.445,2	3.404,5
3. Krediti nefinancijskim društвima	74.893,5	81.430,8	68.636,5	67.129,3	62.810,7	62.969,5	61.859,4	61.492,6	60.166,2
4. Krediti kućanstvima	97.373,6	100.509,1	99.040,5	95.554,9	91.140,1	92.595,9	90.403,7	89.390,4	87.843,5
Od toga: Stambeni krediti	56.220,9	58.422,2	58.129,2	57.044,2	55.675,8	57.788,6	56.799,2	56.058,6	55.026,9
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6. Krediti nebankarskim finansijskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	-	12,0	9,5	21,2	6,1	29,9	46,3	20,4	23,3
8. Krediti ostalim finansijskim posrednicima	1.296,8	1.507,2	1.285,8	1.401,9	1.942,6	1.823,7	2.027,6	1.999,4	1.945,0
9. Krediti pomoćnim finansijskim institucijama	176,5	302,6	227,9	179,7	192,6	281,6	267,1	274,7	265,1
10. Krediti osiguravajućim društвima i mirovinskim fondovima	3,4	6,3	22,0	118,9	2,6	53,7	10,0	260,5	349,1
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	204.967,0	221.589,3	212.094,4	212.739,6	206.092,4	207.386,4	202.999,5	205.399,7	202.162,9
UKUPNO (A+B)	274.527,9	291.165,1	284.306,8	286.736,6	280.112,8	282.886,0	278.168,4	281.493,4	278.475,0
TRANSAKCIJE									
KUNSKI KREDITI									
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	...	77,8	509,5	-119,4	-905,3	-2.396,8	-438,7	-56,8	-137,3
1.1. Krediti središnjoj državi	...	77,7	509,2	-119,2	-905,2	-2.396,3	-438,6	-56,7	-137,2
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	...	0,1	0,3	-0,2	-0,1	-0,5	-0,1	-0,1	-0,1
2. Krediti lokalnoj državi	...	-5,8	12,2	3,7	1,7	2,1	2,2	15,6	88,3
3. Krediti nefinancijskim društвima	...	-33,6	-1.288,9	280,0	-378,1	4,1	-521,8	79,3	86,9
4. Krediti kućanstvima	...	-12,6	-50,1	141,0	257,6	566,8	277,6	253,1	225,4
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6. Krediti nebankarskim finansijskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	...	-7,5	-13,8	0,1	-2,2	39,5	5,5	77,4	-12,2
8. Krediti ostalim finansijskim posrednicima	...	142,8	351,2	27,7	-31,4	-100,4	72,9	-47,0	34,6
9. Krediti pomoćnim finansijskim institucijama	...	15,8	119,4	75,4	-7,9	7,2	52,0	47,6	-39,0
10. Krediti osiguravajućim društвima i mirovinskim fondovima	...	-268,8	98,4	264,7	75,9	-105,2	-108,4	567,9	-15,8
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	...	-91,9	-262,1	673,2	-989,5	-1.982,6	-658,8	937,1	230,9
DEVIZNI KREDITI									
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	...	-735,0	2.093,7	809,0	1.130,5	-40,1	-1.312,1	3.597,3	-31,4
1.1. Krediti središnjoj državi	...	-735,0	2.093,7	809,0	1.130,5	-40,1	-1.312,1	3.597,3	-31,4
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	...	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Krediti lokalnoj državi	...	155,9	144,0	160,8	171,3	-44,7	-19,2	-96,7	-15,7
3. Krediti nefinancijskim društвima	...	1.296,3	-3.653,9	-1.936,9	-137,4	-19,6	-603,7	-405,7	-661,7

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
4. Krediti kućanstvima	...	-424,3	-416,7	-397,9	-309,4	-359,4	-522,7	-562,7	-568,0
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6. Krediti nebankarskim finansijskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	...	-6,7	0,0	-6,2	-7,3	23,8	4,2	-20,6	3,4
8. Krediti ostalim finansijskim posrednicima	...	47,2	-9,2	-67,7	50,6	-58,0	30,4	-31,0	-41,7
9. Krediti pomoćnim finansijskim institucijama	...	-2,5	-49,6	-16,3	-0,5	47,8	-14,9	6,2	-5,5
10. Krediti osiguravajućim društвima i mirovinskim fondovima	...	0,0	0,0	106,8	0,0	51,2	-2,8	250,1	90,3
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	...	331,0	-1.891,8	-1.348,2	897,8	-399,0	-2.440,8	2.736,9	-1.230,2
UKUPNO (A+B)	...	239,1	-2.153,9	-675,0	-91,7	-2.381,6	-3.099,6	3.674,1	-999,3

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunске pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklassificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima • U tablici se iskažuju podaci o kunskim i deviznim kreditima kreditnih institucija domaćim sektorima, pri čemu krediti obuhvaćaju i akceptne kredite, finansijski najam (*leasing*), izvršena plaćanja na osnovi garancija i drugih jamstava i kupljena potraživanja, a do prosinca 2003. i faktoring i forfaiting. Od prosinca 2010. krediti obuhvaćaju sljedeće vrste kredita: prekonoćne kredite, kredite za izvršena plaćanja s osnove garancija i drugih jamstava, obratne

repo kredite, udjele u sindiciranim kreditima, finansijski najam, potrošačke kredite, kredite za obrazovanje, stambene kredite, hipotekarne kredite, kredite za automobile, kredite po kreditnim karticama, prekoračenja po transakcijskim računima, maržne kredite, lombardne kredite, kredite za obrtna sredstva, kredite za građevinarstvo, kredite za poljoprivredu, kredite za turizam, kredite za investicije, kredite za financiranje izvoza, gotovinske nenamjenske kredite, faktoring i forfaiting u portfelju kredita i potraživanja te ostale kredite.

Tablica D5a: Distribucija deviznih kredita i kunskih kredita s valutnom klauzulom drugih monetarnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
DEVIZNI KREDITI									
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	22.982,6	27.841,7	29.704,1	33.252,4	33.544,5	33.429,5	32.481,2	36.312,4	36.162,7
1.1. Krediti središnjoj državi	22.982,6	27.841,7	29.704,1	33.252,4	33.544,5	33.429,5	32.481,2	36.312,4	36.162,7
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti lokalnoj državi	13,6	12,4	10,3	8,6	6,8	6,4	5,9	5,9	5,9
3. Krediti nefinansijskim društvima	20.132,5	22.059,0	15.413,7	16.999,2	15.737,9	16.447,7	15.750,5	15.835,4	15.046,5
4. Krediti kućanstvima	331,9	315,8	252,2	254,1	258,4	244,0	237,8	244,5	251,6
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6. Krediti nebankarskim finansijskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	–	1,0	–	14,9	–	19,7	36,7	16,3	19,2
8. Krediti drugim finansijskim posrednicima	388,0	544,0	355,8	619,3	579,5	593,8	692,3	664,4	642,2
9. Krediti pomoćnim finansijskim institucijama	17,5	48,8	39,0	42,0	42,4	131,8	147,8	153,8	144,8
10. Krediti osiguravajućim društвima i mirovinskim fondovima	0,0	0,0	17,5	106,9	–	51,2	7,6	258,1	346,8
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	43.866,1	50.822,7	45.792,6	51.297,5	50.169,6	50.924,0	49.359,7	53.490,7	52.619,6
KUNSKI KREDITI S VALUTNOM KLAUZULOM									
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	6.001,0	7.539,7	10.769,7	11.756,1	12.675,4	12.567,9	12.361,9	12.204,2	12.003,5
1.1. Krediti središnjoj državi	6.001,0	7.539,7	10.769,7	11.756,1	12.675,4	12.567,9	12.361,9	12.204,2	12.003,5
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti lokalnoj državi	2.226,0	2.427,4	2.387,9	3.316,7	3.771,0	3.628,2	3.536,4	3.439,3	3.398,6
3. Krediti nefinansijskim društvima	54.761,0	59.371,8	53.222,8	50.130,1	47.072,8	46.521,8	46.108,9	45.657,2	45.119,7
4. Krediti kućanstvima	97.041,7	100.193,3	98.788,3	95.300,7	90.881,7	92.351,9	90.165,9	89.145,9	87.591,9
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
6. Krediti nebankarskim finansijskim institucijama	...	...	...	...	...	...	...	...	...
7. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	–	11,0	9,5	6,3	6,1	10,2	9,6	4,1	4,1
8. Krediti drugim finansijskim posrednicima	908,8	963,2	930,0	782,6	1.363,1	1.230,0	1.335,3	1.335,0	1.302,8
9. Krediti pomoćnim finansijskim institucijama	159,0	253,8	189,0	137,7	150,1	149,9	119,4	120,9	120,3
10. Krediti osiguravajućim društвima i mirovinskim fondovima	3,4	6,3	4,5	11,9	2,6	2,5	2,4	2,4	2,4
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	161.100,9	170.766,6	166.301,8	161.442,1	155.922,8	156.462,4	153.639,8	151.909,0	149.543,3
UKUPNO (A+B)	204.967,0	221.589,3	212.094,4	212.739,6	206.092,4	207.386,4	202.999,5	205.399,7	202.162,9

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunске pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklassificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablice D5a – D5d • Ovaj skup tablica razrađeni je prikaz odgovarajućih stavki iz Tablice D5 Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima.

s valutnom klauzulom drugih monetarnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima • U tablici se iskazuje razrada stavke Devizni krediti iz Tablice D5, tako što se posebno iskazuju devizni krediti i krediti uz valutnu klauzulu.

Tablica D5a: Distribucija deviznih kredita i kunskih kredita

Tablica D5b: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospijeću^a na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Krediti središnjoj državi i fondovima socijalne sigurnosti	34.889,0	41.422,4	51.124,3	55.218,3	51.899,1	52.224,8	50.605,9	54.222,6	53.734,9
1.1. Krediti središnjoj državi	34.887,9	41.420,1	51.122,8	55.217,3	51.895,9	52.222,3	50.603,6	54.220,4	53.732,8
Do 1 godine	1.884,5	1.368,3	2.932,7	904,2	923,1	914,9	701,6	685,4	560,9
Od 1 do 5 godina	10.305,2	11.398,2	16.379,1	22.137,7	24.038,6	24.232,1	23.102,8	26.721,0	26.424,9
Više od 5 godina	22.698,3	28.653,7	31.811,0	32.175,4	26.934,2	27.075,4	26.799,2	26.814,0	26.747,0
1.2. Krediti fondovima socijalne sigurnosti	1,0	2,2	1,6	0,9	3,2	2,5	2,2	2,1	2,0
Do 1 godine	1,0	2,2	1,6	0,9	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Od 1 do 5 godina	-	-	-	-	2,8	2,5	2,2	2,1	2,0
Više od 5 godina	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-
2. Krediti lokalnoj državi	3.124,3	3.356,1	3.331,5	4.121,7	4.634,1	4.514,1	4.302,0	4.220,5	4.268,1
Do 1 godine	195,0	322,0	258,0	150,4	197,8	229,8	136,9	155,7	242,8
Od 1 do 5 godina	543,3	459,3	781,6	714,6	591,9	526,3	630,7	547,9	542,2
Više od 5 godina	2.386,0	2.574,9	2.291,8	3.256,7	3.844,5	3.758,0	3.534,4	3.516,9	3.483,0
3. Krediti nefinansijskim društvima	103.143,3	111.642,4	96.581,7	95.577,0	92.030,0	93.060,5	91.159,5	90.867,1	89.618,7
Do 1 godine	26.920,1	28.492,4	23.379,8	22.783,6	22.422,8	23.596,0	22.836,1	22.442,6	21.650,4
Od 1 do 5 godina	33.807,6	35.173,9	26.647,0	24.862,6	21.631,5	21.496,9	20.186,8	20.296,1	19.912,0
Više od 5 godina	42.415,6	47.976,1	46.554,9	47.930,8	47.975,8	47.967,5	48.136,6	48.128,4	48.056,2
4. Krediti kućanstvima	130.191,6	131.528,5	129.714,4	127.424,6	126.448,6	128.628,7	127.633,6	126.866,0	125.541,1
Do 1 godine	12.092,6	12.138,1	12.484,0	12.007,9	12.144,2	12.167,5	11.957,2	11.837,5	11.963,6
Od 1 do 5 godina	10.979,3	10.276,4	9.471,9	9.599,3	9.859,3	9.875,8	9.714,8	9.674,7	9.580,2
Više od 5 godina	107.119,7	109.114,0	107.758,5	105.817,4	104.445,1	106.585,3	105.961,6	105.353,8	103.997,2
5. Krediti investicijskim fondovima osim novčanim fondovima	16,0	28,3	17,3	44,7	40,7	107,3	117,0	168,5	159,2
Do 1 godine	16,0	28,3	17,3	44,7	40,7	107,3	117,0	168,5	159,2
Od 1 do 5 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Više od 5 godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Krediti drugim finansijskim posrednicima	2.055,1	2.488,8	2.678,0	2.945,0	3.620,2	3.472,4	3.531,1	3.455,8	3.436,1
Do 1 godine	1.073,0	1.466,8	1.527,5	1.624,4	1.715,6	1.546,3	1.592,9	1.424,1	1.444,8
Od 1 do 5 godina	362,4	422,0	598,1	402,0	1.014,3	1.069,7	1.175,6	1.278,0	1.250,9
Više od 5 godina	619,8	600,0	552,3	918,6	890,3	856,4	762,6	753,7	740,4
7. Krediti pomoćnim finansijskim institucijama	621,6	670,2	706,8	816,0	876,5	782,3	772,0	827,2	778,5
Do 1 godine	474,3	468,7	533,9	699,8	735,8	645,4	611,7	692,5	644,9
Od 1 do 5 godina	123,2	111,2	98,4	48,4	39,7	36,3	57,4	30,5	30,0
Više od 5 godina	24,1	90,3	74,5	67,8	101,1	100,6	103,0	104,2	103,7
8. Krediti osiguravajućim društvima i mirovinskim fondovima	487,1	28,3	152,7	589,4	563,5	96,0	47,4	865,7	938,5
Do 1 godine	483,7	24,1	149,2	586,6	560,9	93,5	44,9	863,3	936,2
Od 1 do 5 godina	0,0	0,0	0,0	-	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Više od 5 godina	3,4	4,2	3,5	2,7	2,6	2,5	2,4	2,3	2,2
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8)	274.527,9	291.165,1	284.306,8	286.736,6	280.112,8	282.886,0	278.168,4	281.493,4	278.475,0
Do 1 godine	43.140,3	44.310,9	41.284,0	38.802,6	38.741,3	39.300,7	37.998,2	38.269,7	37.602,8
Od 1 do 5 godina	56.120,9	57.841,0	53.976,2	57.764,5	57.178,1	57.239,6	54.870,4	58.550,5	57.742,4
Više od 5 godina	175.266,7	189.013,2	189.046,6	190.169,4	184.193,5	186.345,7	185.299,8	184.673,2	183.129,8

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklassificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5b: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima i prema izvornom dospijeću • U tablici se iskazuju razrada stavki Kunski krediti i Devizni krediti iz Tablice D5, tako što se posebno iskazuju

krediti prema institucionalnim sektorima i izvornom dospijeću, s podjelom do jedne godine, od jedne godine do pet godina i više od pet godina.

Tablica D5c: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija kućanstvima prema namjeni i valutnoj strukturi^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Potrošački krediti	159,9	121,3	102,3	74,2	44,3	32,8	26,9	25,5	24,1
1.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	128,2	101,3	91,3	68,5	41,4	30,3	24,5	23,1	21,8
1.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	31,7	20,0	11,0	5,7	2,9	2,5	2,4	2,4	2,3
Od toga: uz euro	28,5	18,7	10,6	5,5	2,9	2,5	2,4	2,4	2,3
Od toga: uz švicarski franak	3,1	1,3	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3. Devizni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Stambeni krediti	60.968,5	63.029,2	62.673,6	61.460,1	60.227,5	62.389,8	61.608,4	60.992,4	60.076,4
2.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	4.747,7	4.607,0	4.544,4	4.415,9	4.551,7	4.601,1	4.809,2	4.933,9	5.049,4
2.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	56.207,7	58.409,7	58.117,9	57.034,1	55.666,4	57.778,4	56.789,3	56.049,0	55.017,7
Od toga: uz euro	30.730,6	33.763,7	34.989,3	35.536,5	35.378,6	35.110,8	34.567,5	34.469,0	34.079,5
Od toga: uz švicarski franak	25.441,7	24.604,9	23.086,0	21.459,8	20.244,8	22.620,0	22.175,9	21.532,6	20.892,7
2.3. Devizni krediti	13,2	12,5	11,3	10,1	9,3	10,2	9,9	9,6	9,3
3. Hipotekarni krediti	3.513,0	3.261,3	3.073,7	3.007,4	2.844,3	2.863,5	2.785,7	2.750,6	2.688,0
3.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	234,8	131,3	117,3	179,9	178,0	183,7	184,5	183,7	181,9
3.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	3.263,0	3.129,0	2.953,8	2.821,7	2.663,8	2.677,2	2.598,7	2.564,5	2.503,7
Od toga: uz euro	2.649,0	2.524,9	2.422,3	2.340,1	2.231,6	2.193,6	2.129,2	2.109,3	2.072,4
3.3. Devizni krediti	15,2	1,1	2,5	5,8	2,5	2,6	2,5	2,4	2,4
4. Krediti za automobile	6.236,8	4.539,5	3.175,0	2.162,6	1.439,3	1.314,4	1.202,8	1.176,4	1.145,4
4.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	1.458,6	1.385,0	1.200,7	982,8	803,7	767,3	748,1	747,6	741,2
4.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	4.772,2	3.150,7	1.972,5	1.179,1	635,1	546,6	454,6	428,6	404,1
Od toga: uz euro	1.600,2	1.402,3	1.169,6	897,3	571,4	498,8	424,1	401,9	380,2
Od toga: uz švicarski franak	3.171,7	1.748,3	802,8	281,7	63,7	47,8	30,4	26,7	23,9
4.3. Devizni krediti	6,1	3,7	1,8	0,7	0,5	0,5	0,1	0,1	0,1
5. Krediti po kreditnim karticama	4.386,8	4.109,3	3.941,2	3.834,6	3.831,0	3.789,5	3.780,1	3.757,4	3.711,5
5.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	4.382,9	4.105,4	3.937,8	3.832,3	3.829,3	3.787,6	3.778,6	3.755,8	3.710,0
5.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	1,8	1,7	1,4	0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Od toga: uz euro	1,8	1,7	1,4	0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
5.3. Devizni krediti	2,2	2,3	2,0	1,8	1,6	1,8	1,5	1,5	1,4
6. Prekoračenje po transakcijskim računima	8.069,0	8.196,0	8.613,1	8.353,5	8.157,4	8.149,4	8.148,1	8.044,4	8.051,8
6.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	8.068,8	8.195,5	8.612,6	8.352,9	8.156,9	8.149,1	8.147,0	8.043,3	8.050,7
6.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	-	0,0	-	-	-	-	0,8	0,8	0,8
Od toga: uz euro	-	0,0	-	-	-	-	0,8	0,8	0,8
6.3. Devizni krediti	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3
7. Gotovinski nemajenski krediti	33.686,1	36.284,5	36.436,3	37.229,2	39.064,8	39.162,2	39.378,7	39.479,2	39.318,2
7.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	10.485,2	10.350,8	9.931,9	11.674,6	14.976,4	15.713,9	16.797,9	17.070,3	17.253,1
7.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	23.133,2	25.930,9	26.504,4	25.553,7	24.087,9	23.447,9	22.580,6	22.408,6	22.064,9
Od toga: uz euro	22.371,5	25.408,7	26.148,2	25.304,8	23.875,0	23.219,8	22.373,0	22.206,8	21.870,7
7.3. Devizni krediti	67,7	2,7	-	0,9	0,5	0,4	0,3	0,3	0,2
8. Ostali krediti	13.171,3	11.987,4	11.699,2	11.303,2	10.839,9	10.927,2	10.702,8	10.640,2	10.525,7
8.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	3.311,9	2.143,0	2.237,8	2.362,8	2.771,0	2.799,8	2.740,2	2.718,0	2.689,3
8.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	9.632,2	9.551,4	9.227,3	8.706,1	7.825,4	7.899,2	7.739,5	7.691,9	7.598,5
Od toga: uz euro	8.830,4	8.755,0	8.463,5	8.046,3	7.185,5	7.204,5	7.055,5	7.022,6	6.949,9
8.3. Devizni krediti	227,2	293,1	234,1	234,3	243,5	228,2	223,1	230,3	237,9
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8)	130.191,6	131.528,5	129.714,4	127.424,6	126.448,6	128.628,7	127.633,6	126.866,0	125.541,1

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5c: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija kućanstvima prema namjeni i valutnoj strukturi

- U tablici se iskazuje razrada kunske i devizne kredita sektaru kućanstva iz Tablice D5 prema namjeni, tako što se posebno

iskazuju krediti bez valutne klauzule, krediti uz valutnu klauzulu i devizni krediti. U sklopu kredita uz valutnu klauzulu kao stavke

“Od toga” iskazuju se krediti indeksirani uz valute eura odnosno švicarskog franka.

Tablica D5d: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija za obrtna sredstva i kredita za investicije nefinansijskim društvima prema valutnoj strukturi^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Krediti za obrtna sredstva	39.267,6	45.557,6	39.633,8	39.483,2	37.400,0	38.274,3	37.274,9	37.122,0	36.084,8
1.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	13.279,2	15.504,5	14.790,7	15.327,0	15.411,1	16.164,3	15.663,9	15.496,5	15.435,9
1.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	18.858,1	21.233,8	18.117,8	16.955,6	16.085,2	16.076,0	15.874,0	15.656,8	15.297,8
Od toga: uz euro	18.246,7	20.739,3	17.820,2	16.674,1	15.801,4	15.766,1	15.569,7	15.362,3	15.013,7
Od toga: uz švicarski franak	509,5	383,8	270,6	263,2	241,2	262,5	259,1	250,2	242,3
1.3. Devizni krediti	7.130,3	8.819,2	6.725,3	7.200,6	5.903,7	6.034,0	5.737,0	5.968,6	5.351,1
Od toga: u eurima	6.035,8	7.485,4	6.243,2	6.677,0	5.395,5	5.420,7	5.243,7	5.485,5	4.887,6
Od toga: u američkim dolarima	986,4	1.175,3	365,4	407,2	426,5	553,8	433,8	425,0	410,5
2. Krediti za investicije	38.026,1	41.013,5	36.578,9	34.781,9	33.746,9	33.285,7	33.149,3	33.146,9	32.958,6
2.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	6.581,0	6.287,2	5.604,2	5.974,9	6.474,3	6.446,7	6.470,7	6.557,8	6.603,6
2.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	26.246,2	28.548,5	26.391,1	24.382,2	22.988,2	22.607,5	22.550,8	22.484,3	22.260,3
Od toga: uz euro	23.819,7	26.716,2	24.983,1	23.266,6	22.006,3	21.651,4	21.661,1	21.623,3	21.425,6
Od toga: uz švicarski franak	2.378,6	1.789,2	1.372,9	1.089,7	955,1	927,9	863,0	834,3	809,1
2.3. Devizni krediti	5.199,0	6.177,8	4.583,6	4.424,8	4.284,5	4.231,5	4.127,8	4.104,7	4.094,7
Od toga: u eurima	4.807,0	5.402,9	4.354,7	4.294,6	4.129,6	4.063,1	3.970,4	3.950,8	3.946,2
Od toga: u američkim dolarima	31,3	406,2	12,4	11,9	56,3	60,1	55,5	56,0	53,8
Ukupno (1+2)	77.293,7	86.571,1	76.212,7	74.265,2	71.146,9	71.560,1	70.424,2	70.268,9	69.043,4

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunске pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklassificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D5d: Distribucija kredita drugih monetarnih finansijskih institucija za obrtna sredstva i kredita za investicije nefinansijskim društvima prema valutnoj strukturi • U tablici se iskazuje razrada kunkih i deviznih kredita nefinansijskim društvima iz Tablice D5 prema namjeni, tako što se posebno iskazuju krediti

bez valutne klauzule, krediti uz valutnu klauzulu i devizni krediti. U sklopu kredita uz valutnu klauzulu kao stavke "Od toga" iskazuju se krediti indeksirani uz valute eura odnosno švicarskog franka.

Tablica D6: Depozitni novac kod drugih monetarnih finansijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Lokalna država	2.210,7	2.152,1	2.202,0	2.326,2	2.951,5	2.293,6	2.527,1	2.413,4	2.572,0
2. Nefinansijska društva	14.026,4	15.562,3	15.117,7	18.471,8	20.206,7	18.346,1	20.164,5	20.152,1	21.231,3
3. Kućanstva	15.285,2	15.874,4	15.994,5	17.681,9	19.520,8	19.814,1	21.247,8	21.844,9	22.439,5
4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....
5. Nebankarske finansijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....
6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	127,7	136,5	121,4	130,0	109,6	115,8	128,6	105,3	68,2
7. Drugi finansijski posrednici	521,4	495,5	713,1	646,8	762,0	610,6	635,7	939,2	980,7
8. Pomoćne finansijske institucije	350,3	262,0	480,1	427,6	1.106,8	1.014,3	1.448,0	912,4	751,6
9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	189,6	317,2	362,7	792,9	259,7	332,9	712,3	467,7	427,1
10. Manje: Čekovi banaka i obračun čekova banaka	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	32.711,3	34.800,0	34.991,5	40.477,2	44.917,1	42.527,2	46.863,9	46.835,2	48.470,4

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunске pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklassificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D6: Depozitni novac kod drugih monetarnih finansijskih institucija • U tablici se iskazuje depozitni novac kod kreditnih institucija, klasificiran prema domaćim institucionalnim sektorima.

Do studenoga 2010. depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na transakcijskim računima ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih finansijskih institucija umanjen za novčana sredstva u platnom prometu (odносно za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na naplatu). Obveze kreditnih institucija po izdanim kunskim instrumentima plaćanja uključe- ne su u sektor kućanstava.

naplatu). Od prosinca 2010. depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na transakcijskim računima ostalih domaćih sektora, investicijskih fondova osim novčanih fondova, ostalih finansijskih posrednika, pomoćnih finansijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova, umanjen za novčana sredstva u platnom prometu (odносно za čekove u blagajnama kreditnih institucija i čekove poslane na naplatu). Obveze kreditnih institucija po izdanim kunskim instrumentima plaćanja uključe- ne su u sektor kućanstava.

Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih finansijskih institucija^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	III.	VI.	VII.	2015. VIII.
	2.461,5	2.466,4	2.322,3	2.559,5	2.253,0				
1. Štedni depoziti									
1.1. Lokalna država	0,1	21,2	18,8	2,4	0,1	14,0	17,1	14,1	14,2
1.2. Nefinansijska društva	272,6	396,6	365,4	655,9	455,9	273,4	350,9	359,4	440,3
1.3. Kućanstva	2.156,1	2.007,8	1.894,2	1.852,5	1.756,3	1.741,0	1.737,5	1.761,1	1.769,8
1.4. Ostale bankarske institucije	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1.5. Nebankarske finansijske institucije	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.7. Ostali finansijski posrednici	9,7	30,0	30,1	38,6	39,7	41,4	61,8	56,9	67,0
1.8. Pomoćne finansijske institucije	12,3	7,7	8,3	1,3	1,0	1,1	0,4	0,4	0,3
1.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	10,6	3,1	5,4	8,8	-	-	-	-	-
2. Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	26.680,5	31.210,5	29.367,5	30.847,6	32.218,8	32.962,7	32.451,0	31.854,3	32.242,5
2.1. Lokalna država	264,9	268,6	228,2	197,5	217,8	658,0	707,4	739,9	719,2
2.2. Nefinansijska društva	7.387,8	9.626,2	6.152,8	5.804,4	6.139,4	6.418,4	6.063,6	6.172,4	6.505,5
2.3. Kućanstva	15.657,1	17.881,0	19.962,5	21.959,2	22.386,7	22.233,2	21.895,9	22.069,6	22.111,2
2.4. Ostale bankarske institucije	...	...	...	...	...	...	...	...	...
2.5. Nebankarske finansijske institucije	...	...	...	...	...	...	...	...	...
2.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	172,2	69,6	62,2	51,1	37,5	53,7	59,6	51,1	37,4
2.7. Ostali finansijski posrednici	250,5	400,0	455,7	525,9	470,4	604,6	590,8	555,3	607,2
2.8. Pomoćne finansijske institucije	993,8	768,1	544,4	710,0	519,7	606,9	622,6	462,2	468,2
2.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	1.954,3	2.197,0	1.961,8	1.599,5	2.447,3	2.387,9	2.511,2	1.803,7	1.793,8
Ukupno (1+2)	29.142,0	33.676,8	31.689,8	33.407,1	34.471,8	35.033,7	34.618,6	34.046,2	34.534,0

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunске pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklassificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D7: Kunski depoziti kod drugih monetarnih finansijskih institucija • Do studenoga 2010. u tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebankarskih finansijskih institucija. Od prosinca 2010. u tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni

depoziti ostalih domaćih sektora, investicijskih fondova osim novčanih fondova, ostalih finansijskih posrednika, pomoćnih finansijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova.

Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih finansijskih institucija^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Štedni depoziti	22.869,5	22.828,2	23.652,9	25.284,0	28.967,8	29.374,7	30.726,7	31.295,6	32.771,8
1.1. Lokalna država	20,6	11,0	22,4	30,6	29,2	29,2	34,3	38,8	35,8
1.2. Nefinansijska društva	5.640,5	5.399,1	5.962,7	6.780,6	8.002,4	8.111,0	8.505,6	8.214,0	9.103,7
1.3. Kućanstva	16.480,3	16.949,9	16.574,0	17.787,2	19.370,5	20.011,2	20.637,4	21.426,9	22.197,1
1.4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....
1.5. Nebankarske finansijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....
1.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	132,1	77,6	161,9	184,4	266,5	222,7	163,6	177,8	203,3
1.7. Drugi finansijski posrednici	382,1	159,9	402,4	269,4	616,5	557,5	427,7	756,1	693,3
1.8. Pomoćne finansijske institucije	176,4	23,7	34,4	71,7	469,3	347,4	809,7	550,4	296,1
1.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	37,5	207,1	495,1	160,1	213,4	95,7	148,2	131,7	242,4
2. Oročeni depoziti	131.828,4	129.368,9	136.790,9	137.372,3	135.898,8	135.377,5	132.013,8	132.874,0	132.668,2
2.1. Lokalna država	163,7	106,4	92,7	69,7	59,8	57,0	57,3	57,0	56,6
Od toga: uz valutnu klauzulu	152,0	96,3	84,0	62,3	55,5	50,8	51,1	50,7	50,4
2.2. Nefinansijska društva	14.582,7	10.159,5	11.134,9	10.707,0	8.954,8	9.085,9	8.560,1	9.287,4	9.642,8
Od toga: uz valutnu klauzulu	1.030,9	895,1	815,1	556,3	523,4	480,1	503,1	481,3	479,0
2.3. Kućanstva	111.484,7	115.711,4	121.241,8	123.242,8	123.393,1	123.441,2	120.920,2	120.864,0	119.755,5
Od toga: uz valutnu klauzulu	7.007,3	7.037,1	6.995,4	6.799,1	7.145,9	6.946,9	6.758,5	6.749,8	6.706,7
2.4. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	....	....	....	....	....	....
2.5. Nebankarske finansijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....
Od toga: uz valutnu klauzulu	....	....	....	....	....	....	....	....	....
2.6. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	380,5	222,4	72,5	73,8	61,8	64,7	109,5	114,9	128,9
Od toga: uz valutnu klauzulu	24,0	-	0,2	-	-	-	-	-	-
2.7. Drugi finansijski posrednici	3.183,2	1.988,9	1.650,7	1.942,7	1.709,4	1.344,0	1.075,6	1.142,2	1.451,7
Od toga: uz valutnu klauzulu	131,0	163,9	144,0	163,0	199,9	193,9	184,2	172,2	173,2
2.8. Pomoćne finansijske institucije	396,3	40,6	482,6	251,1	106,3	88,0	105,3	106,9	113,1
Od toga: uz valutnu klauzulu	8,9	-	5,0	10,7	4,4	2,3	2,2	0,0	0,0
2.9. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	1.637,3	1.139,6	2.115,6	1.085,3	1.613,6	1.296,9	1.185,6	1.301,7	1.519,6
Od toga: uz valutnu klauzulu	395,4	239,4	270,1	128,4	80,0	76,7	71,1	71,2	70,8
Ukupno (1+2)	154.697,9	152.197,1	160.443,7	162.656,3	164.866,6	164.752,2	162.740,5	164.169,6	165.439,9

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklassificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D8: Devizni depoziti kod drugih monetarnih finansijskih institucija • Do studenoga 2010. u tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija te nebukarskih finansijskih institucija. Od prosinca 2010. u tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, investicijskih fondova osim

novčanih fondova, ostalih finansijskih posrednika, pomoćnih finansijskih institucija i osiguravajućih društava i mirovinskih fondova.

Devizni štedni depoziti jesu svi devizni depoziti po viđenju i izdani devizni instrumenti plaćanja, a devizni oročeni depoziti obuhvaćaju i devizne depozite s otakznim rokom.

Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinansijskih društava^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Kunski depoziti bez valutne klauzule	23.045,0	27.507,2	26.115,3	27.763,6	28.526,1	28.651,6	27.959,5	28.242,0	28.616,7
1.1. Depoziti kućanstava	15.657,1	17.881,0	19.962,5	21.959,2	22.386,7	22.233,2	21.895,9	22.069,6	22.111,2
1.2. Depoziti nefinansijskih društava	7.387,8	9.626,2	6.152,8	5.804,4	6.139,4	6.418,4	6.063,6	6.172,4	6.505,5
2. Kunski depoziti s valutnom klauzulom	8.038,2	7.932,1	7.810,5	7.355,3	7.669,3	7.427,0	7.261,6	7.231,1	7.185,7
2.1. Depoziti kućanstava	7.007,3	7.037,1	6.995,4	6.799,1	7.145,9	6.946,9	6.758,5	6.749,8	6.706,7
2.1.1. Od toga: uz euro	6.807,8	6.852,9	6.829,8	6.654,1	7.002,2	6.794,3	6.619,7	6.613,8	6.575,2
2.1.2. Od toga: uz američki dolar	64,4	61,3	55,4	42,7	47,0	44,8	32,9	33,2	31,7
2.1.3. Od toga: uz ostale valute	135,1	122,9	110,1	102,3	96,6	107,8	105,9	102,8	99,9
2.2. Depoziti nefinansijskih društava	1.030,9	895,1	815,1	556,3	523,4	480,1	503,1	481,3	479,0
2.2.1. Od toga: uz euro	1.020,2	888,2	812,7	555,0	520,7	477,2	500,3	478,5	476,2
2.2.2. Od toga: uz američki dolar	9,9	6,2	1,8	0,7	2,3	2,5	2,5	2,5	2,4
2.2.3. Od toga: uz ostale valute	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
3. Devizni depoziti	118.029,2	117.938,7	124.566,3	126.594,5	124.678,5	125.100,0	122.218,8	122.920,2	122.212,6
3.1. Depoziti kućanstava	104.477,4	108.674,3	114.246,5	116.443,8	116.247,2	116.494,2	114.161,8	114.114,2	113.048,7
3.1.1. Od toga: u eurima	97.163,6	98.753,6	103.102,6	105.813,6	105.015,8	103.814,6	101.988,7	101.831,1	101.162,1
3.1.2. Od toga: u američkim dolarima	5.316,9	6.447,6	6.967,3	6.943,6	7.728,7	8.941,3	8.526,2	8.725,5	8.395,2
3.1.3. Od toga: u ostalim valutama	1.996,9	3.473,1	4.176,6	3.686,5	3.502,7	3.738,4	3.647,0	3.557,6	3.491,5
3.2. Depoziti nefinansijskih društava	13.551,8	9.264,4	10.319,8	10.150,7	8.431,3	8.605,7	8.057,0	8.806,0	9.163,8
3.2.1. Od toga: u eurima	12.528,8	8.065,1	9.063,1	9.116,7	7.417,8	7.612,3	7.036,1	7.821,6	8.124,0
3.2.2. Od toga: u američkim dolarima	901,8	1.042,3	1.071,2	962,5	879,3	908,2	930,2	935,4	1.006,0
3.2.3. Od toga: u ostalim valutama	121,3	157,0	185,5	71,5	134,2	85,2	90,7	49,1	33,7
Ukupno (1+2+3)	149.112,4	153.378,0	158.492,0	161.713,4	160.873,9	161.178,6	157.439,8	158.393,3	158.015,0

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklassificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D8a: Valutna struktura oročenih depozita kućanstava i nefinansijskih društava • U tablici se iskazuje razrada stavke Oročeni depoziti kućanstava i Nefinansijska društava iz tablice D7 i D8, tako što se posebno iskazuju kunski depoziti bez

valutne klauzule, kunski depoziti uz valutnu klauzulu i devizni depoziti. U sklopu depozita uz valutnu klauzulu i deviznih depozita zasebno se iskazuju valute eura odnosno američkog dolara te ukupno ostale valute.

Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektorima^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XIII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
1. Lokalna država	428,6	375,1	320,9	267,2	277,6	715,0	764,7	796,9	775,8
Do 1 godine	276,5	237,8	226,6	190,4	178,0	618,6	667,6	698,4	676,5
Od 1 do 2 godine	28,9	35,3	16,5	12,9	36,8	37,2	37,5	39,3	39,2
Više od 2 godine	123,2	101,9	77,9	63,9	62,8	59,1	59,6	59,3	60,0
2. Nefinancijska društva	21.970,6	19.785,6	17.287,7	16.511,3	15.094,1	15.504,3	14.623,7	15.459,8	16.148,3
Do 1 godine	17.158,1	14.265,1	12.657,2	13.242,0	11.075,3	11.175,2	10.415,9	11.102,9	11.817,1
Od 1 do 2 godine	3.460,7	3.991,6	3.280,7	1.989,8	1.987,2	2.342,9	2.546,6	2.615,8	2.790,4
Više od 2 godine	1.351,8	1.528,9	1.349,8	1.279,6	2.031,6	1.986,3	1.661,2	1.741,0	1.540,8
3. Kućanstva	127.141,8	133.592,4	141.204,3	145.202,1	145.779,8	145.674,3	142.816,1	142.933,6	141.866,7
Do 1 godine	77.919,0	77.231,8	81.914,7	73.552,9	65.616,2	64.304,7	62.310,9	62.127,4	61.460,9
Od 1 do 2 godine	23.228,2	27.752,7	28.108,2	36.602,4	39.749,4	39.812,9	38.766,5	38.607,6	38.109,6
Više od 2 godine	25.994,6	28.607,9	31.181,4	35.046,8	40.414,2	41.556,6	41.738,8	42.198,6	42.296,1
4. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	552,7	292,0	134,6	124,9	99,3	118,4	169,1	166,0	166,3
Do 1 godine	552,7	276,6	131,1	118,0	69,3	83,1	132,1	145,0	145,3
Od 1 do 2 godine	–	–	0,8	0,8	20,0	20,0	20,6	20,6	20,6
Više od 2 godine	–	15,4	2,7	6,1	9,9	15,3	16,4	0,4	0,3
4. Drugi finansijski posrednici	3.433,7	2.389,0	2.106,4	2.468,6	2.179,8	1.948,6	1.666,4	1.697,5	2.058,9
Do 1 godine	2.571,2	2.243,1	1.964,0	2.094,6	1.775,9	1.526,7	1.197,8	1.124,8	1.351,8
Od 1 do 2 godine	853,2	139,4	142,3	374,0	402,8	421,0	467,6	571,8	706,2
Više od 2 godine	9,3	6,5	0,0	–	1,1	0,9	0,9	0,9	0,9
5. Pomoćne finansijske institucije	1.390,0	808,7	1.027,0	961,1	626,1	694,8	727,9	569,2	581,4
Do 1 godine	1.341,7	759,0	830,7	704,6	505,8	524,8	554,9	397,9	410,6
Od 1 do 2 godine	3,6	5,5	152,2	145,3	7,5	58,0	61,7	60,1	60,1
Više od 2 godine	44,7	44,1	44,1	111,3	112,7	112,1	111,3	111,2	110,7
6. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	3.591,6	3.336,6	4.077,4	2.684,8	4.060,8	3.684,8	3.696,8	3.105,4	3.313,4
Do 1 godine	2.189,8	2.082,3	2.840,9	1.423,3	2.105,1	1.922,5	1.591,3	947,0	1.170,2
Od 1 do 2 godine	676,1	528,0	644,2	717,0	966,7	600,4	1.004,8	1.038,9	958,4
Više od 2 godine	725,7	726,4	592,4	544,4	989,0	1.161,9	1.100,7	1.119,5	1.184,7
Ukupno orčeni depoziti (1+2+3+4+5+6+7)	158.509,0	160.579,3	166.158,4	168.220,0	168.117,6	168.340,3	164.464,8	164.728,3	164.910,7
Do 1 godine	102.009,0	97.095,7	100.565,2	91.325,8	81.325,5	80.155,6	76.870,6	76.543,5	77.032,5
Od 1 do 2 godine	28.250,6	32.452,5	32.344,9	39.842,2	43.170,5	43.292,4	42.905,3	42.954,0	42.684,6
Više od 2 godine	28.249,3	31.031,1	33.248,3	37.052,0	43.621,5	44.892,3	44.688,9	45.230,9	45.193,6

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D8b: Ročna struktura oročenih depozita po sektorima^a
• U tablici se iskazuje razrada stavke Oročeni depoziti iz tablice D7 i D8, tako što se posebno iskazuju oročeni depoziti

prema sektorima, s podjelom prema izvornom dospijeću do jedne godine, od jedne do dvije godine i više od dvije godine.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.		III.	VI.	VII.	2015. VIII.
1. Instrumenti tržišta novca (neto)	-	-	-	-	-	5,0	5,7	5,8	0,8	
2. Obveznice (neto)	940,1	1.684,5	1.584,2	1.597,7	1.402,2	1.396,6	1.182,6	1.197,2	1.187,0	
3. Primljeni krediti	48,5	44,2	827,8	397,6	759,2	864,4	393,6	702,4	845,8	
3.1. Lokalna država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.2. Nefinansijska društva	0,0	0,0	786,5	317,0	723,1	828,1	329,6	662,4	778,9	
3.3. Ostale bankarske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
3.4. Nebankarske finansijske institucije	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
3.5. Investicijski fondovi osim novčanih fondova	-	-	-	-	-	-	2,8	2,8	2,8	
3.6. Drugi finansijski posrednici	48,5	1,6	2,1	1,7	1,2	1,0	0,9	0,9	0,9	
3.7. Pomoćne finansijske institucije	-	16,4	39,2	78,9	34,9	35,3	60,3	36,2	63,2	
3.8. Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi	-	26,1	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno (1+2+3)	988,6	1.728,7	2.412,0	1.995,3	2.161,3	2.266,0	1.582,0	1.905,3	2.033,6	

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca • U tablici se iskazuju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih vrijednosnih papira i krediti primljeni od ostalih domaćih sektora, do studenoga 2010. prema ostalim bankarskim institucijama te nebanskarskim finansijskim institucijama, a od prosinca 2010. prema ostalim finansijskim posrednicima, pomoćnim finansijskim institucijama i osiguravajućim društvima i mirovinškim fondovima.

Instrumenti tržišta novca (neto) do studenoga 2010. obuhvaćaju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih

blagajničkih zapisa, izdanih mjenica, akceptiranih mjenica i ostalih izdanih vrijednosnih papira, a od prosinca 2010. obuhvaćaju neto obveze na osnovi izdanih komercijalnih zapisa i nepresnovih instrumenata (dužničkih vrijednosnih papira).

Obveznice (neto) obuhvaćaju neto obveze kreditnih institucija na osnovi izdanih kunskih i deviznih obveznica te izdanih podređenih i hibridnih instrumenata, osim onih koje su upisali inozemni investitori.

Primljeni krediti iskazani su ukupno i klasificirani prema institucionalnim sektorima.

Tablica D10: Inozemna pasiva drugih monetarnih finansijskih institucija^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	III.	VI.	VII.	2015.
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.				
1. Devizna inozemna pasiva	61.020,4	69.975,1	58.942,6	54.860,9	52.084,3	51.957,2	51.539,6	50.534,4	48.243,7
1.1. Obveze prema stranim finansijskim institucijama	51.070,5	60.081,6	48.548,7	44.696,0	41.942,7	41.517,4	40.846,4	39.745,8	37.565,4
Od toga: uz valutnu klauzulu	2.234,8	2.069,6	1.097,3	1.259,7	1.346,9	1.448,9	1.444,4	1.419,5	1.390,7
Podređeni i hibridni instrumenti	3.029,2	3.271,9	3.239,8	3.045,0	3.119,9	3.525,4	3.891,7	3.870,1	3.826,3
Depozitni novac	203,4	180,4	179,1	276,2	457,6	903,0	924,6	730,8	511,2
Oročeni depoziti i depoziti s otkažnim rokom	21.525,3	28.430,5	17.377,5	18.771,8	16.925,3	17.656,7	17.674,2	16.580,2	15.587,1
Krediti	26.312,6	28.198,8	27.752,2	22.447,4	21.203,5	19.274,5	18.199,3	18.407,7	17.484,7
Obveznice	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Udjeli novčanih fondova	....	—	—	155,6	236,3	157,8	156,7	157,0	156,1
1.2. Obveze prema stranim nefinansijskim institucijama	9.949,9	9.893,6	10.393,9	10.164,8	10.141,6	10.439,8	10.693,1	10.788,6	10.678,4
Od toga: uz valutnu klauzulu	29,8	33,8	39,2	40,8	44,4	43,0	48,2	54,5	57,1
Podređeni i hibridni instrumenti	11,1	14,8	13,9	10,4	5,7	6,7	9,7	9,6	9,6
Štedni i oročeni depoziti	9.934,8	9.866,5	10.211,8	9.829,4	10.113,8	10.413,5	10.658,0	10.747,1	10.637,5
Štedni depoziti	1.421,3	1.398,5	1.606,5	1.725,8	2.072,4	2.338,6	2.530,3	2.620,8	2.658,7
Oročeni depoziti i depoziti s otkažnim rokom	8.513,5	8.468,0	8.605,3	8.103,6	8.041,4	8.074,9	8.127,7	8.126,2	7.978,8
Krediti	4,1	2,5	152,1	305,5	—	—	—	—	—
Obveznice	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Udjeli novčanih fondova	....	9,8	16,1	19,5	22,1	19,6	25,5	31,9	31,3
2. Kunska inozemna pasiva	21.078,9	20.513,8	14.884,5	14.860,7	10.243,9	10.589,6	10.030,8	9.047,4	8.396,2
2.1. Obveze prema stranim finansijskim institucijama	20.731,1	20.024,2	14.317,8	14.320,9	9.577,9	9.907,2	9.258,7	8.233,7	7.582,5
Podređeni i hibridni instrumenti	36,3	48,5	41,3	36,3	—	—	5,0	5,0	5,0
Depozitni novac	696,5	655,3	724,4	924,6	1.650,3	1.321,4	1.218,7	1.007,4	631,8
Oročeni depoziti i depoziti s otkažnim rokom	14.664,0	15.463,5	11.398,4	9.806,1	7.728,7	8.339,7	7.766,2	6.881,0	6.677,1
Krediti	5.257,8	3.736,6	1.996,7	3.362,7	113,5	82,7	105,0	172,3	92,6
Obveznice	76,5	—	30,9	0,0	0,0	—	—	4,0	11,9
Udjeli novčanih fondova	....	120,3	126,1	191,3	85,4	163,4	163,9	164,0	164,1
2.2. Obveze prema stranim nefinansijskim institucijama	347,8	489,6	566,7	539,8	666,0	682,4	772,0	813,8	813,8
Podređeni i hibridni instrumenti	8,5	10,2	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3
Depozitni novac	221,7	327,7	364,8	326,1	437,8	445,4	471,4	500,7	501,9
Oročeni depoziti i depoziti s otkažnim rokom	117,2	141,2	181,9	191,1	203,5	213,6	277,3	290,3	289,9
Krediti	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Udjeli novčanih fondova	....	10,5	9,8	12,3	14,4	13,1	13,1	12,5	11,7
Ukupno (1+2)	82.099,3	90.488,9	73.827,0	69.721,5	62.328,2	62.546,8	61.570,4	59.581,8	56.640,0

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklassificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklassificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove. Zbog reklassifikacije pozicije Udjeli novčanih fondova iz kunske u deviznu inozemnu pasivu revidirani su podaci počevši od prosinca 2011.

Tablica D10: Inozemna pasiva drugih monetarnih finansijskih institucija • U tablici se iskazuju ukupne devizne i kunske obveze drugih monetarnih finansijskih institucija prema stranim fizičkim i pravnim osobama, osim ograničenih kunske i deviznih depozita stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna pasiva drugih monetarnih finansijskih institucija obuhvaća deviznu i kunsку inozemnu pasivu.

I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne pasive posebno su prikazane obveze prema stranim finansijskim institucijama i obveze prema stranim nefinansijskim institucijama (ukupno i

po finansijskim instrumentima). Stavke Depozitni novac i Štedni depoziti obuhvaćaju transakcijske račune i štedne depozite.

U ožujku 2013. provedena je revizija stavke Krediti tako što su iz nje isključeni podaci koji se odnose na podređene i hibridne instrumente. U skladu s time provedena je reklassifikacija stavke Od toga: Podređeni i hibridni instrumenti tako što je do ožujka 2013. ta stavka bila iskazivana u sklopu stavke Krediti. Nakon toga iskazuje se kao zasebna stavka i obuhvaća sve instrumente na strani pasive koji imaju značajku podređenoga ili hibridnog instrumenta.

Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod drugih monetarnih finansijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	VII.	VIII.
1. Kunski depoziti	8.329,8	8.095,5	9.128,0	8.759,0	9.003,5	9.168,5	9.125,9	9.043,3	8.976,8
1.1. Depoziti središnje države	8.329,5	8.094,9	9.128,0	8.722,1	9.002,3	9.167,2	9.124,3	9.041,7	8.975,1
Depozitni novac	1.592,5	1.997,0	2.040,7	2.258,0	2.385,2	2.630,1	2.818,6	2.837,8	2.885,2
Štedni depoziti	0,1	0,1	19,8	31,6	30,9	56,9	42,3	33,3	34,9
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	1.228,2	984,0	833,5	942,6	740,4	863,0	942,6	922,2	984,4
Krediti	5.508,8	5.113,8	6.233,9	5.490,0	5.845,9	5.617,2	5.320,8	5.248,4	5.070,7
1.2. Depoziti fondova socijalne sigurnosti	0,3	0,6	0,0	36,9	1,1	1,3	1,6	1,6	1,6
Depozitni novac	0,3	0,6	0,0	36,9	1,1	1,3	1,6	1,6	1,6
Štedni depoziti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Krediti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Devizni depoziti	13.863,9	12.436,9	11.486,7	10.133,1	10.176,6	9.517,1	9.462,5	9.244,6	9.232,2
2.1. Depoziti središnje države	13.828,3	12.394,0	11.442,0	10.099,4	10.162,2	9.494,1	9.444,2	9.226,1	9.213,5
Štedni depoziti	1.169,6	811,0	1.826,2	864,6	1.258,6	1.141,1	1.415,4	1.311,7	1.202,9
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	1.909,6	1.671,6	495,0	505,9	773,5	514,8	544,4	418,1	652,7
Refinancirani krediti	10.749,2	9.911,4	9.120,7	8.728,8	8.130,1	7.838,2	7.484,4	7.496,4	7.358,0
2.2. Depoziti fondova socijalne sigurnosti	35,6	42,9	44,7	33,6	14,4	23,0	18,3	18,5	18,6
Štedni depoziti	24,3	31,3	33,0	23,8	5,2	14,3	9,8	9,8	10,0
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	11,2	11,6	11,8	9,9	9,2	8,6	8,5	8,7	8,6
Krediti	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	22.193,7	20.532,4	20.614,7	18.892,0	19.180,1	18.685,5	18.588,4	18.287,9	18.208,9

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D11: Depoziti središnje države i fondova socijalne sigurnosti kod drugih monetarnih finansijskih institucija • U tablici se iskazuju ukupne kunske i devizne obveze kreditnih institucija prema središnjoj državi, osim ograničenih (kunske i devizne) depozita središnje države kod kreditnih institucija.

U tablici su odvojeno iskazani kunski i devizni depoziti

središnje države i fondova socijalne sigurnosti. Kunski depoziti obuhvaćaju depozitni novac, štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te kredite primljene od središnje države. Devizni depoziti obuhvaćaju štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom.

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod drugih monetarnih finansijskih institucija^a
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	VII.	VIII.
1. Ograničeni depoziti	2.374,9	3.183,9	2.413,9	2.735,9	3.076,0	3.416,9	3.671,6	3.762,1	3.851,6
1.1. Kunski depoziti	1.257,5	1.571,4	1.428,7	1.707,1	2.032,1	2.046,6	2.347,6	2.390,1	2.392,9
1.2. Devizni depoziti	1.117,4	1.612,5	985,2	1.028,9	1.043,9	1.370,3	1.324,0	1.372,0	1.458,7
2. Blokirani devizni depoziti kućanstava	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	2.374,9	3.183,9	2.413,9	2.735,9	3.076,0	3.416,9	3.671,6	3.762,1	3.851,6

^a Od prosinca 2010. podaci su uskladeni sa statističkim standardom ESA 2010. Počevši od srpnja 1999. HBOR je reklasificiran iz sektora drugih finansijskih posrednika u sektor središnje države. Do svibnja 2006. kunske pozicije uključuju i stavke u kunama uz valutnu klauzulu, a od lipnja 2006. stavke u kunama uz valutnu klauzulu reklasificiraju se u devizne pozicije. Od prosinca 2011. podaci uključuju i novčane fondove.

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod drugih monetarnih finansijskih institucija • U tablici se iskazuju ograničeni depoziti (kunski i devizni) i blokirani depoziti kućanstava.

Blokirani devizni depoziti uključuju devizne depozite kućanstava regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

E. Investicijski fondovi osim novčanih fondova

Tablica E1: Agregirana bilanca investicijskih fondova

stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.*	III.*	IV.*	V.*	VI.*	2015. VII.				
STANJA													
AKTIVA													
1. Dani depoziti i zajmovi	552,3	478,3	486,9	742,8	661,6	776,1	687,0	655,9	680,0				
1.1. Domaći sektori	551,5	478,0	485,2	742,4	661,3	774,1	684,7	653,1	674,4				
Od toga: Monetarne finansijske institucije	522,8	448,4	460,4	552,8	545,8	587,3	497,9	530,7	519,6				
1.2. Inozemstvo	0,8	0,3	1,7	0,4	0,3	1,9	2,3	2,9	5,7				
2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	1.526,4	979,4	841,1	1.511,2	1.987,4	2.039,9	2.117,5	2.041,6	2.174,6				
2.1. Domaći sektori	970,0	574,1	635,9	1.321,2	1.737,3	1.802,5	1.873,9	1.848,7	1.984,3				
Od toga: Nefinansijska društva	564,7	267,8	141,9	123,6	181,3	185,1	180,5	173,1	174,8				
Od toga: Finansijska društva	27,3	16,1	4,6	6,2	4,4	5,6	5,5	5,5	7,8				
Od toga: Opća država	378,1	290,2	489,3	1.191,4	1.551,6	1.611,9	1.688,0	1.670,1	1.801,8				
2.2. Inozemstvo	556,4	405,3	205,3	190,0	250,1	237,4	243,6	192,9	190,3				
Od toga: Nefinansijska društva	88,0	110,2	127,0	62,0	72,2	66,4	65,2	63,8	61,0				
Od toga: Finansijska društva	19,5	56,4	32,0	5,3	6,3	6,3	6,2	6,0	6,1				
Od toga: Opća država	448,9	238,6	46,3	122,7	171,6	164,8	172,2	123,1	123,2				
3. Ulaganja u dionice i ostali dionički kapital	4.357,4	4.208,7	4.028,9	4.347,8	4.662,5	4.778,2	4.778,5	4.813,3	4.838,8				
3.1. Domaći sektori	2.260,9	2.388,4	2.285,1	2.696,7	2.712,3	2.775,7	2.774,3	2.952,5	2.985,4				
Od toga: Nefinansijska društva	1.898,2	2.079,8	2.005,8	2.450,7	2.460,0	2.526,1	2.511,9	2.676,9	2.738,7				
Od toga: Finansijska društva	362,7	308,7	279,3	246,0	252,3	249,5	262,4	275,6	246,7				
3.2. Inozemstvo	2.096,5	1.820,2	1.743,8	1.651,1	1.950,2	2.002,5	2.004,2	1.860,9	1.853,4				
Od toga: Nefinansijska društva	1.548,4	1.332,2	1.342,4	1.250,5	1.372,3	1.396,0	1.393,5	1.321,3	1.336,1				
Od toga: Finansijska društva	548,1	488,0	401,4	400,6	578,0	606,5	610,7	539,5	517,3				
4. Nefinansijska imovina	289,0	206,0	121,3	115,0	105,6	105,5	105,6	105,6	105,6				
5. Ostala imovina (uključujući finansijske derivate)	160,2	205,1	128,3	131,9	224,2	254,0	257,1	304,2	275,3				
Ukupno (1+2+3+4+5)	6.885,2	6.077,5	5.606,5	6.848,7	7.641,3	7.953,7	7.945,7	7.920,6	8.074,2				
PASIVA													
1. Primljeni depoziti i zajmovi	36,4	22,3	44,7	182,2	164,9	222,6	215,7	162,3	255,2				
2. Izdati udjeli/dionice investicijskih fondova	6.708,6	5.943,2	5.321,9	6.392,8	7.074,5	7.317,9	7.349,9	7.341,3	7.409,3				
2.1. Domaći sektori	6.498,9	5.721,8	5.132,9	6.204,1	6.886,0	7.121,4	7.112,2	7.064,5	7.127,2				
Od toga: Nefinansijska društva	425,7	381,7	319,0	492,5	534,5	523,8	526,3	520,2	541,5				
Od toga: Finansijska društva	2.000,2	1.608,4	1.311,9	1.407,4	1.467,2	1.517,9	1.516,5	1.474,6	1.452,0				
Od toga: Kućanstva	2.901,1	2.424,2	2.176,3	2.699,3	3.247,5	3.390,6	3.401,1	3.331,5	3.394,8				
2.2. Inozemstvo	209,7	221,4	189,0	188,7	188,5	196,5	237,7	276,7	282,1				
Od toga: Nefinansijska društva	47,8	37,2	7,1	8,2	1,9	1,9	1,9	1,8	1,9				
Od toga: Finansijska društva	80,6	117,2	110,9	89,6	89,5	90,9	127,7	169,6	172,5				
Od toga: Kućanstva	77,1	66,9	67,3	90,9	97,2	103,7	108,2	105,3	107,8				
3. Ostale obveze (uključujući finansijske derivate)	140,2	112,0	239,9	273,6	401,9	413,2	380,1	417,1	409,7				
Ukupno (1+2+3)	6.885,2	6.077,5	5.606,5	6.848,7	7.641,3	7.953,7	7.945,7	7.920,6	8.074,2				
TRANSAKCIJE													
AKTIVA													
1. Dani depoziti i zajmovi	–	62,2	75,4	37,9	–79,0	116,8	–88,5	–30,9	23,0				
1.1. Domaći sektori	–	62,1	74,0	37,9	–78,9	115,2	–88,8	–31,5	20,2				
Od toga: Monetarne finansijske institucije	–	55,1	71,9	–105,5	–24,0	43,8	–88,9	33,1	–12,3				
1.2. Inozemstvo	–	0,1	1,4	0,0	–0,1	1,6	0,3	0,6	2,8				
2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	–	–82,6	–56,9	143,2	290,1	69,1	91,7	–40,7	109,8				
2.1. Domaći sektori	–	–115,1	–22,8	126,1	223,7	78,9	81,1	1,0	116,8				
Od toga: Nefinansijska društva	–	–52,9	–28,0	1,6	7,1	5,7	–4,3	–6,4	0,3				
Od toga: Finansijska društva	–	–4,7	0,0	0,0	–0,3	1,2	–0,1	0,0	2,3				
Od toga: Opća država	–	–57,5	5,2	124,4	216,9	72,0	85,5	7,4	114,1				

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.*	2015.				
					III.*	IV.*	V.*	VI.*	VII.
2.2. Inozemstvo	-	32,5	-34,1	17,1	66,4	-9,8	10,6	-41,7	-7,0
Od toga: Nefinancijska društva	-	11,0	-8,8	0,1	-1,4	-5,9	-1,3	-0,5	-3,1
Od toga: Financijska društva	-	-5,0	-5,3	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Od toga: Opća država	-	26,6	-20,0	16,4	67,8	-3,9	11,9	-41,2	-4,0
3. Ulaganja u dionice i ostali dionički kapital	-	-69,9	6,7	14,8	60,6	15,8	23,8	105,9	-60,7
3.1. Domaći sektori	-	-13,4	56,1	101,0	-18,6	1,3	20,8	149,0	-19,5
Od toga: Nefinancijska društva	-	5,8	68,0	82,0	-7,9	4,1	5,7	139,9	10,2
Od toga: Financijska društva	-	-19,1	-12,0	19,1	-10,7	-2,8	15,2	9,1	-29,6
3.2. Inozemstvo	-	-56,6	-49,4	-86,2	79,2	14,4	3,0	-43,1	-41,3
Od toga: Nefinancijska društva	-	-49,1	-26,2	-71,8	21,8	-15,7	-2,3	3,2	-8,1
Od toga: Financijska društva	-	-7,5	-23,2	-14,5	57,4	30,1	5,3	-46,3	-33,2
4. Nefinancijska imovina	-	-8,5	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,1
5. Ostala imovina (uključujući financijske derivate)	-	-53,1	-22,4	-38,2	-21,3	22,0	-4,6	39,8	-33,1
Ukupno (1+2+3+4+5)	-	-151,9	2,8	157,6	250,3	223,6	22,4	74,1	39,0
PASIVA									
1. Primljeni depoziti i zajmovi	-	-31,2	-6,0	131,8	-26,1	57,9	-6,8	-53,3	92,8
2. Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova	-	-74,6	43,2	65,7	278,8	155,1	65,2	94,5	-48,5
2.1. Domaći sektori	-	-69,8	52,1	64,5	283,9	149,0	21,9	50,8	-49,9
Od toga: Nefinancijska društva	-	0,0	21,4	3,8	17,0	-10,7	3,6	-4,1	13,7
Od toga: Financijska društva	-	-18,5	-2,8	-20,9	-11,1	36,7	-0,4	-30,7	-45,5
Od toga: Kućanstva	-	-47,4	-14,0	98,7	266,6	127,3	13,5	0,4	6,2
2.2. Inozemstvo	-	-4,8	-8,9	1,2	-5,1	6,2	43,2	43,8	1,4
Od toga: Nefinancijska društva	-	-3,0	-2,0	-0,1	-6,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Od toga: Financijska društva	-	-0,9	-5,2	-0,9	0,7	0,3	37,9	43,7	1,0
Od toga: Kućanstva	-	-0,9	-1,7	2,1	0,7	5,9	5,3	0,1	0,4
3. Ostale obveze (uključujući financijske derivate)	-	-46,2	-34,4	-39,8	-2,5	10,5	-36,0	32,9	-5,3
Ukupno (1+2+3)	-	-151,9	2,8	157,6	250,3	223,6	22,4	74,1	39,0

Tablica E1: Agregirana bilanca investicijskih fondova • U tablici se iskazuju podaci o stanju potraživanja i obveza investicijskih fondova (osim novčanih fondova koji se agregiraju u bilantru kreditnih institucija) te mjesecne neto transakcije za svaku poziciju aktive i pasive. Podaci se iskazuju agregirano, što znači da imovina investicijskih fondova uključuje i ulaganja fondova u

udjele drugih investicijskih fondova.

Stanja i neto transakcije finansijski značajnijih pozicija aktive i pasive prikazani su zasebno za protustranke rezidente i nerezidente te prema pripadnosti protustranke određenom ekonomskom sektoru.

Tablica E2: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda

stanja na kraju razdoblja i transakcije tijekom razdoblja u milijunima kuna

STANJA	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.*	III.*	IV.*	V.*	VI.*	2015. VII.
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja									
1. Obveznički	814,4	542,3	394,0	911,1	1.207,0	1.293,5	1.353,1	1.299,4	1.309,4
2. Dionički	3.634,2	3.406,3	3.274,5	3.209,4	3.284,6	3.392,9	3.339,3	3.284,4	3.277,5
3. Mješoviti	1.454,2	1.170,7	866,9	931,6	1.152,7	1.199,7	1.199,7	1.160,5	1.219,5
4. Nekretninski	404,0	295,7	128,1	118,8	115,5	115,2	115,1	114,9	114,8
5. Ostali	401,8	528,2	658,4	1.222,0	1.314,9	1.316,5	1.342,7	1.482,1	1.488,1
Ukupno (1+2+3+4+5)	6.708,6	5.943,2	5.321,9	6.392,8	7.074,5	7.317,9	7.349,9	7.341,3	7.409,3
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti fonda									
1. Otvoreni	5.090,8	4.365,9	3.939,0	4.930,6	5.589,0	5.786,6	5.837,0	5.843,4	5.884,4
2. Zatvoreni	1.617,9	1.577,3	1.382,9	1.462,2	1.485,5	1.531,4	1.512,9	1.497,9	1.525,0
Ukupno (1+2)	6.708,6	5.943,2	5.321,9	6.392,8	7.074,5	7.317,9	7.349,9	7.341,3	7.409,3
TRANSAKCIJE									
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja									
1. Obveznički	–	-10,8	-18,5	35,7	118,0	92,6	66,5	-33,4	-7,7
2. Dionički	–	-18,6	-31,1	5,7	25,7	6,9	-28,5	12,0	-75,0
3. Mješoviti	–	-36,0	-9,0	63,5	80,4	50,2	-0,8	-16,1	34,2
4. Nekretninski	–	-9,9	-3,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,1
5. Ostali	–	0,8	105,0	-39,0	54,9	5,6	28,1	132,3	0,1
Ukupno (1+2+3+4+5)	–	-74,6	43,2	65,7	278,8	155,1	65,2	94,5	-48,5
Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti fonda									
1. Otvoreni	–	-60,3	42,3	60,8	277,2	169,8	60,2	93,8	-47,4
2. Zatvoreni	–	-14,3	0,8	4,9	1,6	-14,6	4,9	0,7	-1,1
Ukupno (1+2)	–	-74,6	43,2	65,7	278,8	155,1	65,2	94,5	-48,5

Tablica E2: Izdani udjeli/dionice investicijskih fondova prema vrsti ulaganja i vrsti fonda • U tablici se iskazuje detaljnija struktura izdanih udjela investicijskih fondova (osim novčanih fondova koji se agregiraju u bilancu kreditnih institucija) prema vrsti ulaganja i vrsti fonda.

Vrsta ulaganja podrazumijeva prospektom definiranu politiku ulaganja fonda pretežno u obveznice, dionice, kombinaciju obveznica i dionica (mješoviti fondovi), nekretnine te ostale

vrste ulaganja (fondovi za omedivanje rizika, engl. *hedge funds*, fondovi rizičnoga kapitala i ostali).

Prema vrsti fonda razlikujemo otvorene i zatvorene fondove. Udjeli u otvorenom investicijskom fondu otkupljuju se, izravno ili neizravno, na zahtjev imatelja udjela iz imovine investicijskog fonda. Udjeli u zatvorenom fondu, osnovanom u obliku dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornošću, nisu otkupivi iz imovine zatvorenog fonda na zahtjev imatelja.

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Eskontna stopa HNB-a	Repo stopa HNB-a ^a	Aktivne kamatne stope					
				Na lombardne kredite ^b	Na intervenrne kredite za premoščivanje nelikvidnosti	Na kredite korištenе unutar jednog dana ^b	Na kratkoročni kredit za likvidnost	Na nepravilno obračunatu ili manje izdvojenu obveznu pričuvu ^b	Na nepropisno korištena sredstva i dospjele nenaplaćene obveze
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001.	prosinac	5,90	–	10,00	–	–	11,00	15,00	18,00
2002.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2003.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2004.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2005.	prosinac	4,50	3,50	7,50 ^c	–	–	8,50 ^c	15,00	15,00
2006.	prosinac	4,50	3,50	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2007.	prosinac	9,00 ^d	4,06	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2008.	prosinac	9,00	6,00	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2009.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2010.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2011.	prosinac	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
2012.	prosinac	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
2013.	prosinac	7,00	–	5,00 ^e	–	–	6,00 ^e	12,00 ^e	12,00
2014.	rujan	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	listopad	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	studeni	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	prosinac	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
2015.	siječanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	veljača	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	ožujak	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	travanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	svibanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	lipanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	srpanj	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00
	kolovoz	7,00	–	5,00	–	–	6,00	12,00	12,00

^a Vagani prosjek vagonalih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama HNB-a u izvještajnom mjesecu. ^b Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima. ^c Od 14. prosinca 2005. ^d Od 31. prosinca 2007. ^e Od 7. prosinca 2013.

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke •
U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i naplaćuje kamate na plasmane iz primarne emisije i na sva druga potraživanja.

Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukama Savjeta Hrvatske narodne banke na godišnjoj razini. Iznimno, od lipnja 1995. godine Hrvatska narodna banka na lombardne kredite obračunava je i naplaćivala kamate po stopi koja je za 1,5 postotnih bodova bila veća od vagane prosječne kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, koji su služili kao zalog za lombardne kredite, onda kada je ta vagana prosječna kamatna stopa bila veća od 16,5%. U skladu s tim u tablici se od lipnja 1995. godine do kolovoza 1996. godine iskazuje vagana prosječna kamatna stopa na lombardne kredite.

Vremenske serije iskazane u tablici sadržavaju određene lomove zbog izmjena instrumentarija Hrvatske narodne banke.

U stupcu 4 prikazani su vagani prosjeci vagonalih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama Hrvatske narodne banke u izvještajnom mjesecu.

Podaci iskazani u stupcu 7 do rujna 1994. godine odnose se na kamatne stope na posebne kredite za isplate štednih uloga i za plaćanja s tekućih računa građana, a od listopada 1994. godine do

rujna 1997. godine na kamatne stope na dnevne kredite za štedne uloge i tekuće račune građana u kunama. Za razliku od posebnih kredita, dnevni se krediti vraćaju istoga dana. Od listopada 1997. godine taj instrument zamjenjuje se dnevnim kreditom za premoščivanje tekuće nelikvidnosti do visine nominalne vrijednosti blagajničkih zapisa HNB-a založenih u tu svrhu, od prosinca 1998. godine do travnja 1999. godine inkorporira se u lombardni kredit, s diferenciranim kamatnom stopom za njegovo korištenje tijekom jednog dana.

Podaci iskazani u stupcu 8 odnose se za razdoblje do prosinca 1994. godine na kamatne stope na inicijalne kredite za premoščivanje nelikvidnosti, od 18. ožujka 1998. na kamatnu stopu na kredit za premoščivanje nelikvidnosti bankama nad kojima je pokrenut postupak za ocjenu mogućnosti i ekonomske opravdanoosti sanacije i restrukturiranja banke, a od veljače 1999. godine na kamatnu stopu na kratkoročni kredit za likvidnost. Od prosinca 1999. godine ta se kamatna stopa odnosi na kratkoročne kredite za likvidnost korištene s rokom dužim od 3 mjeseca te se određuje kao kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 1 postotni bod. Za korištenje kratkoročnoga kredita za likvidnost s rokom do 3 mjeseca primjenjuje se kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 0,5 postotnih bodova.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

u postocima, na godišnjoj razini

Godi- na	Mjesec	Kamatne stope na sredstva izdvoje- ne obvez- ne pričuve ^a	Kamatne stope na upisane obvezne blag. zapise HNB-a	Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a s rokom dospijeća ^a				Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a u stranoj valuti s rokom dospijeća					Kamatne stope na prekonoć- ne depo- zite kod HNB-a
				Od 7 dana	Od 35 dana	Od 70 dana	Od 105 dana	Od 35 dana	Od 63 dana	Od 91 dana	Od 182 dana	Od 364 dana	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001.	prosinac	2,00	–	–	3,36	4,26	4,85	–	2,62	3,06	–	–	–
2002.	prosinac	1,75	–	–	2,08	–	–	2,30	2,68	–	–	–	–
2003.	prosinac	1,25	0,50	–	–	–	–	1,75	1,48	–	–	–	–
2004.	prosinac	1,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2005.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2006.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2007.	prosinac	0,75	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2008.	prosinac	0,75	0,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2009.	prosinac	0,75	0,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2010.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2011.	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
2012.	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
2013.	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
2014.	rujan	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	listopad	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	studeni	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	prosinac	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
2015.	siječanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	veljača	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	ožujak	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	travanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	svibanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	lipanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	srpanj	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00
	kolozov	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,00

^a Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima.**Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke** • U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i plaća kamate na sredstva deponirana kod Hrvatske narodne banke te na izdane vrijednosne papire.

Kamatne stope Hrvatske narodne banke na sredstva izdvojene obvezne pričuve utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke. Do travnja 2005. godine izdvojena sredstva obvezne pričuve obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na posebnom računu obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke te sredstva koja se, u svrhu održavanja prosječnoga dnevnog stanja obvezne pričuve, izdvajaju na račune za namiru bana-ka i na poseban račun u Hrvatskoj narodnoj banci za namiru neto pozicije iz Nacionalnoga klirinškog sustava, a od travnja 2005. godine obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu (stupac 3).

Kamatne stope na obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

Kamatna stopa na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke formira se na aukcijama blagajničkih zapisa. U stupcima 5, 6 i 7 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke. Od studenoga 1994. godine do siječnja 2001. godine iskazane su kamatne stope na dragovoljno upisane

blagajničke zapise Hrvatske narodne banke s rokom dospijeća od 91 dana (stupac 7) odnosno 182 dana (stupac 8).

Od travnja 1998. godine u stupcima od 9 do 13 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa u stranoj valuti. Blagajnički zapisi upisuju se u eurima i američkim dolarima (do prosinca 1998. godine u njemačkim markama i američkim dolarima). Kamatna stopa izračunata je kao vagani prosjek upisanih iznosa tih dviju valuta.

U stupcu 14 iskazuje se kamatna stopa na prekonoćni depozit kod Hrvatske narodne banke.

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka • U tablici se iskazuju osnovni podaci o mjesечnim prosjecima dnevnih stanja obveznih pričuba banaka kod Hrvatske narodne banke u kunama i u stranoj valuti. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazana je ukupna vagana prosječna stopa obvezne pričube kao postotni udio ukupno obračunate obvezne pričube u kunama i u stranoj valutu (stupac 4) u osnovici za obračun obvezne pričube.

Obračunata obvezna pričuba (stupac 4) jest propisani iznos sredstava koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričube kod Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na svojim računima za namiru i u blagajnama, odnosno na računima likvidnih deviznih potraživanja (koja uključuju efektivni strani novac i čekove u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvakasnih

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godi-na	Mjesec	Vagana prosječna stopa obvezne pričuve	Obračunata obvezna pričuva			Ostali obvezni depoziti kod HNB-a	Izdvojena obvezna pričuva		Prosječna stopa remuneracije na kunsku imobilizirana sredstva	Prosječna stopa remuneracije na devizna izdvojena sredstva
			Ukupno	U kunama	U stranoj valuti		U kunama	U stranoj valuti		
1	2	3	4=5+6	5	6	7	8	9	10	11
2001.	prosinac	19,67	21.187,1	8.691,5	12.495,5	–	6.287,8	5.950,0	1,97	2,73
2002.	prosinac	19,00	25.985,1	11.447,1	14.538,0	–	8.156,7	7.139,9	1,72	2,16
2003.	prosinac	19,00	31.009,4	18.023,8	12.985,6	109,4	12.459,8	6.850,2	1,17	1,47
2004.	prosinac	18,00	33.615,7	20.040,9	13.574,8	430,1	14.664,1	10.171,3	1,22	1,36
2005.	prosinac	18,00	37.424,5	24.997,9	12.426,6	3.940,2	17.497,7	9.271,4	0,52	0,92
2006.	prosinac	17,00	40.736,4	28.966,1	11.770,4	7.332,5	20.257,0	8.780,9	0,52	1,06
2007.	prosinac	17,00	44.465,9	31.809,1	12.656,8	6.641,1	22.266,4	9.203,5	0,53	1,29
2008.	prosinac	14,87	41.474,4	29.179,7	12.294,7	461,9	20.425,8	8.807,0	0,52	0,81
2009.	prosinac	14,00	40.423,5	33.693,7	6.729,8	30,9	23.585,6	4.898,0	0,52	–
2010.	prosinac	13,00	38.990,6	32.374,8	6.615,8	–	22.662,4	4.736,7	0,52	–
2011.	prosinac	14,00	44.443,2	36.936,6	7.506,7	–	25.654,6	5.437,9	–	–
2012.	prosinac	13,50	42.272,1	35.107,8	7.164,3	–	24.575,4	5.120,7	–	–
2013.	prosinac	12,48	39.283,2	32.733,2	6.550,0	2.655,2	22.913,3	4.605,3	–	–
2014.	rujan	12,00	37.393,9	31.214,2	6.179,8	3.381,1	21.850,9	4.321,3	–	–
	listopad	12,00	37.828,2	31.592,2	6.236,0	3.493,2	22.115,7	4.346,2	–	–
	studen	12,00	37.816,0	31.568,6	6.247,3	3.545,7	22.098,4	3.969,3	–	–
	prosinac	12,00	37.589,8	31.351,3	6.238,5	3.568,0	21.945,9	3.743,1	–	–
2015.	siječanj	12,00	37.488,3	31.259,6	6.228,6	3.164,1	21.881,7	3.737,2	–	–
	veljača	12,00	37.514,0	31.246,7	6.267,2	2.960,5	21.872,7	3.760,3	–	–
	ožujak	12,00	37.578,0	31.253,8	6.324,1	2.815,7	21.877,7	3.794,5	–	–
	travanj	12,00	37.455,7	31.177,4	6.278,3	2.762,4	21.824,2	3.767,0	–	–
	svibanj	12,00	37.307,2	31.089,6	6.217,6	3.100,8	21.762,7	3.730,6	–	–
	lipanj	12,00	37.064,8	30.904,2	6.160,7	3.063,6	21.632,9	3.696,4	–	–
	srpanj	12,00	37.342,0	31.161,1	6.180,9	2.947,2	21.812,8	3.708,5	–	–
	kolovo	12,00	37.496,2	31.306,2	6.190,0	3.090,6	21.914,3	3.714,0	–	–

inozemnih banaka i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke u stranoj valutu).

U stupcu 5 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u kunama. Od siječnja 1995. godine do prosinca 2000. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, dok je do prosinca 1994. godine obuhvaćao dva instrumenta: obveznu pričuvu i zahtjev za održavanje minimalne likvidnosti banaka (osim u dijelu u kojem su banke tom zahtjevu udovoljavale dragovoljnim upisom blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke). U prosincu 2000. obavljena je unifikacija obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti. U tom smislu unificirani su stopa obvezne pričuve, obračunska razdoblja te rokovi izdvajanja i održavanja obvezne pričuve, kao i postotak minimalnog izdvajanja obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od rujna 2001. godine stupac 5 obuhvaća i dio obvezne pričuve u stranoj valuti koji se izdvaja/održava u kunama.

U stupcu 6 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u stranoj valuti, tj. propisani iznos sredstava koje su banke dužne izdvojiti na devizne račune Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na računima likvidnih potraživanja. Do studenoga 2000. godine osnovicu za obračun čini prosječno stanje devizne štednje kućanstava s preostalom rokom dospijeća do tri mjeseca, a od prosinca 2000. godine osnovica se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim

papirima u stranoj valuti (osim vlasničkih vrijednosnih papira banke). Od studenoga 2001. godine osnovica uključuje i hibridne i podređene instrumente.

U stupcu 7 iskazuje se ukupan iznos ostalih obveznih depozita kod Hrvatske narodne banke koji obuhvaća obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke koristile za održavanje propisane minimalne likvidnosti, posebnu obveznu pričuvu do srpnja 1995. godine te od ožujka 2006. do veljače 2009. posebnu obveznu pričuvu na obveze po izdanim vrijednosnim papirima, obveznu pričuvu na devizne depozite, devizne kredite inozemnih banaka i garancije za takve kredite te graničnu obveznu pričuvu (od kolovoza 2004. do listopada 2008.).

U stupcu 8 iskazuje se dio ukupne obračunate obvezne pričuve u kunama koji su banke izdvojile na račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke (do prosinca 1994. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, a od siječnja 1995. godine utvrđuje se minimalni postotak obračunate obvezne pričuve koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke). Od travnja 2005. godine postotak izdvajanja kunskog dijela obvezne pričuve je fiksan i iznosi 70%.

U stupcu 9 iskazuje se dio ukupno obračunate obvezne pričuve u stranoj valuti koji su banke izdvojile na devizne račune Hrvatske narodne banke. Postotak izdvajanja deviznog dijela obvezne pričuve obračunatog na osnovi deviznih sredstava

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Slobodna novčana sredstva		Stopa primarne likvidnosti	Korišteni sekundarni izvori likvidnosti	Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	Trezorski zapisi MF-a u kunama
		U kunama	U stranoj valuti					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2001.	prosinac	794,4	17.247,4	3,23	2,6	2.656,2	2.630,8	3.360,9
2002.	prosinac	1.225,0	10.398,0	3,53	0,6	4.965,5	1.273,9	4.279,5
2003.	prosinac	451,6	20.561,4	0,98	501,6	–	4.316,0	3.073,2
2004.	prosinac	1.495,5	26.126,1	2,64	0,0	–	–	4.581,7
2005.	prosinac	672,5	20.493,4	0,96	0,2	–	–	4.163,3
2006.	prosinac	840,8	20.239,1	0,83	–	–	–	5.993,7
2007.	prosinac	1.161,5	30.412,6	1,03	330,4	–	–	4.449,4
2008.	prosinac	1.168,7	28.101,4	1,03	289,1	–	–	6.171,2
2009.	prosinac	880,0	24.885,6	0,91	–	–	–	4.776,6
2010.	prosinac	407,1	30.511,9	0,42	–	–	–	5.705,9
2011.	prosinac	333,0	15.693,8	0,32	97,3	–	–	8.157,7
2012.	prosinac	612,4	5.113,4	0,61	–	–	–	8.010,0
2013.	prosinac	5.390,9	4.944,6	5,14	2,3	–	–	12.495,7
2014.	rujan	4.553,9	8.891,0	4,31	–	–	–	14.519,7
	listopad	5.074,8	9.183,0	4,73	–	–	–	14.541,9
	studeni	5.643,8	8.460,8	5,28	–	–	–	14.724,5
	prosinac	5.970,3	7.473,8	5,67	–	–	–	14.588,2
2015.	siječanj	6.143,9	7.220,2	5,86	–	–	–	14.382,8
	veljača	5.157,4	6.951,6	4,97	–	–	–	13.794,1
	ožujak	7.451,8	6.586,9	7,28	–	–	–	13.129,3
	travanj	8.643,9	6.085,0	8,40	–	–	–	13.109,4
	svibanj	7.601,3	5.713,6	7,33	–	–	–	13.279,8
	lipanj	7.815,4	5.984,5	7,55	–	–	–	13.169,8
	srpanj	5.295,3	7.076,4	5,04	–	–	–	13.001,9
	kolovoz	3.975,5	8.273,6	3,75	–	–	–	12.763,2

nerezidenata i deviznih sredstava primljenih od pravnih osoba u posebnom odnosu prema banci iznosi 100%, a postotak izdvajanja preostalog deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 60%.

U stupcu 10 iskazuje se vagona prosječna stopa remuneracije svih oblika kunskih imobiliziranih sredstava, koja uključuju obračunatu obveznu pričuvu i ostale obvezne depozite kod HNB-a. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu.

U stupcu 11 iskazuje se vagona prosječna stopa remuneracije izdvojena sredstva u stranoj valuti, uključujući sredstva građanske obvezne pričuve (od kolovoza 2004. do listopada 2008.). Od studenoga 2009. Hrvatska narodna banka na sredstva izdvojenoga deviznog dijela obvezne pričuve ne plaća naknadu.

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka • U tablici se iskazuju mjeseci prosjeci dnevnih stanja nekih indikatora likvidnosti banaka. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazuju se slobodna novčana sredstva u kunama, definirana kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru i u blagajni (do listopada 2008.), a od studenoga 2008. kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru u razdoblju održavanja kunskog dijela obvezne pričuve i minimalno potrebnog prosjeka na računu za namiru prema obračunu kunskog dijela obvezne pričuve.

U stupcu 4 iskazuju se slobodna novčana sredstva u stranoj valuti, definirana kao sredstva za održavanje obvezne pričuve u stranoj valuti (efektivni strani novac i čekovi u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvakasnih

inozemnih banaka i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u stranoj valuti) umanjena za minimalno potrebno stanje tih sredstava u istom razdoblju.

U stupcu 5 iskazuje se stopa primarne likvidnosti kao postotni udio mjesecnog prosjeka dnevnih stanja slobodnih novčanih sredstava u kunama (stupac 3) u mjesecnom prosjeku dnevnih stanja depozita koji čine osnovicu za obračun obvezne pričuve.

U stupcu 6 iskazuje se mjeseci prosjek dnevnih stanja korištenih sekundarnih izvora likvidnosti. Sekundarni izvori likvidnosti obuhvaćaju: lombardne kredite (od prosinca 1994. godine), kratkoročne kredite za likvidnost (od veljače 1999. godine) te nepodmirene dospjele obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci.

U stupcu 7 iskazuje se mjeseci prosjek dnevnih stanja državljeno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (do prosinca 1994. godine taj je iznos bio umanjen za dio dragovljeno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke služile za održavanje propisane minimalne likvidnosti).

U stupcu 8 iskazuje se mjeseci prosjek dnevnih stanja upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (u eurima i američkim dolarima).

U stupcu 9 iskazuje se mjeseci prosjek dnevnih stanja upisanih trezorskih zapisa Ministarstva financija u kunama. Do rujna 2002. iskazuje se diskontirana vrijednost trezorskih zapisa, a od listopada 2002. godine iskazuje se njihova nominalna vrijednost.

G. Financijska tržišta

Tablica G1a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite bez valutne klauzule (novi poslovi)
vagani mjesечni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	III.*	VI.*	VII.*	Kamatna stopa	Kamatna stopa	Iznos
										2015. VIII.
1. Kućanstva										
1.1. Prekonočni depoziti	0,25	0,24	0,22	0,20	0,20	0,20	0,18	0,18	24.464,4	
Od toga: Transakcijski računi	0,20	0,19	0,16	0,13	0,12	0,12	0,12	0,11	22.675,8	
Od toga: Štedni depoziti	0,68	0,70	0,87	1,03	1,07	1,11	1,04	1,05	1.769,8	
1.2. Oročeni depoziti	3,75	3,43	2,89	2,43	2,37	2,30	2,28	2,30	2.005,2	
1.2.1. Do 3 mjeseca	3,17	2,39	2,12	1,66	1,69	1,75	1,66	1,71	512,0	
1.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,76	3,53	2,84	2,43	2,30	2,12	2,20	2,17	366,5	
1.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,06	3,91	3,25	2,68	2,63	2,59	2,36	2,44	666,9	
1.2.4. Od 1 do 2 godine	4,42	4,43	3,64	3,13	3,01	2,85	2,90	2,83	356,1	
1.2.5. Više od 2 godine	4,78	4,32	3,82	3,14	3,00	2,89	3,02	2,86	103,8	
1.3. Depoziti u otkaznom roku	2,86	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.3.1. Do 3 mjeseca	2,86	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.3.2. Više od 3 mjeseca	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Nefinansijska društva										
2.1. Prekonočni depoziti	0,64	0,60	0,43	0,32	0,28	0,25	0,24	0,24	21.826,1	
Od toga: Transakcijski računi	0,59	0,56	0,39	0,31	0,27	0,24	0,23	0,22	21.385,8	
Od toga: Štedni depoziti	2,46	2,21	1,40	1,00	1,25	0,96	1,02	1,00	440,3	
2.2. Oročeni depoziti	3,03	2,68	1,77	1,84	1,37	1,21	1,36	1,09	1.378,0	
2.2.1. Do 3 mjeseca	2,79	2,05	1,17	1,08	0,98	0,85	0,93	0,75	1.011,2	
2.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	4,91	3,63	2,37	1,73	1,75	1,76	1,90	1,71	119,7	
2.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,98	3,95	3,20	2,25	2,04	1,78	1,86	2,03	178,1	
2.2.4. Od 1 do 2 godine	2,92	3,88	3,26	3,05	2,22	2,48	2,04	2,61	62,3	
2.2.5. Više od 2 godine	3,96	4,87	2,13	2,70	2,61	0,93	1,71	1,60	6,7	
3. Krediti s osnove repo poslova	—	0,43	—	0,13	0,12	0,30	0,49	0,90	116,5	

Tablice skupine G1 • U tablicama se iskazuju vagani mješenčni prosjeci kamatnih stopa te sume iznosa novih depozitnih poslova kreditnih institucija u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske depozite bez valutne klauzule, za kunske depozite s valutnom klauzulom i za devizne depozite. U tablicama od G1a do G1c navodi se daljnja podjela na depozite kućanstava i nefinansijskih društava, podjela po instrumentima, podjela po ročnosti i podjela prema valutni indeksacije odnosno prema valutama, ovino o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici.

Načelno, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod depozita jesu iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca (novi poslovi), dok su kod prekonočnih depozita osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja na kraju izvještajnog mjeseca.

Novi poslovi su novoprimaljeni depoziti u izvještajnom mjesecu, a definiraju se kao svaki novi ugovor između klijenta i izvještajne institucije. To znači da obuhvaćaju sve finansijske ugovore kojima se prvi put utvrđuju kamatne stope na depozite i sve ponovne sporazume o uvjetima postojećih ugovora o depozitima.

Kod pregovaranja o novim uvjetima već postojećih ugovora bitno je aktivno sudjelovanje klijenta u pregovorima, dok se sve automatske promjene uvjeta ugovora od strane izvještajne institucije ne smatraju novim poslovima.

Kunske i devizne depozite koji služe kao polog za odobravanje kredita obuhvaćeni su podacima u tablici.

Kratkoročni depoziti jesu depoziti s izvornim dospijećem do

i uključujući jednu godinu, a dugoročni depoziti jesu depoziti s izvornim dospijećem dužim od jedne godine.

Prekonočni depoziti dijele se na transakcijske račune i na štedne depozite. Transakcijski račun jest račun preko kojeg vlasnik računa u izvještajnoj instituciji plaća svoje obveze i preko kojeg naplaćuje svoja potraživanja.

Izvještajna institucija koristi se ovim instrumentom samo za prikaz novčanih sredstava na računima s potražnim stanjem. Transakcijski račun jest račun otvoren kod izvještajne institucije na temelju ugovora o otvaranju takvog računa. U ovu poziciju uključuju se i ograničeni depoziti, tj. razni privremeni (ograničeni) depoziti koji mogu biti s određenom svrhom preneseni s tekucih računa i žiroračuna (primjerice sredstva izdvojena po nalogu suda, sredstva za plaćanja u inozemstvo, sredstva za kupnju deviza te kupnju vrijednosnih papira, depoziti na osnovi brokerskih poslova i skrbništva, pokrića za akreditive i slično). Štedni depoziti jesu depoziti koji nemaju unaprijed utvrđeni datum dospijeća ili otkazni rok te na čiji teret deponent ne može dati platne naloge bezgotovinskog platnog prometa. Takvi računi namijenjeni su prije svega štednji.

Oročeni depoziti jesu depoziti čije se upotrebe deponent odriče na određeno dogovoren vrijeme. Sredstva oročenih depozita ne mogu se koristiti za plaćanja. Ovi depoziti uključuju i oročene depozite s ugovorenim otkaznim rokom kod kojih zahtjev za raspolažanje sredstvima nije još podnesen.

Depoziti u otkaznom roku jesu štedni depoziti i oročeni

Tablica G1b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite s valutnom klauzulom (novi poslovi)

vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	III.	VI.	VII.	2015. Kamatna stopa	Kamatna stopa	2015. Iznos
1. Kućanstva										
1.1. Prekonočni depoziti	3,22	3,20	3,21	3,36	2,14	2,01	1,14	0,64	0,64	0,6
Od toga: Transakcijski računi	1,80	2,02	3,96	2,84	2,84	2,50	1,62	0,51	0,51	0,0
Od toga: Štedni depoziti	3,22	3,21	3,21	3,36	2,13	2,01	1,13	0,65	0,65	0,5
1.2. Oročeni depoziti	3,19	2,87	3,48	2,52	2,71	2,53	2,35	2,36	2,36	54,5
1.2.1. Do 3 mjeseca	2,18	1,75	1,34	0,92	1,49	1,54	1,08	1,08	1,08	2,1
1.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,01	1,90	1,74	1,84	1,45	1,41	1,10	1,75	1,75	4,1
1.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,27	4,85	4,81	1,68	2,32	1,94	1,69	1,79	1,79	13,4
1.2.4. Od 1 do 2 godine	4,43	3,74	4,03	2,58	2,56	2,60	2,58	2,37	2,37	1,3
1.2.5. Više od 2 godine	3,18	3,08	3,55	2,99	2,91	2,73	2,79	2,74	2,74	33,6
Od toga: uz euro	3,27	3,03	3,61	2,69	2,71	2,53	2,35	2,36	2,36	54,5
Kratkoročno	2,94	2,57	3,72	1,66	1,60	1,69	1,42	1,70	1,70	19,6
Dugoročno	3,31	3,14	3,59	2,97	2,88	2,73	2,78	2,73	2,73	34,9
Od toga: uz američki dolar	1,88	1,51	1,10	0,79	–	–	–	–	–	–
Kratkoročno	1,88	1,51	1,10	0,79	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	0,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3. Depoziti u otkaznom roku	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.1. Do 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.3.2. Više od 3 mjeseca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Nefinansijska društva										
2.1. Prekonočni depoziti	0,47	0,80	1,05	0,98	0,86	0,53	0,44	0,43	0,43	43,0
Od toga: Transakcijski računi	1,00	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: Štedni depoziti	0,47	0,80	1,05	0,98	0,86	0,53	0,44	0,43	0,43	43,0
2.2. Oročeni depoziti	3,54	4,76	3,23	3,65	2,06	0,63	1,17	0,92	0,92	2,0
2.2.1. Do 3 mjeseca	2,79	3,64	2,01	1,09	–	–	–	–	–	–
2.2.2. Od 3 do 6 mjeseci	1,46	5,96	1,34	1,94	0,75	1,21	0,08	0,05	0,05	0,1
2.2.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,94	3,48	3,36	1,80	1,90	5,02	1,13	0,74	0,74	1,6
2.2.4. Od 1 do 2 godine	2,41	4,73	2,79	1,95	2,31	2,35	1,85	1,89	1,89	0,4
2.2.5. Više od 2 godine	4,24	2,40	1,37	4,12	0,10	0,11	1,56	–	–	0,0
Od toga: uz euro	3,55	4,76	3,23	3,65	2,06	0,63	1,17	0,92	0,92	2,0
Kratkoročno	3,18	4,79	3,26	1,85	1,59	2,07	1,13	0,71	0,71	1,6
Dugoročno	3,72	4,64	2,53	4,11	2,14	0,42	1,83	1,89	1,89	0,4
Od toga: uz američki dolar	1,15	4,00	3,80	3,00	–	–	–	–	–	–
Kratkoročno	1,15	4,00	3,80	3,00	–	–	–	–	–	–
Dugoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

depoziti kod kojih je podnesen zahtjev za raspolažanje sredstvima.

Krediti na osnovi repo poslova protustavka su novčanih sredstava primljenih u zamjenu za vrijednosne papire koje su

izvještajne institucije prodale po određenoj cijeni uz čvrstu obvezu ponovne kupnje istih (ili sličnih) vrijednosnih papira po fiksnoj cijeni na određeni datum u budućnosti.

Tablica G1c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite (novi poslovi)

vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

Tablica G2a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima bez valutne klauzule (novi poslovi)

vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			2015. VIII.	
					III.	VI.	VII.*		
	Kamatna stopa								
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	10,71	10,63	10,20	9,49	9,53	9,50	9,40	8,85	11.285,1
Od toga: Revolving krediti	9,51	10,55	10,46	9,98	10,00	8,97	8,78	8,36	34,3
Od toga: Prekoračenja po transakcijskom računu	11,51	11,44	11,36	10,53	10,57	10,56	10,49	9,79	7.062,9
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	10,42	10,08	9,67	9,08	9,08	9,04	8,88	8,50	3.560,1
Od toga: Obrtnici	10,23	10,43	10,32	9,95	9,91	9,70	9,65	9,55	261,0
2. Potrošački krediti	6,22	5,90	6,26	7,11	6,77	6,37	6,38	6,44	18,8
2.1. Kratkoročno	5,08	3,08	3,17	6,97	6,83	6,80	6,79	6,84	0,9
2.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,08	3,08	3,17	6,97	6,83	6,80	6,79	6,84	0,9
2.2. Dugoročno	6,43	6,92	7,14	7,12	6,76	6,33	6,36	6,42	17,9
2.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	6,49	6,90	6,07	7,19	7,11	7,03	7,02	6,97	3,6
2.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	6,00	7,39	7,70	7,09	6,68	6,15	6,20	6,28	14,3
3. Stambeni krediti	5,34	5,74	5,81	5,27	5,18	5,14	5,16	5,25	140,2
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,25	5,70	5,83	5,30	5,15	5,13	5,13	5,20	93,8
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 5 godina	6,43	7,99	5,42	5,50	4,59	5,35	5,38	5,34	1,8
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	6,82	7,13	5,27	5,28	5,02	5,51	5,42	5,35	16,4
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	5,90	5,64	5,86	5,12	5,44	5,11	5,17	5,34	28,2
4. Za ostale namjene	7,91	9,01	9,00	8,64	8,76	8,72	8,38	8,48	614,8
4.1. Kratkoročno	6,28	7,34	7,98	7,99	8,08	8,55	6,77	8,19	43,6
4.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	6,28	7,34	7,98	7,99	8,08	8,55	6,77	8,19	43,6
4.2. Dugoročno	8,40	9,15	9,11	8,75	8,83	8,74	8,59	8,50	571,3
4.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	8,42	9,15	8,85	8,40	8,47	8,59	8,47	7,99	191,6
4.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	7,80	9,07	9,35	9,06	9,01	8,81	8,66	8,76	379,6
Od toga: Obrtnici	6,43	7,69	7,64	6,92	6,97	6,68	6,94	7,20	28,4

Tablice skupine G2 • U tablicama se iskazuju vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa te sume iznosa novih kreditnih poslova kreditnih institucija sa kućanstvima u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske kredite bez valutne klauzule, za kunske kredite s valutnom klauzulom i za devizne kredite. U tablicama od G2a do G2c navodi se daljnja podjela na kredite kućanstvima prema instrumentima, prema izvornom dospijeću, prema razdoblju početnog fiksiranja kamatne stope i prema valuti indeksacije (uz euro i uz švicarski franak) odnosno prema valutama (euro i švicarski franak), ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici.

Na pojedinim mjestima u tablicama, u sklopu kredita kućanstvima, kao stavke "od toga" iskazuju se krediti dani obrtnicima.

Načelno, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kredita jesu iznosi kredita odobreni tijekom izvještajnog mjeseca (novi poslovi), dok su kod revolving kredita, prekoračenja po transakcijskim računima i kredita kod kreditnih kartica osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja na kraju izvještajnog mjeseca. Obuhvaćeni su samo krediti razvrstani u rizičnu skupinu A.

Novi poslovi jesu novoodboreni krediti u izvještajnom mjesecu, a definiraju se kao svaki novi ugovor između klijenta i izvještajne institucije. To znači da obuhvaćaju sve finansijske ugovore koji prvi put utvrđuju kamatne stope na kredite i sve novodefinirane uvjete postojećih ugovora. Kod pregovaranja o novim uvjetima već postojećih ugovora bitno je aktivno sudjelovanje

klijenta u pregovorima, dok se sve automatske promjene uvjeta ugovora od strane izvještajne institucije ne smatraju novim poslovima.

Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope razdoblje je koje je definirano kao unaprijed određeno razdoblje na početku ugovora tijekom kojeg se vrijednost kamatne stope ne može promijeniti.

Kratkoročni krediti jesu krediti s izvornim dospijećem do i uključujući jednu godinu, a dugoročni krediti jesu krediti s izvornim dospijećem duljim od jedne godine.

Revolving krediti uključuju kredite koji zadovoljavaju sljedeće uvjete: ne postoji obveza redovite otplate kredita, klijent se može koristiti sredstvima ili ih povući do ugovorenog limita bez prethodne obavijesti izvještajnoj instituciji, iznos raspoloživoga kredita može se povećavati ili smanjivati ovisno o povlačenju i otplati sredstava, kreditom se može koristiti u više navrata. Ova stavka ne uključuje revolving kredite odobrene preko kreditnih kartica i prekoračenja po transakcijskim računima.

Prekoračenja po transakcijskim računima odnose se na potraživanja s osnove iskorištenih prekoračenja po transakcijskim računima protustranaka.

Osim navedenih, u tablici su posebno iskazani i krediti po kreditnim karticama s naplatom kamata, koji uključuju i kredite po kreditnim karticama uz jamstvo kartičarske kuće.

Potraživanja s osnove kartica s odgodom plaćanja nisu iskazana kao zasebna stavka, već se prikazuju unutar stavke

Tablica G2b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite kućanstvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)
vagani mjeseci projekti kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			2015. VIII.						
	III.	VI.	VII.	Kamatna stopa										
	Kamatna stopa	Iznos												
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	10,91	9,39	8,30	7,48	7,36	7,37	7,15	7,14	21,0					
Od toga: Revolving krediti	10,91	9,39	8,30	7,48	7,36	7,29	7,06	7,06	20,3					
Od toga: Prekoračenja po transakcijskom računu	11,26	–	–	–	–	9,66	9,71	9,32	0,8					
Od toga: uz euro	11,26	–	–	–	–	9,66	9,71	9,32	0,8					
Kratkoročno	11,26	–	–	–	–	–	–	–	–					
Dugoročno	–	–	–	–	–	9,66	9,71	9,32	0,8					
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	12,68	–	–	–	–	–	–	–	–					
Od toga: uz euro	12,68	–	–	–	–	–	–	–	–					
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–					
Dugoročno	12,68	–	–	–	–	–	–	–	–					
Od toga: Obrtnici	10,95	9,39	8,31	7,38	7,36	7,38	7,15	7,14	20,4					
2. Potrošački krediti	7,06	7,07	7,03	7,90	7,42	8,53	8,23	7,01	0,6					
2.1. Kratkoročno	10,99	6,19	7,01	10,29	6,51	9,07	10,29	6,38	0,0					
2.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	10,99	6,19	7,01	10,29	6,51	9,07	10,29	6,38	0,0					
2.2. Dugoročno	7,06	7,09	7,03	7,80	7,42	8,52	8,16	7,01	0,6					
2.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	7,08	6,93	6,94	7,25	7,05	6,65	7,55	6,65	0,5					
2.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	7,01	9,13	7,08	8,25	8,71	8,94	9,95	10,06	0,1					
Od toga: uz euro	7,18	7,08	7,06	7,90	7,42	8,53	8,23	7,01	0,6					
Kratkoročno	10,99	6,19	7,01	10,29	6,51	9,07	10,29	6,38	0,0					
Dugoročno	7,17	7,10	7,06	7,80	7,42	8,52	8,16	7,01	0,6					
Od toga: uz švicarski franak	6,83	6,89	6,75	–	–	–	–	–	–					
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–					
Dugoročno	6,83	6,89	6,75	–	–	–	–	–	–					
3. Stambeni krediti	5,63	5,22	5,12	5,13	5,01	4,97	5,13	4,92	169,5					
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,80	5,16	5,16	5,27	5,04	5,05	5,23	5,02	132,2					
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 5 godina	5,49	5,28	5,37	5,16	5,15	4,13	4,41	4,94	7,7					
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	4,78	4,58	4,40	4,74	4,59	4,75	4,68	5,07	3,0					
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	5,12	5,74	5,10	4,80	4,79	4,75	4,92	4,41	26,5					
Od toga: uz euro	5,66	5,42	5,32	5,22	5,09	5,07	5,24	5,04	159,5					
Kratkoročno	5,50	5,39	5,54	5,36	4,97	4,93	4,87	4,83	15,7					
Dugoročno	5,68	5,43	5,29	5,20	5,11	5,09	5,27	5,07	143,8					
Od toga: uz švicarski franak	5,53	3,50	2,30	3,60	2,93	2,90	3,18	2,94	9,7					
Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–					
Dugoročno	5,53	3,50	2,30	3,60	2,93	2,90	3,18	2,94	9,7					
4. Za ostale namjene	8,65	8,40	6,86	7,53	7,64	7,53	8,37	7,79	445,7					
4.1. Kratkoročno	8,50	8,03	6,42	6,44	6,51	6,23	5,03	6,81	23,9					
4.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	8,50	8,03	6,42	6,44	6,51	6,23	5,03	6,81	23,9					
4.2. Dugoročno	8,67	8,45	6,90	7,65	7,71	7,62	8,48	7,85	421,8					
4.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	8,66	8,44	8,04	7,94	8,04	8,00	8,61	8,04	293,9					
4.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	8,72	8,49	6,21	7,12	7,07	6,88	7,35	7,40	127,8					
Od toga: uz euro	8,68	8,41	6,88	7,54	7,65	7,56	8,38	7,80	445,0					
Kratkoročno	8,55	8,07	6,47	6,45	6,51	6,28	5,05	6,81	23,9					
Dugoročno	8,69	8,46	6,92	7,67	7,72	7,64	8,50	7,85	421,1					
Od toga: Obrtnici	7,32	7,36	6,58	5,98	6,02	5,69	5,38	6,27	40,5					

Tablica G2c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite kućanstvima (novi poslovi)
 vagani mjeseci projekti kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			2015. VIII.	
					III.	VI.	VII.		
	Kamatna stopa							Kamatna stopa	Iznos
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	0,29	0,53	0,55	0,49	0,40	0,50	0,45	0,43	32,0
Od toga: Revolving krediti	8,78	7,35	7,68	7,47	7,47	9,75	7,37	7,37	1,5
Od toga: Prekoračenja po transakcijskom računu	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	11,84	8,04	0,3
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,4
Od toga: Obrtnici	3,83	5,40	5,35	5,14	4,98	6,55	4,96	5,11	2,2
2. Potrošački krediti	7,98	—	—	—	—	—	—	—	—
2.1. Kratkoročno	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.2. Dugoročno	7,98	—	—	—	—	—	—	—	—
2.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	7,98	—	—	—	—	—	—	—	—
2.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Stambeni krediti	—	—	—	—	—	5,50	—	—	—
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	—	—	—	—	—	5,50	—	—	—
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 5 godina	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Za ostale namjene	6,82	—	6,64	5,42	6,22	6,59	6,39	6,17	12,1
4.1. Kratkoročno	5,85	—	6,59	6,27	6,26	6,44	6,38	6,17	12,1
4.1.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	5,85	—	6,59	6,27	6,26	6,44	6,38	6,17	12,1
4.2. Dugoročno	9,95	—	6,69	5,24	5,92	7,48	6,41	—	—
4.2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 1 godine	—	—	7,43	5,24	6,03	7,48	6,41	—	—
4.2.2. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 1 godine	9,95	—	5,22	—	5,02	—	7,87	—	—
Od toga: Obrtnici	6,82	—	6,81	5,81	6,03	9,15	6,61	—	—

Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama.

Kartica s odgodom plaćanja jest kartica kod koje je komitent dužan, bez plaćanja kamata, podmiriti svoje obaveze nakon što o tome dobije obavijest od izvještajne institucije, obično jedanput na mjesec. Potrošački krediti jesu krediti odobreni kućanstvima u osobne svrhe za kupnju robe i usluga.

Stambeni krediti uključuju sve hipotekarne i druge kreditne odobrene: za kupnju, izgradnju i dovršenje stana, za kupnju, izgradnju i dovršenje objekata u kojima nema više od četiri stana ili za adaptaciju stana, stambenih objekata ili stambenih zgrada (neovisno o tome jesu li odobreni dužniku pojedincu ili zajednički svim stanarima stambene zgrade). Kreditiranje za kupnju

stambenog prostora obuhvaća kredite osigurane stambenom imovinom koji se koriste za kupnju stambenog prostora i, kad ih je moguće identificirati, druge kredite za kupnju stambenog prostora na osobnoj osnovi ili osigurane drugim tipom imovine.

Krediti za ostale namjene obuhvaćaju sljedeće vrste kredita: prekočne kreditne, kreditne za izvršena plaćanja s osnove garantije i drugih jamstava, obratne repo kreditne, udjele u sindiciranim kreditima, financijski najam, kreditne za obrazovanje, hipotekarne kreditne, kreditne za automobile, maržne kreditne, lombardne kreditne, kreditne za obrtna sredstva, kreditne za građevinarstvo, kreditne za poljoprivredu, kreditne za turizam, kreditne za investicije, kreditne za financiranje izvoza, gotovinske nenamjenske kreditne, faktoring i forfaiting te ostale kreditne.

Tablica G3a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinansijskim društvima bez valutne klauzule (novi poslovi)
 vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			2015. VIII.	
					III.	VI.*	VII.*		
	Kamatna stopa							Iznos	
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	7,40	7,49	6,82	6,96	7,04	7,02	6,58	6,50	2.100,9
Od toga: Revolving krediti i prekoračenja po transakcijskom računu	7,39	7,47	6,78	6,93	6,99	7,06	6,67	6,55	1.987,9
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	11,26	11,31	10,95	10,82	10,64	10,72	10,43	10,27	54,9
2. Krediti do 2 milijuna kuna	7,83	6,95	6,40	6,27	6,31	6,01	5,71	5,24	394,1
2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,94	7,04	6,27	6,29	6,36	6,10	5,93	5,16	266,1
2.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	7,18	6,77	7,02	6,25	5,44	5,67	5,05	5,38	115,8
2.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	8,02	3,50	6,98	6,97	7,81	6,48	6,66	6,54	7,5
2.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	5,10	7,84	5,55	5,02	4,62	5,76	4,33	3,4
2.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	5,99	5,08	5,64	2,00	4,07	5,16	2,88	4,31	1,4
2.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	4,00	–	6,00	5,64	–	–	–	–
3. Krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna	7,07	4,52	4,68	3,96	4,12	4,11	3,58	3,06	599,9
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,92	4,52	4,58	3,78	3,87	3,93	3,26	2,74	499,5
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	8,07	5,53	6,47	5,89	5,47	5,80	5,91	4,63	83,4
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	3,03	3,03	–	–	7,03	5,00	4,94	4,82	14,0
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	4,07	4,90	–	–	–	4,06	3,1
3.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	6,00	1,00	3,03	4,55	4,86	4,00	4,88	–	–
3.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	4,07	–	–	–
4. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	7,55	5,68	4,32	4,12	3,20	3,88	4,30	3,94	1.326,5
4.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,74	5,68	4,27	3,99	3,17	3,62	4,14	3,94	1.265,5
4.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	6,35	–	–	4,87	3,87	5,10	5,70	3,90	53,0
4.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	7,47	–	–	–	3,86	4,80	4,24	–	–
4.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	4,07	–	–
4.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	5,06	–	3,03	10,47	3,00	3,36	4,59	4,05	8,0
4.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	–	–	–	–	–	4,06	–	–	–

Tablice skupine G3 • U tablicama se iskazuju vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa te sume iznosa novih kreditnih poslova kreditnih institucija s nefinansijskim društvima u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske kredite bez valutne klauzule, za kunske kredite s valutnom klauzulom i za devizne kredite. U tablicama od G3a do G3c navodi se podjela kredita nefinansijskim društvima na revolving kredite, prekoračenja po transakcijskom računu, potraživanja i krediti po kreditnim karticama te podjela prema visini odobrenih kredita: krediti do 2 milijuna kuna, krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna i krediti veći od 7,5 milijuna kuna.

Taj iznos odnosi se na jednu kreditnu transakciju, a ne na

cjelokupno poslovanje između nefinansijskih društava i izvještajnih jedinica. Razlog tome jest odvajanje kredita velikim i malim poduzećima. Bez te podjеле krediti velikim poduzećima dominirali bi ponderiranom prosječnom kamatnom stopom. Daljnja podjela odnosi se na izvorno dospijeće i valutu (euro i švicarski franak), odnosno valutu indeksacije (uz euro i švicarski franak) ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici. Vrste kredita, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka, definicija novih poslova te razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope objašnjeni su u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupine G2.

Tablica G3b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske kredite nefinancijskim društvima s valutnom klauzulom (novi poslovi)
 vagani mjeseci projekti kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			2015. VIII.	
					III.	VI.	VII.*		
	Kamatna stopa							Iznos	
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	8,96	8,30	6,86	6,57	6,60	6,08	5,97	5,92	428,9
Od toga: Revolving krediti i prekoračenja po transakcijskom računu	8,96	8,30	6,86	6,57	6,60	6,08	5,97	5,92	428,9
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Krediti do 2 milijuna kuna	8,19	7,52	6,94	6,22	6,34	6,53	6,33	6,32	140,3
2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	8,19	7,56	7,02	6,27	6,69	6,67	6,40	6,40	123,9
2.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	7,51	5,96	6,47	5,36	3,75	5,47	5,61	5,99	11,6
2.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	8,70	9,20	5,64	4,61	2,74	5,01	5,59	5,73	1,9
2.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	9,71	-	6,30	5,61	2,98	5,93	6,69	5,65	0,8
2.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	8,69	7,40	4,82	6,02	5,66	5,14	1,80	4,51	1,2
2.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	7,23	-	-	-	-	5,26	6,17	3,58	0,8
Od toga: uz euro	8,21	7,53	6,94	6,22	6,32	6,55	6,30	6,38	137,8
Kratkoročno	8,37	7,66	7,11	6,62	6,27	6,65	6,44	6,63	54,2
Dugoročno	8,00	7,39	6,74	5,93	6,38	6,47	6,19	6,21	83,6
Od toga: uz švicarski franak	5,84	-	-	-	7,42	3,75	9,93	-	-
Kratkoročno	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dugoročno	5,84	-	-	-	7,42	3,75	9,93	-	-
3. Krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna	7,34	6,90	6,32	6,06	6,11	5,72	5,90	5,70	177,0
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,37	6,96	6,52	6,32	6,12	5,94	5,91	5,85	160,9
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	6,44	5,63	5,52	5,29	6,43	5,30	5,59	2,74	6,1
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	-	-	-	1,71	-	-	6,32	-	-
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	-	-	-	-	-	-	6,85	-	-
3.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	-	-	-	3,65	5,65	4,49	5,30	5,29	8,9
3.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	-	-	3,82	2,50	-	1,52	2,45	4,06	1,2
Od toga: uz euro	7,36	6,90	6,32	6,06	6,11	5,72	5,90	5,69	173,9
Kratkoročno	7,37	7,05	6,58	5,99	6,18	5,86	6,24	5,51	73,8
Dugoročno	7,35	6,79	6,17	6,09	6,08	5,65	5,75	5,83	100,1
Od toga: uz švicarski franak	6,27	-	-	-	-	-	-	6,29	3,1
Kratkoročno	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dugoročno	6,27	-	-	-	-	-	-	6,29	3,1
4. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	6,98	6,46	5,39	5,87	5,23	5,34	4,85	5,58	490,9
4.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	7,00	6,46	5,39	6,04	5,29	5,34	4,91	5,41	366,3
4.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	5,59	-	6,66	5,11	-	7,34	5,09	6,08	124,6
4.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	-	-	-	4,25	-	3,95	5,38	-	-
4.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	9,92	-	-	-	-	-	-	-	-
4.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	-	-	4,66	4,32	4,94	-	-	-	-
4.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	4,90	-	-	2,94	3,49	-	4,28	-	-
Od toga: uz euro	7,00	6,46	5,39	5,87	5,23	5,34	4,85	5,58	490,9
Kratkoročno	8,04	6,90	4,98	6,02	5,61	6,23	5,43	6,63	111,9
Dugoročno	5,99	6,03	6,16	5,77	4,99	4,98	4,62	5,27	379,0
Od toga: uz švicarski franak	5,14	-	5,38	-	-	-	-	-	-
Kratkoročno	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dugoročno	5,14	-	5,38	-	-	-	-	-	-

Tablica G3c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne kredite nefinansijskim društvima (novi poslovi)
 vagani mjeseci projekti kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			Kamatna stopa Kamatna stopa Iznos	2015. VIII.
					III.	VI.*	VII.*		
	Kamatna stopa								
1. Revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama	6,43	6,72	5,79	5,74	5,60	5,35	5,89	5,44	189,7
Od toga: Revolving krediti i prekoračenja po transakcijskom računu	6,47	6,85	5,90	5,93	5,79	5,48	6,04	5,58	185,1
Od toga: Krediti po kreditnim karticama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
2. Krediti do 2 milijuna kuna	6,75	6,32	6,23	5,82	5,19	5,51	5,50	5,89	28,0
2.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,77	6,44	6,20	5,84	5,15	5,57	5,56	5,96	25,6
2.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	5,56	5,11	6,44	5,77	4,75	—	5,28	5,13	2,4
2.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	—	—	5,90	5,87	9,38	3,92	5,09	—	—
2.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	—	—	8,00	4,49	—	4,65	—	—	—
2.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	—	—	5,90	—	4,78	—	—	—	—
2.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	—	—	—	—	—	3,04	—	—	—
Od toga: u euru	6,76	6,32	6,21	5,84	5,32	5,51	5,51	5,87	25,8
Kratkoročno	6,65	6,18	6,08	5,83	5,09	5,58	5,43	5,98	21,2
Dugoročno	7,22	6,85	6,59	5,86	5,93	5,30	5,81	5,34	4,5
Od toga: u američkom dolaru	6,67	5,84	7,03	4,86	2,54	6,25	4,85	6,09	2,2
Kratkoročno	6,67	7,61	6,86	4,54	2,54	6,25	4,85	6,09	2,2
Dugoročno	—	5,43	7,91	10,24	—	—	—	—	—
3. Krediti od 2 do 7,5 milijuna kuna	6,18	6,00	5,20	5,67	3,57	3,00	4,05	4,12	52,3
3.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,22	6,02	5,20	5,67	3,57	2,69	4,09	3,92	39,6
3.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	5,22	5,38	—	—	—	4,85	3,15	4,76	12,8
3.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	—	—	—	—	—	6,17	—	—	—
3.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Od toga: u euru	6,18	5,97	5,19	6,38	3,79	3,61	4,94	5,26	39,8
Kratkoročno	5,59	5,86	4,47	5,98	3,73	2,85	4,69	5,25	33,4
Dugoročno	7,26	6,12	6,42	6,64	5,50	5,05	6,66	5,29	6,3
Od toga: u američkom dolaru	—	7,04	2,13	1,92	0,83	0,87	1,17	0,53	12,6
Kratkoročno	—	7,04	2,13	1,92	0,83	0,87	0,82	0,53	12,6
Dugoročno	—	—	—	—	—	—	5,12	—	—
4. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	6,75	4,61	4,34	4,39	2,96	2,67	3,00	2,83	389,2
4.1. Promjenjiva kamatna stopa i razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope do 3 mjeseca	6,75	4,49	4,34	4,39	2,88	2,41	2,99	2,83	389,2
4.2. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 mjeseca do 1 godine	—	—	—	4,05	5,43	3,22	—	—	—
4.3. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 1 do 3 godine	—	—	—	5,12	—	—	3,97	—	—
4.4. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 3 do 5 godina	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4.5. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope od 5 do 10 godina	—	6,66	—	—	—	—	3,20	—	—
4.6. Razdoblje početnog fiksiranja kamatne stope dulje od 10 godina	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Od toga: u euru	6,95	4,47	4,38	4,60	3,22	2,71	3,10	3,44	306,3
Kratkoročno	6,92	2,70	3,02	4,41	2,55	2,41	2,00	2,80	94,9
Dugoročno	7,00	5,89	6,76	5,64	5,42	3,74	4,26	3,73	211,4
Od toga: u američkom dolaru	6,00	6,20	2,89	3,95	1,89	2,51	1,37	0,58	82,9
Kratkoročno	6,00	—	2,89	3,31	1,89	1,15	1,37	0,58	82,9
Dugoročno	—	6,20	—	4,91	—	4,80	—	—	—

Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabrane kredite (novi poslovi)
vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	III.	VI.*	VII.*	2015. VIII.								
					Kamatna stopa			Kamatna stopa	Iznos							
1. Kućanstva																
1.1. Kunske kredite																
1.1.1. Potrošački krediti	8,34	7,67	8,17	8,95	8,89	8,40	8,46	8,38	18,8							
1.1.2. Stambeni krediti	5,49	6,27	6,11	5,58	5,60	5,50	5,53	5,58	140,2							
1.2. Krediti uz valutnu kauzulu																
1.2.1. Potrošački krediti	8,37	9,93	8,88	8,71	8,84	9,93	9,47	8,68	0,6							
Od toga: uz euro	9,01	10,00	9,05	8,71	8,84	9,93	9,47	8,68	0,6							
Kratkoročno	19,28	9,33	9,22	10,90	8,59	9,58	10,93	8,39	0,0							
Dugoročno	9,00	10,02	9,05	8,61	8,84	9,93	9,43	8,68	0,6							
Od toga: uz švicarski franak	7,03	7,16	7,18	—	—	—	—	—	—							
Kratkoročno	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
Dugoročno	7,03	7,16	7,18	—	—	—	—	—	—							
1.2.2. Stambeni krediti	6,13	6,00	5,73	5,53	5,39	5,36	5,49	5,27	169,5							
Od toga: uz euro	6,25	6,04	5,77	5,59	5,47	5,46	5,60	5,37	159,5							
Kratkoročno	6,26	6,11	5,85	5,55	5,15	5,06	5,06	4,98	15,7							
Dugoročno	6,25	6,03	5,76	5,60	5,50	5,50	5,64	5,41	143,8							
Od toga: uz švicarski franak	5,69	5,60	5,16	4,34	3,56	3,44	3,50	3,63	9,7							
Kratkoročno	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
Dugoročno	5,69	5,60	5,16	4,34	3,56	3,44	3,50	3,63	9,7							
1.3. Devizni krediti	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
1.3.1. Potrošački krediti	7,97	—	—	—	—	—	—	—	—							
1.3.2. Stambeni krediti	—	—	—	—	—	7,68	—	—	—							
2. Krediti nefinancijskim društvarima																
2.1. Kunske kredite																
2.1.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	8,28	6,46	6,24	5,56	5,92	5,67	5,32	4,40	994,1							
2.1.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	8,64	6,34	4,56	4,45	3,65	4,23	4,64	4,12	1.326,5							
2.2. Krediti uz valutnu kauzulu																
2.2.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	8,50	7,99	7,24	6,92	7,00	6,80	6,61	6,49	317,3							
2.2.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	7,91	7,42	7,93	7,35	5,79	5,80	5,25	5,71	490,9							
2.3. Devizni krediti																
2.3.1. Krediti do 7,5 milijuna kuna	6,78	6,52	5,99	6,69	4,16	3,88	4,76	5,50	80,3							
2.3.2. Krediti veći od 7,5 milijuna kuna	7,75	5,10	4,41	4,65	3,35	2,76	3,33	3,00	389,2							

Tablica G4: Efektivne kamatne stope kreditnih institucija za odabrane kredite (novi poslovi) • U tablici se iskazuju vagani mjesecni prosjeci efektivnih kamatnih stopa te sume iznosa novih kreditnih poslova kreditnih institucija u izvještajnom mjesecu, posebno za kunske kredite, za kunske kredite s valutnom kauzulom i za devizne kredite te odvojeno za kredite kućanstava i za kredite nefinancijskim društvarima.

Efektivne kamatne stope dostavljaju izvještajne institucije u skladu s Odlukom o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranjem usluga s potrošačima.

Krediti kućanstvima dijele se na kunske kredite, kredite s valutnom kauzulom te na devizne kredite. Unutar kredita s valutnom kauzulom prikazana je podjela po vrsti, valuti indeksacije (uz euro i uz švicarski franak) i izvornom dospijeću. Krediti nefinancijskim društvarima dijele se prema valuti i prema visini odobrenih kredita: krediti do 7,5 milijuna kuna i krediti veći od 7,5 milijuna kuna. Vrste kredita, osnova za izračunavanje vaganih prosjeka i definicija novih poslova objašnjeni su u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupine G2.

Tablica G5a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (stanja)
 vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	III.	VI.*	VII.*	2015.	2015. VIII.
								Kamatna stopa	
1. Depoziti	3,82	3,79	3,21	2,70	2,59	2,59	2,53	2,49	29.442,9
1.1. Kućanstva	4,03	4,04	3,44	2,95	2,86	2,83	2,79	2,76	22.147,3
1.1.1. Oročeni depoziti	4,03	4,04	3,44	2,95	2,86	2,83	2,79	2,76	22.147,3
1.1.1.1. Kratkoročno	3,90	3,87	3,24	2,70	2,61	2,59	2,55	2,52	13.024,2
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,25	2,88	2,40	1,95	1,92	2,01	1,93	1,91	1.733,2
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,81	3,76	2,95	2,47	2,41	2,36	2,33	2,30	2.749,3
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,15	4,18	3,54	2,94	2,82	2,79	2,75	2,72	8.541,7
1.1.1.2. Dugoročno	4,35	4,41	3,81	3,33	3,24	3,16	3,13	3,09	9.123,1
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,52	4,56	3,93	3,34	3,23	3,13	3,08	3,04	5.091,1
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,17	4,26	3,65	3,31	3,25	3,20	3,18	3,14	4.032,0
1.2. Nefinancijska društva	3,43	3,33	2,53	2,08	1,92	1,87	1,83	1,83	6.516,7
1.2.1. Oročeni depoziti	3,43	3,33	2,53	2,08	1,92	1,87	1,83	1,83	6.516,7
1.2.1.1. Kratkoročno	3,68	3,34	2,37	1,97	1,76	1,71	1,66	1,62	4.700,0
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,33	2,39	1,53	1,34	1,19	1,19	1,15	1,10	1.769,7
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	4,17	3,78	2,44	2,01	1,82	1,71	1,71	1,74	1.074,0
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,03	4,29	3,19	2,38	2,24	2,13	2,05	2,04	1.856,4
1.2.1.2. Dugoročno	3,02	3,29	2,99	2,28	2,24	2,20	2,22	2,37	1.816,8
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,07	4,03	3,22	2,82	2,75	2,66	2,56	2,57	1.260,8
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	2,78	2,85	2,69	1,80	1,78	1,40	1,58	1,91	556,0
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	0,52	0,61	0,54	0,42	0,26	0,37	0,45	778,9
2. Krediti	8,60	8,17	7,78	7,49	7,41	7,48	7,38	7,18	53.545,0
2.1. Kućanstva	9,53	9,44	9,23	8,72	8,67	8,63	8,54	8,32	33.984,8
2.1.1. Stambeni krediti	6,49	6,45	6,46	5,95	5,79	5,73	5,61	5,56	4.543,7
2.1.1.1. Kratkoročno	–	5,37	–	–	–	5,21	5,05	–	–
2.1.1.2. Dugoročno	6,49	6,45	6,46	5,95	5,79	5,73	5,61	5,56	4.543,7
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,41	6,45	6,20	5,63	5,44	5,41	5,32	5,27	17,7
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	6,49	6,45	6,46	5,95	5,79	5,73	5,61	5,56	4.526,0
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	10,10	9,98	9,68	9,13	9,09	9,06	8,98	8,75	29.441,1
2.1.2.1. Kratkoročno	10,47	10,46	10,10	9,38	9,44	9,43	9,31	8,71	10.199,7
2.1.2.2. Dugoročno	9,82	9,58	9,38	8,97	8,89	8,86	8,80	8,77	19.241,4
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	10,07	9,70	9,35	9,04	8,97	8,81	8,76	8,71	4.559,5
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	9,75	9,55	9,38	8,95	8,87	8,87	8,82	8,79	14.681,9
Od toga: Obrtnici	9,13	8,35	7,77	7,38	7,32	7,18	7,09	6,97	1.053,9
2.2. Nefinancijska društva	7,42	6,48	5,69	5,49	5,38	5,49	5,35	5,19	19.560,2
2.2.1. Krediti	7,42	6,48	5,69	5,49	5,38	5,49	5,35	5,19	19.560,2
2.2.1.1. Kratkoročno	7,67	7,08	6,21	6,03	5,85	5,93	5,92	5,62	8.619,9
2.2.1.2. Dugoročno	7,19	5,90	5,18	5,06	4,96	5,11	4,89	4,85	10.940,3
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,61	6,42	5,90	5,80	5,67	6,00	5,56	5,43	4.164,0
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	6,62	5,41	4,67	4,55	4,49	4,53	4,46	4,49	6.776,3

Tablice skupine G5 • U tablicama se iskazuju vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa za stanja odabranih depozita i kredita kreditnih institucija te sume iznosa knjigovodstvenih stanja tih depozita i kredita, po izvještajnim mjesecima.

Depoziti i krediti kućanstvima i nefinancijskim društвимa dijeli se na depozite i kredite bez valutne klauzule, na depozite i kredite s valutnom klauzulom te na devizne depozite i kredite.

U tablicama od G5a do G5c navodi se daljnja podjela na depozite i kredite kućanstvima prema instrumentima, prema izvornom dospijeću te prema valuti indeksacije (uz euro i uz švicarski

franak) odnosno prema valuti (euro i švicarski franak), ovisno o prezentacijskom formatu u pojedinoj tablici. Na pojedinim mjestima u tablicama, u sklopu kredita kućanstvima, kao stavke "od toga" iskazuju se krediti dani obrtnicima.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod depozita i kredita jesu knjigovodstvena stanja depozita i kredita na kraju izvještajnog mjeseca.

Opisi instrumenata nalaze se u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupine G1 odnosno G2.

Tablica G5b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (stanja)

vagani mjesecni projekti kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	III.	VI.*	VII.*	Kamatna stopa	Kamatna stopa	Iznos	2015. VIII.
1. Depoziti	3,13	3,09	3,09	3,04	3,02	2,95	2,95	2,95	2,95	7.250,2	
1.1. Kućanstva	3,12	3,06	3,09	3,04	3,03	2,98	2,97	2,97	2,97	6.715,5	
1.1.1. Oročeni depoziti	3,12	3,06	3,09	3,04	3,03	2,98	2,97	2,97	2,97	6.715,5	
1.1.1.1. Kratkoročno	3,32	2,78	2,98	1,98	1,98	1,70	1,56	1,49	1,49	184,7	
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,25	1,77	1,50	1,11	1,32	1,30	1,29	1,29	1,29	13,3	
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,66	2,09	1,85	1,61	1,41	0,95	0,76	0,78	0,78	36,9	
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,78	3,32	3,40	2,22	2,18	1,91	1,80	1,70	1,70	134,5	
Od toga: uz euro	3,46	2,90	3,11	2,11	2,05	1,78	1,64	1,57	1,57	169,8	
Od toga: uz američki dolar	2,01	1,82	1,55	1,12	1,22	0,80	0,67	0,59	0,59	14,3	
1.1.1.2. Dugoročno	3,11	3,08	3,10	3,07	3,06	3,02	3,01	3,01	3,01	6.530,8	
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,46	3,19	3,00	2,69	2,59	2,60	2,58	2,56	2,56	277,7	
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	3,09	3,07	3,10	3,09	3,08	3,03	3,03	3,03	3,03	6.253,0	
Od toga: uz euro	3,17	3,13	3,14	3,12	3,11	3,07	3,07	3,06	3,06	6.414,1	
Od toga: uz američki dolar	2,88	2,74	2,48	2,02	1,96	1,63	1,30	1,20	1,20	17,4	
1.2. Nefinancijska društva	3,16	3,30	3,05	3,04	2,92	2,66	2,70	2,69	2,69	534,8	
1.2.1. Oročeni depoziti	3,16	3,30	3,05	3,04	2,92	2,66	2,70	2,69	2,69	534,8	
1.2.1.1. Kratkoročno	3,50	3,81	3,51	2,69	2,75	2,79	3,06	3,04	3,04	108,9	
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,44	3,37	2,47	0,10	0,73	0,72	0,62	0,63	0,63	2,0	
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,87	4,41	3,86	1,94	1,25	1,09	1,29	1,30	1,30	11,2	
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,95	3,51	3,62	3,41	4,11	4,06	3,32	3,29	3,29	95,8	
Od toga: uz euro	3,51	3,81	3,51	2,69	2,75	2,79	3,06	3,04	3,04	108,1	
Od toga: uz američki dolar	2,42	2,52	3,06	2,74	2,74	2,74	2,74	2,74	2,74	0,8	
1.2.1.2. Dugoročno	3,05	2,79	2,77	3,16	2,99	2,63	2,60	2,60	2,60	425,8	
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	2,91	2,65	1,92	1,86	2,17	2,31	2,10	2,07	2,07	31,3	
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,15	2,83	2,99	3,31	3,06	2,66	2,64	2,64	2,64	394,6	
Od toga: uz euro	3,06	2,79	2,77	3,17	3,00	2,64	2,61	2,61	2,61	423,9	
Od toga: uz američki dolar	2,17	0,28	–	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	1,6	
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
2. Krediti	7,02	6,76	6,61	6,09	5,91	5,87	5,82	5,77	105.971,9		
2.1. Kućanstva	7,20	7,10	6,96	6,30	6,09	6,03	5,97	5,94	77.004,7		
2.1.1. Stambeni krediti	5,78	5,73	5,60	4,88	4,72	4,70	4,66	4,65	50.189,7		
2.1.1.1. Kratkoročno	7,04	4,89	5,78	6,53	4,56	3,34	3,36	3,64	0,3		
Od toga: uz euro	7,55	4,89	4,76	6,54	4,60	4,41	4,58	6,15	0,0		
Od toga: uz švicarski franak	5,05	–	5,81	0,00	3,24	3,28	3,28	3,28	0,2		
2.1.1.2. Dugoročno	5,78	5,73	5,60	4,88	4,72	4,70	4,66	4,65	50.189,4		
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,27	6,09	5,86	5,00	4,90	4,90	4,89	4,84	135,8		
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	5,77	5,73	5,60	4,88	4,72	4,70	4,66	4,65	50.053,6		
Od toga: uz euro	6,09	5,97	5,92	5,73	5,59	5,56	5,47	5,43	32.220,0		
Od toga: uz švicarski franak	5,32	5,33	5,02	3,26	3,26	3,24	3,24	3,23	17.925,5		
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	9,32	9,19	9,12	8,78	8,61	8,52	8,42	8,36	26.815,0		
2.1.2.1. Kratkoročno	8,50	8,20	7,10	6,91	6,70	6,41	6,43	6,40	215,8		
Od toga: uz euro	8,62	8,36	7,26	6,94	6,74	6,41	6,45	6,40	203,5		
Od toga: uz švicarski franak	9,75	7,04	4,06	8,24	8,98	0,00	0,00	0,00	0,1		
2.1.2.2. Dugoročno	9,33	9,20	9,13	8,80	8,63	8,54	8,44	8,38	26.599,2		
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	9,49	9,18	8,94	8,27	8,07	7,90	7,83	7,75	2.630,7		
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	9,30	9,20	9,16	8,86	8,69	8,61	8,51	8,45	23.968,5		
Od toga: uz euro	9,50	9,31	9,22	8,84	8,67	8,58	8,49	8,42	26.036,9		
Od toga: uz švicarski franak	7,54	7,30	7,09	7,21	7,26	6,98	6,53	6,43	497,2		
Od toga: Obrtnici	6,81	6,41	6,25	6,12	6,07	5,98	5,92	5,87	2.186,3		

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			Kamatna stopa	Kamatna stopa	Iznos
	III.	VI.*	VII.*							
2.2. Nefinancijska društva	6,64	5,94	5,74	5,53	5,44	5,43	5,41		5,30	28.967,2
2.2.1. Krediti	6,64	5,94	5,74	5,53	5,44	5,43	5,41		5,30	28.967,2
2.2.1.1. Kratkoročno	7,90	7,45	7,09	6,83	6,73	6,76	6,69		6,44	3.466,4
Od toga: uz euro	7,90	7,46	7,10	6,84	6,73	6,76	6,69		6,44	3.462,6
Od toga: uz švicarski franak	8,31	4,64	4,59	4,95	–	3,44	4,01		4,56	0,2
2.2.1.2. Dugoročno	6,38	5,70	5,58	5,34	5,26	5,24	5,22		5,15	25.500,8
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,68	7,08	6,69	6,32	6,18	6,24	6,38		6,16	4.668,8
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	5,84	5,28	5,28	5,10	5,04	5,01	4,96		4,92	20.832,0
Od toga: uz euro	6,44	5,73	5,60	5,35	5,27	5,25	5,24		5,16	25.106,1
Od toga: uz švicarski franak	4,88	4,81	4,65	4,41	4,33	4,00	4,01		3,98	340,5

Tablica G5c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (stanja)

vagani mjesecni projekti kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	III.	VI.*	VII.*	Kamatna stopa	Kamatna stopa	Iznos	2015. VIII.
1. Depoziti	3,57	3,58	2,97	2,51	2,40	2,30	2,25		2,20		122.277,2
1.1. Kućanstva	3,60	3,57	2,98	2,56	2,45	2,35	2,30		2,26		113.104,0
1.1.1. Oročeni depoziti	3,60	3,57	2,98	2,56	2,45	2,35	2,30		2,26		113.104,0
1.1.1.1. Kratkoročno	3,31	3,30	2,60	2,09	1,96	1,87	1,82		1,76		48.252,0
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,31	2,20	1,58	1,20	1,11	1,03	0,95		0,92		3.764,1
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,91	2,84	2,05	1,63	1,49	1,37	1,32		1,28		6.922,7
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,52	3,51	2,82	2,27	2,13	2,04	1,99		1,93		37.565,2
Od toga: u euru	3,38	3,36	2,66	2,13	1,99	1,91	1,86		1,80		42.477,3
Od toga: u američkom dolaru	2,79	2,70	2,25	1,92	1,83	1,71	1,67		1,64		3.966,9
1.1.1.2. Dugoročno	4,02	3,98	3,36	2,94	2,83	2,72	2,67		2,63		64.852,0
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,93	3,94	3,24	2,75	2,63	2,51	2,45		2,40		32.740,8
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,14	4,02	3,51	3,15	3,04	2,94	2,90		2,86		32.111,2
Od toga: u euru	4,09	4,05	3,41	2,98	2,87	2,77	2,72		2,67		58.740,0
Od toga: u američkom dolaru	3,35	3,42	2,98	2,59	2,50	2,38	2,35		2,31		4.428,3
1.2. Nefinansijska društva	3,18	3,65	2,91	1,86	1,79	1,62	1,56		1,51		9.173,2
1.2.1. Oročeni depoziti	3,18	3,65	2,91	1,86	1,79	1,62	1,56		1,51		9.173,2
1.2.1.1. Kratkoročno	3,13	2,69	2,94	1,80	1,63	1,50	1,43		1,33		7.008,2
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,66	1,77	1,38	0,99	0,79	0,82	0,75		0,55		2.237,5
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,42	3,07	2,32	1,86	1,65	1,45	1,33		1,26		1.682,1
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,85	3,85	4,28	2,33	2,16	2,03	1,98		1,93		3.088,5
Od toga: u euru	3,22	2,79	3,07	1,81	1,64	1,52	1,44		1,34		6.246,4
Od toga: u američkom dolaru	2,45	2,02	1,39	1,72	1,58	1,39	1,26		1,19		733,2
1.2.1.2. Dugoročno	3,53	5,83	2,78	2,19	2,39	2,03	2,02		2,09		2.165,0
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,74	6,32	3,08	2,58	2,85	2,32	2,26		2,26		1.498,4
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,33	2,31	2,02	1,56	1,39	1,43	1,58		1,70		666,6
Od toga: u euru	3,76	6,09	3,04	2,34	2,48	2,05	2,04		2,12		1.887,1
Od toga: u američkom dolaru	2,13	2,57	1,88	1,44	1,93	1,88	1,88		1,87		272,8
1.3. Krediti s osnove repo poslova	-	-	-	-	-	-	-		-		-
2. Krediti	6,30	5,30	5,13	5,10	4,95	4,90	4,55		4,92		9.839,9
2.1. Kućanstva	6,21	5,34	5,19	5,07	4,89	4,84	4,91		4,98		214,0
2.1.1. Stambeni krediti	6,02	5,97	5,95	3,55	3,53	3,48	3,49		3,48		8,4
2.1.1.1. Kratkoročno	-	-	-	-	-	-	-		-		-
Od toga: u euru	-	-	-	-	-	-	-		-		-
Od toga: u švicarskom franku	-	-	-	-	-	-	-		-		-
2.1.1.2. Dugoročno	6,02	5,97	5,95	3,55	3,53	3,48	3,49		3,48		8,4
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,16	-	-	-	-	-	-		-		-
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	6,02	5,97	5,95	3,55	3,53	3,48	3,49		3,48		8,4
Od toga: u euru	7,35	7,77	8,04	7,80	7,80	7,05	7,05		7,06		0,4
Od toga: u švicarskom franku	5,84	5,77	5,80	3,30	3,30	3,31	3,31		3,30		8,0
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	6,22	5,31	5,16	5,13	4,95	4,90	4,97		5,04		205,6
2.1.2.1. Kratkoročno	1,27	1,78	1,92	4,30	3,73	3,74	4,09		4,37		101,3
Od toga: u euru	1,24	1,77	1,93	4,29	3,72	3,74	4,09		4,37		101,3
Od toga: u švicarskom franku	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00		8,14		0,0
2.1.2.2. Dugoročno	7,27	6,27	6,21	5,88	5,86	5,81	5,72		5,69		104,3
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	7,43	7,24	6,96	5,94	6,10	5,84	5,76		5,66		11,4
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	7,19	6,15	6,02	5,87	5,84	5,80	5,72		5,69		92,9
Od toga: u euru	7,41	6,20	6,21	5,83	5,82	5,77	5,69		5,65		96,9
Od toga: u švicarskom franku	6,26	6,87	6,16	6,52	6,40	6,34	6,19		6,13		7,4
Od toga: Obrtnici	7,27	6,79	6,68	6,40	6,26	6,20	6,11		6,08		66,1

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			Kamatna stopa	Kamatna stopa	Iznos
	III.	VI.*	VII.*							
2.2. Nefinancijska društva	6,30	5,30	5,13	5,10	4,95	4,90	4,55	4,92	9.625,9	
2.2.1. Krediti	6,30	5,30	5,13	5,10	4,95	4,90	4,55	4,92	9.625,9	
2.2.1.1. Kratkoročno	6,87	5,78	5,08	5,82	5,48	5,41	5,09	5,77	1.578,0	
Od toga: u euru	7,29	5,74	5,00	5,81	5,61	5,57	5,23	5,99	1.480,1	
Od toga: u američkom dolaru	5,16	6,10	5,90	5,02	4,52	2,27	2,70	2,13	90,9	
2.2.1.2. Dugoročno	6,18	5,19	5,15	4,96	4,82	4,79	4,50	4,75	8.047,9	
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	6,59	5,94	6,03	5,67	5,18	5,17	4,60	5,20	1.356,9	
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	5,87	4,82	4,83	4,81	4,74	4,70	4,47	4,66	6.691,0	
Od toga: u euru	6,27	5,19	5,16	4,92	4,82	4,78	4,49	4,75	7.824,6	
Od toga: u američkom dolaru	5,86	5,22	5,68	5,32	4,92	4,96	5,05	5,04	164,2	

Tablica G6a: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite bez valutne klauzule (novi poslovi)

vagani mjesecni projekti kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			2015. VIII.	
					III.	VI.*	VII.*		
	Kamatna stopa							Kamatna stopa	Iznos
1. Depoziti	3,23	2,89	2,42	2,07	1,88	1,81	1,75	1,77	3.499,7
1.1. Kućanstva	3,75	3,43	2,89	2,43	2,37	2,30	2,28	2,30	2.005,2
1.1.1. Oročeni depoziti	3,75	3,43	2,89	2,43	2,37	2,30	2,28	2,30	2.005,2
1.1.1.1. Kratkoročno	3,65	3,27	2,73	2,26	2,21	2,18	2,10	2,14	1.545,3
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	3,17	2,39	2,12	1,66	1,69	1,75	1,66	1,71	512,0
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,76	3,53	2,84	2,43	2,30	2,12	2,20	2,17	366,5
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,06	3,91	3,25	2,68	2,63	2,59	2,36	2,44	666,9
1.1.1.2. Dugoročno	4,55	4,41	3,69	3,13	3,01	2,86	2,93	2,84	459,9
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,42	4,43	3,64	3,13	3,01	2,85	2,90	2,83	356,1
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,78	4,32	3,82	3,14	3,00	2,89	3,02	2,86	103,8
1.2. Nefinansijska društva	3,03	2,68	1,77	1,84	1,37	1,21	1,36	1,09	1.378,0
1.2.1. Oročeni depoziti	3,03	2,68	1,77	1,84	1,37	1,21	1,36	1,09	1.378,0
1.2.1.1. Kratkoročno	3,11	2,59	1,57	1,41	1,28	1,16	1,30	1,01	1.309,0
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,79	2,05	1,17	1,08	0,98	0,85	0,93	0,75	1.011,2
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	4,91	3,63	2,37	1,73	1,75	1,76	1,90	1,71	119,7
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,98	3,95	3,20	2,25	2,04	1,78	1,86	2,03	178,1
1.2.1.2. Dugoročno	2,94	4,20	3,16	3,01	2,32	2,26	1,95	2,51	69,0
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	2,92	3,89	3,26	3,05	2,22	2,48	2,04	2,61	62,3
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,96	4,87	2,13	2,70	2,61	0,93	1,71	1,60	6,7
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	0,43	–	0,13	0,12	0,30	0,49	0,90	116,5
2. Krediti	9,74	9,50	8,83	8,38	8,30	8,29	8,08	7,90	15.872,7
2.1. Kućanstva	10,58	10,56	10,13	9,41	9,45	9,39	9,26	8,79	12.024,5
2.1.1. Stambeni krediti	5,34	5,74	5,81	5,27	5,18	5,14	5,16	5,25	140,2
2.1.1.1. Kratkoročno	–	5,31	5,86	5,36	5,12	5,09	5,08	5,15	25,7
2.1.1.2. Dugoročno	5,34	5,90	5,78	5,25	5,21	5,16	5,19	5,27	114,5
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	5,91	6,28	5,44	5,36	4,86	5,29	5,32	5,28	1,3
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	5,33	5,89	5,79	5,25	5,22	5,16	5,19	5,27	113,2
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	10,61	10,56	10,14	9,43	9,47	9,45	9,33	8,83	11.884,4
2.1.2.1. Kratkoročno	10,49	10,50	10,13	9,40	9,48	9,45	9,32	8,72	9.817,3
2.1.2.2. Dugoročno	11,16	10,86	10,20	9,57	9,44	9,44	9,35	9,32	2.067,1
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	11,18	10,68	9,93	9,51	9,37	9,04	8,98	8,92	1.299,3
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	11,10	11,18	10,70	9,72	9,59	10,09	9,93	10,00	767,8
Od toga: Obrtinci	9,72	10,13	9,87	9,36	9,19	9,32	9,34	9,45	259,7
2.2. Nefinansijska društva	7,51	6,50	5,61	5,48	5,15	5,28	5,19	5,11	3.848,2
Krediti	7,51	6,50	5,61	5,48	5,15	5,28	5,19	5,11	3.848,2
2.2.1.1. Kratkoročno	7,51	6,62	5,50	5,42	5,08	5,31	5,11	4,93	3.266,7
2.2.1.2. Dugoročno	7,46	5,69	6,35	6,02	5,84	5,06	5,59	6,12	581,4
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,83	6,57	6,62	6,18	6,22	5,15	6,04	5,90	241,7
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	5,95	4,39	5,99	5,79	4,92	4,93	4,91	6,29	339,7

Tablice skupine G6 • Podaci o kamatnim stopama i iznosima novih poslova za potkategorije kredita i depozita iz tablica G6a do G6c prikazani su detaljnije u tablicama skupina od G1 do G3.

U tablice od G6a do G6c nisu uključeni prekonočni depoziti i revolving krediti. U tablicama se iskazuju vagani mjesecni projekti kamatnih stopa kreditnih institucija za odabrane agregirane kategorije novih depozitnih poslova (samo za oričene depozite) i novih kreditnih poslova (za kredite koji nisu prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim

karticama) te sume iznosa novih poslova za te kategorije depozita i kredita. Prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama prikazani su kao knjigovodstvena stanja. Depoziti i krediti kućanstvima i nefinansijskim društвima dijele se na depozite i kredite bez valutne klauzule (Tablica G6a), na depozite i kredite s valutnom klauzulom (Tablica G6b) i na devizne depozite i kredite (Tablica G6c).

Opisi podjele po instrumentima, sektoru protustranke, ročnosti i valuti nalaze se u sklopu metodoloških pojašnjenja koja se odnose na tablice skupina G1 do G3.

Tablica G6b: Kamatne stope kreditnih institucija na kunske depozite i kredite s valutnom klauzulom (novi poslovi)

vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.			2015. VIII.	
	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.*	VII.*		
	Kamatna stopa							Kamatna stopa	Iznos
1. Depoziti	3,37	3,69	3,41	3,11	2,68	1,68	1,91	2,31	56,5
1.1. Kućanstva	3,19	2,87	3,48	2,52	2,71	2,53	2,35	2,36	54,5
1.1.1. Oročeni depoziti	3,19	2,87	3,48	2,52	2,71	2,53	2,35	2,36	54,5
1.1.1.1. Kratkoročno	2,61	2,17	3,00	1,38	1,60	1,69	1,42	1,70	19,6
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,18	1,75	1,34	0,92	1,49	1,54	1,08	1,08	2,1
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,01	1,90	1,74	1,84	1,45	1,41	1,10	1,75	4,1
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,27	4,85	4,81	1,68	2,32	1,94	1,69	1,79	13,4
Od toga: uz euro	2,94	2,57	3,72	1,66	1,60	1,69	1,42	1,70	19,6
Od toga: uz američki dolar	1,88	1,51	1,10	0,79	—	—	—	—	—
1.1.1.2. Dugoročno	3,31	3,14	3,59	2,97	2,88	2,73	2,78	2,73	34,9
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,43	3,74	4,03	2,58	2,56	2,60	2,58	2,37	1,3
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	3,18	3,08	3,55	2,99	2,91	2,73	2,79	2,74	33,6
Od toga: uz euro	3,31	3,14	3,59	2,97	2,88	2,73	2,78	2,73	34,9
Od toga: uz američki dolar	0,00	—	—	—	—	—	—	—	—
1.2. Nefinansijska društva	3,54	4,76	3,23	3,65	2,06	0,63	1,17	0,92	2,0
1.2.1. Oročeni depoziti	3,54	4,76	3,23	3,65	2,06	0,63	1,17	0,92	2,0
1.2.1.1. Kratkoročno	3,14	4,79	3,26	1,85	1,59	2,07	1,13	0,71	1,6
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,79	3,64	2,01	1,09	—	—	—	—	—
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	1,46	5,96	1,34	1,94	0,75	1,21	0,08	0,05	0,1
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,94	3,48	3,36	1,80	1,90	5,02	1,13	0,74	1,6
Od toga: uz euro	3,18	4,79	3,26	1,85	1,59	2,07	1,13	0,71	1,6
Od toga: uz američki dolar	1,15	4,00	3,80	3,00	—	—	—	—	—
1.2.1.2. Dugoročno	3,72	4,64	2,53	4,11	2,14	0,42	1,83	1,89	0,4
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	2,41	4,73	2,79	1,95	2,31	2,35	1,85	1,89	0,4
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	4,24	2,40	1,37	4,12	0,10	0,11	1,56	—	0,0
Od toga: uz euro	3,72	4,64	2,53	4,11	2,14	0,42	1,83	1,89	0,4
Od toga: uz američki dolar	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.3. Krediti s osnove repo poslova	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Krediti	7,27	6,80	5,91	6,14	6,15	6,13	6,82	6,29	1.424,8
2.1. Kućanstva	7,60	7,05	6,39	6,68	6,75	6,74	7,82	7,01	616,5
2.1.1. Stambeni krediti	5,63	5,22	5,12	5,13	5,01	4,97	5,13	4,92	169,5
2.1.1.1. Kratkoročno	5,50	5,39	5,54	5,36	4,97	4,93	4,87	4,83	15,7
Od toga: uz euro	5,50	5,39	5,54	5,36	4,97	4,93	4,87	4,83	15,7
Od toga: uz švicarski franak	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.1.1.2. Dugoročno	5,64	5,20	5,06	5,11	5,01	4,98	5,16	4,93	153,8
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	5,85	5,11	5,39	5,10	4,83	4,62	4,26	4,67	1,8
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	5,64	5,20	5,05	5,11	5,01	4,98	5,19	4,94	152,0
Od toga: uz euro	5,68	5,43	5,29	5,20	5,11	5,09	5,27	5,07	143,8
Od toga: uz švicarski franak	5,53	3,50	2,30	3,60	2,93	2,90	3,18	2,94	9,7
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	8,63	8,38	6,86	7,53	7,64	7,54	8,37	7,79	447,0
2.1.2.1. Kratkoročno	8,50	8,03	6,42	6,44	6,51	6,23	5,04	6,81	23,9
Od toga: uz euro	8,55	8,06	6,47	6,46	6,51	6,28	5,05	6,81	23,9
Od toga: uz švicarski franak	6,77	5,35	—	—	—	—	—	—	—
2.1.2.2. Dugoročno	8,65	8,43	6,90	7,65	7,71	7,63	8,48	7,85	423,1
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	8,66	8,00	5,97	7,17	6,94	7,00	7,98	7,29	89,0
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	8,64	8,57	7,43	7,78	7,96	7,79	8,58	8,00	334,1
Od toga: uz euro	8,68	8,44	6,92	7,67	7,72	7,65	8,50	7,86	422,4
Od toga: uz švicarski franak	6,87	6,72	5,52	7,24	7,22	8,67	6,42	8,45	0,0
Od toga: Obrtnici	7,32	7,36	6,58	5,98	6,02	5,73	5,43	6,33	41,2

Tablica G6c: Kamatne stope kreditnih institucija na devizne depozite i kredite (novi poslovi)
vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini i iznosi u milijunima kuna

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			2015. VIII.	
					III.	VI.*	VII.*		
	Kamatna stopa							Kamatna stopa	Iznos
1. Depoziti	2,90	2,67	2,20	1,93	1,72	1,58	1,54	1,49	10.211,3
1.1. Kućanstva	3,25	3,16	2,52	2,10	1,90	1,78	1,72	1,68	7.895,2
1.1.1. Oročeni depoziti	3,25	3,16	2,52	2,10	1,90	1,78	1,72	1,68	7.895,2
1.1.1.1. Kratkoročno	3,06	2,97	2,25	1,76	1,65	1,51	1,45	1,45	4.960,6
1.1.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,37	2,07	1,62	1,20	1,09	0,97	0,90	0,87	1.007,0
1.1.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	2,84	2,72	2,14	1,63	1,55	1,30	1,23	1,22	871,3
1.1.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	3,39	3,30	2,52	2,00	1,87	1,81	1,71	1,71	3.082,3
Od toga: u euru	3,12	3,01	2,31	1,78	1,65	1,55	1,49	1,49	4.346,5
Od toga: u američkom dolaru	2,75	2,52	2,02	1,73	1,81	1,44	1,31	1,27	381,6
1.1.1.2. Dugoročno	3,96	3,90	3,07	2,61	2,36	2,29	2,18	2,05	2.934,6
1.1.1.2.1. Od 1 do 2 godine	3,95	3,80	2,99	2,61	2,30	2,09	2,10	1,99	2.180,7
1.1.1.2.2. Više od 2 godine	4,01	4,18	3,24	2,63	2,48	2,71	2,38	2,21	753,9
Od toga: u euru	4,07	3,98	3,11	2,65	2,40	2,25	2,21	2,09	2.740,9
Od toga: u američkom dolaru	3,56	3,47	2,93	2,39	2,08	2,23	2,08	1,77	139,1
1.2. Nefinansijska društva	2,32	1,74	1,41	1,39	1,04	0,94	1,07	0,86	2.316,1
1.2.1. Oročeni depoziti	2,32	1,74	1,41	1,39	1,04	0,94	1,07	0,86	2.316,1
1.2.1.1. Kratkoročno	2,27	1,60	1,36	1,20	0,97	0,71	0,95	0,74	2.147,3
1.2.1.1.1. Do 3 mjeseca	2,07	1,09	0,86	0,76	0,67	0,55	0,48	0,35	1.468,1
1.2.1.1.2. Od 3 do 6 mjeseci	3,50	3,09	2,21	1,74	1,67	1,33	1,25	1,25	228,4
1.2.1.1.3. Od 6 mjeseci do 1 godine	4,18	3,66	2,91	1,76	1,99	1,73	1,72	1,74	450,7
Od toga: u euru	2,50	1,95	1,51	1,24	0,97	0,70	0,95	0,75	1.959,9
Od toga: u američkom dolaru	1,37	0,60	0,58	0,56	0,87	0,63	0,73	0,42	170,3
1.2.1.2. Dugoročno	4,47	3,71	3,34	2,80	2,95	2,60	2,44	2,36	168,9
1.2.1.2.1. Od 1 do 2 godine	4,56	3,52	3,39	2,84	3,35	2,45	2,20	2,32	117,9
1.2.1.2.2. Više od 2 godine	3,19	4,41	3,04	1,70	1,29	3,12	2,87	2,45	51,0
Od toga: u euru	4,53	4,70	3,72	2,80	2,96	2,64	2,44	2,37	168,4
Od toga: u američkom dolaru	2,82	2,51	2,39	–	1,80	1,34	2,85	–	–
1.3. Krediti s osnove repo poslova	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2. Krediti	6,41	4,74	4,48	4,49	3,27	2,81	3,13	3,05	524,8
2.1. Kućanstva	0,41	0,16	1,45	2,19	3,23	0,96	2,95	1,81	42,5
2.1.1. Stambeni krediti	–	–	–	–	–	5,50	–	–	–
2.1.1.1. Kratkoročno	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u euru	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Od toga: u švicarskom franku	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2. Dugoročno	–	–	–	–	–	5,50	–	–	–
2.1.1.2.1. Od 1 do 5 godina	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.1.2.2. Više od 5 godina	–	–	–	–	–	5,50	–	–	–
Od toga: u euru	–	–	–	–	–	5,50	–	–	–
Od toga: u švicarskom franku	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.1.2. Potrošački i ostali krediti	0,41	0,16	1,45	2,19	3,23	0,95	2,95	1,81	42,5
2.1.2.1. Kratkoročno	0,32	0,16	0,86	0,79	3,05	0,82	2,28	1,81	42,5
Od toga: u euru	0,31	0,16	0,85	0,78	3,05	0,81	2,28	1,81	42,5
Od toga: u švicarskom franku	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	8,14	0,0
2.1.2.2. Dugoročno	9,81	–	6,69	5,24	5,92	7,48	6,41	–	–
2.1.2.2.1. Od 1 do 5 godina	–	–	5,43	4,80	5,30	7,48	5,93	–	–
2.1.2.2.2. Više od 5 godina	9,81	–	7,75	5,28	6,17	–	6,49	–	–
Od toga: u euru	9,95	–	6,69	5,24	5,30	8,80	6,54	–	–
Od toga: u švicarskom franku	7,98	–	–	–	6,17	7,23	6,17	–	–
Od toga: obrtnici	4,43	0,00	5,85	4,42	5,19	2,75	6,26	0,00	0,7

	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			2015. VIII.		
					III.	VI.*	VII.*	Kamatna stopa	Kamatna stopa	Iznos
2.2. Nefinansijska društva	6,59	4,88	4,60	4,62	3,27	2,88	3,13	3,16		482,2
2.2.1. Krediti	6,59	4,88	4,60	4,62	3,27	2,88	3,13	3,16		482,2
2.2.1.1. Kratkoročno	6,38	3,79	3,69	4,32	2,91	2,43	2,37	2,60		260,0
Od toga: u euru	6,54	3,77	3,64	4,61	3,15	2,74	2,41	3,75		162,3
Od toga: u američkom dolaru	6,03	7,06	2,73	3,16	1,78	1,10	1,32	0,70		97,7
2.2.1.2. Dugoročno	7,05	5,99	6,70	5,27	5,47	4,27	4,31	3,80		222,3
2.2.1.2.1. Od 1 do 5 godina	7,12	5,42	6,39	5,40	5,98	4,85	3,90	4,20		108,4
2.2.1.2.2. Više od 5 godina	7,03	6,58	6,76	5,18	5,32	3,56	4,89	3,43		113,9
Od toga: u euru	7,05	5,96	6,69	6,02	5,47	4,07	4,31	3,80		222,3
Od toga: u američkom dolaru	–	6,19	7,91	4,92	–	4,80	5,12	–		–

Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu

vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	O/N	T/N	S/N	Do opoziva	2 – 6 dana	1 tj.	2 tj.	1 mj.	3 mj.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2003.		3,12	3,35	2,80	3,39	3,42	3,58	3,76	4,14	4,91
2004.		4,98	4,94	4,67	5,66	4,85	5,37	5,82	5,88	6,35
2005.		2,97	4,45	4,91	4,27	3,52	3,69	4,20	4,57	5,33
2006.		2,36	2,37	2,30	2,82	2,31	2,77	2,68	3,36	3,81
2007.		4,97	5,30	4,91	4,00	5,45	5,51	5,59	5,87	5,86
2008.		5,86	5,64	4,79	–	5,22	6,59	6,50	6,88	7,38
2009.		7,22	6,97	6,30	6,50	7,76	7,79	8,53	8,98	9,31
2010.		0,89	1,23	1,25	–	1,16	1,23	1,82	1,74	2,92
2011.		0,86	0,98	1,92	–	0,89	1,22	1,46	2,25	3,31
2012.		1,09	1,67	1,37	–	1,09	1,38	2,20	1,75	3,79
2013.		0,37	0,33	1,00	–	0,73	1,01	0,63	1,02	2,36
2014.		0,34	0,36	0,83	–	0,48	0,54	0,57	0,79	0,95
2014.	listopad	0,36	–	–	–	0,47	0,64	–	–	–
	studen	0,35	–	–	–	0,15	0,51	–	0,34	1,30
	prosinac	0,28	–	–	–	0,27	0,54	0,70	0,40	1,33
2015.	siječanj	0,33	–	–	–	0,26	0,36	0,60	–	–
	veljača	0,43	–	–	–	0,27	0,45	0,53	0,57	0,99
	ožujak	0,33	–	–	–	0,20	0,56	–	0,30	1,13
	travanj	0,18	–	–	–	0,14	0,42	0,73	–	0,85
	svibanj	0,15	–	–	–	0,15	0,59	0,75	–	0,90
	lipanj	0,20	–	–	–	0,13	0,50	0,80	0,70	0,83
	srpanj	0,43	0,55	–	–	0,93	0,65	1,10	0,76	–
	kolovoz	0,65	–	–	–	0,68	1,00	1,25	0,90	1,49
	rujan	1,28	2,53	–	–	1,52	1,87	2,28	1,80	1,80

Tablica G7a: Kamatne stope ostvarene u trgovini depozitima na međubankovnom tržištu • U Tablici G7a iskazuju se vagani mjesecni prosjeci kamatnih stopa ostvarenih u izravnoj međusobnoj trgovini depozitima kreditnih institucija u izvještajnom mjesecu te ne uključuju izravnu i repo trgovinu vrijednosnim papirima niti transakcije s drugim pravnim i fizičkim osobama. Godišnji prosjeci izračunati su kao jednostavni prosjeci vaganih mjesecnih prosjeka. Kamatne stope detaljnije su podijeljene prema roku dospjeća: u stupcu 3 – O/N (prekonoćno dospjeće), to jest odobrenje sredstava obavlja se na dan zaključivanja

transakcije, a povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 4 – T/N (“TOM/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se prvi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, a povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 5 – S/N (“SPOT/NEXT”), to jest odobrenje sredstava obavlja se drugi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, a povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 6 dospijeće do opoziva, u stupcu 7 dospijeće 2 do 6 dana, zatim u sljedećim stupcima: 1 tjedan, 2 tjedna, 1 mjesec te 3 mjeseca.

Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom tržištu (ZIBOR)

jednostavni mjesecni prosjeci jednostavnih dnevnih prosjeka kotacija banaka

Godina	Mjesec	O/N	T/N	S/N	1 tj.	2 tj.	1 mj.	3 mj.	6 mj.	9 mj.	12 mj.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003.		3,55	3,59	3,63	3,94	4,11	5,03	5,37	5,77	—	—
2004.		5,31	5,42	5,56	5,79	6,04	10,11	7,33	7,61	—	—
2005.		3,62	3,74	3,79	4,30	4,59	5,98	6,21	6,45	—	—
2006.		2,90	2,96	3,00	3,28	3,52	4,24	4,49	4,67	4,66	4,82
2007.		5,18	5,28	5,27	5,50	5,61	5,73	5,66	5,58	5,55	5,59
2008.		5,96	6,15	6,23	6,72	6,80	6,88	7,17	7,19	7,18	7,20
2009.		7,16	7,49	7,72	8,33	8,63	9,15	8,96	8,68	8,48	8,41
2010.		1,04	1,05	1,05	1,17	1,31	1,57	2,44	3,32	3,74	4,12
2011.		1,03	1,06	1,09	1,27	1,53	2,11	3,15	3,84	4,12	4,39
2012.		1,23	1,21	1,20	1,37	1,58	2,12	3,42	4,14	4,37	4,58
2013.		0,59	0,60	0,60	0,67	0,75	0,94	1,50	2,10	2,40	2,66
2014.		0,47	0,47	0,47	0,58	0,63	0,75	0,97	1,32	1,57	1,81
2014.	listopad	0,45	0,46	0,46	0,69	0,78	0,98	1,14	1,35	1,61	1,82
	studeni	0,46	0,47	0,47	0,71	0,77	0,93	1,10	1,32	1,56	1,79
	prosinac	0,45	0,45	0,45	0,66	0,75	0,88	1,09	1,32	1,56	1,78
2015.	siječanj	0,47	0,47	0,47	0,66	0,76	0,88	1,08	1,30	1,55	1,78
	veljača	0,50	0,51	0,51	0,73	0,82	0,96	1,12	1,30	1,56	1,81
	ožujak	0,46	0,46	0,46	0,67	0,78	0,95	1,12	1,29	1,57	1,82
	travanj	0,36	0,35	0,35	0,51	0,62	0,80	1,01	1,25	1,52	1,77
	svibanj	0,35	0,37	0,35	0,50	0,59	0,74	0,96	1,23	1,50	1,75
	lipanj	0,50	0,50	0,50	0,52	0,53	0,62	0,87	1,32	1,57	1,80
	srpanj	0,78	0,79	0,78	0,90	0,94	1,02	1,09	1,24	1,47	1,71
	kolovoz	0,95	0,97	0,88	1,02	1,03	1,09	1,16	1,31	1,51	1,73
	rujan ^a	1,73	1,63	1,36	1,70	1,77	1,80	1,87	1,89	1,99	2,09

^a Od 21. rujna 2015. ukinut je izračun ZIBOR-a za dospijeća T/N ("TOM/NEXT") i S/N ("SPOT/NEXT").**Tablica G7b: Kamatne stope kotirane na međubankovnom**

tržištu (ZIBOR) • U Tablici G7b iskazuju se jednostavni mješecni prosjeci dnevnih vrijednosti kamatnog indeksa ZIBOR, a godišnji prosjeci jesu jednostavni prosjeci jednostavnih mjesecnih prosjeka. Indeksi ZIBOR (engl. *Zagreb Interbank Offered Rates*) jedinstvene su referentne kamatne stope na hrvatskom međubankovnom tržištu. Službeni izračun ZIBOR-a prema dospijećima temelji se na izračunu prosječnih vrijednosti kamatnih stopa osam najvećih hrvatskih banaka kotiranih na Reutersovu sustavu točno u 11.00 sati svakoga radnog dana. Kamatne stope detaljnije su podijeljene prema roku dospijeća: u stupcu 3 – O/N

(preko noćno dospijeće), to jest odobrenje sredstava obavlja se na dan zaključivanja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 4 – T/N ("TOM/NEXT"), to jest odobrenje sredstava obavlja se prvi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 5 – S/N ("SPOT/NEXT"), to jest odobrenje sredstava obavlja se drugi radni dan nakon dana zaključivanja transakcije, povrat sredstava sljedećega radnog dana, u stupcu 6 tjedan dana, zatim u sljedećim stupcima: 2 tjedna, 1 mjesec, 3 mjeseca, 6 mjeseci, 9 mjeseci te 12 mjeseci.

Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske

Godina	Mjesec	Izdani u kunama			Izdani uz valutnu klauzulu u eurima	
		3 mј.	6 mј.	12 mј.	3 mј.	12 mј.
2000.		9,97	9,43	–	–	–
2001.		6,18	7,01	–	–	–
2002.		2,66	3,45	3,77	–	–
2003.		3,41	4,31	4,80	–	–
2004.		4,64	5,74	6,38	–	–
2005.		3,96	4,65	4,99	–	–
2006.		3,07	3,37	3,87	–	–
2007.		3,29	3,49	4,08	–	–
2008.		4,39	5,24	5,98	–	7,95
2009.		6,95	7,25	7,52	–	7,09
2010.		2,19	3,28	4,01	–	3,37
2011.		2,60	3,53	3,91	3,76	3,46
2012.		2,74	3,59	3,93	2,71	3,26
2013.		0,97	1,70	2,54	0,64	1,38
2014.		0,49	0,99	1,86	0,38	0,51
2014.	listopad	0,40	0,80	1,50	0,35	0,45
	studeni	0,30	0,70	1,50	0,35	0,45
	prosinac	0,28	0,63	1,50	0,30	0,48
2015.	siječanj	–	0,54	1,50	0,30	0,55
	veljača	–	0,50	1,50	–	0,40
	ožujak	0,28	0,50	1,50	–	–
	travanj	–	0,50	1,50	–	0,38
	svibanj	–	–	1,50	–	0,40
	lipanj	–	0,49	1,50	–	–
	srpanj	–	–	–	–	–
	kolovoz	–	0,40	1,50	0,20	0,30
	rujan	–	–	1,50	–	–

Tablica G8a: Kamatne stope na trezorske zapise Republike Hrvatske • U Tablici G8a iskazuju se vagani mjesecni prosjeci dnevnih kamatnih stopa ostvarenih na aukcijama trezorskih zapisa Ministarstva financija Republike Hrvatske. Dnevne kamatne stope odgovaraju ostvarenom jedinstvenom prinosu pri izdavanju na aukcijama trezorskih zapisa Ministarstva financija.

Godišnji prosjeci jesu obični prosjek vaganih mjesecnih prosjeka.

Vagani mjesecni prosjeci dnevnih kamatnih stopa izračunavaju se zasebno za trezorske zapise izdane u kunama i za trezorske zapise izdane uz valutnu klauzulu u eurima te posebno za svako ugovorenio izvorno dospijeće (91 dan, 182 ili 364 dana).

Tablica G8b: Prinosi do dospijeća na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove dospijeća

Godi-na	Mjesec	USD				EUR				HRK s valutnom klauzulom u EUR				HRK			
		6 g.	7 g.	9 g.	10 g.	4 g.	8 g.	5 g.	6 g.	8 g.	10 g.	2 g.	3 g.	4 g.	6 g.		
2001.		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–		
2002.		–	–	5,32	–	5,77	5,80	–	5,69	–	6,42	–	–	–	–		
2003.		–	4,19	–	–	–	4,93	4,39	4,70	5,19	–	–	–	6,01	–		
2004.		4,48	4,23	–	–	3,66	–	4,54	–	5,02	–	–	5,82	6,19	–		
2005.		4,70	–	–	–	3,19	3,66	–	3,73	–	–	4,07	5,17	4,24	–		
2006.		–	–	–	–	4,04	4,19	4,42	4,36	–	–	4,06	4,60	4,15	–		
2007.		–	–	–	–	4,62	–	4,83	–	–	–	4,71	4,24	–	4,98		
2008.		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	5,50	–	–	5,32		
2009.		–	–	–	5,83	4,51	–	–	–	–	6,44	–	–	8,14	7,95		
2010.		–	–	5,66	5,69	4,30	–	–	–	–	6,05	–	5,28	5,97	5,81		
2011.		–	–	6,51	6,24	5,04	–	–	–	6,47	–	4,75	5,30	5,66	6,27		
2012.		–	5,45	6,68	–	–	–	–	–	6,60	5,86	6,36	4,63	5,54	6,63		
2013.		5,17	5,08	5,90	5,71	–	–	–	4,59	–	4,16	3,35	3,74	4,17	4,99		
2014.		4,68	4,95	5,20	5,47	3,08	3,83	3,64	4,19	4,29	4,64	2,87	3,67	3,91	4,23		
2014.	listopad	4,64	–	5,02	–	2,63	3,76	3,47	–	3,72	4,13	2,62	2,98	3,65	–		
	studenzi	4,46	–	4,89	–	2,53	3,49	3,48	–	3,81	4,14	2,64	4,77	3,51	–		
	prosinac	4,64	–	5,03	–	2,65	–	3,48	–	3,76	4,05	2,48	3,39	3,45	–		
2015.	siječanj	4,49	–	4,76	–	2,72	–	3,23	–	3,55	3,99	2,18	2,93	3,30	–		
	veljača	4,47	–	4,70	–	–	–	3,13	–	–	–	2,13	2,75	–	–		
	ožujak	4,38	–	4,58	–	–	–	2,90	–	–	–	2,24	2,62	–	–		
	travanj	4,33	–	4,57	–	–	–	2,83	–	–	–	2,03	2,43	–	–		
	svibanj	4,45	–	4,82	–	–	–	2,73	–	–	–	1,86	2,32	–	–		
	lipanj	4,72	–	5,11	–	–	–	3,07	–	–	–	2,28	2,65	–	–		
	srpanj	4,78	–	5,21	–	–	–	3,31	–	–	–	2,4	2,78	–	–		
	kolovoz	4,79	–	–	–	–	–	3,09	–	–	–	2,34	2,62	–	–		
	rujan	4,69	–	–	–	–	–	2,94	–	–	–	2,79	2,85	2,91	–		

Tablica G8b: Prinosi do dospijeća na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove dospijeća • U Tablici G8b isakazuju se prosječni mjesечni i godišnji prinosi do dospijeća na obveznice Republike Hrvatske za odabrane valute i rokove.

Prosječni mjesечni prinosi do dospijeća obični su prosjek dnevnih prinosa do dospijeća.

Prosječni godišnji prinosi su obični prosjek mjesечnih prosjeka.

Dnevni se prinosi računaju za svako preostalo dospijeće (zaokruženo na cijeli broj godina) tako da se obveznice prvo grupiraju u skupine prema preostalom roku dospijeća, a zatim se računa obični prosjek u svakoj takvoj skupini. Preostalo dospijeće obveznice na dan računa se kao prirodno zaokruženi broj (interval $t-0,5$ do $t+0,5$) uz pretpostavku godine s 365 dana.

Ovisno o tržištu na kojem su obveznice izdane, u Republici Hrvatskoj ili na inozemnim tržištima kapitala, i s obzirom na raspoloživost podataka za izračun prinosa do dospijeća,

primijenjena je djelomično različita metodologija.

a) Obveznice izdane na domaćem tržištu kapitala

Dnevni prinosi do dospijeća izračunavaju se na temelju vagnog prosjeka ostvarene prosječne cijene trgovanja na svim segmentima trgovanja Zagrebačke burze.

Dnevni prinosi izračunavaju se i u slučaju da određenog dana nisu ostvarene transakcije trgovanja, uz pretpostavku zadržavanja zadnje prosječne cijene.

Dnevni prinosi ne izračunavaju se na dane državnih praznika i blagdana u RH.

b) Obveznice izdane na inozemnim tržištima kapitala

Dnevni se prinosi do dospijeća preuzimaju preko Bloombergova finansijskog servisa, a izračunati su na temelju dnevnih podataka o zadnjoj ponudbenoj ("bid") kotiranoj cijeni.

U izračun prosječnoga mjesečnog prinosa ne uzimaju se dani za koje nije raspoloživ podatak o dnevnom prinosu.

Tablica G10a: Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
2000.		7,633852	0,554774	1,163773	0,394256	4,903244	12,530514	8,287369	3,903127
2001.		7,471006	0,542939	1,138947	0,385845	4,946810	12,010936	8,339153	3,819865
2002.		7,406976				5,049125	11,793108	7,872490	
2003.		7,564248				4,978864	10,943126	6,704449	
2004.		7,495680				4,854986	11,048755	6,031216	
2005.		7,400047				4,780586	10,821781	5,949959	
2006.		7,322849				4,656710	10,740292	5,839170	
2007.		7,336019				4,468302	10,731537	5,365993	
2008.		7,223178				4,553618	9,101622	4,934417	
2009.		7,339554				4,861337	8,233112	5,280370	
2010.		7,286230				5,285859	8,494572	5,500015	
2011.		7,434204				6,035029	8,566138	5,343508	
2012.		7,517340				6,237942	9,269634	5,850861	
2013.		7,573548				6,154290	8,922067	5,705883	
2014.		7,630014				6,282424	9,465973	5,749322	
2014.	listopad	7,650459				6,336262	9,707414	6,037462	
	studen	7,663895				6,371382	9,699996	6,141372	
	prosinac	7,667075				6,376859	9,721678	6,212358	
2015.	siječanj	7,679826				7,055198	10,006643	6,595428	
	veljača	7,709544				7,264551	10,389484	6,785967	
	ožujak	7,648124				7,204249	10,578519	7,047619	
	travanj	7,594858				7,318723	10,520414	7,057815	
	svibanj	7,553892				7,267976	10,466002	6,762653	
	lipanj	7,565026				7,247859	10,495691	6,761819	
	srpanj	7,579293				7,231352	10,716827	6,879663	
	kolovoz	7,554396				7,013592	10,588957	6,784488	
	rujan	7,574467				6,942959	10,364283	6,745421	

Tablica G10a: Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke • Godišnji prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u godini, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u mjesecu, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Podaci o godišnjim i mjesecnim prosjecima srednjih deviznih

tečajeva HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja izračuna od početka 1992. godine, kad je hrvatski dinar bio zakonito sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, pa do uvođenja kune 30. svibnja 1994. godišnji i mjesecni prosjeci iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1000).

Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva za euru u razdoblju od 1992. do kraja 1998. prosjeci su srednjih deviznih tečajeva koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
2000.		7,598334	0,552192	1,158359	0,392421	4,989712	12,176817	8,155344	3,884966
2001.		7,370030	0,535601	1,123554	0,380630	4,977396	12,101856	8,356043	3,768237
2002.		7,442292				5,120256	11,451442	7,145744	
2003.		7,646909				4,901551	10,860544	6,118506	
2004.		7,671234				4,971314	10,824374	5,636883	
2005.		7,375626				4,744388	10,753209	6,233626	
2006.		7,345081				4,571248	10,943208	5,578401	
2007.		7,325131				4,412464	9,963453	4,985456	
2008.		7,324425				4,911107	7,484595	5,155504	
2009.		7,306199				4,909420	8,074040	5,089300	
2010.		7,385173				5,929961	8,608431	5,568252	
2011.		7,530420				6,194817	8,986181	5,819940	
2012.		7,545624				6,245343	9,219971	5,726794	
2013.		7,637643				6,231758	9,143593	5,549000	
2014.		7,661471				6,368108	9,784765	6,302107	
2014.	listopad	7,662622				6,356912	9,748883	6,088211	
	studen	7,673128				6,384165	9,669979	6,163650	
	prosinac	7,661471				6,368108	9,784765	6,302107	
2015.	siječanj	7,694064				7,356405	10,217880	6,777717	
	veljača	7,687811				7,208449	10,542802	6,842124	
	ožujak	7,644596				7,308409	10,456293	7,050259	
	travanj	7,590100				7,231421	10,599218	6,896956	
	svibanj	7,581258				7,336228	10,552976	6,900836	
	lipanj	7,580660				7,296112	10,723808	6,829423	
	srpanj	7,591043				7,128409	10,816533	6,917298	
	kolovoz	7,544416				6,952097	10,300950	6,687126	
	rujan	7,632078				6,980772	10,317802	6,793127	

Tablica G10b: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja • Tablica prikazuje srednje devizne tečajeve HNB-a koji se primjenjuju posljednjega dana promatranog razdoblja.

Podaci o srednjim deviznim tečajevima HNB-a prikazani su za odabранe valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja od početka vremenske serije 1992. godine

do uvođenja kune 30. svibnja 1994. srednji devizni tečajevi koji se primjenjuju na kraju razdoblja iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1000).

Srednji devizni tečajevi za euro koji su se primjenjivali posljednjeg dana promatranog razdoblja od 1992. do kraja 1998. srednji su devizni tečajevi na kraju razdoblja koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja

u milijunima eura, tekući tečaj

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.			
						III.	VI.	VII.	VIII.
A. Kupnja stranih sredstava plaćanja									
1. Pravne osobe	21.453,6	20.628,9	19.837,3	15.625,9	18.318,4	1.450,3	1.289,7	1.568,5	1.430,4
2. Fizičke osobe	4.878,0	5.264,9	5.060,8	5.083,6	5.519,3	442,9	527,5	677,4	642,4
2.1. Domaće fizičke osobe	4.251,3	4.867,9	4.647,1	4.733,2	5.036,8	433,9	460,3	555,2	486,3
2.2. Strane fizičke osobe	626,7	397,0	413,7	350,5	482,5	9,0	67,2	122,2	156,1
3. Domaće banke	11.171,3	10.406,6	10.237,5	11.351,5	10.132,4	878,8	1.073,3	1.067,2	1.403,8
4. Strane banke	5.548,6	5.226,3	6.023,2	6.063,8	6.736,7	568,6	596,1	710,2	626,3
5. Hrvatska narodna banka	350,1	596,7	724,4	214,9	240,2	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	43.401,6	42.123,5	41.883,2	38.339,8	40.947,0	3.340,5	3.486,6	4.023,4	4.102,9
B. Prodaja stranih sredstava plaćanja									
1. Pravne osobe	21.930,5	20.809,2	20.355,7	20.189,4	23.579,1	1.804,2	1.640,5	2.074,1	1.877,8
2. Fizičke osobe	1.815,9	1.760,2	1.461,3	1.443,8	1.444,7	136,6	125,6	157,4	146,2
2.1. Domaće fizičke osobe	1.800,5	1.743,3	1.450,8	1.436,1	1.435,5	136,4	125,3	155,6	144,0
2.2. Strane fizičke osobe	15,4	16,9	10,5	7,7	9,2	0,2	0,4	1,8	2,2
3. Domaće banke	11.171,3	10.406,6	10.237,5	11.351,5	10.132,4	878,8	1.073,3	1.067,2	1.403,8
4. Strane banke	5.455,0	5.730,2	7.159,4	7.082,2	7.135,4	661,5	599,4	857,2	805,1
5. Hrvatska narodna banka	363,7	–	58,1	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	40.736,5	38.706,2	39.272,0	40.066,9	42.291,6	3.481,0	3.438,7	4.155,9	4.232,9
C. Neto kupnja stranih sredstava plaćanja banaka (A-B)									
1. Pravne osobe	–476,9	–180,3	–518,4	–4.563,4	–5.260,7	–353,8	–350,7	–505,6	–447,4
2. Fizičke osobe	3.062,1	3.504,7	3.599,5	3.639,8	4.074,7	306,2	401,8	520,1	496,2
2.1. Domaće fizičke osobe	2.450,8	3.124,6	3.196,3	3.297,1	3.601,3	297,5	335,0	399,6	342,3
2.2. Strane fizičke osobe	611,2	380,1	403,2	342,7	473,4	8,7	66,8	120,4	153,9
3. Strane banke	93,6	–503,9	–1.136,2	–1.018,4	–398,7	–92,9	–3,2	–147,0	–178,8
4. Hrvatska narodna banka	–13,6	596,7	666,3	214,9	240,2	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4)	2.665,2	3.417,2	2.611,2	–1.727,1	–1.344,6	–140,5	47,9	–132,5	–130,0
Bilješka: Ostale transakcije Hrvatske narodne banke									
Kupnja stranih sredstava plaćanja	238,5	968,2	1.016,3	784,6	420,6	500,9	201,5	1,2	1,1
Od toga: s MF-om	238,5	968,2	1.016,3	784,6	420,6	500,9	201,5	1,2	1,1
Prodaja stranih sredstava plaćanja	233,1	0,0	246,1	228,4	392,2	7,2	45,8	30,0	17,0
Od toga: s MF-om	233,1	0,0	246,1	159,0	0,0	0,0	–	0,0	–

Tablica G11: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja • Podaci o trgovanju banaka stranim sredstvima plaćanja obuhvaćaju promptne (spot) transakcije kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja na domaćem deviznom tržištu. Promptni poslovi su ugovorene transakcije kupoprodaje deviza koje se realiziraju najkasnije u roku od 48 sati.

Transakcije su klasificirane prema kategorijama sudionika

(pravne i fizičke osobe, domaće i strane banke i Hrvatska narodna banka). Izvor su podataka izvješća banaka o trgovanju stranim sredstvima plaćanja uključujući i podatke o kupnji i prodaji stranih sredstava plaćanja od fizičkih osoba preko ovlaštenih mjenjača.

Ostale transakcije HNB-a obuhvaćaju kupnju i prodaju stranih sredstava plaćanja koje HNB obavlja uime drugih.

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica^{a,b,c}

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^d	2014.				2015.	
						1.tr. ^d	2.tr. ^d	3.tr. ^d	4.tr. ^d	1.tr. ^d	2.tr. ^e
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-489,7	-318,2	-22,0	438,1	339,7	-1.491,2	-371,8	2.800,0	-597,3	-1.283,3	3,0
1. Roba, usluge i primarni dohodak (2+5)	-1.552,1	-1.505,0	-1.240,4	-690,8	-535,7	-1.689,6	-560,2	2.542,9	-828,8	-1.589,1	-303,2
1.1. Prihodi	17.919,1	19.062,1	19.279,5	19.622,3	20.833,7	3.308,3	5.179,1	8.302,7	4.043,6	3.676,2	5.793,4
1.2. Rashodi	19.471,2	20.567,2	20.520,0	20.313,1	21.369,4	4.997,9	5.739,3	5.759,7	4.872,4	5.265,3	6.096,6
2. Roba i usluge (3+4)	-149,1	-184,6	222,9	209,9	883,8	-1.343,9	-112,5	3.020,7	-680,4	-1.361,1	117,7
2.1. Prihodi	17.006,8	18.109,2	18.314,5	18.756,5	20.024,8	3.075,7	4.914,3	8.049,1	3.985,6	3.362,9	5.471,2
2.2. Rashodi	17.155,9	18.293,8	18.091,6	18.546,6	19.140,9	4.419,7	5.026,7	5.028,5	4.666,1	4.724,0	5.353,5
3. Roba	-5.925,1	-6.383,9	-6.296,4	-6.579,3	-6.356,2	-1.548,4	-1.875,9	-1.631,7	-1.300,1	-1.684,0	-1.755,7
3.1. Prihodi	8.058,0	8.742,2	8.673,5	8.918,8	9.759,6	2.205,2	2.393,4	2.573,8	2.587,2	2.337,0	2.734,3
3.2. Rashodi	13.983,1	15.126,1	14.969,9	15.498,1	16.115,7	3.753,6	4.269,3	4.205,5	3.887,3	4.021,0	4.490,1
4. Usluge	5.775,9	6.199,3	6.519,3	6.789,2	7.240,0	204,5	1.763,5	4.652,4	619,6	323,0	1.873,5
4.1. Prihodi	8.948,8	9.367,0	9.641,0	9.837,7	10.265,2	870,5	2.520,8	5.475,4	1.398,4	1.025,9	2.736,9
4.2. Rashodi	3.172,9	3.167,8	3.121,7	3.048,5	3.025,2	666,0	757,4	823,0	778,8	703,0	863,4
5. Primarni dohodak	-1.403,0	-1.320,4	-1.463,3	-900,7	-1.419,6	-345,7	-447,7	-477,7	-148,4	-228,0	-420,9
5.1. Prihodi	912,3	953,0	965,0	865,8	808,9	232,5	264,9	253,5	58,0	313,3	322,2
5.2. Rashodi	2.315,2	2.273,4	2.428,4	1.766,5	2.228,4	578,2	712,6	731,2	206,3	541,3	743,1
6. Sekundarni dohodak	1.062,4	1.186,9	1.218,4	1.128,9	875,4	198,4	188,4	257,1	231,5	305,8	306,3
6.1. Prihodi	1.629,7	1.737,2	1.804,0	1.903,6	1.898,8	515,8	443,7	463,3	476,1	600,6	549,7
6.2. Rashodi	567,3	550,3	585,6	774,7	1.023,4	317,4	255,4	206,2	244,6	294,8	243,5
B. KAPITALNE TRANSAKCIJE	59,6	37,6	48,5	47,4	54,3	2,0	13,2	8,3	30,8	12,0	38,3
C. FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	-1.340,8	-1.413,2	-416,0	-393,6	-179,0	-1.162,1	-356,9	1.690,3	-350,4	-963,6	53,9
1. Izravna ulaganja	-938,6	-1.184,4	-1.196,9	-821,5	-1.307,2	-263,8	-363,3	-308,8	-371,5	-291,1	-70,9
1.1. Sredstva	125,3	-169,3	-63,5	-118,4	1.585,7	4,5	1.753,6	102,8	-275,3	102,8	33,4
1.2. Obveze	1.063,9	1.015,1	1.133,4	703,0	2.893,0	268,3	2.116,9	411,6	96,2	393,9	104,3
2. Portfeljna ulaganja	-401,1	-582,5	-1.746,3	-1.886,1	705,7	-6,3	80,8	504,8	126,4	-387,1	-225,9
2.1. Sredstva	408,0	-491,9	311,5	-87,2	404,9	-10,1	45,6	218,6	150,7	68,3	-126,1
2.2. Obveze	809,2	90,6	2.057,7	1.799,0	-300,8	-3,7	-35,2	-286,2	24,4	455,4	99,8
3. Financijski derivati	252,7	75,2	-56,8	19,8	15,4	3,7	-1,5	-2,0	15,1	59,8	10,2
4. Ostala ulaganja	-337,6	-122,2	2.538,2	449,8	937,0	-94,4	-281,7	1.903,9	-590,8	-1.460,8	663,4
4.1. Sredstva	-689,2	-244,6	-605,6	-154,8	840,7	605,4	-487,4	1.802,3	-1.079,6	-724,5	943,0
4.2. Obveze	-351,6	-122,4	-3.143,8	-604,6	-96,3	699,8	-205,6	-101,6	-488,8	736,2	279,6
5. Međunarodne pričuve HNB-a	83,8	400,6	45,8	1.844,4	-529,9	-801,3	208,7	-407,7	470,4	1.115,5	-322,8
D. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-910,7	-1.132,7	-442,4	-879,1	-573,0	327,2	1,8	-1.118,0	216,1	307,7	12,6

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanie Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^d Revidirani podaci. ^e Preliminarni podaci

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji kreditnih institucija.

Tablice H1 – H6: Platna bilanca • Platna bilanca Republike Hrvatske sistematičan je prikaz vrijednosti ekonomskih transakcija hrvatskih rezidenata s inozemstvom u određenom razdoblju. Od 1993. do kraja 2013. platna bilanca sastavljala se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u 5. izdanju svog priručnika za sastavljanje platne bilance (priručnik BPM5), dok se, počevši s 2014. godinom, platna bilanca sastavlja prema 6. izdanju priručnika (priručnik BPM6). Također, s početkom primjene priručnika BPM6, u skladu s novom metodologijom, rekonstruirane su i povjesne serije podataka platne bilance za godine 2000. – 2013.

Tri su vrste izvora podataka za sastavljanje platne bilance: 1.

procjene i statistička istraživanja koje provodi Hrvatska narodna banka, 2. specijalizirana izvješća Hrvatske narodne banke (o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom, monetarnoj statistici, statistici vrijednosnih papira i međunarodnim pričuvama) te 3. izvješća državnih institucija (Državnog zavoda za statistiku, Ministarstva financija, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje).

Platna bilanca Republike Hrvatske iskazuje se u tri valute: u euru (EUR), američkom dolaru (USD) i kuni (HRK). U sva tri slučaja rabe se isti izvori podataka i primjenjuju se ista načela obuhvata transakcija i kompiliranja pojedinih stavki. Izvorni podaci iskazani su u različitim valutama, pa je vrijednost

Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge^a

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^b	2014.				2015.	
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^b	2.tr. ^c
Roba	-5.925,1	-6.383,9	-6.296,4	-6.579,3	-6.356,2	-1.548,4	-1.875,9	-1.631,7	-1.300,1	-1.684,0	-1.755,7
1. Prihodi	8.058,0	8.742,2	8.673,5	8.918,8	9.759,6	2.205,2	2.393,4	2.573,8	2.587,2	2.337,0	2.734,3
1.1. Izvoz (fob) u vanjskotgovinskoj statistici	8.898,4	9.533,4	9.449,2	9.505,5	10.261,1	2.325,7	2.522,3	2.685,9	2.727,1	2.548,3	2.908,2
1.2. Prilagodbe za obuhvat	-873,7	-864,8	-968,0	-677,7	-625,3	-153,9	-158,3	-144,1	-169,0	-241,2	-199,8
1.3. Neto izvoz u poslovima preprodaje robe	26,4	25,2	12,6	12,2	18,0	4,2	2,8	6,2	4,8	3,3	3,9
1.4. Nemonetarno zlato	6,9	48,4	179,7	78,7	105,8	29,1	26,7	25,7	24,3	26,6	22,0
2. Rashodi	13.983,1	15.126,1	14.969,9	15.498,1	16.115,7	3.753,6	4.269,3	4.205,5	3.887,3	4.021,0	4.490,1
2.1. Uvoz (cif) u vanjskotgovinskoj statistici	15.134,1	16.282,5	16.214,5	16.513,9	17.105,0	3.977,6	4.515,7	4.498,9	4.112,9	4.271,0	4.765,6
2.2. Prilagodbe za obuhvat	-451,6	-438,6	-512,3	-270,3	-238,9	-48,5	-49,9	-96,5	-44,1	-57,7	-62,0
2.3. Prilagodbe za klasifikaciju	-703,9	-718,1	-732,9	-746,5	-774,2	-180,0	-204,5	-203,7	-186,1	-193,1	-215,5
2.4. Nemonetarno zlato	4,5	0,3	0,7	0,9	23,8	4,6	8,0	6,7	4,5	0,9	2,0
Usluge	5.775,9	6.199,3	6.519,3	6.789,2	7.240,0	204,5	1.763,5	4.652,4	619,6	323,0	1.873,5
1. Usluge oplemenjivanja robe u vlasništvu drugih	158,8	192,1	192,3	188,3	225,1	49,8	56,2	55,6	63,5	72,3	65,7
1.1. Prihodi	243,4	252,4	271,7	220,4	237,5	52,3	59,3	59,2	66,8	75,5	69,7
1.2. Rashodi	84,6	60,4	79,4	32,2	12,4	2,4	3,1	3,6	3,3	3,2	4,1
2. Prijevoz	316,5	277,6	267,6	251,0	296,9	32,0	67,2	127,0	70,6	39,3	69,4
2.1. Prihodi	999,1	977,8	966,6	934,4	998,9	189,9	248,5	317,9	242,6	203,8	262,7
2.2. Rashodi	682,6	700,1	699,0	683,4	702,0	157,9	181,2	190,9	172,0	164,5	193,4
3. Putovanja – turizam	5.600,8	5.984,4	6.136,1	6.522,5	6.767,1	157,1	1.649,4	4.467,5	493,1	219,3	1.729,0
3.1. Prihodi	6.230,0	6.616,8	6.858,0	7.202,4	7.401,7	298,5	1.820,7	4.659,7	622,8	340,9	1.937,3
3.1.1. Poslovni razlozi	236,6	225,4	233,1	225,5	194,0	28,4	73,9	49,7	42,1	32,4	78,6
3.1.2. Osobni razlozi	5.993,4	6.391,4	6.624,9	6.976,9	7.207,7	270,1	1.746,9	4.610,0	580,7	308,5	1.858,7
3.2. Rashodi	629,2	632,4	722,0	679,8	634,6	141,4	171,4	192,1	129,7	121,6	208,3
3.2.1. Poslovni razlozi	180,6	183,6	224,6	211,6	180,4	43,2	50,8	41,8	44,5	32,9	56,7
3.2.2. Osobni razlozi	448,6	448,8	497,4	468,2	454,2	98,2	120,5	150,3	85,2	88,7	151,6
4. Ostale usluge	-300,2	-254,8	-76,7	-172,6	-49,1	-34,4	-9,4	2,2	-7,5	-7,9	9,5
4.1. Prihodi	1.476,3	1.520,0	1.544,7	1.480,5	1.627,1	329,9	392,3	438,7	466,3	405,8	467,1
4.2. Rashodi	1.776,5	1.774,8	1.621,4	1.653,1	1.676,2	364,3	401,7	436,4	473,8	413,7	457,7
Od toga: FISIM	-191,6	-258,2	-127,6	-189,2	-130,5	-25,2	-33,6	-37,1	-34,6	-32,2	-31,0
Prihodi	-20,4	-8,5	-4,1	-4,3	8,9	4,0	1,8	3,0	0,1	1,9	0,5
Rashodi	171,2	249,7	123,5	184,9	139,4	29,2	35,4	40,1	34,7	34,1	31,5

^a Od 31. listopada 2014. podaci su zrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

transakcija potrebno preračunati iz originalne valute u izvještajnu valutu primjenom tečajeva s tečajnice Hrvatske narodne banke na jedan od sljedećih načina:

- primjenom srednjih tečajeva na dan transakcije
- primjenom prosječnih mjesecnih ili tromjesečnih srednjih tečajeva kad nije poznat datum transakcije
- primjenom tečaja na kraju razdoblja za izračun promjene vrijednosti transakcija između dva razdoblja; iz stanja iskazanih na kraju razdoblja u originalnoj valuti izračunava se vrijednost promjene u originalnoj valuti, koja se primjenom prosječnoga srednjeg tečaja u promatranom razdoblju preračunava u vrijednost promjene u izvještajnoj valuti.

Stavke platne bilance koje se odnose na izvoz i uvoz robe slazu se od podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Pridruživanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji 1. srpnja 2013. statistički podaci o robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom dobivaju se iz dva različita izvora: Intrastat obrasca za statistiku robne razmjene između zemalja članica EU-a (Intrastat) i Jedinstvene carinske deklaracije za statistiku robne razmjene sa zemljama nečlanicama EU-a (Extrastat). Ti se podaci u skladu

s preporučenom metodologijom prilagođuju za obuhvat i klasifikaciju. U skladu s metodologijom, izvoz i uvoz robe iskazuju se u platnoj bilanci prema paritetu fob. Vrijednost izvoza prema tom paritetu već je sadržana u spomenutom izvješću DZS-a, dok se vrijednost uvoza prema paritetu fob do 2007. godine procjenjivala uz pomoć istraživanja Hrvatske narodne banke koje se provodilo na stratificiranom uzorku uvoznika, na osnovi čijih se rezultata procjenjivao udio usluga prijevoza i osiguranja za koji se umanjuje originalna vrijednost uvoza prema paritetu cif iz navedenog izvješća DZS-a. U razdoblju od 1993. do 2001. taj je udio iznosio 7,10% (procijenjen samo na uzorku najvećih i velikih uvoznika), a od 2002. godine on iznosi 3,73%. Hrvatska narodna banka ponovno je provedla istovrsnu anketu krajem 2006. (za uvoz u prethodnoj godini). Nova je anketa pokazala da se udio troškova prijevoza i osiguranja nastavio smanjivati te je iznosio 3,03%. Taj se udio počeo primjenjivati od obračuna za prvo tromjesečje 2007. godine. Radi veće pouzdanosti 2011. pristupilo se procjeni koeficijenta cif/fob na temelju raspoloživih podataka DZS-a o robnom uvozu. Za svaku godinu posebno, počevši od 2008., na temelju robe uvezene na paritetu fob i sličnim paritetima izračunati su udjeli usluga prijevoza i osiguranja.

Tablica H3: Platna bilanca – primarni i sekundarni dohodak^a

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^b	2014.				2015.	
						1.tr. ^b	2.tr. ^b	3.tr. ^b	4.tr. ^b	1.tr. ^b	2.tr. ^c
Primarni dohodak	-1.403,0	-1.320,4	-1.463,3	-900,7	-1.419,6	-345,7	-447,7	-477,7	-148,4	-228,0	-420,9
1. Naknade zaposlenima	620,8	634,9	710,8	713,1	716,9	154,5	175,1	179,1	208,2	202,5	228,7
1.1. Prihodi	657,1	673,4	749,4	758,2	750,1	162,2	185,1	186,5	216,4	209,1	238,8
1.2. Rashodi	36,3	38,5	38,6	45,1	33,2	7,6	10,0	7,4	8,2	6,6	10,0
2. Dohodak od izravnih ulaganja	-1.088,6	-954,8	-1.006,0	-585,1	-990,7	-216,0	-315,9	-369,4	-89,5	-137,5	-343,4
2.1. Prihodi	84,5	60,1	-19,4	-111,4	-157,2	20,3	33,1	6,3	-217,0	59,2	27,7
2.1.1. Dividende i povlačenja dobiti iz kvazidruštava	66,1	44,4	31,5	29,2	27,7	9,1	11,4	4,6	2,6	8,2	9,4
2.1.2. Zadržana dobit	7,3	-7,4	-70,8	-164,3	-212,7	4,6	15,2	-5,7	-226,9	44,2	11,8
2.1.3. Dohodak od dužničkih odnosa (kamate)	11,1	23,2	19,8	23,7	27,8	6,6	6,5	7,3	7,3	6,8	6,4
2.2. Rashodi	1.173,1	1.014,9	986,6	473,7	833,5	236,3	349,0	375,7	-127,5	196,7	371,1
2.2.1. Dividende i povlačenja dobiti iz kvazidruštava	427,1	520,0	542,0	599,8	329,1	21,1	272,8	22,2	12,9	78,9	382,4
2.2.2. Zadržana dobit	530,5	279,2	255,2	-300,1	341,7	174,4	35,1	313,2	-181,0	73,7	-56,7
2.2.3. Dohodak od dužničkih odnosa (kamate)	215,5	215,6	189,4	174,1	162,6	40,7	41,1	40,3	40,5	44,1	45,4
3. Dohodak od portfeljnih ulaganja	-304,7	-352,1	-495,3	-611,2	-691,1	-165,2	-184,5	-178,3	-163,1	-182,8	-206,7
3.1. Prihodi	40,6	49,5	35,7	43,1	46,1	6,9	8,6	14,8	15,7	7,5	8,7
3.2. Rashodi	345,2	401,6	531,0	654,3	737,2	172,2	193,1	193,1	178,8	190,3	215,4
4. Dohodak od ostalih ulaganja	-693,4	-760,1	-821,7	-549,9	-589,2	-154,7	-153,5	-143,1	-137,9	-141,5	-135,6
4.1. Prihodi	67,3	58,2	50,4	43,6	35,3	7,4	7,0	11,9	8,9	6,3	11,0
4.2. Rashodi	760,6	818,3	872,1	593,4	624,5	162,2	160,5	155,0	146,8	147,8	146,5
5. Dohodak od međunarodnih pričuva	62,8	111,8	148,9	132,4	134,6	35,6	31,1	34,0	33,9	31,3	36,1
5.1. Prihodi	62,8	111,8	148,9	132,4	134,6	35,6	31,1	34,0	33,9	31,3	36,1
5.2. Rashodi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sekundarni dohodak	1.062,4	1.186,9	1.218,4	1.128,9	875,4	198,4	188,4	257,1	231,5	305,8	306,3
1. Opća država	-65,4	-85,4	-99,9	-277,1	-579,3	-215,7	-152,3	-92,0	-119,3	-188,2	-82,2
1.1. Prihodi	279,1	220,7	211,5	242,4	155,8	31,3	35,5	45,5	43,4	30,2	89,2
1.2. Rashodi	344,4	306,0	311,3	519,5	735,1	247,0	187,8	137,6	162,7	218,4	171,4
2. Ostali sektori	1.127,8	1.272,2	1.318,2	1.406,0	1.454,7	414,1	340,6	349,2	350,8	494,0	388,5
2.1. Prihodi	1.350,6	1.516,5	1.592,5	1.661,2	1.743,0	484,5	408,2	417,7	432,6	570,4	460,6
2.2. Rashodi	222,8	244,3	274,2	255,2	288,3	70,4	67,6	68,6	81,8	76,4	72,1

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanie Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Revidirani podaci. ^c Preliminarni podaci

Tako je za 2008. godinu procijenjen koeficijent od 4,1%, u 2009. 4,4%, a u 2010. 4,7%. Za svaku iduću godinu podatak se na isti način ponovno procjenjuje. Ovdje treba reći da primjenom priručnika BPM6 popravci robe više nisu dio uvoza i izvoza robe, već postaju dijelom računa usluga. U tom smislu serija podataka od 2000. godine također je rekonstruirana na taj način. Tretman goriva i ostale robe koja čini opskrbu stranim prijevoznim sredstava u Hrvatskoj ili domaćih prijevoznih sredstava u inozemstvu ostaje nepromijenjen, odnosno sadržan je u uvozu i izvozu robe.

Od 1999., na osnovi rezultata Istraživanja o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu, stavka izvoza robe dopunjaje se procijenjenom vrijednošću robe prodane stranim putnicima i turistima i iznesene iz Republike Hrvatske, a stavka uvoza robe dopunjaje se procijenjenom vrijednošću robe koju su hrvatski građani osobno uvezli iz susjednih zemalja (troškovi za tzv. šoping). Ovakav tretman također je uskladen s priručnikom BPM6.

Treba isto tako reći da, za razliku od priručnika BPM5, serija podataka počevši od 2000. godine, koja slijedi metodologiju propisanu priručnikom BPM6, obuhvaća samo robu kod koje dolazi do promjene vlasništva između rezidenta i nerezidenta. Drugim riječima, roba koja se uvozi i izvozi s motivom dorade, obrade ili

implementiranja nije više predmet robne razmjene u platnoj bilanci. Počevši s 2014. godinom, uvoz i izvoz robe koja je predmet prekograničnog implementiranja HNB prati posebnim statističkim istraživanjem budući da takvu robu, koja nije promijenila vlasništvo, za potrebe platne bilance treba isključiti iz podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Rezultati ovoga statističkog istraživanja uspoređuju se i nadopunjaju podacima Državnog zavoda za statistiku o uvozu i izvozu robe bez promjene vlasništva.

BPM6 donosi promjene u tretmanu osobne imovine koju sa sobom nose osobe koje mijenjaju rezidentnost. Takva vrsta prijenosa robe prema BPM6 ne uključuje se više u platnu bilancu vodeći se kriterijem da nad robom nije došlo do promjene vlasništva. Prema BPM5 to se evidentiralo kao uvoz/izvoz robe i kapitalni transfer.

Prema BPM5 preprodaja robe prikazivala se u platnoj bilanci na neto načelu, unutar Ostalih poslovnih usluga. Primjenom priručnika BPM6 prikazuje se na bruto načelu unutar računa robe, kao zasebna stavka. Uključuje vrijednost robe kojom se trguje, a koja ne prelazi carinsku granicu zemlje trgovca, već se kupi, a zatim proda negdje u inozemstvu. Tako se kupnja robe prikazuje kao negativan izvoz zemlje u kojoj je trgovac rezident,

Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja^{a,b,c}

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^d	2014.				2015.	
						1.tr. ^d	2.tr. ^d	3.tr. ^d	4.tr. ^d	1.tr. ^d	2. tr. ^e
Izravna ulaganja	-938,6	-1.184,4	-1.196,9	-821,5	-1.307,2	-263,8	-363,3	-308,8	-371,5	-291,1	-70,9
1. Sredstva	125,3	-169,3	-63,5	-118,4	1.585,7	4,5	1.753,6	102,8	-275,3	102,8	33,4
1.1. Vlasnička ulaganja	-264,0	183,6	149,5	98,6	1.607,2	-1,8	1.487,8	105,6	15,7	72,9	-6,8
1.1.1. U poduzeće izravnog ulaganja	-264,0	183,6	149,5	98,6	1.607,2	-1,8	1.487,8	105,6	15,7	72,9	-6,8
1.1.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Zadržana dobit	7,3	-7,4	-70,8	-164,3	-212,7	4,6	15,2	-5,7	-226,9	44,2	11,8
1.3. Dužnički instrumenti	382,0	-345,5	-142,3	-52,8	191,3	1,7	250,6	3,0	-64,0	-14,2	28,4
1.3.1. U poduzeće izravnog ulaganja	368,9	-325,6	-135,7	-83,3	13,2	0,1	29,3	2,4	-18,6	-17,7	2,4
1.3.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	13,1	-19,9	-6,5	30,5	160,8	-3,9	205,8	16,0	-57,2	-4,4	18,2
1.3.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	17,3	5,5	15,5	-15,5	11,8	7,8	7,8
2. Obveze	1.063,9	1.015,1	1.133,4	703,0	2.893,0	268,3	2.116,9	411,6	96,2	393,9	104,3
2.1. Vlasnička ulaganja	417,2	1.970,6	846,4	703,3	2.160,1	-10,4	1.901,9	81,2	187,4	137,6	51,7
2.1.1. U poduzeće izravnog ulaganja	417,2	1.970,6	846,4	703,3	2.160,1	-10,4	1.901,9	81,2	187,4	137,6	51,7
2.1.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2. Zadržana dobit	530,5	279,2	255,2	-300,1	341,7	174,4	35,1	313,2	-181,0	73,7	-56,7
2.3. Dužnički instrumenti	116,3	-1.234,8	31,8	299,8	391,1	104,2	179,9	17,2	89,8	182,6	109,3
2.3.1. U poduzeće izravnog ulaganja	-318,3	-1.041,8	-294,9	38,4	254,9	113,0	121,5	7,6	12,7	107,3	184,5
2.3.2. U izravnog ulagača (obratno ulaganje)	180,8	-179,9	-13,5	-14,9	96,1	19,2	66,6	-13,8	24,2	25,5	-90,2
2.3.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	253,8	-13,0	340,2	276,4	40,0	-28,0	-8,2	23,3	52,9	49,8	15,0
Portfeljna ulaganja	-401,1	-582,5	-1.746,3	-1.886,1	705,7	-6,3	80,8	504,8	126,4	-387,1	-225,9
1. Sredstva	408,0	-491,9	311,5	-87,2	404,9	-10,1	45,6	218,6	150,7	68,3	-126,1
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	514,0	117,0	123,4	22,0	105,6	-67,6	99,1	43,1	31,1	38,1	32,9
1.1.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Druge monetarne finansijske institucije	15,5	20,3	-4,6	4,1	7,7	-0,1	-0,7	9,8	-1,3	12,4	6,6
1.1.3. Ostali sektori	498,5	96,7	128,0	17,9	97,9	-67,5	99,8	33,2	32,4	25,7	26,3
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	-105,9	-608,9	188,1	-109,2	299,3	57,6	-53,5	175,6	119,7	30,2	-159,0
1.2.1. Dugoročna	-263,9	-345,2	293,0	-198,0	578,8	28,0	-48,5	419,9	179,4	73,6	-122,2
1.2.1.1. Opća država	1,5	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
1.2.1.2. Druge monetarne finansijske institucije	-167,3	-343,0	267,8	-260,6	458,0	1,1	-32,1	400,6	88,4	-14,0	-15,1
1.2.1.3. Ostali sektori	-98,1	-2,1	24,4	62,5	120,9	26,9	-16,4	19,4	91,0	87,6	-107,1
1.2.2. Kratkoročna	157,9	-263,8	-104,9	88,8	-279,5	29,6	-5,0	-244,3	-59,8	-43,4	-36,8
1.2.2.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2.2. Druge monetarne finansijske institucije	124,3	-300,3	-22,3	82,7	-278,9	23,2	2,1	-244,3	-60,0	-42,0	-34,1
1.2.2.3. Ostali sektori	33,6	36,6	-82,6	6,2	-0,6	6,3	-7,2	0,0	0,2	-1,4	-2,7
2. Obveze	809,2	90,6	2.057,7	1.799,0	-300,8	-3,7	-35,2	-286,2	24,4	455,4	99,8
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	138,0	17,5	-115,1	-74,7	-14,9	11,7	-41,0	21,1	-6,7	10,5	7,8
2.1.1. Druge monetarne finansijske institucije	0,5	-1,3	-2,3	0,0	11,7	-0,8	9,5	0,3	2,7	-0,7	-0,1
2.1.2. Ostali sektori	137,5	18,7	-112,8	-74,7	-26,6	12,6	-50,5	20,8	-9,4	11,3	7,9
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	671,2	73,1	2.172,8	1.873,6	-285,9	-15,5	5,8	-307,3	31,1	444,9	92,1
2.2.1. Dugoročna	374,7	385,1	2.213,6	1.921,6	-324,2	-120,7	16,6	-168,3	-51,8	487,5	78,3
2.2.1.1. Opća država	368,0	296,7	967,3	1.949,2	137,7	-175,4	510,6	-149,3	-48,2	497,6	78,4
2.2.1.2. Druge monetarne finansijske institucije	-0,2	-7,0	7,0	-5,2	-1,3	-0,2	0,0	-1,1	-0,1	0,2	0,0
2.2.1.3. Ostali sektori	6,9	95,4	1.239,2	-22,4	-460,6	54,9	-494,0	-18,0	-3,6	-10,3	-0,1
2.2.2. Kratkoročna	296,5	-312,0	-40,7	-48,0	38,4	105,2	-10,9	-139,0	82,9	-42,6	13,8
2.2.2.1. Opća država	296,5	-312,1	-40,7	-47,8	13,9	105,2	-10,9	-139,0	58,5	-47,0	-12,3
2.2.2.2. Druge monetarne finansijske institucije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.3. Ostali sektori	0,0	0,1	0,0	-0,1	24,5	0,0	0,0	0,0	24,5	4,4	26,1

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanie Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c U cijeloj seriji podataka HBOR je reklassificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^d Revidirani podaci. ^e Preliminarni podaci

a prodaja robe kao izvoz s pozitivnim predznakom. Moguće je da neto izvoz robe po ovoj osnovi za neko razdoblje bude negativan. Preprodaja robe iskazuje se po transakcijskim cijenama, a ne po fob vrijednosti, i to samo u zemlji čiji je trgovac rezident. Od 1. siječnja 2011. neto vrijednost, odnosno provizija i druge zarade od preprodaje robe, prikuplja se putem statističkog istraživanja o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom. Budući da BPM6 preporučuje prikazivanje bruto vrijednosti, anketni upitnik ovog istraživanja prilagođen je počevši s 2014. godinom bruto osnovi.

U BPM6 naglašena je važnost prikazivanja nemonetarnog zlata odvojeno od ostale robe zbog posebne uloge te robe na finansijskom tržištu.

Na računu usluga zasebno se vode usluge prijevoza, putovanja – turizma i ostale usluge. Prihodi i rashodi s osnove usluga prijevoza u razdoblju od 1993. do 1998. preuzimani su iz evidencije platnog prometa s inozemstvom. Počevši od 1999. godine, prihodi i rashodi s osnove prijevoza robe i putnika, kao i vrijednost pratećih usluga, koji zajedno čine ukupnu vrijednost tih usluga, sastavljaju se na osnovi rezultata Statističkog istraživanja o uslugama u međunarodnom prijevozu, što ga provodi HNB. Zbog izrazito velike populacije cestovnih prijevoznika prihodi i rashodi s osnove teretnoga cestovnog prijevoza ne preuzimaju se iz tog istraživanja, nego se sastavljaju upotrebom podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom. Počevši od siječnja 2011., zbog ukinanja evidencije platnog prometa s inozemstvom, ova stavka sastavlja se na osnovi Istraživanja o transportu DZS-a i procjenama Udruge cestovnih teretnih prijevoznika. Rashodi teretnoga cestovnog prijevoza jednaki su troškovima prijevoza i osiguranja koji se odnose na uvoz robe koji pripada nerezidentima, a koji se procjenjuje na osnovi svodenja vrijednosti uvoza prema paritetu cif na vrijednost uvoza prema paritetu fob.

Prihodi od usluga pruženih stranim putnicima i turistima, kao i rashodi koje su domaći putnici i turisti imali u inozemstvu, prikazuju se na poziciji Putovanja – turizam. U razdoblju od 1993. do 1998. ta se pozicija procjenjivala upotrebom različitih izvora podataka koji nisu osiguravali potpuni obuhvat u skladu s preporučenom metodologijom, pa je stoga Hrvatska narodna banka od druge polovine 1998. godine počela provoditi Istraživanje o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu i koristiti se njegovim rezultatima pri kompilaciji stavki na poziciji Putovanja – turizam. Od početka 1999. rezultati tog istraživanja, koje se zasniva na anketiranju putnika (stratificirani uzorak) na graničnim prijelazima, kombiniraju se s podacima Ministarstva unutarnjih poslova i Državnog zavoda za statistiku o broju stranih i domaćih putnika te s podacima o distribuciji stranih putnika prema državama iz priopćenja o turizmu Državnog zavoda za statistiku kako bi se procjenile odgovarajuće stavke platne bilance. Počevši od prvog tromjesečja 2012., platnobilančni podaci o prihodima od usluga pruženima stranim putnicima i turistima ne izvode se standardnom metodološkom kombinacijom fizičkih pokazatelja i ocijenjene prosječne potrošnje iz Ankete o potrošnji stranih putnika, već se temelje na kombinaciji ocijenjene razine turističke potrošnje u 2011. godini i ekonometrijski izvedenog indikatora koji čini prvu glavnu komponentu skupa varijabla za koje se pretpostavlja da prate dinamiku prihoda od turizma (dolasci i noćenja stranih turista, broj stranih putnika na graničnim prijelazima, ukupna potrošnja turista prema istraživanju HNB-a, broj zaposlenih u djelatnostima pružanja usluga smještaja te pripreme i usluživanja hrane, prihodi hotela i restorana, indeks potrošačkih cijena ugostiteljskih usluga, realni indeks prometa u trgovini na malo, gotov novac izvan banaka, vrijednost transakcija po inozemnim platnim karticama, promet banaka s fizičkim osobama na

deviznom tržištu, industrijska proizvodnja EU-28).

Pozicija Ostale usluge sastavlja se upotrebom različitih izvora podataka: osim prihoda i rashoda koji se odnose na usluge osiguranja te komunikacijske i građevinske usluge, koji se od 2001. utvrđuju uz pomoć specijaliziranih statističkih istraživanja HNB-a, vrijednosti svih ostalih usluga preuzimale su se iz statistike ostvarenog platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, za procjenu pozicije Ostale usluge, koja uključuje 30 različitih vrsta usluga čija je podjela propisana 6. izdanjem MMF-ova Priručnika za platnu bilancu (engl. *Balance of Payments Manual, 6th edition*), primjenjuje se jedinstveno statističko istraživanje. To istraživanje uključuje i komunikacijske usluge, čime se istodobno ukida posebno istraživanje o komunikacijskim uslugama, dok se usluge osiguranja i građevinske usluge i dalje prate zasebnim istraživanjima.

Nakon prelaska na priručnik BPM6 račun usluga obuhvaća i proizvođačke usluge na robu koja je u tuđem vlasništvu čiji najvažniji dio čini oplemenjivanje robe. Osim usluge oplemenjivanja, tu su još i usluge slaganja, etiketiranja, pakiranja i slično, koje obavljaju subjekti koji nisu vlasnici robe. Prema BPM6 u platnu bilancu uključuje se samo neto vrijednost usluge koja uključuje naknadu koja se veže za doradu, a ne i vrijednost doradene robe. Ovakve usluge prate se u sklopu Istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom (US-PB) počevši od 2011. godine, a 2014. uvedeno je posebno statističko istraživanje radi praćenja uvoza i izvoza robe s motivom dorade i oplemenjivanja te pridajućih usluga koje iz toga proizlaze. Za identificiranje tvrtki koje primaju/pružaju usluge oplemenjivanja koriste se podaci DZS-a o robnom uvozu i izvozu.

Početkom primjene BPM6 usluge popravaka i održavanja robe uključuju se u stavku "Usluge", odnosno prestaju biti dijelom računa robe. Ovakve usluge od 2011. godine posebno se prate u sklopu Statističkog istraživanja o prihodima i rashodima od razmjeni usluga s inozemstvom.

Kod finansijskih usluga novost koju donosi priručnik BPM6 jest uključivanje posredno mjerene naknade za uslugu finansijskog posredovanja (engl. *financial intermediation services indirectly measured* – FISIM), što znači da se jedan dio dohotka od ulaganja reklassificira iz Primarnog dohotka na Usluge. Radi se o onom dijelu dohotka koji finansijske institucije zarađuju iznad tzv. referentne kamatne stope. Referentna kamatna stopa je stopa koja u sebi ne sadržava element pružene usluge klijentima, a kao prikladna primjenjuje se stopa za međubankovno kreditiranje. Kod kredita FISIM je razlika između kamata na kredite i troška sredstava izračunatog na temelju referentne kamatne stope. Kod depozita FISIM je razlika između kamata izračunatih na temelju referentne kamatne stope i kamata koje se plaćaju deponentima. BPM6 u obzir uzima samo FISIM kod finansijskih društava i samo na instrumente kredita i depozita u njihovim bilancama (fondovi novčanog tržišta i investicijski fondovi ne proizvode FISIM). U našem slučaju FISIM je u potpunosti izračunat prema međunarodno propisanoj metodologiji.

Od ostalih promjena koje donosi BPM6 poštanske i kurirske usluge reklassificiraju se iz komunikacijskih usluga u usluge prijevoza (načelo vrednovanja ne mijenja se), a telekomunikacijske usluge postaju dijelom Telekomunikacijskih, računalnih i informacijskih usluga, također bez promjene načela vrednovanja. Isto tako, usluge preprodaje robe (engl. *merchanting*) uklanjaju se iz ovog dijela te se ovi poslovi na bruto osnovi uključuju u stavku Roba.

Na računu dohotka transakcije se raspoređuju u četiri osnovne skupine. Račun dohotka primjenom priručnika BPM6 promjenio je naziv u Primarni dohodak.

Stavka Naknade zaposlenima sastavlja se na osnovi

Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja^{a,b}

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^c	2014.				2015.	
						1.tr. ^c	2.tr. ^c	3.tr. ^c	4.tr. ^c	1.tr. ^c	2.tr. ^d
Ostala ulaganja, neto	-337,6	-122,2	2.538,2	449,8	937,0	-94,4	-281,7	1.903,9	-590,8	-1.460,8	663,4
1. Sredstva	-689,2	-244,6	-605,6	-154,8	840,7	605,4	-487,4	1.802,3	-1.079,6	-724,5	943,0
1.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,7	0,7	29,2	26,9	0,1	0,0	0,0	26,8	0,2	0,0
1.2. Valuta i depoziti	-505,4	-326,8	-336,5	-334,2	942,5	729,1	-524,9	1.752,6	-1.014,3	-884,0	510,6
1.2.1. Središnja banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2. Opća država	0,0	0,0	2,1	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.3. Druge monetarne finansijske institucije	-417,0	-522,0	-421,0	-129,0	532,3	209,4	-26,1	1.484,2	-1.135,1	-741,2	510,6
1.2.4. Ostali sektori	-88,5	195,1	82,3	-207,6	410,2	519,7	-498,7	268,4	120,8	-142,8	0,0
1.3. Krediti	105,2	-42,6	66,8	84,4	109,0	-25,5	-13,5	191,7	-43,8	-18,2	102,0
1.3.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,9	0,1	-1,5	0,0	-1,5	-0,5	-1,5
1.3.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,9	0,1	-1,5	0,0	-1,5	-0,5	-1,5
1.3.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.2. Druge monetarne finansijske institucije	85,5	-51,0	36,8	2,9	61,8	-17,2	-10,4	192,4	-102,9	-16,9	21,7
1.3.2.1. Dugoročni krediti	63,3	-10,4	-52,9	57,2	-21,3	2,4	-10,8	-19,9	7,0	-2,5	18,8
1.3.2.2. Kratkoročni krediti	22,2	-40,6	89,7	-54,3	83,1	-19,7	0,3	212,3	-109,8	-14,3	2,9
1.3.3. Ostali sektori	19,7	8,4	29,9	81,6	50,0	-8,3	-1,6	-0,7	60,6	-0,8	81,7
1.3.3.1. Dugoročni krediti	-17,4	34,6	9,9	71,4	56,3	0,3	-4,6	-1,2	61,8	1,9	75,5
1.3.3.2. Kratkoročni krediti	37,1	-26,1	20,1	10,2	-6,3	-8,6	3,0	0,5	-1,3	-2,7	6,2
1.4. Trgovinski krediti	-289,0	124,3	-352,3	67,3	-233,3	-88,3	21,4	-152,6	-13,7	179,6	293,6
1.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.2. Ostali sektori	-289,0	124,3	-352,3	67,3	-233,3	-88,3	21,4	-152,6	-13,7	179,6	293,6
1.4.2.1. Dugoročni krediti	-22,2	-2,9	-0,2	-2,6	0,5	0,9	-0,1	-0,3	0,0	0,0	0,0
1.4.2.2. Kratkoročni krediti	-266,8	127,3	-352,1	69,8	-233,8	-89,2	21,5	-152,3	-13,7	179,6	293,6
1.5. Ostala aktiva	0,0	-0,2	15,8	-1,5	-4,4	-10,0	29,6	10,6	-34,6	-2,1	36,8
2. Obveze	-351,6	-122,4	-3.143,8	-604,6	-96,3	699,8	-205,6	-101,6	-488,8	736,2	279,6
2.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2. Valuta i depoziti	-9,3	915,2	-1.973,8	1,7	-460,7	317,4	-452,5	-555,9	230,3	162,5	-98,3
2.2.1. Središnja banka	0,0	-1,0	0,0	83,8	-0,7	18,4	-78,3	16,4	42,9	55,4	-89,5
2.2.2. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.3. Druge monetarne finansijske institucije	-9,3	916,2	-1.973,8	-82,1	-460,0	299,0	-374,2	-572,3	187,5	107,0	-8,8
2.2.4. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Krediti	-412,1	-664,0	-1.396,0	-784,4	168,3	402,0	-198,7	447,1	-482,0	470,2	-149,9
2.3.1. Središnja banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	641,9	183,0
2.3.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.1.1.1. Povučena kreditna sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.1.1.2. Otplate	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	641,9	183,0
2.3.2. Opća država	98,5	161,7	95,5	285,4	261,4	-82,9	-321,9	731,3	-65,1	43,2	-246,7
2.3.2.1. Dugoročni krediti	279,3	161,7	100,1	86,3	461,3	117,1	-321,9	731,3	-65,3	43,4	-246,7
2.3.2.1.1. Povučena kreditna sredstva	824,1	859,3	707,6	831,2	1.363,2	214,2	63,7	847,0	238,3	144,7	54,2
2.3.2.1.2. Otplate	544,9	697,5	607,5	744,9	901,9	97,1	385,6	115,7	303,6	101,3	300,9
2.3.2.2. Kratkoročni krediti	-180,7	0,0	-4,6	199,1	-199,8	-200,0	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0
2.3.3. Druge monetarne finansijske institucije	-161,0	-34,7	-291,6	-522,9	-585,2	-98,6	-116,3	-208,0	-162,3	-314,5	-72,0
2.3.3.1. Dugoročni krediti	-292,9	385,7	-282,6	-568,8	-436,9	-15,4	-85,0	-106,1	-230,5	-291,5	-6,1
2.3.3.1.1. Povučena kreditna sredstva	879,8	1.108,0	729,1	408,4	709,1	213,6	61,0	122,1	312,5	340,3	67,0
2.3.3.1.2. Otplate	1.172,8	722,2	1.011,7	977,2	1.146,0	229,0	146,0	228,1	543,0	631,8	73,1
2.3.3.2. Kratkoročni krediti	132,0	-420,4	-9,0	46,0	-148,3	-83,2	-31,4	-102,0	68,2	-23,0	-66,0
2.3.4. Ostali sektori	-349,6	-791,0	-1.199,8	-547,0	492,1	583,5	239,5	-76,2	-254,6	99,5	-14,2
2.3.4.1. Dugoročni krediti	-935,9	-1.283,7	-1.718,1	-605,5	145,0	432,2	73,3	-229,6	-131,0	114,8	-55,7
2.3.4.1.1. Povučena kreditna sredstva	4.190,1	2.580,1	3.244,6	4.231,6	4.616,9	1.450,8	1.436,0	961,4	768,6	1.014,6	828,6
2.3.4.1.2. Otplate	5.126,0	3.863,8	4.962,7	4.837,1	4.471,9	1.018,6	1.362,7	1.191,0	899,6	899,8	884,3

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^c	2014.				2015.	
						1.tr. ^c	2.tr. ^c	3.tr. ^c	4.tr. ^c	1.tr. ^c	2.tr. ^d
2.3.4.2. Kratkoročni krediti	586,2	492,7	518,2	58,6	347,1	151,3	166,1	153,3	-123,7	-15,2	41,5
2.4. Trgovinski krediti	58,7	-473,2	337,3	155,1	-124,0	-9,1	161,7	33,7	-310,2	168,4	424,5
2.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.2. Ostali sektori	58,7	-473,2	337,3	155,1	-124,0	-9,1	161,7	33,7	-310,2	168,4	424,5
2.4.2.1. Dugoročni krediti	-25,3	-147,5	-34,9	-7,7	-18,8	9,6	3,2	-3,9	-27,7	40,0	9,4
2.4.2.2. Kratkoročni krediti	84,0	-325,8	372,3	162,9	-105,2	-18,7	158,5	37,6	-282,5	128,4	415,1
2.5. Ostale obveze	11,0	99,6	-111,4	23,1	320,0	-10,5	283,9	-26,5	73,0	-64,9	103,3
2.6. Posebna prava vučenja (SDR)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanie Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011., ova pozicija na strani prihoda procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata od nerezidenata. Na strani rashoda rabe se postojeća istraživanja o uslugama koja u sebi sadržavaju dio koji se odnosi na naknade zaposlenicima isplaćene nerezidentima te posebno istraživanje o dohocima isplaćenima nerezidentima za institucije koje nisu uključene u uzorak za istraživanje o uslugama.

Dohoci od izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja odnosno ostalih ulaganja prikazuju se odvojeno. Unutar dohotka od izravnih ulaganja, koji se izračunava na osnovi Statističkog istraživanja Hrvatske narodne banke o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima, posebno se iskazuje podatak o zadržanoj dobiti. Za razliku od podataka o dividendama, podatak o zadržanoj dobiti ne postoji za razdoblje od 1993. do 1996. jer se tada nije posebno iskazivao. Od prvog tromjesečja 2009. statističko praćenje zadržane dobiti uskladeno je s međunarodnim standardima, a svodi se na evidentiranje zadržane dobiti na tromjesečnoj osnovi, u razdoblju u kojem je dobit ostvarena. Prije toga zadržana dobit bila je evidentirana u mjesecu u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu te se tako temeljila na dobiti ostvarenoj prethodne godine. Na osnovi statističkih podataka o dužničkim odnosima s inozemstvom, počevši od 1997., dohodak od izravnih ulaganja uključuje i podatke o kamata za kreditne odnose između vlasničkih izravnog povezanih rezidenata i nerezidenata. Novost kod priručnika BPM6 jest da razlikuje dohodak od tri tipa izravnih ulaganja. To su:

- ulaganje izravnog investitora u subjekt izravnog ulaganja
- obratno ulaganje (odnosi se na obveze izravnog investitora prema subjektu izravnog ulaganja te na potraživanja subjekta izravnog ulaganja svoga izravnog investitora)
- ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća (tokovi dohotka od ulaganja između svih poduzeća koja imaju istoga izravnog investitora).

Pritom treba imati na umu da dividende, povlačenja dohotka kvazidruštava, kamate i sl. mogu biti sadržani u bilo kojem od prethodno navedenih tipova dohotka od ulaganja. Zadržanih zarada nema kod obratnih ulaganja, kao ni kod ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća jer nije ispunjen kriterij za 10% vlasništva.

Priručnik BPM6 donosi pojам superdividenda. Superdividende se opisuju kao isplate dioničarima koje nisu rezultat redovitih poslovnih aktivnosti tijekom poslovne godine za koju se isplaćuju redovne dividende. Superdividende se najbliže mogu približiti definiciji isplata dioničarima na teret zadržanih dobiti

prethodnih godina. Takve isplate treba evidentirati kao povlačenje vlasničkog ulaganja, a ne u sklopu evidentiranja primarnog dohotka. To načelo kod nas vrijedi već duže vrijeme tako da primjenom priručnika BPM6 nije došlo do promjene statističkog tretmana takvih isplata.

Dohodak od vlasničkih portfeljnih ulaganja sastavlja se na osnovi istog istraživanja, dok se podaci o dohotku od dužničkih portfeljnih ulaganja sastavljaju od 1999. na osnovi evidencije kreditnih odnosa s inozemstvom, koja obuhvaća i evidenciju dohotka koja se odnosi na dužničke vrijednosne papire u vlasništvu nerezidenata. Dohodak od ostalih ulaganja obuhvaća obračun kamata prema evidenciji kreditnih odnosa s inozemstvom. Valja spomenuti da je u 2007. došlo do promjene metodologije u dijelu koji se odnosi na evidenciju dohotka od dužničkih ulaganja, i to tako da je uvedeno evidentiranje dohotka na obračunskom načelu. Znači da se dohodak od dužničkih ulaganja odnosno kamate evidentiraju u trenutku njihova obračuna, a ne dospijeća odnosno naplate. U tom smislu došlo je i do revizije podataka od 1999. do 2006. godine. Novost u priručniku BPM6 jest iskazivanje dohotka od ulaganja u investicijske fondove – dividende i zadržane zarade, s protustavkom na finansijskom računu. Tako se i u ovom dijelu uvodi načelo stečenog dohotka. Takav se dohodak još uvjek ne procjenjuje zbog nedostatka svih potrebnih podataka. Dohodak od vlasničkih vrijednosnih papira prema metodologiji i dalje uključuje samo dividende, dok procjena zadržane dobiti za ovaj dio dohotka nije predviđena.

Prema BPM6 kamate se prikazuju bez FISIM-a, dok se vrijednost FISIM-a prikazuje u sklopu finansijskih usluga. Dohodak od pričuva se prema BPM6 prikazuje posebno, a prema BPM5 bio je prikazan unutar dohotka od ostalih ulaganja.

Sekundarni dohodak (prema priručniku BPM5 Tekući transferi) prikazuje se odvojeno za sektor opće države i za ostale sektore.

Evidencija platnog prometa s inozemstvom bila je glavni izvor podataka o tekućim transferima za oba sektora sve do kraja 2010., kada je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, transferi sektora opće države evidentiraju se na osnovi podataka Ministarstva financija i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u slučaju mirovina isplaćenih nerezidentima. Osim poreza i trošarina, mirovina te novčanih pomoći i darova, koji su uključeni u tekuće transfere obaju sektora, sektor opće države obuhvaća još i podatke o međudržavnoj suradnji, a ostali sektori sadržavaju i podatke o radničkim doznakama. Počevši od 2011. godine, pozicija radničke doznake i novčane pomoći i darovi ostalih sektora procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata iz inozemstva i odljevima

Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica^{a,b,c}

u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014. ^d	2014.				2015.	
						1.tr. ^d	2.tr. ^d	3.tr. ^d	4.tr. ^d	1.tr. ^d	2.tr. ^e
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-4.066,9	-2.626,6	-589,9	3.108,2	2.500,9	-11.402,9	-2.844,4	21.322,0	-4.573,8	-9.855,7	67,2
1. Roba, usluge i primarni dohodak (2+5)	-11.777,8	-11.449,8	-9.750,8	-5.437,6	-4.179,1	-12.920,5	-4.275,5	19.364,1	-6.347,2	-12.206,1	-2.251,8
1.1. Prihodi	130.360,5	141.747,4	144.789,3	148.350,5	158.837,5	25.297,1	39.340,1	63.223,8	30.976,4	28.216,0	43.925,7
1.2. Rashodi	142.138,3	153.197,2	154.540,1	153.788,1	163.016,5	38.217,6	43.615,7	43.859,7	37.323,6	40.422,1	46.177,5
2. Roba i usluge (3+4)	-1.287,4	-1.347,4	1.529,5	1.366,8	6.644,1	-10.276,9	-868,8	23.002,0	-5.212,2	-10.460,2	926,0
2.1. Prihodi	123.705,9	134.651,5	137.528,6	141.809,5	152.671,2	23.519,2	37.327,8	61.293,6	30.530,7	25.807,1	41.471,5
2.2. Rashodi	124.993,3	135.998,9	135.999,1	140.442,7	146.027,2	33.796,1	38.196,7	38.291,6	35.742,8	36.267,3	40.545,5
3. Roba	-43.158,8	-47.447,8	-47.339,8	-49.798,6	-48.480,6	-11.840,8	-14.256,3	-12.426,0	-9.957,5	-12.928,1	-13.298,4
3.1. Prihodi	58.715,9	64.996,9	65.193,8	67.554,0	74.465,2	16.862,2	18.185,5	19.598,5	19.819,1	17.941,4	20.708,4
3.2. Rashodi	101.874,7	112.444,7	112.533,6	117.352,6	122.945,9	28.703,0	32.441,8	32.024,4	29.776,7	30.869,5	34.006,7
4. Usluge	41.871,4	46.100,4	48.869,3	51.165,4	55.124,7	1.563,9	13.387,5	35.428,0	4.745,4	2.467,9	14.224,4
4.1. Prihodi	64.990,0	69.654,6	72.334,9	74.255,5	78.206,0	6.657,0	19.142,3	41.695,1	10.711,6	7.865,7	20.763,1
4.2. Rashodi	23.118,6	23.554,2	23.465,5	23.090,1	23.081,3	5.093,1	5.754,9	6.267,1	5.966,2	5.397,9	6.538,8
5. Primarni dohodak	-10.490,5	-10.102,4	-11.280,3	-6.804,3	-10.823,1	-2.643,6	-3.406,7	-3.637,9	-1.135,0	-1.745,8	-3.177,8
5.1. Prihodi	6.654,6	7.095,8	7.260,6	6.541,1	6.166,2	1.777,9	2.012,3	1.930,2	445,7	2.408,9	2.454,2
5.2. Rashodi	17.145,0	17.198,3	18.540,9	13.345,4	16.989,4	4.421,5	5.419,0	5.568,1	1.580,7	4.154,7	5.632,0
6. Sekundarni dohodak	7.710,9	8.823,3	9.161,0	8.545,7	6.679,9	1.517,6	1.431,1	1.957,8	1.773,4	2.350,3	2.319,0
6.1. Prihodi	11.817,8	12.916,4	13.562,0	14.417,0	14.491,0	3.944,9	3.371,4	3.527,8	3.647,0	4.614,8	4.163,1
6.2. Rashodi	4.106,9	4.093,1	4.401,0	5.871,3	7.811,1	2.427,3	1.940,3	1.570,0	1.873,6	2.264,4	1.844,1
B. KAPITALNE TRANSAKCIJE	423,8	281,1	365,0	357,6	405,1	5,8	100,0	63,2	236,1	92,4	290,1
C. FINANSIJSKE TRANSAKCIJE	-9.837,3	-10.484,3	-3.257,9	-3.063,8	-1.410,2	-8.885,6	-2.711,6	12.871,5	-2.684,5	-7.399,5	408,3
1. Izravna ulaganja	-6.822,5	-8.817,7	-8.999,1	-6.240,5	-9.973,7	-2.016,9	-2.760,2	-2.351,1	-2.845,6	-2.235,1	-536,8
1.1. Sredstva	887,1	-1.266,0	-487,2	-915,5	12.033,4	34,5	13.324,5	783,1	-2.108,7	789,7	252,7
1.2. Obveze	7.709,6	7.551,7	8.511,9	5.324,9	22.007,2	2.051,4	16.084,7	3.134,2	736,9	3.024,8	789,5
2. Portfeljna ulaganja	-2.850,9	-4.367,9	-13.162,6	-14.361,0	5.377,9	-48,5	614,3	3.844,2	967,9	-2.972,7	-1.710,6
2.1. Sredstva	2.987,0	-3.682,2	2.323,8	-690,5	3.089,3	-77,0	346,7	1.664,7	1.154,8	524,5	-954,6
2.2. Obveze	5.837,9	685,6	15.486,4	13.670,6	-2.288,6	-28,4	-267,6	-2.179,5	186,8	3.497,2	756,0
3. Financijske izvedenice	1.838,9	554,2	-425,2	151,6	118,0	28,6	-11,1	-15,1	115,5	459,5	77,3
4. Ostala ulaganja	-2.528,3	-780,2	18.967,2	3.358,2	7.109,9	-721,5	-2.140,7	14.497,8	-4.525,7	-11.217,4	5.022,6
4.1. Sredstva	-5.069,4	-1.800,9	-4.620,8	-1.217,1	6.379,9	4.629,2	-3.703,1	13.724,3	-8.270,4	-5.563,9	7.139,8
4.2. Obveze	-2.541,2	-1.020,7	-23.588,0	-4.575,3	-730,0	5.350,7	-1.562,4	-773,6	-3.744,7	5.653,5	2.117,3
5. Medunarodne pričuve HNB-a	525,5	2.927,2	361,8	14.027,9	-4.042,3	-6.127,3	1.586,0	-3.104,3	3.603,3	8.566,2	-2.444,2
D. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-6.194,1	-8.138,8	-3.033,1	-6.529,6	-4.316,2	2.511,5	32,7	-8.513,6	1.653,2	2.363,8	51,0

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanie Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. Primjena nove metodologije nema učinku na saldo tekućeg ni na saldo finansijskog računa platne bilance te su promjene na ovim pozicijama u odnosu na prethodnu objavu rezultat revizije podataka radi kontrole kvalitete i obuhvata. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država. ^d Revidirani podaci. ^e Preliminarni podaci.

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji kreditnih institucija.

fizičkih osoba rezidena u inozemstvo. Naplate po mirovinama procjenjuju se na osnovi raspoloživih podataka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Također, transferi ostalih sektora dopunjaju se podacima istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom koje sadržava poseban dio za eventualne transfere iz inozemstva ili prema inozemstvu. U tekuće se transfere kod sektora opća država također dodaju podaci o uvozu i izvozu robe bez plaćanja, koje dostavlja Državni zavod za statistiku. U razdoblju od 1993. do 1998. tekući transferi ostalih sektora obuhvaćali su i procjenu neregistriranih deviznih doznaka, koja je činila 15% pozitivne razlike između neklasificiranog priljeva i neklasificiranog odljeva sektora kućanstava. Od 1993. do drugog trojmjesečja 1996. Hrvatska narodna banka procjenjivala je i dio odljeva s osnove tekućih transfera. Od 2002. priljevi i odljevi

po tekućim transferima ostalih sektora dopunjaju se podacima specijaliziranoga statističkog istraživanja HNB-a o međunarodnim transakcijama povezanim s uslugama osiguranja. Sredstva primljena od fondova EU-a evidentiraju se na tekućem odnosno kapitalnom računu ovisno o prirodi transakcija na temelju podataka Ministarstva financija. Primjena priručnika BPM6 ne donosi sadržajne novosti u ovom dijelu platne bilance. U prezentacijskom smislu radničke doznake ne sastavljaju se kao posebna stavka, već postaju dijelom osobnih transfera zajedno s ostalim osobnim transferima. Kapitalni račun u dijelu koji se odnosi na kapitalne transfere zasnovao se na evidenciji platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. Od početka 2011. za sastavljanje računa kapitalnih transfера koriste se podaci Ministarstva financija i podaci istraživanja o razmjeni usluga s

inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom. Podaci o eventualnim oprostima dugovanja također su dio kapitalnog računa. Prema priručniku BPM6 rezultati procesa istraživanja i razvoja kao što su patenti i izdavačka prava više se ne smatraju neproizvodnom imovinom, pa se ni njihova kupoprodaja ne prikazuje na kapitalnom računu, već na poziciji usluge istraživanja i razvoja na tekućem računu. Također, prekogranično kretanje imovine i obveza osoba koje mijenjaju rezidentnost ne prikazuje se više kao transfer migranata u sklopu kapitalnih transfera te prestaje uopće biti platnobilančna transakcija. Ako se radi o finansijskoj imovini, ona se evidentira u sklopu ostalih prilagodba.

Inozemna izravna ulaganja obuhvaćaju vlasnička ulaganja, zadržanu dobit i dužničke odnose između vlasnički povezanih rezidenata i nerezidenata. Izravna vlasnička ulaganja jesu ulaganja kojima strani vlasnik stječe najmanje 10% udjela u temeljnog kapitalu trgovackog društva, bez obzira na to je li riječ o ulaganju rezidenta u inozemstvo ili nerezidenta u hrvatske rezidente. Istraživanje Hrvatske narodne banke o inozemnim izravnim ulaganjima započelo je 1997., kada su poduzeća obuhvaćena istraživanjem dostavila i podatke o izravnim vlasničkim ulaganjima za razdoblje od 1993. do 1996. godine. Za isto razdoblje ne postoje podaci o zadržanoj dobiti i ostalom kapitalu izravnih ulaganja u koji se klasificiraju svi dužnički odnosi između povezanih rezidenata i nerezidenata (osim za bankarski sektor) i koji su postali dostupni tek nakon početka provođenja spomenutog istraživanja. Od 1999. podaci o dužničkim odnosima unutar izravnih ulaganja prikupljaju se na osnovi evidencije dužničkih odnosa s inozemstvom. Od 2007. godine pokrenuto je istraživanje o kupoprodaji nekretnina na teritoriju Republike Hrvatske od strane nerezidenata. Obveznici izvješćivanja jesu javni bilježnici koji u svojem redovitom poslovanju saznaju za takve transakcije. Podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih rezidenata u inozemstvu prikupljaju se u sklopu sustava platnog prometa s inozemstvom sve do njegova ukidanja krajem 2010. godine. Od 2011. podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih nerezidenata u inozemstvu prikupljaju se na temelju Prijave o prometu nekretnina u inozemstvu. Te su kupoprodaje također dio izravnih ulaganja.

Kod priručnika BPM6 najvažnija promjena svodi se na način prezentacije – izravna ulaganja više se ne klasificiraju po tzv. smjeru ulaganja (engl. *directional principle*) na izravna ulaganja u zemlju i inozemstvo s dodatnom podjelom na "Claims" i "Liabilities", već se prema BPM6 rabi tzv. načelo imovine/obveza (engl. *assets/liabilities principle*), isto ono koje se već godinama primjenjuje na ostale funkcionalne kategorije na finansijskom računu (portfeljna, ostala ulaganja i finansijski derivati).

Nadalje, izravna ulaganja prema BPM6 dodatno se dijele:

- na izravna ulaganja u poduzeće izravnog ulaganja
- na ulaganja u izravnog ulagača (obratno ulaganje, engl. *reverse investment*)
- na ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća.

Kod tzv. obratnih ulaganja originalni primatelj izravnog ulaganja obavi vlasničko ulaganje u svog ulagatelja, ali koje mora rezultirati vlasničkim udjelom manjim od 10% jer se inače stvara novo izravno ulaganje. Također, uključuje i dužnička ulaganja s obratnim smjerom. Ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća jesu vlasnička ulaganja između poduzeća koja su neizravno vlasnički povezana, također do 10% udjela u vlasništvu, ili dužnička ulaganja između takvih poduzeća. Za dio ulaganja između horizontalno povezanih poduzeća treba reći da se ta vrsta ulaganja identificira u sklopu statistike inozemnog duga od 2009. godine. Od 2014. uvedena je mogućnost identificiranja takvih ulaganja i u sklopu Istraživanja o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima.

Prema BPM6 svi se dužnički odnosi između dva povezana finansijska posrednika tretiraju jednako – izvan izravnih ulaganja odnosno unutar ostalih ili portfeljnih ulaganja. Priručnik BPM5 transakcije s obilježjem tzv. stalnog duga (engl. *permanent debt*) klasificirao je u izravna ulaganja.

BPM6 uvodi pojam *kvazidruštva* koji se odnosi na poduzeća koja proizvode dobra i usluge u stranom gospodarstvu, ali nemaju uspostavljenu zasebnu pravnu osobnost u tom gospodarstvu. Tipovi su kvazidruštava: podružnice, fiktivne rezidentne institucionalne jedinice, multiteritorijalna poduzeća, zajednička ulaganja, partnerstva i sl. U našem slučaju podružnice se u sklopu izravnih ulaganja posebno prate od 2005. godine. Zbog detektiranih ulaganja naših rezidenata u inozemstvu koja se ne realiziraju preko osnovanog poduzeća ili podružnice, već na temelju ugovora s karakteristikama zajedničkog ulaganja, ovaj se oblik također statistički prati od 2014. godine.

Podaci o portfeljnim vlasničkim ulaganjima prikupljaju se iz istog izvora kao i podaci o izravnim vlasničkim ulaganjima. Portfeljna dužnička ulaganja obuhvaćaju sva ulaganja u kratkoročne i dugoročne dužničke vrijednosne papire koja se ne mogu klasificirati u izravna ulaganja. U razdoblju od 1997. do 1998. ti su se podaci prikupljali istraživanjem Hrvatske narodne banke o izravnim i portfeljnim ulaganjima, dok se od 1999. godine uzimaju podaci o dužničkim odnosima s inozemstvom i podaci monetarne statistike za ulaganja banaka. Počevši od 2002. godine, ova se pozicija sastavlja i za investicijske fondove, a od 2004. i za mirovinske fondove. Počevši od 2009., za nadopunu ovih pozicija upotrebljava se i statistika o trgovini vlasničkim i dužničkim vrijednosnim papirima koju dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo, kreditne institucije i investicijska društva koja obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima. Tim podacima nadopunjaju se portfeljna ulaganja u onim dijelovima koji nisu potpuno pokriveni postojećim istraživanjima. Podaci za godine od 2006. do 2009. također su revidirani. Tako su, počevši od 2006., u platnu bilancu uključeni podaci o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima na domaćem tržištu trguju nerezidenti (portfeljna ulaganja, dužnički vrijednosni papiri na strani obveza). Kako je ovdje riječ o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima trguju nerezidenti, stanje ovakvog portfelja na određeni dan znači uvećanje inozemnog duga iako su papiri izdani na domaćem tržištu. Treba napomenuti da se ovakvo načelo već primjenjuje kod vrijednosnih papira naših rezidenata izdanih u inozemstvu, gdje se iznos na ovaj način generiranog duga umanjuje za dio koji otupe rezidenti.

Prema BPM6 vlasnički kapital koji nije u obliku vrijednosnih papira ne uključuje se u portfeljna nego u izravna ili ostala ulaganja, ovisno o tome je li riječ o udjelima većima ili manjima od 10%. Reinvestirana dobit u investicijskom fondu posebno bi se trebala iskazivati u sklopu portfeljnih ulaganja. Neraspodjeljena dobit u investicijskim fondovima tretira se kao obveza prema vlasnicima udjela, a zatim kao reinvestiranje u fond. Stavka reinvestirane dobiti na finansijskom računu (engl. *Equity and investment fund shares, Other financial corporations*) odgovara stavci reinvestirane dobiti investicijskog fonda na računu primarnog dohotka. Praćenja ovakve vrste dohotka još uvijek su u pripremi.

Od prvog tromjesečja 2010. u platnu bilancu uključene su transakcije koje proizlaze iz zaključenih ugovora s obilježjima finansijskih derivata. Izvještajne institucije jesu poslovne banke i druge finansijske institucije, a od četvrtog tromjesečja 2012. izvještajna populacija proširena je i na nefinansijske institucije, koje u ovakve poslove ulaze najčešće radi zaštite od promjene tržišnih uvjeta.

Ostala ulaganja obuhvaćaju sva ostala nespomenuta dužnička ulaganja, osim ulaganja koja čine međunarodne pričuve. Ostala

se ulaganja klasificiraju prema instrumentima, ročnosti i sektorma.

Osim toga, u sklopu ostalih ulaganja priručnik BPM6 donosi poziciju Ostala vlasnička ulaganja, koja podrazumijeva vlasnička ulaganja koja ne zadovoljavaju kriterije za izravno, portfeljno ulaganje ili međunarodne pričuve. Ostala vlasnička ulaganja nikad nisu u obliku vrijednosnih papira pa ih po tome razlikujemo od portfeljnih ulaganja. Budući da sudjelovanje u kapitalu međunarodnih organizacija nije u obliku vrijednosnih papira, klasificira se kao ostala vlasnička ulaganja. U većini slučajeva kapital u kvazidruštвima, npr. u podružnicama ili fiktivnim jedinicama za vlasništvo nekretnina i prirodnih resursa, uključen je u izravna ulaganja, ali ako je udio u vlasništvu manji od 10%, onda je uključen u kategoriju ostalih vlasničkih ulaganja.

Pozicija Valuta i depoziti pokazuje potraživanja rezidenata od inozemstva za stranu efektivu i depozite koji se nalaze u stranim bankama, kao i obveze hrvatskih banaka za depozite u vlasništvu nerezidenata. Izvor podataka za sektore opće države i drugih monetarnih finansijskih institucija jest monetarna statistika, iz koje se na osnovi podataka o stanjima i valutnoj strukturi inozemne aktive i pasive procjenjuju transakcije iz kojih je uklonjen utjecaj tečaja. U razdoblju od 1993. do 1998. podaci o potraživanjima ostalih sektora na ovoj poziciji kompilirali su se na osnovi procjene Hrvatske narodne banke koja se zasnivala na dijelu neto deviznog priljeva stanovništva koji nije klasificiran u tekuće transfere. Od 1999. godine ova pozicija sadržava samo podatke prema tromjesečnim podacima Banke za međunarodne namire, a podaci za četvrtu tromjesečje 2001. i prva dva tromjesečja 2002. odnose se i na učinak promjene valuta država članica EMU-a u euro. Podaci za četvrtu tromjesečje 2008. upotpunjeni su procjenom povlačenja valute i depozita iz finansijskog sustava prouzročenih strahom od učinka svjetske finansijske krize.

Krediti koje su rezidenti odobrili nerezidentima, odnosno inozemni krediti kojima se koriste rezidenti, a odobrili su ih nerezidenti, a koji se ne mogu svrstati u izravna ulaganja ili u trgovinske kredite, svrstani su prema institucionalnim sektorima i ročnosti u odgovarajuće pozicije ostalih ulaganja. Izvor je podataka tih pozicija evidencija Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom.

Trgovinski krediti u razdoblju od 1996. do 2002. obuhvaćaju procjenu Hrvatske narodne banke za avansna plaćanja i odgode plaćanja koja je napravljena na osnovi uzorka najvećih i velikih uvoznika i izvoznika. Podaci o avansima procjenjuju se od 1996., a podaci o kratkoročnim odgodama plaćanja (najprije do 90 dana, zatim do 150 dana, a danas od 8 dana do 1 godine) prikupljaju se od 1999. godine. Od 2003. to je istraživanje

zamijenjeno novim istraživanjem, a podatke za njega obvezna su dostavljati izabrana poduzeća bez obzira na svoju veličinu (stratificirani uzorak). Podaci o odgodama plaćanja s originalnim dospijećem dužim od godine dana preuzimaju se iz evidencije Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom.

Pozicija Ostala ulaganja – Ostala potraživanja i obveze obuhvaća ostala potraživanja i obveze koje nisu uključene u trgovinske kredite i ostale finansijske instrumente, između ostalog uključuje prijevremeno plaćane premije i neisplaćene štete za neživotno osiguranje, potraživanja iz osiguranja po policama životnog osiguranja i mirovinskim shemama te provizije po standardiziranim garancijama (engl. *provision for calls under standardized guarantees*). Ova pozicija sastavlja se na temelju podataka koje dostavljaju osiguravajuća društva i uključuje promjene matematičke pričuve osiguranja života.

Novost u BPM6 jest tretman SDR-a. Alokacija SDR-a zemljama članicama MMF-a prikazuje se kao nastanak obveze primatelja u ostalim ulaganjima (pozicija SDR) s odgovarajućim unosom stavke SDR na poziciji pričuva. Ostala stjecanja i otpuštanja SDR-a prikazuju se kao transakcije pričuvama.

Sektorska podjela portfeljnih i ostalih ulaganja podrazumijeva sektorskiju klasifikaciju rezidenata prema priručnicima ESA 2010 i SNA 2008 te je u potpunosti uskladjena sa sektorskom klasifikacijom bruto inozemnog duga prema domaćim sektorima odnosno međunarodnom investicijskom pozicijom. Sektor opće države obuhvaća sektore središnje države, fonda socijalne sigurnosti i lokalne države. Sektor središnje bankee obuhvaća Hrvatsku narodnu banku. Sektor drugih monetarnih finansijskih institucija obuhvaća kreditne institucije i novčane fondove. Ostali domaći sektori obuhvaćaju sve finansijske institucije i posrednike osim središnje banke i drugih monetarnih finansijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), privatna i javna nefinansijska društva, neprofitne institucije i kućanstva, uključujući obrtnike.

U razdoblju od 1993. do 1998. procjena transakcija u pozicijama međunarodnih pričuva napravljena je tako da su promjene u originalnim valutama pretvorene u američke dolare primjenom prosječnih mjesecnih tečajeva valuta sadržanih u pričuvama. Promjene salda međunarodnih pričuva od 1999. godine izračunavaju se na osnovi računovodstvenih podataka Hrvatske narodne banke.

Od prvog tromjesečja 2013. za ovu poziciju uzimaju se podaci o ostvarenim transakcijama Direkcije za upravljanje međunarodnim pričuvama i deviznom likvidnošću Hrvatske narodne banke.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka^a

na kraju razdoblja, u milijunima eura

Godina	Mjesec	Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke						Devizne pričuve banaka	
		Ukupno	Posebna prava vučenja	Pričuvna pozicija u MMF-u	Zlato	Ukupno	Valuta i depoziti		
2000.	prosinac	3.783,2	158,5	0,2	–	3.624,5	2.763,0	861,5	2.310,7
2001.	prosinac	5.333,6	122,9	0,2	–	5.210,5	3.469,7	1.740,7	4.056,0
2002.	prosinac	5.651,3	2,3	0,2	–	5.648,8	3.787,8	1.861,0	2.581,6
2003.	prosinac	6.554,1	0,7	0,2	–	6.553,2	3.346,0	3.207,2	3.927,1
2004.	prosinac	6.436,2	0,6	0,2	–	6.435,4	3.173,3	3.262,0	4.220,1
2005.	prosinac	7.438,4	0,9	0,2	–	7.437,3	3.834,5	3.602,8	2.938,4
2006.	prosinac	8.725,3	0,7	0,2	–	8.724,4	4.526,9	4.197,5	3.315,0
2007.	prosinac	9.307,4	0,8	0,2	–	9.306,5	4.533,9	4.772,5	4.388,9
2008.	prosinac	9.120,9	0,7	0,2	–	9.120,0	2.001,8	7.118,2	4.644,5
2009.	prosinac	10.375,8	331,7	0,2	–	10.043,9	2.641,4	7.402,6	4.293,9
2010.	prosinac	10.660,3	356,7	0,2	–	10.303,4	3.274,9	7.028,5	3.828,9
2011.	prosinac	11.194,9	360,7	0,2	–	10.834,0	2.730,7	8.103,2	3.463,7
2012.	prosinac	11.235,9	352,8	0,2	–	10.882,9	2.245,8	8.637,1	2.895,3
2013.	prosinac	12.907,5	340,6	0,2	–	12.566,7	3.717,9	8.848,8	2.756,6
2014.	rujan	12.115,6	357,2	0,2	–	11.758,2	2.595,6	9.162,6	4.377,4
	listopad	12.640,6	358,8	0,2	–	12.281,6	3.066,1	9.215,5	3.364,2
	studen	12.473,9	359,3	0,2	–	12.114,4	3.248,8	8.865,5	3.341,8
	prosinac	12.687,6	364,0	0,2	–	12.323,4	3.397,8	8.925,6	3.305,5
2015.	siječanj	11.603,8	380,6	0,2	–	11.222,9	2.566,1	8.656,9	3.271,6
	veljača	12.866,0	378,7	0,2	–	12.487,1	3.839,1	8.648,0	3.056,4
	ožujak	14.157,8	388,6	0,2	–	13.768,9	5.055,3	8.713,6	2.797,0
	travanj	14.736,9	390,4	0,2	–	14.346,3	5.712,4	8.633,9	2.662,1
	svibanj	14.163,1	387,6	0,2	–	13.775,2	4.605,4	9.169,8	2.752,7
	lipanj	13.733,6	387,0	0,2	–	13.346,3	4.184,6	9.161,7	3.223,8
	srpanj	14.990,4	388,2	0,2	–	14.602,0	5.363,4	9.238,6	3.109,4
	kolovoz	14.405,1	380,1	0,2	–	14.024,8	4.754,5	9.270,2	3.485,6

^a Međunarodne pričuve Republike Hrvatske čine samo devizne pričuve HNB-a.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka • Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke iskazuju se u skladu s Priručnikom za sastavljanje platne bilance (Međunarodni monetarni fond, 1993.) i uključuju ona potraživanja Hrvatske narodne banke od inozemstva koja se mogu rabiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Međunarodne pričuve sastoje se od posebnih prava

vučenja, pričuvne pozicije u MMF-u, zlata, strane valute i depozita kod stranih banaka te obveznica i zadužnica.

Devizne pričuve banaka uključuju stranu valutu i depozite domaćih banaka kod stranih banaka. Te su devizne pričuve dopunska rezerva likvidnosti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja.

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost

na kraju razdoblja, u milijunima eura

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.					
						III.	VI.	VII.	VIII.		
Preko 3 mjeseca do 1 godine	Glavnica	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Kamate	-	-	-	-	-	-	-	-		
4. Ukupni kratkoročni neto odjevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3)		-1.234,9	-679,5	-801,8	-1.557,8	-2.128,6	-1.637,2	-1.788,9	-1.781,4	-1.772,6	
III. Potencijalni kratkoročni neto odjevi međunarodnih pričuva (nominalna vrijednost)											
1. Potencijalne devizne obveze		-1.734,2	-1.741,7	-1.311,6	-1.334,0	-760,8	-782,3	-594,7	-596,3	-598,0	
a) Izdane garancije s dospijećem od 1 godine		-1.087,9	-1.005,2	-636,4	-755,4	-271,9	-284,2	-104,1	-105,9	-105,8	
– Hrvatska narodna banka		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
– Središnja država		-1.087,9	-1.005,2	-636,4	-755,4	-271,9	-284,2	-104,1	-105,9	-105,8	
Do 1 mjeseca		-0,2	-8,0	-26,6	-23,0	-8,1	-20,9	-7,1	-7,2	-7,6	
Preko 1 do 3 mjeseca		-438,5	-111,2	-70,3	-74,7	-27,2	-58,4	-2,4	-6,2	-8,1	
Preko 3 mjeseca do 1 godine		-649,2	-885,9	-539,5	-657,6	-236,6	-204,9	-94,6	-92,5	-90,0	
b) Ostale potencijalne obveze		-646,3	-736,5	-675,2	-578,6	-488,9	-498,1	-490,6	-490,3	-492,3	
– Hrvatska narodna banka		-646,3	-736,5	-675,2	-578,6	-488,9	-498,1	-490,6	-490,3	-492,3	
Do 1 mjeseca		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Preko 1 do 3 mjeseca		-646,3	-736,5	-675,2	-578,6	-488,9	-498,1	-490,6	-490,3	-492,3	
Preko 3 mjeseca do 1 godine		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
– Središnja država		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Izdani devizni dužnički vrijed. papiri s opcijom prodaje		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Neiskorišteni okvirni krediti ugovoreni s:		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
– BIS-om (+)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
– MMF-om (+)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih opcija prema domaćoj valutи		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5. Ukupni kratkoročni neto odjevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3+4)		-1.734,2	-1.741,7	-1.311,6	-1.334,0	-760,8	-782,3	-594,7	-596,3	-598,0	
IV. Bilješke											
a) Kratkoročni kunski dug s valutnom klausulom		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Od toga: Središnja država		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
b) Devizni finansijski instrumenti koji se ne honoriraju u devizama		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
c) Založena imovina		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
d) Repo poslovi s vrijednosnim papirima		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
– Posuđeni ili repo i uključeni u Dio I.		-	-0,4	-	0,0	0,0	-674,5	-826,6	-1.659,5	-1.030,6	
– Posuđeni ili repo ali nisu uključeni u Dio I.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
– Primljeni ili stečeni i uključeni u Dio I.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
– Primljeni ili stečeni ali nisu uključeni u Dio I.		1.458,5	136,9	551,3	2.380,1	655,4	2.020,9	1.701,0	3.405,3	3.244,7	
e) Finansijski derivati (neto, po tržišnoj vrijednosti)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
f) Valutna struktura službenih međunarodnih pričuva											
– SDR i valute koje čine SDR		10.660,0	11.194,7	11.235,7	12.907,4	12.687,2	14.157,3	13.732,1	14.989,0	14.403,7	
– Valute koje ne čine SDR		0,3	0,1	0,2	0,1	0,5	0,4	1,5	1,4	1,4	
– Po pojedinim valutama:		USD	2.451,0	2.333,0	2.140,4	2.068,1	2.194,2	3.135,5	3.279,6	3.332,5	3.177,1
		EUR	7.851,8	8.500,6	8.742,1	10.498,4	10.128,4	10.632,5	10.064,9	11.267,7	10.845,9
		Ostale	357,5	361,2	353,4	341,0	365,1	389,7	389,1	390,2	382,0

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost • Međunarodne pričuve i inozemna likvidnost iskazuju se u skladu s Predloškom o međunarodnim pričuvama i inozemnoj likvidnosti, koji je sastavio MMF. Detaljno objašnjenje Predloška nalazi se u materijalu MMF-a *International reserves and foreign currency liquidity: guidelines for a data template*, 2001. Prvi dio Predloška prikazuje ukupnu imovinu Hrvatske narodne banke u konvertibilnoj stranoj valuti. Službene međunarodne pričuve (I. A.) prikazuju one oblike imovine kojima se HNB može u bilo kojem trenutku koristiti za premoščivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Službene međunarodne pričuve uključuju kratkoročne inozemne utržive dužničke vrijednosne papire, efektivni strani novac, devizne depozite po viđenju, devizne oročene

depozite koji se mogu razročiti prije dospijeća, devizne oročene depozite s preostalom dospijećem do godine dana, pričuvnu poziciju u MMF-u, posebna prava vučenja, zlato i obratne repo poslove s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Drugi dio Predloška prikazuje fiksno ugovorene devizne neto obveze Hrvatske narodne banke i središnje države, koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Devizni krediti, dužnički vrijednosni papiri i depoziti (II. 1.) uključuju buduća plaćanja kamata na deviznu obveznu pričuvu banaka kod HNB-a (uključeno je samo plaćanje kamata za idući mjesec), plaćanja budućih dospijeća izdanih blagajničkih zapisa HNB-a u stranoj valuti, buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na kredite primljene od MMF-a, te buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune

indeksi, 2010. = 100

Godina	Mjesec	Nominalni efektivni tečaj kune	Realni efektivni tečaj kune; deflator		Realni efektivni tečaj kune ^b ; deflator	
			Indeks potrošačkih cijena	Indeks proizvođačkih cijena industrije ^a	Jedinični troškovi rada u prerađivačkoj industriji	Jedinični troškovi rada u ukupnom gospodarstvu
2001.	prosinac	106,17	111,95		127,99	123,12
2002.	prosinac	104,88	111,29		129,24	119,79
2003.	prosinac	105,41	112,22		122,31	119,97
2004.	prosinac	102,98	109,35		121,18	115,89
2005.	prosinac	101,96	106,71		114,16	112,55
2006.	prosinac	100,44	105,03		102,97	105,95
2007.	prosinac	98,85	101,00		97,82	100,45
2008.	prosinac	97,85	98,88		100,22	96,17
2009.	prosinac	98,22	98,70		103,97	96,71
2010.	prosinac	102,03	102,71	99,44	98,62	101,73
2011.	prosinac	103,73	105,13	101,25	102,18	102,36
2012.	prosinac	104,36	103,36	101,85	108,13	107,36
2013.	prosinac	103,94	103,83	102,36	107,08	108,42
2014.	listopad	105,06	104,78	104,34		
	studenzi	105,17	105,02	105,08		
	prosinac	105,18	105,80	105,70	114,30	109,32
2015.	siječanj	106,35	106,12	108,82		
	veljača	107,35	107,39	108,35		
	ožujak	107,22	107,30	107,73	113,75	110,81
	travanj	106,66	106,84	107,84		
	svibanj	105,61	105,67	105,51		
	lipanj	105,55	105,98	104,86	113,83 ^c	109,14 ^c
	srpanj	106,01	106,63	106,53		
	kolovoz	105,39	106,29 ^c	106,23 ^c		
	rujan	105,44				

^a Indeks proizvođačkih cijena industrije na nedomačem tržištu za RH raspoloživ je od siječnja 2010. pa je realni efektivni tečaj izračunat na bazi 2010. godine. ^b Prikazane su vrijednosti tromjesečni podatak. ^c Preliminarni podaci

Napomena: Pri ažuriranju serija realnih efektivnih tečajeva kune može doći do promjene podataka za protekla razdoblja.

devizne dugove središnje države. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih terminskih poslova (II. 2.) uključuje buduće naplate (predznak +) ili plaćanja (predznak -) koje rezultiraju iz međuvalutnih swapova između HNB-a i domaćih banaka (privremene prodaje ili privremene kupnje deviza). Ostalo (II. 3.) uključuje buduća plaćanja s osnove repo poslova s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Treći dio Predloška prikazuje ugovorene potencijalne neto devizne obveze Hrvatske narodne banke i središnje države koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Potencijalne devizne obveze (III. 1.) uključuju buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na inozemne kredite za koje jamči središnja država te stanje devizne obvezne pričuve banaka kod HNB-a (uključivanje devizne obvezne pričuve zasniva se na pretpostavkama da u budućnosti neće biti promjena stope ni promjena osnovice za obračun devizne pričuve, koja se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti, osim vlasničkih vrijednosnih papira banke te hibridnih i podređenih instrumenata). Neiskorišteni okvirni krediti prikazuju potencijalne priljeve (predznak +) ili odljeve (predznak -) koji bi nastali korištenjem tih kredita.

Cetvrti dio Predloška prikazuje bilješke. Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom (IV. a)) prikazuje obveze na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug

Republike Hrvatske, koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Založena imovina (IV. c)) prikazuje oročene devizne depozite s ugovorenim dospijećem dužim od 3 mjeseca iz stavke I. B., koji također čine zalog. Repo poslovi s vrijednosnim papirima prikazuju vrijednost kolateralala koji su predmet repo poslova i obratnih repo poslova s vrijednosnim papirima, kao i način evidentiranja tih poslova u Predlošku.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune • Indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih nominalnih tečajeva kune prema odabranim valutama glavnih trgovinskih partnera. Valute glavnih trgovinskih partnera i njihovi ponderi određeni su na osnovi strukture uvoza i izvoza robe prerađivačke industrije, pri čemu ponderi odražavaju izravnu uvoznu konkureniju, izravnu izvoznu konkureniju i izvoznu konkureniju na trećim tržištima (vidi Okvir 2. Biltena HNB-a broj 165, 2011.). Skupinu zemalja za formiranje indeksa efektivnih tečajeva kune čini 20 zemalja partnera, a to su: a) iz europodručja osam zemalja: Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Nizozemska, Slovenija i Španjolska; b) iz EU-a, a izvan europodručja, pet zemalja: Češka, Madžarska, Poljska, Švedska i Velika Britanija te c) izvan EU-a sedam zemalja: Bosna i Hercegovina, Japan, Kina, SAD, Srbija, Švicarska i Turska. Ponderi koji se pridružuju pojedinim zemljama u izračunu efektivnih tečajeva kune jesu ponderi koji se mijenjaju s vremenom (engl. *time varying weights*), a izračunati su tako da odražavaju prosječnu strukturu vanjske trgovine RH

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima^{a,b}

u milijunima eura

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.*	IV.*	V.*	VI.
5. Izravna ulaganja	6.136,5	5.017,4	5.386,2	5.698,5	6.380,1	6.657,1	6.775,8	6.800,4	6.718,1
Dužničke obveze prema nerezidentnim izravnim ulagateljima	4.131,0	4.143,1	4.082,4	3.521,6	3.781,1	3.813,3	3.922,4	3.933,2	3.958,6
Dužničke obveze prema nerezidentima u koje je izvršeno izravno ulaganje	366,7	175,5	164,5	159,5	250,5	272,2	278,4	270,4	182,1
Dužničke obveze prema horizontalno povezanim poduzećima	1.638,7	698,9	1.139,4	2.017,4	2.348,4	2.571,6	2.575,0	2.596,8	2.577,4
Ukupno	46.908,4	46.397,2	45.297,2	45.958,4	46.663,8	49.166,0	49.717,2	49.257,5	48.913,1
Od toga: Kružna izravna ulaganja ^c	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Dodatak:									
Kašnjenja glavnice i kamata	1.235,2	1.303,2	1.589,0	1.903,3	2.037,0	2.018,5	2.021,4	2.039,5	2.065,3
Opća država	0,9	0,0	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Središnja banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kreditne institucije	12,2	11,8	11,6	16,6	17,4	10,0	9,9	10,7	11,2
Ostali domaći sektori	1.064,8	1.037,3	1.290,7	1.517,9	1.655,3	1.715,7	1.718,3	1.730,8	1.730,8
Izravna ulaganja	157,3	254,1	285,8	368,0	363,5	292,1	292,5	297,1	322,5

^a Od 31. listopada 2014. cijela serija podataka o bruto inozemnom dugu revidirana je na način da se temelji na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanie Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklassificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država. ^c Podaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. round tripping) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specificirani učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije Izravna ulaganja.

tijekom tri uzastopne godine (više o tome vidi u Okviru 3. Biltena HNB-a broj 205, 2014.). Posljednje referentno razdoblje za izračun pondera je razdoblje 2010. – 2012. Serije baznih indeksa preračunate su na bazi 2010. godine.

Indeks nominalnoga efektivnog tečaja agregatni je pokazatelj prosječne vrijednosti domaće valute prema košarici stranih valuta. Povećanje indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune u određenom razdoblju pokazatelj je deprecijacije tečaja kune prema košarici valuta i obratno. Indeks realnoga efektivnog tečaja ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih tečajeva kune korigiranih odgovarajućim indeksima relativnih cijena ili troškova (odnos indeksa cijena ili troškova u zemljama partnerima i domaćih cijena). Za deflacioniranje se primjenjuju indeksi proizvođačkih cijena industrije, indeksi potrošačkih cijena, odnosno harmonizirani indeksi potrošačkih cijena za zemlje članice EU-a i indeksi jediničnih troškova rada u ukupnom gospodarstvu i preradivačkoj industriji. Serija indeksa proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu za Hrvatsku raspoloživa je od siječnja 2010. Serija potrošačkih cijena u Hrvatskoj konstruirana je tako da se do prosinca 1997. godine primjenjuju indeksi cijena na malo, a od siječnja 1998. indeksi potrošačkih cijena. Podaci o jediničnim troškovima rada nisu dostupni za sve zemlje, pa je košarica zemalja za izračun realnoga efektivnog tečaja kune uz jedinične troškove rada u ukupnom gospodarstvu i preradivačkoj industriji sužena na 15 odnosno 13 zemalja trgovinskih partnera – sve zemlje trgovinski partneri (dakle njih 20) bez Švicarske, Turske, Kine, BiH i Srbije, odnosno bez spomenutih pet te Belgije i Japana. Jedinični troškovi rada za Hrvatsku izračunati su kao omjer naknada po zaposlenom u tekućim cijenama i proizvodnosti rada u stalnim cijenama (više o izračunu jediničnih troškova rada vidi u Okviru 1. Biltena HNB-a broj 141, 2008.). Podaci o realnom efektivnom tečaju za posljednji su mjesec preliminarni. Također su moguće određene korekcije prijašnjih podataka u skladu s naknadnim izmjenama podataka o deflatorima koji se primjenjuju u izračunu indeksa realnoga efektivnog tečaja kune.

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim

sektorima • Bruto inozemni dug obuhvaća sve obveze rezidencijalne na osnovi: dužničkih vrijednosnih papira izdanih na inozemnim tržištima (po nominalnoj vrijednosti), kredita (uključujući repo ugovore) neovisno o ugovorenom dospijeću, depozita primljenih od nerezidenata te trgovinskih kredita primljenih od nerezidenata s ugovorenim dospijećem dužim od 180 dana (do 11. srpnja 2001. taj je rok iznosio 90 dana, a do 31. prosinca 2002. 150 dana), a od prosinca 2005. obuhvaća i obveze rezidencijalne na osnovi ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire izdane na domaćem tržištu. Struktura inozemnog duga prikazuje se po domaćim sektorima, odnosno sektorima dužnika, što podrazumijeva sektorskiju klasifikaciju rezidencijalne prema priručnicima ESA 2010 i SNA 2008. Sektor opće države obuhvaća središnju državu, fondove socijalne sigurnosti i lokalnu državu. Sektor središnje banke prikazuje dugove Hrvatske narodne banke. Sektor drugih monetarnih financijskih institucija prikazuje dugove kreditnih institucija i novčanih fondova. Ostali domaći sektori prikazuju dugove svih financijskih institucija osim monetarnih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), privatnih i javnih nefinancijskih društava, ne-profitnih institucija koje služe kućanstvima te kućanstvima, uključujući poslodavce i samozaposlene. Izravna ulaganja prikazuju dužničke transakcije između kreditora i dužnika ostalih sektora, koji su međusobno ulagački povezani, po smjeru ulaganja. Unutar svakog sektora (osim izravnih ulaganja) podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospijeću, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza. Pritom je ročnost instrumenata koji se uključuju u poziciju Gotovina i depoziti za sektor drugih monetarnih institucija raspoloživa od početka 2004. godine te se za prethodna razdoblja ova pozicija u cijelosti iskazuje kao dugoročna. Stanje bruto inozemnog duga uključuje buduće otplate glavnice, obračunate nedospjele kamate te nepodmirene dospijele obveze s osnove glavnice i kamata. Stanja duga iskazuju se prema srednjem deviznom tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Objavljeni podaci preliminarni su do objave konačnih podataka platne bilance za izvještajno tromjesečeje.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor u milijunima eura

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.*	IV.*	V.*	VI.
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	32.155,4	31.793,7	30.113,9	29.232,1	28.812,8	29.248,2	29.431,5	29.519,0	29.268,5
Ostala ulaganja	26.384,1	26.984,8	24.728,8	23.534,7	22.433,9	22.616,4	22.681,0	22.743,9	22.576,1
Kratkoročno	3.961,7	4.747,2	3.132,6	2.919,0	2.642,6	2.708,7	2.690,2	2.749,4	2.554,7
Gotovina i depoziti	2.185,4	3.273,4	1.448,3	1.710,9	1.487,6	1.582,0	1.684,7	1.822,1	1.606,5
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,1	0,1	0,0	24,5	28,9	29,0	29,1	54,9
Krediti	1.720,9	1.303,7	1.468,7	1.068,4	1.025,9	987,6	855,3	781,8	777,9
Trgovački krediti	30,9	34,2	178,1	115,2	77,7	82,3	89,1	87,2	87,2
Ostale obveze	24,5	135,8	37,2	24,4	26,9	27,9	32,1	29,2	28,2
Dugoročno	22.422,4	22.237,6	21.596,2	20.615,7	19.791,3	19.907,7	19.990,8	19.994,5	20.021,4
Gotovina i depoziti	4.586,9	4.396,8	4.255,9	3.840,9	3.631,4	3.804,0	3.780,8	3.787,3	3.783,7
Dužnički vrijednosni papiri	332,2	432,5	1.302,0	1.281,4	858,5	884,3	872,5	881,4	887,1
Krediti	17.480,6	17.386,3	16.002,9	15.433,1	15.220,1	15.087,5	15.204,5	15.188,7	15.205,0
Trgovački krediti	21,6	21,1	12,6	57,9	79,2	129,7	130,7	134,8	143,3
Ostale obveze	1,1	0,9	22,8	2,4	2,0	2,2	2,2	2,3	2,3
Izravna ulaganja	5.771,3	4.808,8	5.385,1	5.697,4	6.379,0	6.631,8	6.750,5	6.775,1	6.692,3
Kratkoročno	645,3	659,8	251,7	174,3	191,7	178,1	191,5	208,4	317,9
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	645,3	659,8	251,7	174,3	191,7	178,1	191,5	208,4	317,9
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	5.126,0	4.149,0	5.133,4	5.523,1	6.187,3	6.453,7	6.559,1	6.566,6	6.374,4
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	5.123,0	4.145,4	5.123,5	5.504,7	6.178,3	6.444,8	6.550,1	6.557,6	6.365,4
Trgovački krediti	3,0	3,6	9,9	18,4	9,0	8,9	9,0	9,0	9,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno	46.908,4	46.397,2	45.297,2	45.958,4	46.663,8	49.166,0	49.717,2	49.257,5	48.913,1
Od toga: Kružna izravna ulaganja ^b	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Dodatak:									
Kašnjenja glavnice i kamata	1.235,2	1.303,2	1.589,0	1.903,3	2.037,0	2.018,5	2.021,4	2.039,5	2.065,3
Dug javnog sektora	73,2	76,4	40,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor	0,0	0,0	0,0	22,6	7,2	6,9	6,8	6,7	6,7
Dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	1.162,0	1.226,7	1.548,1	1.879,8	2.028,9	2.010,8	2.013,8	2.031,9	2.057,7

^a Od 31. listopada 2014. cijela serija podataka o bruto inozemnom dugu revidirana je na način da se temelji na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanie Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. round tripping) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specificirani učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije izravna ulaganja.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor • Tablica prikazuje bruto inozemni dug strukturiran s obzirom na ulogu javnog sektora. Javni sektor pritom obuhvaća opću državu, središnju banku, javne financijske institucije i javna nefinancijska društva. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor čine inozemni dugovi

subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje je jamstvo izdao bilo koji subjekt iz javnog sektora. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor čine inozemni dugovi subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje ne postoji jamstvo javnog sektora. Vrednovanje pozicija provedeno je jednako kao u Tablici H12.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima^{a,b}
u milijunima eura

	Bruto inozemni dug 30.6.15.	Trenutačno dospijeće/ kašnjenja	Projekcija otplate glavnice											
			3.tr.15. ^c	4.tr.15.	1.tr.16.	2.tr.16.	2015. ^c	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	
1. Opća država	16.329,8	0,8	426,3	297,1	291,8	264,5	723,4	1.034,3	2.220,0	909,2	2.117,6	1.549,5	1.610,2	6.164,9
Kratkoročno	24,1	0,0	8,0	1,7	12,8	1,5	9,7	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	24,1	0,0	8,0	1,7	12,8	1,5	9,7	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	16.305,8	0,8	418,2	295,4	278,9	263,0	713,7	1.020,0	2.220,0	909,2	2.117,6	1.549,5	1.610,2	6.164,9
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	10.273,1	0,0	170,5	87,1	9,7	3,7	257,5	181,1	1.509,1	428,1	1.267,4	1.127,5	1.222,8	4.279,7
Krediti	6.032,6	0,8	247,8	208,4	269,3	259,3	456,2	838,9	710,9	481,1	850,2	422,0	387,4	1.885,2
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Središnja banka	1.276,3	0,0	892,2	0,0	0,0	0,0	892,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	384,1
Kratkoročno	892,2	0,0	892,2	0,0	0,0	0,0	892,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	51,8	0,0	51,8	0,0	0,0	0,0	51,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	840,3	0,0	840,3	0,0	0,0	0,0	840,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	384,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	384,1
Posebna prava vučenja (alokacija)	384,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	384,1
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Druge monetarne finansijske institucije	8.151,1	11,2	1.765,4	657,7	488,7	488,7	2.423,1	1.620,8	2.128,1	707,3	409,1	265,5	121,9	464,0
Kratkoročno	1.995,8	10,7	1.543,9	183,0	129,1	129,1	1.726,9	258,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	1.631,0	1,0	1.291,9	142,1	98,0	98,0	1.434,0	196,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	335,9	0,5	232,2	40,9	31,1	31,1	273,1	62,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	28,9	9,1	19,7	0,0	0,0	0,0	19,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	6.155,3	0,6	221,5	474,7	359,6	359,6	696,2	1.362,6	2.128,1	707,3	409,1	265,5	121,9	464,0
Gotovina i depoziti	3.801,1	0,3	142,0	419,1	309,5	309,5	561,1	871,2	1.211,4	443,7	351,0	193,2	35,4	133,8
Dužnički vrijednosni papiri	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	2.349,2	0,3	77,4	55,5	50,1	50,1	132,9	491,3	913,9	263,6	58,1	72,3	86,6	330,2
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	2,3	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	2,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Ostali domaći sektori	16.437,8	1.730,8	1.077,6	1.787,8	680,2	912,6	2.865,5	3.282,4	2.216,2	1.078,7	1.358,7	1.687,4	350,5	1.867,6
Kratkoročno	584,2	92,9	231,9	54,1	155,5	49,7	286,0	205,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	54,9	0,0	0,0	29,7	0,0	25,2	29,7	25,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	442,0	92,9	231,9	24,4	68,3	24,5	256,3	92,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	87,2	0,0	0,0	0,0	87,2	0,0	0,0	87,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	15.853,6	1.637,9	845,7	1.733,7	524,7	862,9	2.579,4	3.077,2	2.216,2	1.078,7	1.358,7	1.687,4	350,5	1.867,6
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	1.586,8	0,0	40,8	8,4	0,0	0,6	49,2	5,2	682,0	1,5	270,9	576,0	0,0	2,0
Krediti	14.070,9	1.631,2	769,8	1.655,5	511,8	854,1	2.425,3	3.045,1	1.478,4	1.075,8	1.087,6	1.111,4	350,5	1.865,6

	Bruto inozemni dug 30.6.15.	Trenutač- no dos- pijeće/ kašnjenja	Projekcija otplate glavnice										
			3.tr.15. ^c	4.tr.15.	1.tr.16.	2.tr.16.	2015. ^c	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Trgovački krediti	195,9	6,7	35,2	69,8	12,9	8,2	105,0	26,9	55,8	1,4	0,2	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Izravna ulaganja	6.718,1	322,5	504,7	1.101,5	286,1	480,4	1.606,3	1.390,9	918,5	421,3	384,9	385,8	58,6
Dužničke obveze prema nerezidentnim izravnim ulagateljima	3.958,6	260,3	316,3	783,6	81,0	393,3	1.099,9	969,4	634,8	146,4	215,3	157,5	46,1
Dužničke obveze prema nerezidentima u koje je izvršeno izravno ulaganje	182,1	18,3	23,2	42,8	8,9	4,6	65,9	21,0	13,0	50,2	3,1	3,5	1,0
Dužničke obveze prema horizontalno povezanim poduzećima	2.577,4	43,9	165,3	275,2	196,2	82,4	440,5	400,5	270,6	224,7	166,6	224,8	11,6
Ukupno	48.913,1	2.065,3	4.666,3	3.844,2	1.746,7	2.146,1	8.510,5	7.328,4	7.482,8	3.116,4	4.270,3	3.888,2	2.141,3
Dodatak: Procjena plaćanja kamata			134,4	283,2	287,7	338,1	417,5	1.217,3	1.049,3	884,5	794,3	652,8	373,2
													1.237,7

^a Od 31. listopada 2014. podaci bruto inozemnog duga temelje se na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Projekcija otplate bruto inozemnog duga uključuje projekciju otplate glavnice i obračunatih nedospjelih kamata. ^c Projekcije otplata za ovo tromjesečje i godinu odnose se na razdoblje od datuma stanja bruto duga do kraja navedenog tromjesečja odnosno godine.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima • Tablica prikazuje stanje bruto inozemnog duga i projekciju otplate bruto duga te procijenjena plaćanja kamata po srednjem tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Struktura tablice po sektorima, izvornom dospijeću i instrumentima slijedi strukturu Tablice H12. Za monetarne finansijske institucije buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi dostupnih podataka monetarne statistike o planu naplate kamata. Za ostale

sektore buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi do- stavljenih planova otplate i referentne kamatne stope koja vrijedi na izvještajni datum. Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata, koje su sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u razdoblju dospjeća prve rate ka- mata te, posljedično, umanjuje iznose procijenjene prve otplate kamata.

Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora^{a,b}
u milijunima eura

	2010. XII.	2011. XII.	2012. XII.	2013. XII.	2014. XII.	2015.			
						III.*	IV.*	V.*	VI.
4.5. Kućanstva	211,9	213,0	206,7	176,0	162,4	161,2	160,4	159,1	158,0
Kratkoročno	7,0	6,0	5,4	0,1	0,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	7,0	6,0	5,4	0,1	0,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	205,0	207,1	201,3	175,9	162,4	159,2	158,4	157,1	156,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	204,8	207,1	201,3	170,1	162,4	159,2	158,4	157,1	156,0
Trgovački krediti	0,1	0,0	0,0	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.6. Nefitne institucije koje služe kućanstvima	2,6	4,8	9,4	5,3	19,4	22,7	22,2	22,3	25,6
Kratkoročno	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročno	2,6	4,8	9,4	5,2	19,4	22,7	22,2	22,3	25,6
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	2,6	4,8	9,4	5,2	19,4	22,7	22,2	22,3	25,6
Trgovački krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno	18.463,2	17.723,3	17.320,3	16.456,2	16.282,7	16.424,7	16.466,8	16.393,2	16.437,8
Dodatak:									
1. Kašnjenja glavnice i kamata	1.064,8	1.037,3	1.290,7	1.517,9	1.655,3	1.715,7	1.718,3	1.730,8	1.730,8
Ostala javna finansijska društva osim monetarnih finansijskih institucija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostala privatna finansijska društva osim monetarnih finansijskih institucija	16,3	9,3	33,1	33,4	35,6	35,4	34,6	40,4	36,0
Javna nefinansijska društva	72,2	75,7	40,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Privatna nefinansijska društva	976,4	952,3	1.217,5	1.484,4	1.619,6	1.680,1	1.683,5	1.690,3	1.694,7
Kućanstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nefitne institucije koje služe kućanstvima	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. vaznizravna ulaganja uključena u poziciju									
4.2. Ostala privatna finansijska društva osim monetarnih finansijskih institucija ^c	1.665,5	1.487,9	1.418,7	1.490,8	1.534,3	1.555,6	1.559,2	1.533,9	1.551,5

^a Od 31. listopada 2014. cijela serija podataka o bruto inozemnom dugu revidirana je na način da se temelji na novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanje Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklassificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država. ^c Kvalitativna ulaganja: Dug rezidenta sektora drugih finansijskih posrednika prema nerezidentima istog sektora s kojima ujedno imaju zasnovan izravni vlasnički odnos, ali njihovi dužnički odnosi prema važećoj metodologiji nisu dijelom duga unutar izravnih ulaganja nego unutar ostalih sektora.

Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora •
Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora prikazuje inozemne dugove svih finansijskih institucija osim monetarnih finansijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), javnih i privatnih nefinansijskih društava, nefitnih institucija

koje služe kućanstvima te kućanstva, uključujući poslodavce i samozaposlene. Unutar svakog sektora podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospijeću, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza.

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica^{a,b,c}

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2014.				2015.	
						1.tr.	2.tr.	3.tr.	4.tr.	1.tr. ^d	2.tr. ^e
1. Stanje međunarodnih ulaganja, neto	-42.466,5	-40.723,0	-39.601,0	-38.485,7	-38.097,4	-39.553,7	-40.097,0	-38.035,1	-38.097,4	-38.652,2	-39.001,1
2. Imovina	23.826,0	23.577,5	23.580,1	24.632,6	27.925,9	24.257,4	25.947,7	28.496,0	27.925,9	30.446,1	30.228,8
2.1. Izravna ulaganja	3.663,9	3.680,0	3.511,1	3.283,5	4.639,7	3.123,6	4.894,4	5.042,8	4.639,7	4.807,0	4.828,4
2.2. Portfeljna ulaganja	3.659,1	2.988,1	3.367,2	3.477,7	3.906,6	3.367,1	3.512,8	3.749,7	3.906,6	4.174,4	3.986,2
2.2.1. Vlasnička ulaganja	1.351,9	1.307,2	1.503,2	1.724,1	1.853,6	1.559,4	1.750,5	1.812,2	1.853,6	2.091,0	2.066,1
2.2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	2.307,2	1.680,9	1.864,1	1.753,7	2.053,0	1.807,7	1.762,3	1.937,5	2.053,0	2.083,5	1.920,0
2.2.2.1. Dugoročna	1.431,0	1.074,3	1.365,7	1.185,1	1.771,7	1.215,5	1.170,1	1.595,2	1.771,7	1.848,5	1.722,0
2.2.2.2. Kratkoročna	876,2	606,6	498,3	568,6	281,3	592,2	592,2	342,2	281,3	234,9	198,0
2.3. Financijski derivati	14,2	204,5	145,8	16,7	474,5	12,4	37,1	370,2	474,5	1.731,0	1.527,6
2.4. Ostala ulaganja	5.828,6	5.510,0	5.320,1	4.947,3	6.217,4	5.654,2	5.168,7	7.217,8	6.217,4	5.575,9	6.153,2
2.4.1. Ostala vlasnička ulaganja	1,8	2,4	3,1	32,2	58,9	32,2	32,6	32,4	58,9	56,9	57,4
2.4.2. Valuta i depoziti	5.304,5	4.989,5	4.616,4	4.182,3	5.309,9	4.927,8	4.426,1	6.265,1	5.309,9	4.643,7	5.090,5
2.4.3. Krediti	430,8	420,8	531,3	626,1	752,2	594,8	582,6	787,6	752,2	772,8	866,7
2.4.4. Trgovinski krediti	80,5	85,7	142,0	80,8	74,5	84,6	82,9	76,4	74,5	82,5	81,7
2.4.5. Ostala imovina	11,0	11,5	27,3	25,8	21,8	14,8	44,5	56,4	21,8	20,0	56,9
2.5. Devizne pričuve	10.660,2	11.194,8	11.235,9	12.907,4	12.687,7	12.100,0	12.334,7	12.115,6	12.687,7	14.157,7	13.733,6
3. Obveze	66.292,5	64.300,5	63.181,1	63.118,4	66.023,3	63.811,1	66.044,7	66.531,1	66.023,3	69.098,3	69.230,0
3.1. Izravna ulaganja	24.587,9	22.173,8	22.451,5	21.924,3	24.843,0	21.868,6	24.593,9	25.097,3	24.843,0	25.603,4	26.157,2
3.2. Portfeljna ulaganja	7.144,2	7.237,1	9.151,6	10.681,4	11.374,3	10.687,0	10.860,2	11.080,4	11.374,3	12.683,0	12.594,1
3.2.1. Vlasnička ulaganja	738,0	595,7	461,7	479,2	637,2	488,6	601,0	660,7	637,2	657,9	652,4
3.2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	6.406,1	6.641,4	8.689,9	10.202,2	10.737,0	10.198,3	10.259,2	10.419,7	10.737,0	12.025,1	11.941,6
3.2.2.1. Dugoročna	5.937,8	6.483,4	8.572,5	10.132,6	10.628,9	10.023,2	10.096,9	10.395,1	10.628,9	11.959,6	11.862,6
3.2.2.2. Kratkoročna	468,3	158,1	117,3	69,6	108,1	175,1	162,3	24,6	108,1	65,5	79,0
3.3. Financijski derivati	194,6	151,3	356,9	455,0	259,4	516,8	473,9	301,9	259,4	328,1	225,4
3.4. Ostala ulaganja	34.365,8	34.738,3	31.221,1	30.057,7	29.546,7	30.738,7	30.116,7	30.051,4	29.546,7	30.483,8	30.253,3
3.4.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.4.2. Valuta i depoziti	6.795,2	7.699,0	5.731,3	5.668,4	5.242,8	5.987,7	5.560,5	5.011,3	5.242,8	5.567,2	5.483,9
3.4.3. Krediti	26.865,0	26.372,5	24.766,6	23.730,0	23.692,7	24.099,4	23.894,1	24.384,1	23.692,7	24.231,0	24.071,0
3.4.4. Trgovinski krediti	323,8	170,1	312,2	294,5	221,0	284,5	281,5	271,1	221,0	269,8	283,1
3.4.5. Ostale obveze	25,6	136,6	60,0	26,9	29,0	26,0	36,3	30,4	29,0	30,1	31,2
3.4.6. Posebna prava vučenja	356,1	360,0	351,0	338,0	361,3	341,1	344,3	354,5	361,3	385,7	384,1

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanie Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i u inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c U cijeloj seriji podataka HBOR je reklassificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^d Revidirani podaci. ^e Preliminarni podaci

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica • Tablica se sastavlja u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u Priručniku za platnu bilancu. Od 1993. do kraja 2013. stanje međunarodnih ulaganja sastavlja se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u 5. izdanju priručnika za sastavljanje platne bilance (priručnik BPM5), dok se, počevši s 2014. godinom, stanje međunarodnih ulaganja sastavlja prema 6. izdanju priručnika (priručnik BPM6). Također, s početkom primjene BPM6, prema novoj metodologiji rekonstruirane su i povijesne serije podataka za godine 1999. – 2013.

Izvori su podataka izvješća banaka, trgovackih društava, Hrvatske narodne banke i Zagrebačke burze.

Međunarodna ulaganja Republike Hrvatske i u Republiku Hrvatsku iskazuju se u eurima (EUR) i američkim dolarima (USD). Preračunavanje vrijednosti iz izvornih valuta u izvještajne obavljaju se primjenom srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke na izvještajni datum.

Podaci o inozemnim izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima kompiliraju se na temelju tržišnih cijena gdje god su one raspoložive. U dijelu koji se odnosi na ulaganja u Republiku Hrvatsku primjenjuju se tržišne cijene na posljednji dan izvještajnog razdoblja preuzete sa Zagrebačke burze, a u dijelu koji se odnosi na ulaganja u inozemstvo izvještajne jedinice obveznici istraživanja o izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima obvezne su prikazivati vrijednosti svojih vlasničkih udjela u inozemstvu koristeći se tržišnim cijenama. Tamo gdje to nije moguće, primjenjuju se knjigovodstvene vrijednosti ukupnoga kapitala poduzeća u vlasništvu izravnih ili portfeljnih ulagača, bilo da je riječ o ulaganjima u Republiku Hrvatsku ili u inozemstvo (metoda own funds at book value).

Sektorska podjela portfeljnih i ostalih ulaganja podrazumijeva sektorskiju klasifikaciju rezidenata prema priručnicima ESA 2010 i SNA 2008 te je u potpunosti usklađena sa sektorskom klasifikacijom bruto inozemnog duga prema domaćim sektorima odnosno platnom bilancom. Sektor opće države

obuhvaća sektore središnje države, fondova socijalne sigurnosti i lokalne države. Sektor središnje banka obuhvaća Hrvatsku narodnu banku. Sektor drugih monetarnih finansijskih institucija obuhvaća kreditne institucije i novčane fondove. Ostali domaći sektori obuhvaćaju sve finansijske institucije i posrednike osim središnje banke i drugih monetarnih finansijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), privatna i javna nefinansijska društva, neprofitne institucije i kućanstva, uključujući obrtnike.

Pozicije Portfeljna dužnička ulaganja kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju podatke o ulaganjima rezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali nerezidenti (sredstva) i ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali rezidenti (obvezne). Podaci o tim ulaganjima zasnovani su na registru inozemnih kredita Hrvatske narodne banke i podacima monetarne statistike.

Podaci o portfeljnim vlasničkim i dužničkim ulaganjima upotpunjaju se podacima koje dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo, kreditne institucije i investicijska društva koja obavlaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima, posebno u dijelu Sredstava ostalih sektora.

Od prvog tromjesečja 2010. u platnu bilancu uključena su stanja pozicija zaključenih ugovora s obilježjima finansijskih derivata. Izvještajne su institucije kreditne institucije i druge finansijske institucije, a od četvrtog tromjesečja 2012. izvještajna populacija proširena je i na nefinansijska društva, koja u ovakve poslove ulaze najčešće radi zaštite od promjene tržišnih uvjeta.

U sklopu ostalih ulaganja priručnik BPM6 donosi poziciju Ostala vlasnička ulaganja, koja podrazumijeva vlasnička ulaganja koja ne zadovoljavaju kriterije za izravno, portfeljno ulaganje ili međunarodne pričuve. Ova pozicija uključuje i sudjelovanje u kapitalu međunarodnih organizacija.

Pozicija Ostala ulaganja – Valuta i depoziti kod Imovine pokazuje stanja ukupnih likvidnih deviznih sredstava kreditnih institucija ovlaštenih za poslovanje s inozemstvom umanjena za dio deviznih sredstava koja kreditne institucije deponiraju kao

dio obvezne pričuve. Osim potraživanja kreditnih institucija od inozemstva, prikazana su i potraživanja sektora opće države od inozemstva. Izvor su podataka izvješća države i kreditnih institucija. Za ostale sektore upotrebljavaju se tromjesečni podaci Banke za međunarodne namire. Pozicija Ostala ulaganja – Valuta i depoziti kod Obveza pokazuje stanja ukupnih deviznih i kunskih obveza prikazanih sektora prema inozemstvu na osnovi tekućih računa, oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom, depozita po viđenju te depozitnog novca. Izvor su podataka izvješća kreditnih institucija.

Pozicije Ostala ulaganja – Krediti kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju podatke o odobrenim i primljenim kreditima između rezidenata i nerezidenata grupirane po sektorima. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicije Ostala ulaganja – Trgovinski krediti kod Imovine i kod Obveza obuhvaćaju potraživanja spomenutih sektora od inozemstva i dugovanja spomenutih sektora inozemstvu s osnove trgovinskih kredita. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicija Ostala ulaganja – Ostala vlasnička ulaganja obuhvaća vlasnička ulaganja koja nisu u obliku vrijednosnih papira. Uključuje vlasnička ulaganja u kvazidruštva, međunarodne organizacije i sl.

Pozicije Ostala ulaganja – Ostala imovina i Ostale obveze obuhvaćaju ostala potraživanja i obveze koji nisu uključeni u trgovacke kredite i ostale finansijske instrumente.

Pozicija Ostala ulaganja – Posebna prava vučenja na strani obveza prikazuje stanje alociranih posebnih prava vučenja. Stanje ove pozicije povećano je na temelju opće alokacije iz kolovoza 2009. godine kada je Republici Hrvatskoj dodijeljen iznos od 270.652.208 XDR te je na osnovi posebne alokacije u rujnu iste godine dodijeljeno dodatnih 32.848.735 XDR.

Pozicija Međunarodne pričuve HNB-a sastavlja se na osnovi izvješća Direkcije računovodstva Hrvatske narodne banke koje sadržava podatke o njihovim stanjima i promjenama.

Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja^{a,b}

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2014.				2015.	
						1.tr.	2.tr.	3.tr.	4.tr.	1.tr. ^c	2.tr. ^d
Izravna ulaganja, neto	-20.924,0	-18.493,8	-18.940,4	-18.640,8	-20.203,3	-18.744,9	-19.699,5	-20.054,6	-20.203,3	-20.796,3	-21.328,9
1. Imovina	3.663,9	3.680,0	3.511,1	3.283,5	4.639,7	3.123,6	4.894,4	5.042,8	4.639,7	4.807,0	4.828,4
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržane zarade	2.986,9	2.987,8	2.884,0	2.692,4	3.833,4	2.519,3	4.039,4	4.173,4	3.833,4	4.005,0	4.003,4
1.1.1. U društvo u inozemstvu	2.986,9	2.987,8	2.884,0	2.692,4	3.833,4	2.519,3	4.039,4	4.173,4	3.833,4	4.005,0	4.003,4
1.1.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	677,0	692,2	627,1	591,1	806,3	604,4	855,0	869,4	806,3	802,0	825,0
1.2.1. U društvo u inozemstvu	608,7	641,5	572,1	521,8	558,9	398,0	604,5	621,1	558,9	563,0	580,2
1.2.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	68,3	50,7	55,0	69,3	108,7	76,0	103,6	117,5	108,7	85,8	83,0
1.2.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	138,7	130,4	146,9	130,7	138,7	153,2	161,8
2. Obveze	24.587,9	22.173,8	22.451,5	21.924,3	24.843,0	21.868,6	24.593,9	25.097,3	24.843,0	25.603,4	26.157,2
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržane zarade	18.451,5	17.156,4	17.065,2	16.225,7	18.462,9	16.014,3	18.579,6	19.056,7	18.462,9	18.946,3	19.439,1
2.1.1. U društvo u inozemstvu	18.451,5	17.156,4	17.065,2	16.225,7	18.462,9	16.014,3	18.579,6	19.056,7	18.462,9	18.946,3	19.439,1
2.1.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2. Ostala ulaganja	6.136,5	5.017,4	5.386,2	5.698,5	6.380,1	5.854,2	6.014,3	6.040,6	6.380,1	6.657,1	6.718,1
2.2.1. U društvo u inozemstvu	4.131,0	4.143,1	4.082,4	3.521,6	3.781,1	3.640,1	3.742,1	3.765,1	3.781,1	3.813,3	3.958,6
2.2.2. U izravnog investitora (obratno ulaganje)	366,7	175,5	164,5	159,5	250,5	178,8	239,1	226,0	250,5	272,2	182,1
2.2.3. Između horizontalno povezanih poduzeća	1.638,7	698,9	1.139,4	2.017,4	2.348,4	2.035,3	2.033,1	2.049,6	2.348,4	2.571,6	2.577,4

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanie Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), prosincu 2010. (-618,6 mil. EUR) i lipnju 2014. (1.485,8 mil. EUR). ^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja^{a,b}

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2014.				2015.	
						1.tr.	2.tr.	3.tr.	4.tr.	1.tr. ^c	2.tr. ^d
Portfeljna ulaganja, neto	-3.485,1	-4.249,0	-5.784,3	-7.203,7	-7.467,7	-7.319,9	-7.347,4	-7.330,8	-7.467,7	-8.508,6	-8.608,8
1. Imovina	3.659,1	2.988,1	3.367,2	3.477,7	3.906,6	3.367,1	3.512,8	3.749,7	3.906,6	4.174,4	3.985,2
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	1.351,9	1.307,2	1.503,2	1.724,1	1.853,6	1.559,4	1.750,5	1.812,2	1.853,6	2.091,0	2.065,2
1.1.1. Druge monetarne finansijske institucije	9,2	13,7	10,6	19,2	16,5	17,6	16,6	17,1	16,5	13,5	16,5
1.1.2. Ostali sektori	1.342,6	1.293,5	1.492,6	1.704,9	1.837,1	1.541,8	1.733,9	1.795,1	1.837,1	2.077,5	2.048,7
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	2.307,2	1.680,9	1.864,1	1.753,7	2.053,0	1.807,7	1.762,3	1.937,5	2.053,0	2.083,5	1.920,0
2. Obveze	7.144,2	7.237,1	9.151,6	10.681,4	11.374,3	10.687,0	10.860,2	11.080,4	11.374,3	12.683,0	12.594,1
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	738,0	595,7	461,7	479,2	637,2	488,6	601,0	660,7	637,2	657,9	652,4
2.1.1. Druge monetarne finansijske institucije	175,9	166,7	154,2	141,3	163,6	141,6	141,8	151,3	163,6	185,0	171,7
2.1.2. Ostali sektori	562,1	428,9	307,5	337,9	473,7	347,0	459,2	509,4	473,7	472,9	480,7
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	6.406,1	6.641,4	8.689,9	10.202,2	10.737,0	10.198,3	10.259,2	10.419,7	10.737,0	12.025,1	11.941,6
2.2.1. Dugoročna	5.937,8	6.483,4	8.572,5	10.132,6	10.628,9	10.023,2	10.096,9	10.395,1	10.628,9	11.959,6	11.862,6
2.2.1.1. Opća država	5.249,4	5.703,4	6.568,6	8.205,3	9.089,1	8.039,8	8.602,5	8.877,7	9.089,1	10.353,6	10.273,1
2.2.1.2. Druge monetarne finansijske institucije	8,9	1,9	8,9	3,8	2,5	3,7	3,6	2,6	2,5	2,7	2,7
2.2.1.3. Ostali sektori	679,5	778,1	1.995,0	1.923,6	1.537,4	1.979,8	1.490,8	1.514,9	1.537,4	1.603,4	1.586,8
2.2.2. Kratkoročna	468,3	158,1	117,3	69,6	108,1	175,1	162,3	24,6	108,1	65,5	79,0
2.2.2.1. Opća država	468,3	157,9	117,2	69,6	83,6	175,1	162,3	24,6	83,6	36,6	24,1
2.2.2.2. Ostali sektori	0,0	0,1	0,1	0,0	24,5	0,0	0,0	0,0	24,5	28,9	54,9

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanie Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.

^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja^{a,b}

u milijunima eura

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2014.				2015.	
						1.tr.	2.tr.	3.tr.	4.tr.	1.tr. ^c	2.tr. ^d
Ostala ulaganja, neto	-28.537,2	-29.228,3	-25.901,0	-25.110,4	-23.329,3	-25.084,5	-24.948,0	-22.833,6	-23.329,3	-24.907,9	-24.100,2
1. Imovina	5.828,6	5.510,0	5.320,1	4.947,3	6.217,4	5.654,2	5.168,7	7.217,8	6.217,4	5.575,9	6.153,2
1.1. Ostala vlasnička ulaganja	1,8	2,4	3,1	32,2	58,9	32,2	32,6	32,4	58,9	56,9	57,4
1.2. Valuta i depoziti	5.304,5	4.989,5	4.616,4	4.182,3	5.309,9	4.927,8	4.426,1	6.265,1	5.309,9	4.643,7	5.090,5
1.2.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
1.2.2. Druge monetarne finansijske institucije	4.058,2	3.559,7	3.108,4	2.888,7	3.563,3	3.108,1	3.101,2	4.660,4	3.563,3	2.999,1	3.483,7
1.2.3. Ostali sektori	1.246,3	1.429,8	1.508,0	1.293,2	1.746,3	1.819,4	1.324,6	1.604,4	1.746,3	1.644,4	1.606,3
1.3. Krediti	430,8	420,8	531,3	626,1	752,2	594,8	582,6	787,6	752,2	772,8	866,7
1.3.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.2. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	14,8	18,2	16,6	16,5	14,8	14,3	12,9
1.3.2.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	14,8	18,2	16,6	16,5	14,8	14,3	12,9
1.3.3. Druge monetarne finansijske institucije	291,8	276,2	355,8	369,0	432,7	348,3	338,3	533,5	432,7	428,1	448,2
1.3.3.1. Dugoročni krediti	257,2	266,6	238,9	299,5	280,8	298,5	288,2	271,7	280,8	286,2	303,8
1.3.3.2. Kratkoročni krediti	34,6	9,6	117,0	69,5	151,9	49,8	50,1	261,8	151,9	141,9	144,5
1.3.4. Ostali sektori	139,0	144,6	175,5	257,1	304,7	228,3	227,8	237,6	304,7	330,4	405,6
1.3.4.1. Dugoročni krediti	101,3	140,0	154,5	237,9	293,8	219,5	216,0	225,4	293,8	322,5	391,8
1.3.4.2. Kratkoročni krediti	37,7	4,6	21,0	19,2	10,9	8,8	11,7	12,2	10,9	7,8	13,9
1.4. Trgovinski krediti	80,5	85,7	142,0	80,8	74,5	84,6	82,9	76,4	74,5	82,5	81,7
1.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4.2. Ostali sektori	80,5	85,7	142,0	80,8	74,5	84,6	82,9	76,4	74,5	82,5	81,7
1.4.2.1. Dugoročni krediti	61,4	58,3	57,6	53,2	52,0	54,1	54,1	52,5	52,0	59,7	58,7
1.4.2.2. Kratkoročni krediti	19,2	27,4	84,3	27,6	22,6	30,5	28,8	23,9	22,6	22,8	23,0
1.5. Ostala potraživanja	11,0	11,5	27,3	25,8	21,8	14,8	44,5	56,4	21,8	20,0	56,9
2. Obveze	34.365,8	34.738,3	31.221,1	30.057,7	29.546,7	30.738,7	30.116,7	30.051,4	29.546,7	30.483,8	30.253,3
2.1. Ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2. Valuta i depoziti	6.795,2	7.699,0	5.731,3	5.668,4	5.242,8	5.987,7	5.560,5	5.011,3	5.242,8	5.567,2	5.483,9
2.2.1. Hrvatska narodna banka	1,2	0,1	0,0	83,5	83,6	101,6	24,6	40,9	83,6	139,7	51,9
2.2.2. Druge monetarne finansijske institucije	6.794,1	7.699,0	5.731,3	5.584,9	5.159,2	5.886,0	5.535,9	4.970,4	5.159,2	5.427,6	5.432,1
2.2.3. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Krediti	26.865,0	26.372,5	24.766,6	23.730,0	23.692,7	24.099,4	23.894,1	24.384,1	23.692,7	24.231,0	24.071,0
2.3.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	674,2	840,3
2.3.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Opća država	5.021,3	5.227,2	5.668,1	5.950,5	6.223,4	5.864,8	5.543,9	6.284,1	6.223,4	6.281,9	6.032,6
2.3.2.1. Dugoročni krediti	5.021,3	5.227,2	5.667,2	5.750,5	6.223,2	5.864,8	5.543,9	6.284,1	6.223,2	6.281,9	6.032,6
2.3.2.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,9	200,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
2.3.3. Druge monetarne finansijske institucije	4.383,8	4.370,4	4.085,5	3.541,3	2.969,4	3.445,6	3.335,0	3.130,2	2.969,4	2.752,2	2.685,1
2.3.3.1. Dugoročni krediti	3.436,0	3.844,4	3.568,8	2.984,0	2.558,7	2.971,4	2.890,9	2.787,8	2.558,7	2.351,0	2.349,2
2.3.3.2. Kratkoročni krediti	947,8	526,0	516,8	557,3	410,7	474,2	444,0	342,3	410,7	401,2	335,9
2.3.4. Ostali sektori	17.459,9	16.775,0	15.012,9	14.238,2	14.499,9	14.789,0	15.015,2	14.969,9	14.499,9	14.522,7	14.512,9
2.3.4.1. Dugoročni krediti	16.578,2	15.893,6	14.061,0	13.727,0	13.884,7	14.127,2	14.318,2	14.214,2	13.884,7	13.936,3	14.070,9
2.3.4.2. Kratkoročni krediti	881,7	881,4	952,0	511,1	615,2	661,8	697,0	755,6	615,2	586,4	442,0
2.4. Trgovinski krediti	323,8	170,1	312,2	294,5	221,0	284,5	281,5	271,1	221,0	269,8	283,1
2.4.1. Opća država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4.2. Ostali sektori	323,8	170,1	312,2	294,5	221,0	284,5	281,5	271,1	221,0	269,8	283,1
2.4.2.1. Dugoročni krediti	293,0	135,9	134,1	179,3	143,3	169,3	172,6	169,9	143,3	187,5	195,9
2.4.2.2. Kratkoročni krediti	30,9	34,2	178,1	115,2	77,7	115,2	108,9	101,2	77,7	82,3	87,2
2.5. Ostale obveze	25,6	136,6	60,0	26,9	29,0	26,0	36,3	30,4	29,0	30,1	31,2
2.6. Posebna prava vučenja	356,1	360,0	351,0	338,0	361,3	341,1	344,3	354,5	361,3	385,7	384,1

^a Od 31. listopada 2014. podaci su izrađeni prema novoj metodologiji koju propisuje šesto izdanie Priručnika za sastavljanje platne bilance i stanja međunarodnih ulaganja (BPM6) te novoj sektorskoj klasifikaciji institucionalnih jedinica u skladu sa standardom ESA 2010. ^b U cijeloj seriji podataka HBOR je reklasificiran iz Ostalih sektora u sektor Opća država.^c Revidirani podaci. ^d Preliminarni podaci

I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti^a
u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.			
						III.*	VI.*	VII.*	VIII.
1. PRIHODI (A + B)	110.831,6	110.406,1	112.883,5	112.051,1	118.066,9	9.943,9	11.225,0	11.237,3	11.490,6
A) Državni proračun	107.457,6	107.067,2	109.558,4	108.581,8	114.015,6	8.033,6	9.140,6	8.781,7	9.429,0
B) Izvanproračunski korisnici	3.374,0	3.338,9	3.325,0	3.469,4	4.051,3	1.910,3	2.084,4	2.455,6	2.061,7
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1.580,1	1.681,0	1.921,6	1.686,1
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	1.690,7	1.594,3	1.580,2	1.715,2	1.992,4	174,5	206,1	205,3	195,6
5. Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost	1.040,7	1.091,3	1.056,7	1.039,1	1.168,7	138,6	122,2	157,8	157,1
6. Hrvatske autoceste	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	86,2	57,5	55,4	51,5	54,0	4,0	3,5	3,7	7,3
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	529,6	552,8	576,1	597,2	749,3	11,9	59,0	138,8	12,0
9. Centar za restrukturiranje i prodaju ^b	26,7	43,0	56,7	66,4	87,0	1,1	12,7	28,4	3,6
2. RASHODI (A + B)	122.584,0	122.427,7	120.930,5	126.410,2	127.920,4	11.100,8	12.014,5	11.567,9	9.665,7
A) Državni proračun	118.312,3	118.224,1	117.051,0	121.822,3	123.671,9	9.096,4	10.447,4	9.381,0	7.981,5
B) Izvanproračunski korisnici	4.271,7	4.203,6	3.879,5	4.587,9	4.248,5	2.004,4	1.567,0	2.186,9	1.684,2
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1.696,2	1.210,8	1.805,8	1.217,3
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	1.771,2	1.458,2	1.455,5	1.512,7	1.525,9	136,4	171,5	158,5	144,6
5. Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost	1.003,6	914,8	959,7	882,8	1.129,8	83,0	116,6	124,1	174,9
6. Hrvatske autoceste	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	1.405,9	1.320,9	1.277,0	1.478,1	1.329,6	82,0	53,0	95,2	132,9
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	17,0	408,9	89,5	538,3	174,7	1,1	2,6	1,7	0,6
9. Centar za restrukturiranje i prodaju ^b	74,0	100,8	97,8	176,1	88,5	5,7	12,6	1,5	13,9
NETO/BRUTO OPERATIVNI SALDO (1 – 2)	-11.752,5	-12.021,6	-8.047,0	-14.359,0	-9.853,5	-1.156,9	-789,5	-330,6	1.825,0
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE (3.1. + 3.2. – 3.3.)	-11.752,5	-12.021,6	-8.047,0	-14.359,0	-9.853,5	-1.156,9	-789,5	-330,6	1.825,0
3.1. PROMJENA NETO NEFINANSIJSKE IMOVINE	2.679,3	3.372,5	3.133,1	3.653,6	3.215,1	236,9	474,7	370,1	402,5
Nabava	3.005,8	3.751,9	3.442,3	3.941,9	3.908,4	264,6	548,7	404,0	464,1
A) Državni proračun	1.550,7	1.486,0	1.108,0	1.564,0	1.857,0	124,0	335,6	222,1	271,3
B) Izvanproračunski korisnici	1.455,1	2.265,9	2.334,3	2.377,9	2.051,4	140,6	213,1	181,9	192,8
Prodaja	326,5	379,4	309,2	288,3	693,4	27,7	74,0	33,9	61,6
A) Državni proračun	318,3	347,0	278,4	259,5	689,7	27,6	73,9	33,6	61,2
B) Izvanproračunski korisnici	8,2	32,4	30,8	28,8	3,6	0,1	0,1	0,2	0,5
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1 – 2 – 3.1.)	-14.431,8	-15.394,1	-11.180,1	-18.012,6	-13.068,6	-1.393,8	-1.264,1	-700,7	1.422,5
TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA (FINANCIRANJE) (3.3. – 3.2.)	14.431,8	15.394,1	11.180,1	18.012,6	13.068,6	1.393,8	1.264,1	700,7	-1.422,5
3.2. PROMJENA NETO FINANSIJSKE IMOVINE	2.816,6	-353,9	-165,7	14.146,1	-2.724,8	6.658,6	-3.424,1	5.830,9	1.254,0
3.2.1. Tuzemna imovina	2.816,2	-359,2	-172,2	13.940,9	-2.930,8	6.651,4	-3.424,1	5.830,9	1.254,0
A) Državni proračun	1.942,7	-818,0	-651,4	13.792,7	-3.998,8	6.877,9	-3.755,2	5.509,2	1.338,3
B) Izvanproračunski korisnici	873,5	458,8	479,2	148,2	1.068,0	-226,5	331,1	321,7	-84,3
3.2.2. Inozemna imovina	0,0	0,0	0,0	204,3	206,0	7,2	0,0	0,0	0,0
A) Državni proračun	0,4	5,3	6,5	205,2	206,0	1,2	0,0	0,0	0,0
B) Izvanproračunski korisnici	0,4	5,3	6,5	1,0	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. PROMJENA NETO OBVEZA	17.248,4	15.040,2	11.014,4	32.158,7	10.343,8	8.052,4	-2.160,0	6.531,6	-168,5
3.3.1. Tuzemne obveze	12.892,5	6.448,4	2.958,3	10.585,8	5.868,2	-3.891,8	-2.113,6	6.523,5	-177,5
A) Državni proračun	11.835,1	4.793,1	1.414,0	8.904,9	4.822,2	-3.718,0	-2.502,2	6.495,1	-169,7
B) Izvanproračunski korisnici	1.057,4	1.655,3	1.544,3	1.680,8	1.046,0	-173,8	388,6	28,4	-7,8
3.3.2. Inozemne obveze	4.355,9	8.591,8	8.056,0	21.573,0	4.475,6	11.944,2	-46,3	8,1	9,0
A) Državni proračun	4.277,0	8.597,2	8.125,2	21.534,8	4.524,1	11.950,5	-17,3	8,1	9,6
B) Izvanproračunski korisnici	79,0	-5,4	-69,2	38,2	-48,6	-6,3	-29,1	0,0	-0,7

^a HAC je reklassificiran iz podsektora republičkih fondova u podsektor državnih trgovачkih društava. Reklassifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. ^b Hrvatski fond za privatizaciju (HFP) djelovao je do 31. ožujka 2011. Od 1. travnja 2011. do 30. srpnja 2013. djeluje Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO), u čiji su sastav ušli HFP i prijašnji proračunski korisnik državnog proračuna Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom. Od 30. srpnja 2013. poslove te agencije preuzimaju Državni ured za upravljanje državnom imovinom i novoosnovani Centar za restrukturiranje i prodaju.

Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva finansija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Tablica I2: Operacije državnog proračuna^a

u milijunima kuna

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.					2015.
						III.*	VI.*	VII.*	VIII.	
1. PRIHODI	107.466,4	107.069,7	109.558,9	108.585,0	114.044,5	8.393,1	9.831,9	9.013,2	9.900,2	
1.1. Porezi	62.856,6	61.422,2	64.693,9	63.044,9	63.349,9	5.259,8	5.713,6	6.081,7	6.495,6	
1.2. Socijalni doprinosi	38.712,4	38.605,1	37.845,9	37.149,3	41.701,5	1.717,4	1.855,9	1.863,7	1.835,2	
1.3. Pomoći	637,1	869,0	968,4	1.737,8	2.268,0	494,5	1.653,4	370,2	729,5	
1.4. Ostali prihodi	5.260,3	6.173,4	6.050,8	6.653,0	6.725,1	921,5	609,0	697,5	840,0	
2. RASHODI	120.323,3	119.939,5	118.730,0	123.505,9	125.689,5	9.462,0	10.864,0	9.779,2	8.171,8	
2.1. Naknade zaposlenima	31.096,5	31.737,4	31.383,2	30.461,8	30.032,0	2.056,2	2.149,6	2.031,4	2.248,5	
2.2. Korištenje dobara i usluga	7.655,7	7.943,6	7.406,3	7.537,4	7.186,0	745,0	1.123,9	690,7	898,3	
2.3. Potrošnja dugotrajne imovine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2.4. Kamate	6.236,5	7.097,6	8.335,7	9.259,2	9.911,1	1.062,6	711,5	1.816,8	174,7	
2.5. Subvencije	6.582,2	6.555,3	5.762,3	5.537,8	5.174,5	366,5	1.643,9	166,4	170,1	
2.6. Pomoći	5.778,6	5.083,7	4.843,8	6.511,7	8.535,4	940,1	925,5	876,3	661,4	
2.7. Socijalne naknade	56.906,6	56.483,0	56.169,9	58.943,4	59.393,1	3.765,6	3.738,6	3.766,7	3.688,3	
2.8. Ostali rashodi	6.067,3	5.039,1	4.828,9	5.254,6	5.457,4	525,9	570,9	430,9	330,5	
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE	-12.857,0	-12.869,8	-9.171,1	-14.920,8	-11.645,0	-1.068,8	-1.032,1	-766,0	1.728,4	
3.1. Promjena neto nefinancijske imovine	1.232,4	1.139,0	829,6	1.304,5	1.167,3	96,4	261,7	188,4	210,1	
3.1.1. Dugotrajna imovina	1.200,4	1.118,7	772,2	1.036,6	1.069,4	97,8	298,6	170,7	225,8	
3.1.2. Zalihe	11,0	2,5	29,3	225,5	-0,4	-3,6	-36,6	5,0	4,4	
3.1.3. Pohranjene vrijednosti	6,1	3,7	3,5	1,3	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	
3.1.4. Neproizvedena imovina	14,9	14,0	24,7	41,1	97,4	2,2	-0,3	12,8	-20,1	
3.2. Promjena neto finansijske imovine	2.022,7	-618,4	-461,5	14.214,4	-3.466,0	7.067,3	-3.813,3	5.548,7	1.358,3	
3.2.1. Tuzemna imovina	2.022,3	-623,8	-468,0	14.009,2	-3.672,0	7.066,1	-3.813,3	5.548,7	1.358,3	
3.2.2. Inozemna imovina	0,4	5,3	6,5	205,2	206,0	1,2	0,0	0,0	0,0	
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
3.3. Promjena neto obveza	16.112,0	13.390,4	9.539,2	30.439,8	9.346,3	8.232,5	-2.519,5	6.503,1	-160,1	
3.3.1. Tuzemne obveze	11.835,1	4.793,1	1.414,0	8.904,9	4.822,2	-3.718,0	-2.502,2	6.495,1	-169,7	
3.3.2. Inozemne obveze	4.277,0	8.597,2	8.125,2	21.534,8	4.524,1	11.950,5	-17,3	8,1	9,6	

^a HAC je reklassificiran iz podsektora republičkih fondova u podsektor državnih trgovackih društava. Reklassifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva finansija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I3: Dug opće države^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2010. XII.	2011. XII.*	2012. XII.*	2013. XII.*	2014. XII.*	2015.			
						III.*	IV.*	V.*	VI.
1. Unutarnji dug opće države	106.546,8	127.451,1	136.590,3	156.250,0	165.714,9	167.326,8	167.257,7	166.814,9	164.033,4
1.1. Unutarnji dug središnje države	102.973,8	123.766,9	132.982,2	151.670,6	160.735,6	162.494,7	162.620,6	162.188,7	159.426,4
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	17.198,1	19.308,5	18.259,6	22.838,9	24.235,4	22.144,4	22.338,8	22.021,1	22.066,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	49.323,8	56.256,2	63.539,7	72.884,6	83.754,5	87.128,6	87.396,9	86.811,8	85.785,3
Krediti	36.451,9	48.202,2	51.182,9	55.947,2	52.745,7	53.221,7	52.885,0	53.355,8	51.575,0
1.2. Unutarnji dug fondova socijalne sigurnosti	1,0	2,3	1,6	0,9	3,5	2,8	2,7	2,6	2,5
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	1,0	2,3	1,6	0,9	3,5	2,8	2,7	2,6	2,5
1.3. Unutarnji dug lokalne države	3.756,9	3.854,3	3.768,0	4.761,2	5.174,5	5.031,7	4.837,6	4.831,5	4.818,2
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	384,9	260,2	209,1	151,7	74,8	57,3	54,0	53,9	53,9
Krediti	3.372,0	3.594,1	3.559,0	4.609,5	5.099,7	4.974,5	4.783,6	4.777,6	4.764,2
2. Inozemni dug opće države	80.378,5	84.446,8	92.199,5	109.883,6	113.858,9	121.151,8	118.546,0	118.459,9	118.966,6
2.1. Inozemni dug središnje države	79.721,8	83.882,3	91.686,8	109.400,2	113.377,9	120.672,9	118.070,6	117.984,9	118.491,7
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	3.520,5	1.205,3	895,1	539,8	642,5	281,7	224,5	274,5	183,5
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	37.427,1	40.627,9	47.486,5	62.695,6	64.692,2	71.903,9	70.557,6	71.010,9	71.921,0
Krediti	38.774,2	42.049,0	43.305,2	46.164,8	48.043,2	48.487,4	47.288,4	46.699,5	46.387,2
2.2. Inozemni dug fondova socijalne sigurnosti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Inozemni dug lokalne države	656,7	564,6	512,7	483,4	481,0	478,9	475,5	475,0	474,9
Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni dužnički vrijednosni papiri	165,8	133,6	132,5	132,7	130,4	128,7	127,8	127,7	127,7
Krediti	490,9	431,0	380,2	350,7	350,6	350,2	347,7	347,3	347,3
Ukupno (1+2)	186.925,3	211.898,0	228.789,8	266.133,7	279.573,8	288.478,6	285.803,7	285.274,7	283.000,1
Dodatak: Izdana jamstva središnje države									
Domaća	7.945,1	2.726,5	3.873,9	3.546,4	3.466,4	2.678,0	2.670,1	3.014,4	2.805,2
Od toga: Jamstva dana na kredite HBOR-a	1.177,3	802,0	783,7	781,1	1.825,7	1.028,6	1.026,3	1.122,0	1.099,6
Inozemna	6.932,8	5.153,4	4.704,9	4.393,5	4.201,2	4.268,5	4.234,3	4.218,4	4.054,3

^a U cijeloj seriji podaci su revidirani uslijed uključivanja HBOR-a u podsektor središnje države.

Tablica I3: Dug opće države • Do rujna 2014. tablica I3 prikazivala je dug opće države u skladu s Europskim sustavom nacionalnih i regionalnih računa 1995 (ESA 1995). S početkom primjene nove metodologije na razini Europske unije u skladu s Europskim sustavom nacionalnih i regionalnih računa 2010 Eurostatovim Priručnikom o državnom manjku i dugu revidiranim prema ESA-i 2010, počevši od listopada 2014., izvršeno je uskladivanje metodologije te je obavljena revizija podataka od početka serije.

Od 31. prosinca 2010. primjenjuje se službena sektorizacija institucionalnih jedinica u Republici Hrvatskoj u skladu s Odlukom o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora koju službeno donosi i objavljuje Državni zavod za statistiku, a koja se temelji na metodologiji ESA 2010 prema kojoj se opća država dijeli na sljedeće podsektore: središnju državu, fondove socijalne sigurnosti i lokalnu državu.¹ Do studenoga 2010. koristila se sektorska klasifikacija koju je u Odluci o kontnom planu za banke propisala Hrvatska narodna banka.

Izvor primarnih podataka za unutarnji i inozemni dug jesu jedinice opće države (Ministarstvo financija RH i ostale jedinice sustava državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nefinansijska društva koja su alocirana u statističku definiciju sektora opće države i dr.) u dijelu koji se odnosi na trezorske zapise, obveznice i inozemne kredite te HNB u dijelu koji se odnosi na kredite rezidentnih banaka, Hrvatske banke za obnovu i razvitak i HNB-a. Do studenoga 2010. podaci za kredite rezidentnih banaka temelje se na izještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom izvješću banke, a od prosinca 2010. podaci se temelje na izještajnom sustavu u skladu s Odlukom o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

Podaci su strukturirani prema vjerovniku na unutarnji i inozemni dug te nadalje prema kategorijama instrumenata prema ESA-i 2010 na: kratkoročne dužničke vrijednosne papire, dugoročne dužničke vrijednosne papire i kredite.

Stanje kategorije dužnički vrijednosni papiri, kratkoročni, uključuje kratkoročne dužničke vrijednosne papire s izvornim rokom dospjeća do (uključujući) godine dana, kao što su:

trezorski zapisi Ministarstva financija (izdani u kunama, uz valutnu klauzulu ili nominirani u stranoj valuti), eurozapisi Ministarstva financija te ostali instrumenti tržišta novca.

Stanje kategorije dužnički vrijednosni papiri, dugoročni, uključuje dugoročne dužničke vrijednosne papire s izvornim rokom dospjeća dužim od godine dana, kao što su: obveznice izdane na domaćem i inozemnom tržištu te dugoročni trezorski zapisi Ministarstva financija. Obveznice izdane u inozemstvu u jednoj stranoj valuti s ugovorom o zamjeni (engl. *swap*) u drugu stranu valutu tretiraju se kao dug nominiran u valuti zamjene.

Od veljače 2002. dužnički vrijednosni papiri izdani na inozemnom tržištu, a koji su na kraju referentnog razdoblja bili u vlasništvu rezidentnih institucionalnih jedinica, reklassificirani su iz inozemnog u unutarnji dug. Od prosinca 2005. dužnički vrijednosni papiri izdani na domaćem tržištu, a koji su na kraju referentnog razdoblja bili u vlasništvu nerezidentnih institucionalnih jedinica, reklassificirani su iz unutarnjeg u inozemni dug.

Krediti uključuju kredite primljene od rezidentnih i nerezidentnih kreditora te, u skladu s metodologijom ESA 2010, preuzete kredite dane institucionalnim jedinicama koji su bili osigurani državnim jamstvom, a kod kojih je u tri godine došlo do plaćanja po jamstvima od strane države (tzv. kriterij 3. poziva) ili koji su ugovorom s izvornog dužnika preneseni na državu. Također, izvršeno je uskladivanje s metodologijom tretmana ugovora o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama.

Stanja trezorskih zapisa bez obzira na izvorni rok dospjeća iskazana su po nominalnoj vrijednosti, tj. uključujući cijelokupni diskont. Stanja obveznica i kredita uključuju nedospjele vrijednosti glavnice bez uključenih stečenih kamata.

Stanje duga pojedinog podsektora opće države konsolidirano je unutar podsektora, a stanje unutarnjeg duga opće države konsolidirano je i između podsektora.

U dodatku je naveden podatak o ukupno izdanim jamstvima središnje države koja su umanjena za jamstva dana drugim jedinicama središnje države, fondovima socijalne sigurnosti i lokalnoj državi. Izvori podataka identični su kao za kredite.

¹ Obuhvat sektorske klasifikacije naveden je u dijelu "Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama". Središnja država prema novoj sektorskoj klasifikaciji ESA 2010 uključuje Hrvatsku radioteleviziju, HBOR te javna trgovacka društva HŽ Infrastrukturu, Autocestu Rijeka – Zagreb i Hrvatske autoceste (HAC). HAC je uključen u podsektor središnje države od siječnja 2008., a u prethodnoj seriji nalazi se u podsektoru fondova socijalne sigurnosti. Fondovi socijalne sigurnosti prema ESA-i 2010 uključuju Hrvatski zavod za mirovinško osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje. Uz prethodno navedeno, iznimno u ovoj tablici podsektor fondova socijalne sigurnosti u dijelu 2. Inozemni dug sadržava dug Hrvatskih cesta i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka od (uključujući) prosinca 1998. do prosinca 2010., dok u dijelu 1. Unutarnji dug od (uključujući) prosinca 2002. do prosinca 2010. fondovi socijalne sigurnosti uključuju i dug Hrvatskih cesta, Hrvatskih voda, Hrvatskog fonda za privatizaciju / Agencije za upravljanje državnom imovinom.

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i proizvođačkih cijena industrije

Godi-na	Mjesec	Bazni indeksi, 2010. = 100 ^a						Lančani indeksi			Godišnji mjesečni indeksi					
		Indeksi potrošačkih cijena			Proizvođačke cijene industrije ^b	Indeksi potrošačkih cijena			Proizvo- đačke cijene industrije ^b	Indeksi potrošačkih cijena			Proizvođač- ke cijene industrije ^b			
		Uku-pno	Dobra	Usluge		Uku-pno	Dobra	Usluge		Uku-pno	Dobra	Usluge				
2000.	prosinac	77,2	79,1	70,0	79,2	100,4	100,4	100,1	100,2	105,5	105,5	105,5	111,2			
2001.	prosinac	79,1	80,2	74,7	76,4	100,4	100,4	100,5	99,0	102,4	101,3	106,8	96,9			
2002.	prosinac	80,5	81,1	78,2	78,1	100,4	100,6	99,6	99,9	101,8	101,1	104,6	102,3			
2003.	prosinac	81,9	82,3	79,9	78,9	100,3	100,2	100,5	100,0	101,7	101,6	102,2	101,0			
2004.	prosinac	84,1	84,4	82,8	82,7	100,7	100,9	100,2	99,3	102,7	102,5	103,6	104,8			
2005.	prosinac	87,2	87,3	86,2	84,5	100,5	100,5	100,5	99,7	103,6	103,5	104,1	102,7			
2006.	prosinac	89,0	89,0	89,0	86,1	100,0	100,0	100,2	100,0	102,0	101,4	104,2	101,9			
2007.	prosinac	94,1	94,9	91,5	91,2	101,2	101,2	101,3	100,4	105,8	106,6	103,4	105,9			
2008.	prosinac	96,8	97,3	95,3	95,1	99,4	99,1	100,5	98,7	102,9	102,4	104,3	104,3			
2009.	prosinac	98,7	98,6	99,0	96,6	99,4	99,3	100,2	100,0	101,9	101,3	103,9	101,6			
2010.	prosinac	100,5	100,8	99,3	102,1	100,0	100,1	99,9	101,0	101,8	102,2	100,3	105,7			
2011.	prosinac	102,6	103,8	98,3	108,0	99,6	99,6	99,6	99,8	102,1	103,0	98,9	105,8			
2012.	prosinac	107,4	109,4	100,2	115,4	99,9	99,9	99,7	100,0	104,7	105,5	102,0	106,9			
2013.	prosinac	107,7	109,7	100,7	112,4	99,8	99,8	100,0	100,0	100,3	100,2	100,4	97,4			
2014.	listopad	108,4	110,0	102,6	110,8	100,1	100,2	100,0	99,8	100,4	99,9	101,8	97,9			
	studenzi	108,1	109,6	102,5	109,9	99,7	99,7	99,9	99,2	100,2	99,7	101,8	97,8			
	prosinac	107,2	108,4	102,5	108,6	99,1	98,9	100,0	98,8	99,5	98,8	101,8	96,6			
2015.	siječanj	106,6	107,7	102,4	106,1	99,5	99,3	99,9	97,7	99,1	98,3	101,5	94,4			
	veljača	106,9	108,0	102,5	107,5	100,2	100,3	100,0	101,3	99,6	99,0	101,6	96,0			
	ožujak	107,9	109,4	102,3	108,8	101,0	101,3	99,8	101,2	100,1	99,6	101,5	97,3			
	travanj	108,0	109,6	102,3	108,2	100,1	100,1	100,0	99,4	99,9	99,4	101,4	96,8			
	svibanj	108,4	110,1	102,4	108,8	100,4	100,5	100,1	100,6	100,0	99,7	101,2	97,4			
	lipanj	108,0	109,5	102,6	108,4	99,7	99,5	100,2	99,7	100,0	99,7	101,0	97,3			
	srpanj	107,2	108,3	102,9	107,9	99,2	98,9	100,4	99,5	99,6	99,2	101,0	96,5			
	kolovoz	106,9	107,9	103,1	106,4	99,8	99,7	100,1	98,6	99,4	99,1	100,5	95,8			
	rujan	107,4	108,3	103,6	105,8	100,4	100,4	100,5	99,5	99,2	98,6	101,0	95,3			

^a Od siječnja 2013. Državni zavod za statistiku počeo je objavljivati indekse potrošačkih cijena na novoj bazi (2010. godina, stara baza bila je 2005. godina), stoga su bazni indeksi za razdoblje od siječnja 1998. do prosinca 2012. preračunati na novu bazu (2010. = 100). ^b Na domaćem tržištu

Izvor: DZS

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i proizvođačkih cijena industrije • Početkom 2004. godine Državni zavod za statistiku uveo je indeks potrošačkih cijena. Taj je pokazatelj kretanja cijena izrađen u skladu s metodološkim načelima koja su postavili Međunarodna organizacija rada (ILO) i Statistički ured Evropske unije (Eurostat). Dana 17. veljače objavljeno je priopćenje o kretanju indeksa potrošačkih cijena u siječnju 2004. te vremenska serija indeksa potrošačkih cijena od siječnja 2001. DZS je naknadno izračunao i vremensku seriju indeksa potrošačkih

cijena od siječnja 1998. do prosinca 2000. godine. U skladu s tim DZS je prestao objavljivati indeks cijena na malo i indeks troškova života, čija metodologija izračuna nije u zadovoljavajućoj mjeri bila uskladena s međunarodno prihvaćenim standardima. Osnovne značajke indeksa potrošačkih cijena prikazane su u Okviru 1. u Biltenu HNB-a broj 91 (2004.). Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena prikazana je u tablici Ekonomske indikatori u Biltenu HNB-a.

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2010. = 100			Lančani indeksi			Godišnji indeksi		
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge
2000.	prosinac	81,5	82,9	74,2	100,4	100,4	100,2	103,3	103,0	105,0
2001.	prosinac	82,5	83,6	77,0	99,8	99,7	100,3	101,2	100,8	103,8
2002.	prosinac	83,5	84,4	78,9	100,0	100,1	99,4	101,2	101,0	102,4
2003.	prosinac	84,5	85,2	81,2	100,2	100,1	101,0	101,2	100,9	103,0
2004.	prosinac	86,5	87,0	83,6	100,1	100,1	100,4	102,3	102,2	102,9
2005.	prosinac	89,1	89,5	86,7	100,1	100,0	100,5	103,0	102,9	103,7
2006.	prosinac	91,1	91,5	88,9	99,8	99,7	100,3	102,3	102,2	102,5
2007.	prosinac	95,6	96,4	91,9	100,8	100,8	100,4	105,0	105,3	103,5
2008.	prosinac	99,6	100,2	96,5	99,4	99,3	100,2	104,2	104,0	105,0
2009.	prosinac	99,9	100,1	98,8	98,8	98,6	100,2	100,2	99,8	102,4
2010.	prosinac	99,9	100,2	98,6	99,1	99,0	99,7	100,1	100,1	99,8
2011.	prosinac	102,8	103,5	99,6	99,5	99,4	100,1	102,9	103,3	101,1
2012.	prosinac	104,9	105,4	102,5	99,4	99,2	100,0	102,0	101,9	102,8
2013.	prosinac	105,5	105,9	103,3	99,1	98,9	100,0	100,6	100,5	100,9
2014.	listopad	106,1	106,2	105,3	100,4	100,6	99,6	99,5	99,0	101,7
	studenzi	106,2	106,4	105,1	100,1	100,2	99,8	99,8	99,3	101,7
	prosinac	105,1	105,0	105,1	99,0	98,7	100,1	99,6	99,2	101,7
2015.	siječanj	104,8	104,7	105,0	99,7	99,7	99,9	100,0	99,6	101,5
	veljača	104,9	104,7	105,0	100,0	100,0	100,0	100,4	100,1	101,7
	ožujak	105,5	105,6	104,8	100,6	100,9	99,8	100,1	99,9	101,5
	travanj	106,0	106,3	104,8	100,5	100,7	100,0	100,5	100,3	101,6
	svibanj	106,2	106,5	104,9	100,1	100,2	100,1	100,5	100,4	101,4
	lipanj	106,0	106,2	105,1	99,8	99,7	100,2	100,6	100,6	101,2
	srpanj	105,2	104,9	105,7	99,2	98,8	100,5	100,4	100,2	101,2
	kolovoz	105,1	104,9	105,7	100,0	100,0	100,0	100,4	100,4	100,1
	rujan	105,9	105,9	105,4	100,7	101,0	99,7	100,2	100,4	99,7

Izvor: DZS

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena • Temeljni indeks potrošačkih cijena izračunava se u Državnom zavodu za statistiku, a dobiva se tako da se iz košarice dobara i usluga za izračunavanje ukupnog indeksa potrošačkih cijena isključe cijene poljoprivrednih proizvoda i administrativno regulirane cijene (među ostalim, tu su svrstane i cijene električne struje i naftnih derivata). Udio dobara i usluga koji se isključuju iz košarice za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena u 2013. godini iznosi 35,23% (od toga se 5,53 postotna boda odnose na poljoprivredne proizvode, a 29,70 postotnih bodova na proizvode čije se cijene administrativno reguliraju). Isključivanje se provodi metodom nultog pondera.

Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina • Hrvatska narodna banka započela je 2008. metodološki rad na izradi hedonističkog indeksa cijena stambenih nekretnina (HICN)². Korištenjem ulaznih podataka o realiziranim transakcijama i procjenama realiziranih transakcija iz baze Hrvatske burze nekretnina konstruiran je ekonometrijski model za izradu hedonističkog indeksa cijena nekretnina (HICN), koji je metodološki uskladen s odredbama Eurostatova Priručnika o indeksima

cijena stambenih nekretnina (engl. *Handbook on Residential Property Prices Indices*)³. HICN se iskazuje na tromjesečnoj i godišnjoj osnovi počevši od prvog tromjesečja 1997., na razini Republike Hrvatske i dviju regija: Grada Zagreba i Jadrana. Osnovna ideja metodologije koja se primjenjuje pri izračunu indeksa jest da kupci određuju korisnost nekretnine na temelju njezinih obilježja, pa je nužno odrediti cijene tih obilježja (atributa), tzv. implicitne cijene. No, budući da ne postoji tržište pojedinih atributa stambenog prostora, njihove se cijene procjenjuju jednostavnim ekonometrijskim modelima. Nakon procjene cijena pojedinih atributa za svaku je nekretninu moguće odrediti njezinu *čistu cijenu*, tj. cijenu koja je korigirana za utjecaj pojedinih atributa dane nekretnine, poput lokacije na kojoj se nekretnina nalazi, površine, broja soba i sl. Dinamika čistih cijena izravno se koristi za izračun HICN-a. Prema metodologiji ovakav indeks, za razliku od primjerice indeksa prosječne cijene ili medijana kvadrata stambenog prostora, korigira kretanje cijena za moguću pristranost u podacima uzrokovano činjenicom što je u nekom razdoblju prodan neuobičajeno velik broj iznadprosječno ili ispodprosječno kvalitetnih nekretnina.

2 Korištena metodologija detaljno je opisana u Kunovac, D. et al. (2008.) *Primjena hedonističke metode za izračunavanje indeksa cijena nekretnina u Hrvatskoj*, Istraživanje I-20, HNB.

3 http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/methodology/hps/rppi_handbook

Tablica J3: Hedonistički indeks cijena nekretnina

Godina	Tromje- séćje	Bazni indeksi, 2010. = 100			Godišnje stope promjene			Stope promjene u odnosu na prethodno tromjeseće		
		Hrvatska	Zagreb	Jadran	Hrvatska	Zagreb	Jadran	Hrvatska	Zagreb	Jadran
2000.		60,4	68,0	38,0	-2,0	-1,5	-4,7	...	...	...
2001.		61,5	65,5	49,9	1,9	-3,7	31,2	...	...	...
2002.		64,9	67,9	56,2	5,6	3,7	12,7	...	...	...
2003.		67,0	70,8	56,0	3,2	4,2	-0,5	...	...	...
2004.		74,5	78,0	64,3	11,2	10,2	14,8	...	...	...
2005.		82,9	85,5	75,0	11,2	9,7	16,7	...	...	...
2006.		97,5	101,7	85,2	17,7	18,9	13,7	...	...	...
2007.		109,2	112,7	99,1	12,0	10,8	16,3	...	...	...
2008.		113,0	115,7	105,3	3,5	2,6	6,2	...	...	...
2009.		108,8	109,5	106,9	-3,8	-5,3	1,5	...	...	...
2010.		100,0	100,0	100,0	-8,1	-8,6	-6,4	...	...	...
2011.		96,3	94,9	99,5	-3,7	-5,1	-0,5	...	...	...
2012.		97,3	97,0	97,9	1,0	2,2	-1,6	...	...	...
2013.		81,2	82,5	78,4	-16,5	-14,9	-19,9	...	...	...
2014.	1. tr.	77,4	81,2	69,2	-9,7	-8,0	-13,2	-2,8	2,1	-13,2
	2. tr.	77,9	79,3	74,8	-2,8	-2,9	-2,4	0,6	-2,3	8,0
	3. tr.	81,6	80,2	84,5	2,6	-0,3	9,1	4,8	1,1	13,1
	4. tr.	80,5	79,5	82,6	1,2	0,0	3,6	-1,3	-0,8	-2,3
2015.	1. tr.	78,3	81,3	72,5	1,2	0,1	4,7	-2,7	2,2	-12,3
	2. tr.	80,2	81,2	78,1	3,0	2,4	4,5	2,4	0,0	7,9

Tablica J4: Prosječne mjesecne neto plaće

u tekućim cijenama, u kunama

Godina	Mjesec	Prosječne mjesecne neto plaće	Lančani indeksi	Godišnji mjesecni indeksi	Godišnji kumulativni indeksi
2001.	prosinac	3.582,0	96,6	102,4	106,5
2002.	prosinac	3.839,0	98,0	107,2	105,0
2003.	prosinac	4.045,0	99,8	105,4	105,9
2004.	prosinac	4.312,0	99,1	106,6	105,9
2005.	prosinac	4.473,0	97,3	103,7	104,9
2006.	prosinac	4.735,0	97,0	105,9	105,2
2007.	prosinac	4.958,0	96,6	104,7	105,2
2008.	prosinac	5.410,0	100,3	109,1	107,0
2009.	prosinac	5.362,0	99,6	99,1	102,6
2010.	prosinac	5.450,0	97,6	101,7	100,6
2011.	prosinac	5.493,0	95,9	100,8	101,8
2012.	prosinac	5.487,0	96,6	99,9	100,7
2013.	prosinac	5.556,0	98,6	101,3	100,7
2014.	kolovoz	5.516,0	99,7	100,1	100,1
	rujan	5.442,0	98,7	100,3	100,1
	listopad	5.532,0	101,7	100,5	100,1
	studen	5.632,0	101,8	100,0	100,1
	prosinac	5.716,0	101,5	102,9	100,3
2015.	siječanj	5.656,0	99,0	101,9	101,9
	veljača	5.565,0	98,4	102,5	102,2
	ožujak	5.723,0	102,8	104,0	102,8
	travanj	5.676,0	99,2	103,3	102,9
	svibanj	5.679,0	100,0	103,3	103,0
	lipanj	5.810,0	102,3	104,5	103,3
	srpanj	5.716,0	98,4	103,4	103,3

Izvor: DZS

Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača

indeksni bodovi, originalni podaci

Godina	Mjesec	Kompozitni indeksi			Indeksi odgovora						
		Indeks pouzdanja potrošača	Indeks očekivanja potrošača	Indeks raspoloženja potrošača	I1	I2	I3	I4	I7	I8	I11
2000.	listopad	-20,9	3,5	-32,2	-26,2	1,2	-22,0	5,7	26,9	-48,3	-63,6
2001.	listopad	-27,0	-11,4	-35,6	-29,6	-10,0	-35,9	-12,7	22,9	-41,3	-62,3
2002.	listopad	-25,2	-8,3	-29,3	-22,6	-5,1	-31,2	-11,5	20,1	-34,1	-64,0
2003.	listopad	-22,2	-4,5	-25,0	-21,5	-2,6	-26,5	-6,4	14,7	-27,1	-65,2
2004.	listopad	-23,9	-7,9	-22,0	-19,1	-4,1	-30,5	-11,6	22,5	-16,5	-57,3
2005.	prosinac	-26,4	-13,7	-25,6	-16,4	-5,9	-34,4	-21,5	27,6	-25,9	-50,6
2006.	prosinac	-18,9	-4,7	-15,4	-10,9	1,1	-22,4	-10,5	16,9	-12,9	-49,4
2007.	prosinac	-24,7	-15,5	-24,5	-16,8	-9,8	-31,8	-21,2	12,8	-25,0	-54,8
2008.	prosinac	-42,0	-33,3	-40,9	-30,7	-25,9	-51,8	-40,6	43,4	-40,3	-57,9
2009.	prosinac	-46,8	-32,7	-47,6	-35,7	-22,6	-64,5	-42,8	63,9	-42,5	-58,0
2010.	prosinac	-42,9	-30,6	-48,7	-40,7	-21,7	-65,9	-39,4	55,7	-39,4	-54,8
2011.	prosinac	-23,6	-8,9	-43,1	-31,6	-5,5	-56,5	-12,3	25,0	-41,2	-51,4
2012.	prosinac	-47,1	-33,5	-52,6	-42,1	-23,1	-71,4	-43,9	59,1	-44,2	-62,3
2013.	prosinac	-40,7	-26,3	-45,9	-34,5	-17,4	-61,9	-35,2	49,9	-41,3	-60,4
2014.	listopad	-37,6	-25,1	-41,3	-27,3	-14,2	-55,1	-36,0	42,2	-41,7	-57,9
	studen	-37,0	-24,0	-43,9	-31,3	-13,7	-60,4	-34,2	43,6	-40,0	-56,4
	prosinac	-35,6	-24,3	-42,4	-31,4	-16,7	-57,0	-31,9	39,3	-38,7	-54,5
2015.	siječanj	-25,8	-13,7	-36,0	-22,1	-7,5	-51,0	-19,8	24,8	-35,0	-51,1
	veljača	-25,1	-11,4	-38,5	-25,8	-5,5	-49,7	-17,3	23,9	-40,1	-53,7
	ožujak	-23,7	-10,2	-36,1	-24,0	-4,6	-48,9	-15,8	17,7	-35,5	-56,6
	travanj	-22,0	-9,5	-32,5	-22,1	-4,2	-43,4	-14,7	16,1	-32,0	-52,9
	svibanj	-23,0	-11,5	-34,0	-23,7	-6,0	-42,3	-16,9	17,1	-36,0	-52,0
	lipanj	-20,7	-8,3	-28,7	-20,4	-3,9	-35,7	-12,6	14,7	-30,0	-51,7
	srpanj	-20,1	-8,0	-27,3	-18,6	-3,3	-32,3	-12,7	10,9	-31,1	-53,3
	kolovoz	-19,9	-4,9	-26,3	-17,8	-2,4	-30,9	-7,4	18,9	-30,2	-50,8
	rujan	-21,5	-7,6	-26,3	-20,4	-6,4	-25,8	-8,8	21,6	-32,8	-49,0

Izvori: Ipsos Puls; HNB

Tablica J5: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača • Anketa pouzdanja potrošača provodi se od travnja 1999. prema metodologiji Europske komisije pod nazivom Zajednički harmonizirani program europskih anketa pouzdanja. To se anketno istraživanje do travnja 2005. provodilo jednom u tromjesečju (u siječnju, travnju, srpnju i listopadu). Od svibnja 2005. provodi se svakoga mjeseca, uz tehničku i financijsku pomoć Europske komisije.

Upitnik sadržava ukupno 23 pitanja kojima se ispituje percepcija potrošača glede promjena ekonomskih pojava s kojima se oni svakodnevno susreću. Na osnovi odgovora iz Ankete o pouzdanju potrošača utvrđuje se vrijednost indeksa odgovora prema zadanoj metodologiji. Iz vrijednosti indeksa odgovora izračunava se i prati kretanje triju kompozitnih indeksa: indeksa pouzdanja potrošača (IPP), indeksa raspoloženja potrošača (IRP) i indeksa očekivanja potrošača (IOP). Svaki navedeni kompozitni indeks za sebe aritmetička je sredina indeksa odgovora (I), tj. prosjek prethodno kvantificiranih odgovora na pojedina pitanja iz ankete:

$$I_i = \sum_z r_i \cdot w_i$$

gdje je: r vrijednost odgovora, w udio ispitanika koji su se opredijelili za pojedini odgovor (ponder), i pitanje iz upitnika, z ponuđeni/odabrani odgovor, k broj ponuđenih odgovora na

pojedino pitanje. Vrijednosti navedenih indeksa kreću se u rasponu $-100 < I_i < 100$. Veće vrijednosti indeksa u odnosu na pretходno razdoblje upućuju na porast očekivanja (optimizma) glede specifičnog područja obuhvaćenog pojedinim pitanjem.

U tablici su prikazane vrijednosti odabranih indeksa odgovara na pitanja:

I1: Kako se tijekom proteklih 12 mjeseci promijenila financijska situacija u vašem kućanstvu?

I2: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti financijska situacija u vašem kućanstvu?

I3: Što mislite, kako se tijekom posljednjih 12 mjeseci promijenila ukupna ekonomска situacija u Hrvatskoj?

I4: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti ukupna ekonomска situacija u Hrvatskoj?

I5: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti broj nezaposlenih?

I6: S obzirom na ukupnu ekonomsku situaciju, mislite li da je sada pravo vrijeme za kupnju trajnih dobara za kućanstvo (namještaja, stroja za pranje rublja, televizora i sl.)?

I7: Koliko je vjerojatno da ćete tijekom sljedećih 12 mjeseci uspjeti išta uštedjeti?

Komponente kompozitnih indeksa jesu:

IPP: I2, I4, I7 $\times (-1)$, I11

IOP: I2, I4

IRP: I1, I3, I8.

Popis banaka i štedionica

1. listopada 2015.

Banke koje imaju odobrenje za rad

1. Banka Kovanica d.d., Varaždin
2. Banka splitsko-dalmatinska d.d., Split
3. BKS Bank d.d., Rijeka
4. Croatia banka d.d., Zagreb
5. Erste&Steiermärkische Bank d.d., Rijeka
6. Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb
7. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Zagreb
8. Imex banka d.d., Split
9. Istarska kreditna banka Umag d.d., Umag
10. Jadranška banka d.d., Šibenik
11. Karlovačka banka d.d., Karlovac
12. KentBank d.d., Zagreb
13. Kreditna banka Zagreb d.d., Zagreb
14. OTP banka Hrvatska d.d., Zadar
15. Partner banka d.d., Zagreb
16. Podravska banka d.d., Koprivnica
17. Primorska banka d.d., Rijeka
18. Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb
19. Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb
20. Samoborska banka d.d., Samobor
21. Sberbank d.d., Zagreb
22. Slatinska banka d.d., Slatina
23. Société Générale – Splitska banka d.d., Split
24. Štedbanka d.d., Zagreb
25. Vaba d.d. banka Varaždin, Varaždin
26. Veneto banka d.d., Zagreb
27. Zagrebačka banka d.d., Zagreb

Štedne banke koje imaju odobrenje za rad

1. Tesla štedna banka d.d., Zagreb

Stambene štedionice koje imaju odobrenje za rad

1. HPB – Stambena štedionica d.d., Zagreb
2. PBZ stambena štedionica d.d., Zagreb
3. Prva stambena štedionica d.d., Zagreb
4. Raiffeisen stambena štedionica d.d., Zagreb
5. Wüstenrot stambena štedionica d.d., Zagreb

Ostale institucije

1. Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb,
posluje u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj banci
za obnovu i razvitak (NN, br. 138/2006. i 25/2013.)

Predstavništva inozemnih banaka

1. BKS Bank AG, Zagreb
2. Commerzbank Aktiengesellschaft, Zagreb
3. Deutsche Bank AG, Zagreb
4. LHB Internationale Handelsbank AG, Zagreb

Banke i štedionice u stečaju

Naziv banke/štedionice	Datum otvaranja stečaja
1. Agroobrtnička banka d.d., Zagreb	14.6.2000.
2. Alpe Jadran banka d.d., Split	15.5.2002.
3. Centar banka d.d., Zagreb	30.9.2013.
4. Credo banka d.d., Split	16.1.2012.
5. Glumina banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
6. Gradska banka d.d., Osijek	3.5.1999.
7. Hrvatska gospodarska banka d.d., Zagreb	19.4.2000.
8. Ilirija banka d.d., Zagreb	6.4.1999.
9. Nava banka d.d., Zagreb	1.12.2014.
10. Primus banka d.d., Zagreb	13.1.2015.
11. Trgovačko-turistička banka d.d., Split	8.9.2000.

Banke i štedionice u likvidaciji

Naziv banke/štedionice	Datum pokretanja likvidacije
1. Investicijsko-komercijalna štedionica d.d., Zagreb	31.5.2000.
2. Križevačka banka d.d., Križevci	3.1.2005.
3. Obrtnička štedna banka d.d., Zagreb	22.12.2010.

Banke i štedionice koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije

Naziv banke/štedionice	Datum oduzimanja odobrenja za rad
1. Hibis štedionica d.d., Zagreb	7.3.2001.
2. Zagrebačka štedionica d.d., Zagreb (sada MEDFIN d.o.o., Zagreb – u stečaju)	22.3.2000.

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke

1. listopada 2015.

Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke

Predsjednik Savjeta Članovi Savjeta	prof. dr. Boris Vujičić Neven Barbaroša Bojan Fras dr. sc. Michael Faulend Relja Martić Damir Odak mr. sc. Tomislav Presečan Vedran Šošić
--	--

Rukovodstvo Hrvatske narodne banke

Guverner	prof. dr. Boris Vujičić
Zamjenik guvernera	Relja Martić
Viceguverner	Vedran Šošić
Viceguverner	Damir Odak
Viceguverner	Neven Barbaroša
Viceguverner	mr. sc. Tomislav Presečan
Viceguverner	Bojan Fras
Viceguverner	dr. sc. Michael Faulend

Izvršni direktori

Sektor istraživanja	mr. sc. Ljubinko Jankov
Sektor statistike	Tomislav Galac
Sektor za centralnobankarske operacije	mr. sc. Irena Kovačec
Sektor bonitetne regulative i supervizije	Željko Jakuš
Sektor za međunarodne odnose i procjenu mogućnosti sanacije	mr. sc. Sanja Tomičić
Sektor platnog prometa	Ivan Biluš
Sektor za planiranje, kontroling i računovodstvo	dr. sc. Diana Jakelić
Sektor za informatičke tehnologije	dr. sc. Mario Žgela
Sektor podrške poslovanju	Boris Ninić

Kratice i znakovi

Kratice

b. b.	– bazni bod
BDP	– bruto domaći proizvod
BDV	– bruto dodana vrijednost
BEA	– Ured SAD-a za ekonomske analize (engl. <i>U. S. Bureau of Economic Analysis</i>)
BIS	– Banka za međunarodne namire (engl. <i>Bank for International Settlements</i>)
BZ	– blagajnički zapisi
CDS	– premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. <i>credit default swap</i>)
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
dep.	– depoziti
d. n.	– drugdje nespomenuto
DZS	– Državni zavod za statistiku
EK	– Europska komisija
EMU	– Ekonomski i monetarni unija
engl.	– engleski
ESB	– Europska središnja banka
EU	– Europska unija
Fed	– američka središnja banka (engl. <i>Federal Reserve System</i>)
fik.	– fiksni
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
HAC	– Hrvatske autoceste
Hanfa	– Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga
HBOR	– Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HC	– Hrvatske ceste
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju
HNB	– Hrvatska narodna banka
HPB	– Hrvatska poštanska banka
HWWI	– Institut za međunarodnu ekonomiju u Hamburgu (njem. <i>Hamburgisches Weltwirtschaftsinstitut</i>)
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IEA	– Međunarodna agencija za energiju (engl. <i>International Energy Agency</i>)
ILO	– Međunarodna organizacija rada (engl. <i>International Labour Organization</i>)
Ina	– Industrija naftе d.d.
ind.	– industrijski
IPC	– indeks potrošačkih cijena
JTR	– jedinični troškovi rada
MF	– Ministarstvo financija
mil.	– milijun
mlrd.	– milijarda
MMF	– Međunarodni monetarni fond
NDA	– neto domaća aktiva
NIA	– neto inozemna aktiva
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti
OECD	– Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)
OP	– obvezna pričuva

PDV	– porez na dodanu vrijednost
potr.	– potrošnja
PPI	– indeks cijena pri proizvođačima (engl. <i>Producer Price Index</i>)
RH	– Republika Hrvatska
SDR	– posebna prava vučenja
SKDD	– Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
tis.	– tisuća
T-HT	– T – Hrvatski Telekom d.d.
TNZ	– Tržiste novca Zagreb
tr.	– tromjeseče
TZ	– trezorski zapisi
val.	– valutni

Troslovne oznake za valute

ATS	– austrijski šiling
CHF	– švicarski franak
CNY	– juan renminbi
DEM	– njemačka marka
EUR	– euro
FRF	– francuski franak
GBP	– funta sterlinga
HRK	– kuna
ITL	– talijanska lira
JPY	– jen
USD	– američki dolar
XDR	– posebna prava vučenja

Dvoslovne oznake za zemlje

AT	– Austrija
BE	– Belgija
BG	– Bugarska
CY	– Cipar
CZ	– Češka
DE	– Njemačka
DK	– Danska
EE	– Estonija
ES	– Španjolska
FI	– Finska
FR	– Francuska
GB	– Velika Britanija
GR	– Grčka
HR	– Hrvatska
HU	– Madžarska
IE	– Irska
IT	– Italija
LT	– Litva
LV	– Letonija
MT	– Malta
NL	– Nizozemska
PL	– Poljska
PT	– Portugal
RO	– Rumunjska
SI	– Slovenija
SK	– Slovačka

Znakovi

- – nema pojave
- .... – ne raspolaže se podatkom
- 0 – podatak je manji od 0,5 upotrijebljene

jedinice mjere	
$\emptyset$	– prosjek
a, b, c,...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
*	– ispravljen podatak
()	– nepotpun, nedovoljno provjerен podatak

ISSN 1334-0042 (online)